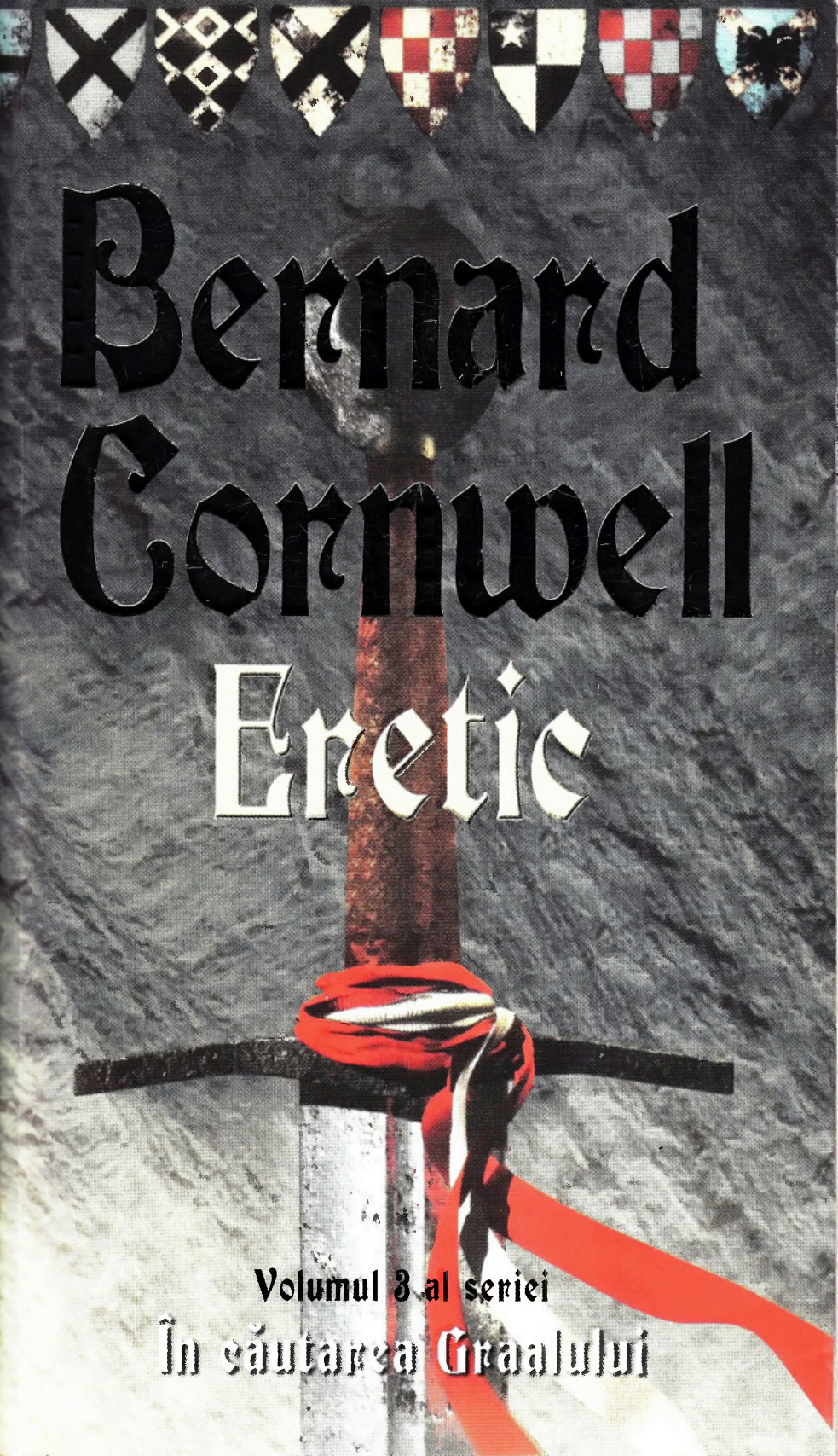

Bernard
Cornwell
Eretic
Volumul 3 al seriei
În căutarea Graalului

Bernard Cornwell

Eretic

ÎN CĂUTAREA GRAALULUI

rao international publishing company

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CORNWELL, BERNARD
Eretic / Bernard Cornwell; trad.: Bianca Negru – Bucureşti:
RAO International Publishing Company, 2010
ISBN 978-973-54-0217-4

Negru, Bianca (trad.)

821.111(73)-31=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117–119, Bucureşti, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

BERNARD CORNWELL
Heretic
© Bernard Cornwell, 2003

Traducere din limba engleză
BIANCA NEGRU

© RAO International Publishing Company, 2006
pentru versiunea în limba română

mai 2010

ISBN 978-973-54-0217-4

Se dedică lui Dorothy Carroll,
care știe de ce

CUPRINS

Prolog / 9
CALAIS, 1347

Partea întâi
UNEALTA DIAVOLULUI / 41

Partea a doua
FUGARUL / 211

Partea a treia
ÎNTUNERICUL / 309

Epilog
GRAALUL / 399

Note istorice / 407

PROLOG

Calais, 1347

Drumul venea dinspre dealurile de sud și traversa mlaștinile de lângă mare. Era un drum anevoios. O ploaie grea de vară îl transformase într-o porțiune de nămol lipicios, care se întărea când soarele ieșea dintre nori, dar era singurul drum care ducea de la înălțimile de la Sangatte până la porturile de la Calais și de la Gravelines. La Nieulay, un sătuc cu nimic deosebit, traversa râul Ham pe un pod de piatră. Ham nici nu putea fi considerat un râu. Era un pârâu încet, care șerpuia prin mlaștinile friguroase până ce dispărea printre limbile de pământ noroios de pe coastă. Era atât de scurt, încât un om putea să îl parcurgă de la locul în care izvora până la mare în puțin mai mult de o oră și era atât de mic, încât putea fi traversat în timpul unui reflux fără ca apa să ajungă mai sus de talie. Drena mlaștinile unde trestiile creșteau dens și bâtlanii vânau broaște prin păpuriș și era alimentat de un labirint de pâraie mai mici, unde sătenii din Nieulay și Hammers și Guîmes își puneau capcanele de răchită pentru țipari.

Nieulay și podul lui de piatră nu se așteptau să intre în istorie, doar că orașul Calais era la trei kilometri distanță spre nord și în vara anului 1347 o armată de treizeci de mii de englezi începea asediul asupra portului, iar tabăra ei era

îngrămădită între zidurile impresionante ale orașului și mlaștini. Drumul ce venea dinspre dealuri și care traversa Ham la Nieulay era singurul traseu pe care întâlnirile franceze l-ar fi ales iar în mijlocul verii. Astfel, într-o vreme când locuitorii din Calais luptau cu foametea, Filip de Valois, regele Franței, își ducea armata la Sangatte.

Douăzeci de mii de francezi traversau dealurile, cu multe steaguri fluturând în vântul ce bătea dinspre mare. Printre ele era și oriflama, stindardul sacru de război al francezilor. Era un steag lung cu patru cozi ascuțite și o buclă de un roșu sângeriu din mătase fină și strălucea de nou ce era. Vechiul stindard era în Anglia, un trofeu luat pe dealul întins, verde, dintre Wadicourt și Crécy cu o vară înainte. Dar noul steag era la fel de sacru ca și cel vechi, iar pe lângă el fluturau stindardele marilor nobili francezi: steagurile lui Bourbon, Montmorency și al contelui de Armagnac. Erau mai puține stindarde nobile decât vara trecută, dar toată lumea spunea că cei mai mari războinici din regatul lui Filip au venit pentru a lupta împotriva englezilor. Și totuși, între ei și inamic se întindea râul Ham și podul de la Nieulay care era apărat de un turn din piatră, în jurul căruia englezii săpaseră tranșee, care acum erau înțesate cu arcași și ostași. În spatele acestei trupe era râul, apoi mlaștinile, iar pe un teren mai ridicat, aproape de zidul înalt de la Calais și de șanțul dublu de apărare, se afla un oraș improvizat din case și corturi în care se adăpostea armata engleză. Și era o armată cum nu s-a mai văzut niciodată în Franța. Tabăra asediatorilor era mai mare chiar decât Calais. Cât se vedea cu ochii, se întindeau străzi aliniate cu pânze, case din lemn, cu locuri pentru cai, iar între ele erau ostași și arcași. Stindardul era ca și inexistent.

– Putem să cucerim turnul, sire.

Sir Geoffrey de Charny, un soldat dur precum toți din armata lui Filip, arătă în josul dealului către locul unde

garnizoana engleză a lui Nieulay era izolată pe malul francez al râului.

– Pentru ce? întrebă Filip.

Era un bărbat slab, ezitant în bătălii, dar punea o întrebare pertinentă. Chiar dacă turnul cădea și podul de la Nieulay ajungea în mâinile lor, la ce le-ar fi folosit? Podul doar i-ar fi condus la o armată englezească și mai mare, armată ce era deja poziționată ferm la marginea taberei.

Locuitorii din Calais, înfometați și disperați, văzuseră steagurile franceze pe creasta de est și au răspuns prin atârnarea steagurilor lor pe metereze. Arătau imagini cu Fecioara, Sfântul Denis al Franței și, în vârful fortăreței, steagul regal albastru și galben îl anunța pe Filip că slujitorii lui încă trăiau și încă luptau. Dar această dovadă de curaj nu putea ascunde faptul că erau asediați de unsprezece luni. Aveau nevoie de ajutor.

– Luați turnul, sire, îl îndemnă Sir Geoffrey, apoi atacați peste pod! Isuse Hristoase, dacă nenorociții ne văd câștigând o bătălie, poate li se face frică!

Un mârâit aprobător se auzi din partea nobililor prezenți.

Regele nu era la fel de optimist. Într-adevăr, garnizoana din Calais încă rezista și englezii abia loviseră zidurile, cu atât mai puțin să găsească o modalitate de a traversa șanțurile de apărare duble, dar nici francezii nu au reușit să ducă provizii în orașul asediat. Oamenii de acolo nu aveau nevoie de încurajări, ci de mâncare. Un fir de fum se vedea dincolo de tabără și, după câteva momente, sunetul unui tun învălui toate mlaștinile. Proiectilele probabil că loviră zidul, dar Filip era prea departe pentru a vedea urmările.

– O victorie aici va încuraja garnizoana, insistă lordul Montmorency, și îi va aduce pe englezi în pragul disperării.

– Dar de ce i-ar aduce în pragul disperării pe englezi dacă turnul din Nieulay ar cădea? Filip se gândea că doar îi va

umple cu dorința de a apăra drumul de pe partea îndepărtată a podului, dar în același timp înțelegea că nu putea să țină în frâu toți câinii răi când un inamic urât era aproape, așa că își dădu acordul. Luați turnul, îi instrui el, și Dumnezeu să vă dea victoria.

Regele rămase unde era, în timp ce nobilii strângeau oameni și se înarmau. Vântul dinspre mare aducea miros de sare, dar și un iz de putrefacție ce venea probabil de la algele ce putrezeau pe câmpiile lungi create de maree. Îl făcea pe Filip să fie melancolic. Noul astrolog refuza să îl întâlnească pe rege de săptămâni, spunând că avea febră, dar Filip aflase că bărbatul era perfect sănătos, ceea ce însemna că prevăzuse în stele un mare dezastru și se temea să îi spună regelui. Pescărușii strigau pe sub nori. Departe în largul mării o velă murdară își croia drum către Anglia, în timp ce altă navă pleca de pe plajele ocupate de englezi și oameni în bărci mici ajungeau la mal spre a se alătura inamicilor. Filip se uită înapoi către drum și văzu un grup de patruzeci sau cincizeci de cavaleri englezi ce se îndreptau spre pod. Își făcu semnul crucii, rugându-se ca acei cavaleri să fie prinși în atacul lui. Îi ura pe englezi. Îi ura.

Ducele de Bourbon încredințase organizarea atacului lui Sir Geoffrey de Charny și lui Edouard de Beaujeu, și aceasta era bine. Regele avea încredere în ambii oameni că erau raționali. Nu credea că nu puteau să cucerească turnul, dar tot nu știa la ce le-ar servi; dar credea că era mai bine decât să îi lase pe nobilii mai sălbatici să își poarte sulițele într-un atac puternic peste pod, care s-ar solda în mod cert cu o înfrângere în mlaștini. Știa că nu voiau nimic mai mult decât să pună în aplicare un asemenea atac. Credeau că războiul era un joc și fiecare înfrângere îi făcea și mai dornici să joace. „Proștii, gândi el și își făcu semnul crucii, întrebându-se ce cumplită profeție îi ascundea astrologul. Avem nevoie, se gândea el, de

un miracol. Un mare semn de la Dumnezeu." Apoi tresări speriat de un toboşar care tocmai bătuse în toba lui mare. O trâmbiţă se auzi.

Muzica nu prezicea înaintarea. Mai degrabă, muzicanţii îşi încălzeau instrumentele pentru a fi gata pentru atac. Edouard de Beaujeu era pe partea dreaptă unde strânsese peste o mie de arbaletrieri şi tot atât de mulţi ostaşi şi plănuia să-i atace pe englezi de pe un flanc în timp ce Sir Geoffrey de Charny şi cel puţin cinci sute de ostaşi atacau direct în josul dealului în tranşeele englezilor. Sir Geoffrey se plimba de-a lungul liniei strigând la cavaleri şi la ostaşi să descalece. Făcură asta, dar fără tragere de inimă. Credeau că esenţa războiului era atacul cavaleriei, dar Sir Geoffrey ştia că, împotriva unui turn de piatră protejat de tranşee, caii nu erau de nici un folos, aşa că insista ca ei să lupte pedeştri.

– Scuturi şi săbii, le spuse el, fără lănci! Pe picioare! Pe picioare! Sir Geoffrey învăţase pe pielea lui că armăsarii erau dureros de vulnerabili în faţa săgeţilor englezeşti, în timp ce pedeştrii puteau avansa ghemuiţi în spatele unor scuturi zdravene. Câţiva oameni de neam nobil refuzau să descalece, dar îi ignoră. Şi mai mulţi ostaşi francezi se grăbeau să se alăture atacului.

Mica trupă de cavaleri englezi trecu podul şi părea că aceştia aveau de gând să meargă direct în sus pe drum pentru a provoca întreaga linie franceză, dar deocamdată îşi verificau caii şi se uitau în sus la hoarda de pe culme. Regele se uita la ei şi văzu că erau conduşi de către un mare nobil. Putea să îşi dea seama de asta după mărimea steagului acestuia, în timp ce alţi zeci de cavaleri aveau prinse stindardele mici şi pătrate pe lăncile lor. Un grup bogat, se gândea el, ce valora o mică avere în recompense. Spera ca ei să meargă până la turn şi aşa să fie capturaţi.

Ducele de Bourbon se îndreptă către Filip călare pe calul lui. Ducele purta o platoşă ce fusese frecată cu nisip, oţet şi sârmă până ce devenise albă şi strălucitoare. Casca lui ce atârna de mânerul şeii era crestată cu pene vopsite în albastru. Refuzase să descalece de pe calul său de luptă, cal ce avea o cască din oţel pentru a-i proteja faţa şi un valtrap dintr-o armură strălucitoare pentru a-i apăra corpul de arcaşii englezi care cu siguranţă îşi încordau arcurile în metereze.

– Oriflama, sire, spuse ducele.

Trebuia să fie o cerinţă, dar părea mai degrabă un ordin.

– Oriflama?

Regele se prefăcu că nu înţelege.

– Pot să am onoarea, sir, de a-l purta în bătălie?

Regele oftă.

– Ai de zece ori mai mulţi oameni decât inamicul, spuse el, nici nu ai nevoie de stindard. Lasă-l aici! Inamicul îl va vedea. Şi inamicul va şti ce înseamnă stindardul nestrâns.

Le ceruse francezilor să nu ia prizonieri, să omoare pe toată lumea, deşi fără îndoială un cavaler englez bogat va fi capturat în loc să fie omorât, pentru că un cadavru nu aducea nici o recompensă. Totuşi, steagul cu trei limbi ce flutura în văzduh ar trebui să dea naştere la frică în inimile englezilor.

– Va rămâne aici, insistă regele.

Ducele începu să protesteze, dar chiar atunci un trâmbiţaş se auzi şi arbaletrierii porniră în josul dealului. Purtau tunici verzi cu roşu, cu blazonul genovez reprezentând Graalul pe braţul stâng, şi fiecare era însoţit de un soldat pedestru care ţinea un scut ogival, un scut imens ce îl proteja pe arbaletrier în timp ce îşi încărca arma dificilă. La aproape un kilometru, lângă râu, englezi fugeau de la turn la tranşeele din pământ săpate cu multe luni în urmă şi care acum erau înţesate cu iarbă şi buruieni.

– O să îți ratezi bătălia, îi spuse regele ducelui care, uitând de steagul stacojiu, își îndreptă marele său cal de luptă către oamenii lui Sir Geoffrey.

– *Montjoie St. Denis!*

Ducele răcni strigătul de război ale Franței și toboșarii își loviră tobele lor mari și vreo doisprezece trâmbițași anunțară zgomotos atacul către cer.

Se auziră clinchetele vizoarelor căștilor lăsându-se în jos. Arbaletrierii se aflau deja la baza pantei, împrăștiindu-se pentru a înconjura flancul englezesc. Apoi primele săgeți zburară: săgeți englezești, cu penele albe, zburând peste pământul verde, iar regele, aplecându-se înainte în șaua sa, văzu că erau prea puțini arcași de partea inamicului. De obicei, de fiecare dată când englezii nenorociți purtau o bătălie, arcașii lor depășeau numărul de cavaleri și ostași aproape de trei ori, dar avanpostul de la Nieulay părea să fie ocupat de ostași.

– Dumnezeu să fie cu voi! strigă regele către soldații lui.

Deodată îl cuprinse entuziasmul pentru că simțea că vor câștiga.

Trâmbițele se auziră din nou, iar acum mareea cenușie de ostași mătură panta. Răcnetele lor de război rivalizau cu bătăile toboșarilor ce loveau pieile de capră întinse și cu instrumentele trâmbițașilor care cântau ca și cum ar fi putut să-i înfrângă pe englezi doar prin sunetele lor.

– Dumnezeu și Sfântul Denis! strigă regele.

Săgețile de arbaletă zburau acum. Fiecare săgeată de fier mică avea o paletă din piele și scotea un șuierat, în timp ce se îndrepta către tranșee. Sute de săgeți de arbaletă zburau, apoi genovezii se retraseră în spatele uriașelor scuturi pentru a fixa arbaletele cu corzile întărite cu oțel. Câteva săgeți englezești loviră scuturile ogivale, apoi arcașii țintiră spre șarja condusă de Sir Geoffrey. Puneau pe coarda arcului săgeți prevăzute cu

ace de năvădit, săgeți cu vârf de opt sau zece centimetri de oțel ascuțit care puteau să găurească armura ca și cum ar fi fost pânză. Încordau și trăgeau, încărcau și trăgeau, iar săgețile se loveau de scuturi și francezii strângeau flancurile. Un bărbat fu lovit în coapsă și se împiedică, așa că ostașii îl înconjurară și se strânseră din nou. Un arcaș englez, pregătit să dea drumul arcului, fu lovit în umăr de săgeata unei arbalete, iar săgeata lui zbură aiurea în aer.

– *Montjoie St. Denis!*

Ostașii urlau provocator când șarja lor ajunse pe terenul plat de la baza pantei. Săgețile izbeau scuturile cu o putere amețitoare, dar francezii își păstrau formația strâns, cu scuturi acoperind scuturi, iar arbaletrierii stăteau cât mai aproape de margine pentru a-i ținti pe arcașii englezi care erau forțați să stea sus pe metereze pentru a-și putea descărca armele. O săgeată de arbaletă trecu direct printr-un coif de metal pătrunzând într-un craniu englezesc. Bărbatul se rostogoli într-o parte, cu sângele curgându-i pe față. O ploaie de săgeți țâșni din vârful turnului, iar săgețile de arbaletă care veneau ca răspuns se loveau de pietre în timp ce ostașii englezi, văzând că săgețile lor nu au avut nici un efect asupra inamicului, stăteau și așteptau cu săbiile scoase din teacă pentru a întâmpina atacul.

– Sfântul Gheorghe! strigară ei.

Șarja franceză era deja la primele tranșee, înjunghiindu-i pe toți englezii din cale. Câțiva francezi găsiră o pasarelă îngustă ce traversa tranșeea, așa că o porniră pe acolo pentru a-i ataca pe apărători din spate. Arcașii din tranșeele cele mai din spate aveau ținte ușoare, dar și arbaletrierii genovezi care veneau din spatele scuturilor ogivale pentru a-i ținti pe inamici. Câțiva englezi, simțind măcelul ce urma, își părăsiră tranșeele pentru a alerga către Ham. Edward de Beaujeu, conducătorul arbaletrienilor, îi văzu pe fugari și strigă la

genovezi să lase arbaletele și să se alăture atacului. Aceștia scoaseră săbii sau topoare și năvăliră asupra inamicului.

– Omorâți! striga Edward de Beaujeu. Era călare pe un cal de război și, cu sabia scoasă, dădu pinteni marelui armăsar să meargă înainte. Omorâți!

Englezii din prima tranșee erau condamnați la moarte. Se luptară pentru a se proteja de mulțimea de ostași francezi, dar săbiile, topoarele și sulițele loveau cu putere. Câțiva oameni încercară să se predea, dar stindardul flutura, ceea ce însemna fără prizonieri, așa că francezii îmbibau tranșeea nămoloasă cu sânge englezesc. Apărătorii din tranșeele cele mai din spate fugeau acum, dar mâna de călăreți francezi, cei prea mândri să lupte pedeștri, o porniră prin pasarele, îi dădură la o parte pe propriii ostași și, răcnind, își mânară caii lor mari printre fugarii de lângă râu. Armăsarii se învârteau în timp ce săbiile tăiau. Un arcaș își pierdu capul lângă râul care, deodată, se făcu roșu. Un ostaș țipa în timp ce era strivit de copitele unui cal de luptă, după care fu înjunghiat de o lance. Un cavaler englez își agita mâinile în aer, oferind o mănușă din armura lui, semn că se predă, dar fu doborât din spate de o sabie care-i străpunse coloana vertebrală, apoi un alt călăreț îi înfipse un topor în față.

– Omorâți-i! striga ducele de Bourbon cu sabia udă, omorâți-i pe toți! Zări un grup de arcași ce fugeau către pod și strigă către servitorii lui: Cu mine! Cu mine! *Montjoie St. Denis!*

Arcașii, aproape treizeci din ei, fugiseră spre pod, dar atunci când ajunseră la casele împrăștiate, cu acoperiș din stuf de lângă râu, auziră tropotul potcoavelor și se întoarseră speriați. Preț de o clipă, păru că intrau din nou în panică, dar un bărbat îi împiedică să facă asta.

– Trageți în cai, băieți, spuse el, și arcașii își întinseră arcurile, dădură drumul la corzi, iar săgețile cu pene albe loviră caii de luptă. Armăsarul ducelui de Bourbon se clătină

într-o parte, lovit de două săgeți ce trecuseră prin armurile lui din metal și din piele, apoi căzu antrenat și de alți doi cai care se prăbușeau, lovind cu copitele. Ceilalți călăreți se întoarseră din instinct, căutând ținte mai ușoare. Pajul ducelui își cedă propriul cal stăpânului său, după care muri sub cea de-a doua ploaie de săgeți engleze ce veni dinspre sat. Ducele, ca să nu piardă timp încercând să se urce pe calul pajului, se târî în prețioasa lui armură care îl protejase de săgeți. În fața lui, în jurul bazei turnului Nieulay, supraviețuitorii din tranșeele englezești formaseră o linie care acum era înconjurată de francezii răzbunători.

– Fără prizonieri! strigă un cavaler francez, fără prizonieri!

Ducele își chemă oamenii să îl ajute să se urce în șa.

Doi dintre ostașii ducelui descălecară pentru a-și ajuta stăpânul să încalece pe noul său cal, și chiar atunci auziră tropăitul potcoavelor. Se întoarseră pentru a vedea un grup de cavaleri englezi ce atacau dinspre sat.

– Isuse Hristoase!

Ducele era pe jumătate suit în șa, cu sabia în teacă și începu să alunece când bărbații care îl ajutau își scoaseră și ei săbiile. De unde naiba apăruseră și acești englezi? Apoi alți ostași de-ai lui, disperați să își protejeze lordul, își traseră vizierele și se întoarseră pentru a întâmpina atacul. Ducele, rostogolindu-se în iarbă, auzi zăngănitul călăreților cu armuri.

Englezii erau grupul de oameni pe care regele francez îl văzuse. Se opriseră în sat pentru a privi măcelul din tranșee și erau pregătiți să vină înapoi peste pod atunci când oamenii ducelui de Bourbon se apropiau. Prea aproape: o provocare ce nu putea fi ignorată. Așa că nobilul englez își conduse cavalerii de la moșia lui într-un atac care-i sfâșie pe oamenii ducelui de Bourbon. Francezii nu erau pregătiți pentru atac, iar englezii loviră într-o zonă propice, genunchi lângă genunchi, cu lăncile lungi, cenușii și drepte trecând prin

armură și piele. Conducătorul englez purta un vindiac albastru, cu o bandă albă pe diagonală, pe care erau pictate trei stele roșii. Lei galbeni ocupau porțiunea albastră care se făcu dintr-odată neagră de la sângele inamicului când își înfipse sabia în subsoara neprotejată a unui ostaș francez. Omul tresăltă de durere, încercă să riposteze cu sabia, dar atunci un alt englez îl lovi cu buzduganul în viziera ce se sfărâmă sub lovitură și stropi sânge prin zecile de crăpături. Un cal căruia i se tăiaseră tendoanele de la genunchi urlă și se rostogoli.

– Stați aproape! striga la oamenii lui englezul în vindiacul țipător. Stați aproape!

Calul lui se ridică pe picioarele din spate și lovi cu copitele un francez pedestru. Bărbatul căzu, cu casca și craniul strivite de o potcoavă, iar apoi călărețul îl zări pe duce stând lipsit de apărare lângă un cal; recunoscu valoarea armurii strălucitoare a bărbatului, așa că porni spre el. Ducele pară lovitura sabiei cu scutul lui, își învârti sabia care zăngăni când lovi armura de picior a inamicului și brusc călărețul nu mai era.

Un alt englez trăsese la o parte calul conducătorului său. O grup de cavaleri francezi cobora de pe deal. Regele îi trimisese în speranța de a-l captura pe nobilul englez și pe oamenii acestuia, iar alți francezi, neputând să ia parte la atacul asupra turnului, pentru că prea mulți camarazi de ai lor se strângeau pentru a ajuta să omoare restul garnizoanei, atacau acum podul.

– Înapoi! strigă conducătorul englez, dar strada satului și podul îngust erau blocate de fugari și amenințate de francezi. Ar fi putut să își croiască drum printre ei, dar asta ar fi însemnat să își omoare propriii arcași și să piardă câțiva dintre cavalerii lui în toată panica aceea. Privind peste drum, văzu un drumeag ce mergea pe lângă râu. „S-ar putea să ducă la plajă", se gândi el, și probabil că acolo ar fi putut să

se întoarcă și să meargă spre est pentru a reîntări liniile englezești.

Cavalerii englezi dădură pinteni cailor. Drumeagul era îngust, doar doi călăreți aveau loc unul lângă celălalt; de o parte era râul Ham, iar pe cealaltă era o mlaștină, însă drumeagul părea rezistent și englezii îi urmară până ajunseră pe un petic mai înalt de pământ unde puteau să se strângă. Dar nu aveau cum să scape. Bucata mică de teren mai înalt aproape că era o insulă, la care se putea ajunge doar pe acel drum și era împrejmuită de o baltă de trestii și nămol. Erau blocați.

O sută de călăreți francezi erau pregătiți să îi urmeze pe drum, dar englezii descălecaseră și formaseră un zid din scuturi. Perspectiva de a-și croi drum măcelărind bariera de oțel îi convinse pe francezi să se întoarcă la turn, acolo unde inamicul era mai vulnerabil. Arcașii încă mai trăgeau de pe metereze, dar arbaletrienii genovezi îi contracarau, iar acum francezii loveau în ostașii englezi strânși la piciorul turnului.

Francezii atacau pedestru. Terenul era alunecos din cauza ploii de vară și picioarele împlătoșate li se afundau în nămol. Răcneau strigătul de luptă și se aruncau asupra englezilor aflați în inferioritate numerică. La rândul lor, englezii își uniseră scuturile și le împingeau înainte pentru a întâmpina atacul. Se auzi cum fierul lovea lemnul, un țipăt când o sabie se strecură pe sub marginea unui scut și găsi carnea. Oamenii din cel de-al doilea rând, rândul din spate, loveau cu buzduganele și săbiile peste capetele tovarășilor lor de luptă.

– Sfântul Gheorghe! se auzi deodată, Sfântul Gheorghe! Și ostașii se dădură în față pentru a arunca morții și pe muribunzi de pe scuturile lor. Omorâți-i pe nenorociți!

– Omorâți-i! strigă Sir Geoffrey de Charny ca răspuns, iar francezii se întoarseră, împiedicându-se în armurile și platoșele lor peste răniți și morți, dar de data aceasta scuturile

englezești nu atingeau margine de margine, așa că francezii găsiră breșe în apărare.

Săbii loveau platoșe, treceau prin armură, se izbeau de coifuri. Câțiva dintre ultimii apărători încercau să fugă peste râu, dar arbaletrienii genovezi îi urmăriră și era ușor să ții un om îngreunat de armură sub apă până se înece, apoi furau ce puteau de la cadavru. Câțiva fugari englezi se împiedicau pe malul îndepărtat al râului, împleticindu-se către locul unde o linie de arcași englezi și de ostași se forma pentru a respinge orice atac ce venea de peste Ham.

Între timp, la turn era un francez cu un topor de luptă cu care îl lovi de mai multe ori pe un englez, zdrobindu-i umerarul ce îi proteja umărul drept și sub cămașa de zale. Îl bătu pe bărbat până ce acesta se ghemui, dar chiar și atunci loviturile nu conteniră până când toporul nu deschise pieptul inamicului pentru ca niște coaste albe să iasă la iveală printre carnea ciopârțită și armura sfărâmată. Sângele și nămolul formau o pastă sub picior. Pentru fiecare englez erau trei inamici, iar ușa turnului fusese lăsată deschisă pentru a le oferi oamenilor de afară un loc unde să se adăpostească, dar în schimb erau francezii care încercau să intre. Ultimii apărători din afara turnului erau prinși și omorâți, în timp ce înăuntru atacatorii își croiau drum în sus pe scări.

Scările urcau în spirală spre dreapta. Asta însemna că apărătorii puteau să își folosească mâna dreaptă fără prea multă greutate, în timp ce atacatorii erau mereu îngrădiți de pilonul mare, central al scărilor, dar un cavaler francez cu o suliță scurtă făcu primul pas și îi scoase măruntaiele unui englez cu lama înainte ca un alt apărător să îl omoare cu o lovitură de sabie peste capul muribundului. Oamenii își țineau vizierele ridicate aici pentru că era întuneric în turn și nimeni nu putea să vadă cu ochii pe jumătate acoperiți de fier. Așa că englezii țințeau către ochii francezilor. Ostașii trăgeau morții

în jos pe scări, lăsând o dâră de măruntaie, apoi alți doi bărbați atacară în sus, alunecând în măruntaie. Parau loviturile englezilor, înfigeau săbiile în vintre și tot mai mulți francezi intrau în turn. Un țipăt îngrozitor se auzi pe casa scării, apoi un alt corp însângerat fu azvârlit în jos, afară din calea luptei: încă trei trepte fură eliberate și francezii înaintară din nou.

– *Montjoie St. Denis!*

Un englez cu un ciocan de fierar veni în jos pe scări și bătu în coifurile francezilor, zdrobind craniul unui om și omorându-l și împingându-i pe ceilalți înapoi până ce un cavaler avu inspirația de a lua o arbaletă și de a se furișa în sus pe scări până avu cale liberă. Săgeata arbaletei trecu prin gura englezului pentru a-i ridica partea din spate a craniului și francezii năvăliră din nou, strigând numai cuvinte de ură și de victorie, călcând omul care trăgea să moară cu picioarele pline de sânge închegat și ținându-și săbiile în sus către vârful turnului. Acolo, doisprezece oameni încercau să îi împingă înapoi, dar tot mai mulți francezi își croiau drum în sus. Îi împinseră pe primii atacatori în săbiile apărătorilor, iar următorii bărbați se cățărară peste morți și muribunzi pentru a înfrânge ultima granizoană. Toți bărbații fură măcelăriți. Un arcaș trăi să vadă cum îi erau tăiate degetele, apoi i se scoaseră ochii și încă mai țipa când fu aruncat din turn în săbiile ce îl așteptau dedesubt.

Francezii se bucurară. Turnul era o capelă mortuară, dar steagul Franței flutura pe meterezele lui. Meterezele deveniseră morminte pentru englezi. Oamenii victorioși începură să rupă hainele de pe morți în căutare de monede, când se auzi chemarea unei trâmbițe.

Mai erau câțiva englezi pe malul francez al râului. Erau călăreții blocați de o bucată de pământ mai rezistent.

Omorurile nu conteniseră deci.

St. James ancoră aproape de plajă, la sud de Calais, şi îşi trimise pasagerii la mal în bărci cu vâsle. Trei dintre ei, îmbrăcaţi din cap până-n picioare în armură, aveau atât de mult bagaj încât au plătit doi bărbaţi din echipajul navei *St. James* să le care pe străzile taberei englezeşti unde îl căutau pe contele de Northampton. Unele case aveau chiar două etaje, iar cizmarii, armurierii, fierarii, vânzătorii de fructe, brutarii şi măcelarii aveau toţi însemne agăţate deasupra uşilor. Erau bordeluri şi biserici, câte o ghicitoare ici-colo şi taverne construite printre corturi şi case. Copiii se jucau pe străzi. Unii aveau arcuri mici şi trăgeau cu săgeţi boante în câini, agasându-i. Locuinţele nobililor aveau expuse afară steagurile şi paznici îmbrăcaţi în armură în faţa uşilor. Un cimitir se întindea prin mlaştini, iar mormintele ude erau pline de bărbaţi, femei şi copii care căzuseră pradă frigurilor ce bântuiau mlaştinile din Calais.

Cei trei bărbaţi găsiră locuinţa contelui, care era de fapt o casă mare din lemn aproape de marele cort regal, iar acolo, doi dintre ei, cel mai tânăr şi cel mai bătrân, rămaseră cu bagajele, pe când cel de-al treilea, cel mai înalt, se îndreptă către Nieulay. I se spusese că acel conte condusese câţiva călăreţi într-o acţiune de hărţuire a armatei franceze.

– Mii de ticăloşi, scobindu-se în nas sus pe culme, povestea supraveghetorul contelui, aşa că Domnia Sa vrea să îi provoace pe unii dintre ei. Se plictiseşte, asta face. Privi către cufărul mare de lemn pe care cei doi bărbaţi îl păzeau. Şi ce e acolo?

– Resturile de la scobitul în nas, spuse bărbatul înalt, apoi îşi puse pe umăr un arc mare şi lung, luă o tolbă cu săgeţi şi plecă.

Numele lui era Thomas. Câteodată, Thomas de Hookton. Altă dată, era Thomas Bastardul şi, dacă dorea să fie foarte

formal, putea să își spună Thomas Vexille, deși rar făcea asta. Cei din familia Vexille reprezentau o familie nobilă gasconă, iar Thomas de Hookton era fiul ilegitim al unui Vexille care se rupsese de familie. Thomas nu era un nobil și nici un Vexille. Și cu siguranță nu gascon. El era un arcaș englez.

Thomas atrăgea asupra lui priviri prin tabără. Era înalt. Un păr negru se arăta pe sub marginea coifului de fier. Era tânăr, dar fața lui fusese înăsprită de război. Avea obrajii scobiți, ochii negri, atenți și un nas lung ce îi fusese rupt într-o bătălie și era încovoiat. Armura lui își pierduse luciul după lunga călătorie, iar pe dedesubt purta o vestă din piele, nădragi negri și cizme de călărie lungi și negre, dar fără pinteni. O sabie pusă într-o teacă din piele neagră îi atârna pe partea stângă, avea o desagă pe spate și o tolbă albă pe coapsa dreaptă. Șchiopăta un pic, lăsând impresia că fusese rănit în bătălie, dar de fapt rana fusese provocată de un om al Bisericii în numele lui Dumnezeu. Cicatricele acelei torturi erau ascunse acum de armură, zărindu-se doar rănile de pe mâini, care aveau degetele chircite și zgrunțuroase, dar încă mai putea să tragă cu arcul. Avea douăzeci și trei de ani și era un ucigaș.

Trecu de taberele arcașilor. Majoritatea erau împodobite de trofee. Văzu un pieptar francez din fier dur care fusese găurit de o săgeată; trofeul, agățat sus, slujea de exemplu pentru ce făceau arcașii cavalerilor. Un alt grup de corturi avea douăzeci de cozi de cal atârnând de un stâlp. O armură ruginită, distrusă a fost îndesată cu paie, atârnată de un puiet și găurită de săgeți. Dincolo de corturi, se afla un teren mlăștinos care putea a canalizare. Thomas merse în continuare, privindu-i pe francezi care se strângeau pe înălțimile dinspre sud. Erau destui, se gândea el, mult mai mulți decât au fost măcelăriți între Wadicourt și Crécy. „Omoară un francez, se gândea el, că o să apară alți doi." Putea să vadă

podul în fața lui acum și sătucul de după el. Din spatele lui veneau bărbați din tabără pentru a forma o linie de apărare, pentru că francezii atacau micul avanpost englez de pe malul îndepărtat. Putea să vadă cum năvăleau pe pantă și zări și un mic grup de călăreți care, se gândi el, erau contele și cu oamenii lui. În spatele lui, un tun englez lansa un proiectil din piatră asupra zidurilor deteriorate ale orașului Calais. Bubuitura răsună în depărtare, peste mlaștini, și se stinse acoperită de zăngănitul armelor de la meterezele englezilor.

Thomas nu se grăbea. Nu era bătălia lui. Își luă, totuși, arcul de la spate și îl întinse pentru a observa cât de ușor îi era acum să facă asta. Arcul era vechi și uzat. Stinghia neagră din tisă, care odinioară fusese dreaptă, era acum un pic curbată. Urma coarda, după cum ziceau arcașii, și știa că era timpul să își facă o nouă armă. Totuși, credea că vechiul arc, pe care îl vopsise negru și pe care fixase o plăcuță argintie ce înfățișa o creatură ciudată ținând o cupă, încă mai putea să prindă câteva suflete de francezi.

Nu vedea călăreții englezi atacând flancul atacului francez pentru că barăcile din Nieulay ascundeau scurta bătălie. Văzu totuși podul umplându-se cu fugarii care se împiedicau unii de alții în graba lor de a scăpa de șarja dezlănțuită a francezilor, iar peste capetele lor zări călăreții care se îndreptau către mare pe malul îndepărtat al râului. Îi urmă de pe malul englezesc al râului, părăsind drumul îndiguit pentru a sări din smoc în smoc de iarbă, câteodată călcând în bălți sau croindu-și drum prin nămolul ce încerca să îi înghită cizmele. Era lângă râu și văzu mareea de culoarea nămolului ce își croia drum către mal, pe măsură ce marea creștea. Vântul mirosea a sare și a putrefacție.

Atunci îl zări pe conte. Ducele de Northampton era lordul lui Thomas, omul pe care îl slujea, deși frâiele contelui erau lăsate moale și buzunarul lui era generos. Contele privea la

francezii victorioși, știind că vor veni să îl atace. Unul dintre ostașii lui descălecase și încerca să găsească o potecă destul de fermă pentru ca toți caii cu armură să ajungă la râu. Alți doisprezece ostași de-ai lui îngenuncheau sau stăteau pe poteca pe unde se apropiau francezii, pregătiți să înfrunte un atac cu scut și sabie. Înapoi în sătuc, unde se terminase măcelul garnizoanei engleze, francezii se îndreptau ca niște lupi spre oamenii blocați.

Thomas își croia drum prin râu. Își ținea arcul sus, pentru că un arc ud nu era de folos, și se zbătea prin vâltoarea mareei. Apa îi venea până la mijloc, apoi încercă să iasă pe malul nămolos și fugi către locul unde ostașii așteptau să-i întâmpine pe primii atacatori francezi. Thomas îngenunche chiar în spatele lor, în mlaștină; își propti săgețile în nămol, apoi scoase una.

Douăzeci de oameni veneau. Doisprezece erau călare și acei călăreți rămâneau pe potecă, dar pe lângă ei ostași pedeștri se afundau în mlaștini, așa că Thomas uită de ei, pentru că le va lua ceva timp să ajungă pe teren tare, și începu să tragă în cavalerii călare.

Trăgea fără să gândească. Fără să țintească. Aceasta era viața lui, calitatea lui și mândria lui. Lua un arc, mai înalt decât un bărbat, făcut din tisă, și îl folosea să trimită săgeți, cu pene de gâscă și în vârf cu ace de năvădit. Pentru că marele arc era tras până la ureche, nu avea rost să țintească cu ochiul. Era nevoie de ani de exercițiu pentru ca un om să știe unde se duceau săgețile lui și Thomas trăgea într-un ritm frenetic o săgeată la fiecare trei sau patru secunde și penele albe zburau fulgerător și vârfurile lungi treceau prin armură și piele, lovind pântecele, piepturile și coapsele francezilor. Se auzeau precum satârurile când lovesc carnea, iar călăreții cădeau morți. Primii doi mureau, un al treilea avea o săgeată în coapsă, iar oamenii din spate nu puteau să treacă de răniți pentru că

poteca era prea îngustă, așa că Thomas se apucă să tragă în ostașii pedeștri. Forța cu care o săgeată lovea putea să dea un bărbat pe spate. Dacă un francez își ridica scutul pentru a-și apăra partea de sus a corpului, atunci Thomas îi trăgea o săgeată în picioare și, chiar dacă arcul era vechi, încă era puternic. Fusese pe mare mai mult de o săptămână și simțea o durere în mușchii de la spate când trăgea de coardă. Chiar și dacă ar fi tras cu cel mai slab arc ar fi fost echivalentul ridicării unui bărbat adult, și toți acei mușchi erau concentrați să azvârle săgeata. Un călăreț încercă să treacă prin nămol, dar calul lui de luptă înainta cu greutate prin pământul umed; Thomas luă o săgeată pentru carne, o săgeată cu un capăt lat, ascuțit, care trecea prin pântecul și vasele de sânge ale unui cal. Îi dădu drumul și văzu calul cutremurându-se, luă o săgeată cu ac de năvădit de pe jos și o azvârli către un ostaș care avea viziera ridicată. Thomas nu se uita dacă vreo săgeată își atingea ținta, trăgea și lua altă săgeată, apoi trăgea din nou, și coarda arcului zvâcnea pe lângă apărătoarea din corn pentru braț pe care o purta la încheietura stângă. Nu își protejase până acum încheietura, nu dăduse atenție arsurii lăsate de coardă, dar dominicanul îi torturase antebrațul stâng și îi lăsase o cicatrice adâncă, așa că acum acel înveliș ca din corn îi proteja carnea.

Dominicanul era mort.

Încă șase săgeți. Francezii se retrăgeau, dar nu erau înfrânți. Strigau după arbaletrieri și după mai mulți ostași și Thomas răspunse, ducându-și la gură cele două degete cu care trăgea cu arcul și scoțând un șuierat ascuțit. Două note, una înaltă și alta joasă, repetate de trei ori, apoi o pauză și scoase din nou cele două note și-i văzu pe arcași alergând către râu. Unii erau oamenii care se retrăseseră de la Nieulay, iar alții veneau din linia luptei pentru că recunoscuseră semnalul unui coleg arcaș care avea nevoie de ajutor.

Thomas își luă cele șase săgeți care îi mai rămaseră și se întoarse pentru a vedea că primul dintre călăreții contelui găsise un pasaj către râu și își conduceau caii cu armuri grele peste mareea puternică. Dura câteva minute până ca toți să treacă, dar arcașii se îndreptau spre malul îndepărtat, iar cei mai aproape de Nieulay trăgeau deja într-un grup de arbaletrieri grăbiți să se alăture bătăliei neterminate. Tot mai mulți călăreți veneau de pe înălțimile de la Sangatte, nervoși că acei cavaleri englezi blocați scăpau. Doi călăreți intrară în mlaștină unde caii lor începură să se panicheze din cauza terenului dificil. Thomas își așeză una dintre săgețile rămase pe coardă, dar se gândi că mlaștina îi învingea pe cei doi bărbați și o săgeată ar fi inutilă.

O voce se auzi chiar din spatele lui:

– Thomas, nu este așa?

– Sire!

Thomas își luă casca și se întoarse, așezându-se în genunchi.

– Ești iscusit cu arcul acela, nu-i așa? spuse contele ironic.

– Exercițiul, sire.

– O minte sprintenă ajută, spuse contele, făcându-i semn lui Thomas să meargă. Contele era un bărbat scund, cu pieptul ca un butoi, cu o față pe care se vedea trecerea vremii și despre care arcașilor lui le plăcea să spună că semăna cu dosul unui taur, dar de asemenea îl considerau un luptător, un om bun și la fel de dur ca oricare om al lui. Era prieten cu regele, dar și cu oricine care purta emblema acestuia. Nu era un om care să-i trimită pe alții în bătălie, decât dacă el îi conducea. Descălecă și își dădu casca jos pentru ca trupele din spate să îl recunoască și să știe că le împărtășea pericolul. Am crezut că ești în Anglia, îi spuse lui Thomas.

– Eram, spuse Thomas, vorbind acum în franceză pentru că știa că îi era mai ușor contelui să vorbească în acea limbă, apoi am fost în Bretania.

– Şi acum mă salvezi pe mine. Contele rânji, arătând găurile unde fuseseră dinţii pe care îi pierduse. Presupun că o să vrei o halbă de bere pentru asta?

– Atât de mult, domnul meu?

Contele râse.

– Ne-am cam făcut de râs, nu-i aşa? Se uita la francezii care, acum că o sută de arcaşi englezi se aliniaseră pe malul râului, se gândeau mai bine înainte să atace din nou. Am crezut că poate reuşim să atragem patruzeci din oamenii lor într-o bătălie cinstită lângă sat, apoi jumătate din nenorocita lor de armată a venit în jos pe deal. Îmi aduci ştiri de la Will Skeat?

– Mort, domnul meu. A murit în bătălia de la La Roche-Derrien.

Contele se înfioră, apoi îşi făcu semnul crucii.

– Săracul Will! Dumnezeu ştie cât l-am iubit. Nu a mai existat un soldat mai bun. Se uită la Thomas. Şi celălalt lucru. Mi-ai adus aia?

Se referea la Graal.

– V-am adus aur, domnul meu, spuse Thomas, dar nu aia.

Contele îi bătu uşor mâna lui Thomas.

– O să vorbim, dar nu aici. Privi către oamenii lui şi strigă tare: Înapoi acum! Înapoi!

Trupele din spate descălecaseră şi caii lor fuseseră deja duşi peste mareea ce creştea, undeva la loc sigur, iar acum se grăbeau să ajungă la râu şi să îl traverseze. Thomas îi urmă şi contele, cu sabia scoasă, fu ultimul om care traversă apa ce se adâncea. Francezii, care pierduseră o pradă valoroasă, îşi băteau joc de retragerea lui.

Lupta se terminase pentru acea zi.

Armata franceză nu rămase în loc. Ostaşii omorâseră toată garnizoana de la Nieulay, dar chiar şi cei mai înflăcăraţi

dintre ei știau că nu mai aveau ce să facă. Englezii erau prea mulți. Mii de arcași se rugau ca francezii să traverseze râul și să înceapă bătălia, așa că oamenii lui Filip au plecat, lăsând tranșeele de la Nieulay pline de morți și culmea bătută de vânt de la Sangatte goală, iar în următoarea zi orașul Calais a fost predat. Primul gând al regelui Eduard a fost să măcelărească fiecare locuitor, să îi alinieze lângă șanțul de apărare și să le taie capetele de pe corpurile lor vlăguite, dar marii nobili au protestat, spunând că atunci și francezii o să facă la fel cu orice oraș englezesc capturat în Gasconia sau Flandra, așa că regele își reduse, fără tragere de inimă, cerința la doar șase vieți.

Șase bărbați, cu obrajii scobiți și nasuri încovoiate, îmbrăcați în robe de pocăință, cu nasuri care atârnau peste obraji, au fost aduși din oraș. Erau toți cetățeni de seamă, negustori sau cavaleri, oameni bogați și cu statut social, genul de oameni care l-au sfidat de Eduard al Angliei timp de unsprezece luni. Duceau cheile porților orașului pe pernele pe care le așezară înaintea regelui, apoi se culcară la pământ în fața platformei de lemn unde regele și regina Angliei, împreună cu marile căpetenii ale tărâmului lor, stăteau. Cei șase bărbați se rugară pentru viețile lor, dar Eduard era nervos. Îl sfidaseră, așa că a fost chemat călăul, dar din nou marii nobili spuneau că asta atrăgea consecințe, și chiar și regina îngenunche în fața soțului ei și îl imploră să îi ierte pe cei șase bărbați. Eduard mârâi, rămase o vreme pe gânduri pe când cei șase stăteau nemișcați sub platformă, apoi îi lăsă să trăiască.

Li s-a dat mâncare locuitorilor înfometați, dar nici o altă îndurare nu li s-a mai arătat. Au fost evacuați, lăsați să nu ia nimic decât hainele de pe ei, și chiar și acelea au fost percheziționate pentru a se asigura că nu au trecut monede sau bijuterii de liniile englezilor. Un oraș gol, cu case pentru opt

mii de oameni, cu magazii, dughene, taverne, docuri, o cetate și șanțuri de apărare – toate aparțineau acum Angliei.

– Drumul către Franța, spuse entuziasmat contele de Northampton. Luase o casă care aparținuse unuia dintre cei șase, un bărbat care acum hoinărea prin Picardia precum un cerșetor cu familia sa. Era o casă extravagantă din piatră ridicată la poalele cetății, cu vedere la docurile care erau acum aglomerate de navele englezești. O să umplem orașul cu popor englez de seamă, spuse contele. Vrei să locuiești aici, Thomas?

– Nu, sire, spuse Thomas.

– Nici eu, recunoscu contele. O cocină într-o mlaștină, asta este. Și totuși, este a noastră. Deci ce vrei, tinere Thomas?

Era dimineață, la trei zile de la predarea orașului, și deja averea confiscată de la Calais se împărțea victorioșilor. Contele era mai bogat decât se așteptase, pentru că marele cufăr pe care Thomas îl adusese din Bretania era plin cu aur și monede de argint capturate în tabăra lui Charles de Blois după bătălia de lângă La Roche-Derrien. O treime din acel cufăr aparținea lordului lui Thomas și oamenii contelui au numărat monedele, punând la o parte o treime din partea contelui pentru rege.

Thomas își spuse povestea. Cum, trimis la ordinele contelui, a fost în Anglia pentru a cerceta trecutul tatălui său mort pentru indicii legate de Graal. Nu a găsit nimic, în afară de o carte în care tatăl lui, un preot, scrisese despre Graal, dar părintele Ralph își pierduse mințile și visele lui îi păreau reale, așa că Thomas nu a aflat nimic din notițele lui, notițe care i-au fost luate de către dominicanul care l-a torturat. Dar cartea a fost copiată înainte ca dominicanul să o ia și acum, în noua cameră a contelui de deasupra cheilor, luminată de soare, un tânăr preot englez încerca să descifreze copia.

– Ceea ce vreau, îi spuse Thomas contelui, este să conduc arcași.

– Numai Dumnezeu știe dacă ai unde să îi conduci, răspunse posomorât contele. Eduard vorbește de atacarea Parisului, dar asta nu se va întâmpla. Va fi pace, Thomas! Vom cere prietenie eternă, apoi vom merge acasă să ne ascuțim săbiile. Se auzi foșnitul pergamentului când preotul dădu o nouă pagină. Părintele Ralph scrisese în latină, greacă, ebraică și franceză și, evident, preotul le înțelegea pe toate. Preotul își mai făcea câte o notiță pe o bucată de pergament în timp ce citea. Butoaie de bere erau descărcate pe chei, iar bubuitul marelor butoaie semănau cu tunetele. Steagul regelui Angliei, cu leoparzi și crini, flutura pe cetatea capturată, deasupra stindardului francez care era agățat cu susul în jos în bătaie de joc. Doi bărbați, însoțitorii lui Thomas, stăteau la marginea camerei, așteptând să îi includă contele și pe ei. Dumnezeu știe ce treburi vom avea pentru arcași, continuă contele, în afară de a apăra zidurile fortăreței. Asta îți dorești?

– Numai la asta mă pricep, domnul meu. Să trag cu arcul. Thomas vorbea în franceza normandă, limba aristocrației englezești și limba pe care o învățase de la tatăl lui. Și am bani, domnul meu.

Se referea că acum putea să recruteze arcași, să îi echipeze cu cai și să îi pună în serviciul contelui, ceea ce nu l-ar fi costat pe conte nimic, dar atunci contele putea să ia o treime din tot ce jefuiau. Așa își făcuse numele Will Skeat, născut om de rând. Contelui îi plăceau asemenea oameni, putea să profite de pe urma lor, așa că dădu aprobator din cap.

– Dar unde să îi conduci? întrebă el. Urăsc armistițiile.

Tânărul preot interveni de la masa lui de la geam:

– Regele ar prefera dacă Graalul ar fi găsit.

– Numele lui este John Buckingham, îi spuse contele preotului, și este șambelanul încasărilor vistieriei, ceea ce poate ție nu îți spune nimic, tinere Thomas, dar înseamnă că

îl servește pe rege și probabil va fi arhiepiscop de Canterbury până să împlinească treizeci de ani.

– Nu prea cred, domnul meu, spuse preotul.

– Și bineînțeles că regele vrea ca Graalul să fie găsit, spuse contele, cu toții vrem asta. Vreau să văd blestemația aia în abația Westminster! Vreau ca nenorocitul de rege al Franței să se târască în nenorociții lui de genunchi să se roage la el. Vreau ca pelerini din tot regatul creștin să ne aducă aur. Pentru numele lui Dumnezeu, Thomas, blestemația aia există sau nu? L-a avut tatăl tău?

– Nu știu, domnul meu, spuse Thomas.

– Nu ești de prea mult ajutor, mormăi contele.

John Buckingham se uită la notițele lui.

– Ai un văr, Guy Vexille?

– Da, spuse Thomas.

– Și el caută Graalul?

– Căutându-mă pe mine, spuse Thomas. Și eu nu știu unde este.

– Dar el căuta Graalul înainte să știe că tu exiști, sublinie tânărul preot, ceea ce înseamnă că are cunoștințe importante pe care noi nu le deținem. Aș propune, domnul meu, să îl căutăm pe acest Guy Vexille.

– Atunci am fi ca doi câini care aleargă unul după coada celuilalt, spuse dur Thomas.

Contele îi făcu semn lui Thomas să tacă. Preotul se uită din nou la notițele lui.

– Și, deși sunt niște notițe foarte neclare, spuse dezaprobator, există un fir de speranță. Se pare că aceste notițe confirmă că Graalul a fost la Astarac. Că a fost ascuns acolo.

– Și mutat din nou! protestă Thomas.

– Dacă pierzi ceva valoros, spuse răbdător Buckingham, de unde îți începi căutarea? De la locul unde a fost văzut ultima oară. Unde este Astarac?

– Gasconia, spuse Thomas, în feuda lui Berat.

– Ah! zise contele, după care tăcu din nou.

– Și ai fost în Astarac? întrebă Buckingham.

Chiar dacă era tânăr, avea o autoritate care nu venea doar de la slujba lui de vistier al regelui.

– Nu.

– Atunci eu îți sugerez să te duci, spuse preotul, și vezi ce poți afla. Și, dacă faci destulă gălăgie în timpul căutării tale, poate vărul tău va veni în căutarea ta și așa îl vei găsi și vei afla ce știe.

Zâmbi, dând parcă de înțeles că rezolvase problema.

Se făcu tăcere, cu excepția unuia dintre câinii de vânătoare ai contelui care se scărpina într-un colț al camerei și pe chei un marinar dădu drumul unui lanț de înjurături care ar fi putut să îl facă și pe un drac să roșească.

– Nu pot să îl prind pe Guy de unul singur, protestă Thomas, și Berat nu îi este fidel regelui nostru.

– Oficial, spuse Buckingham, Berat e aliat cu contele de Toulouse, ceea ce astăzi înseamnă regele Franței. Contele de Berat este cu siguranță un inamic.

– Nici un armistițiu nu s-a semnat până acum, spuse ezitând contele.

– Și nici nu se va semna pentru câteva zile, presupun, fu de acord Buckingham.

Contele se uită la Thomas.

– Și tu vrei arcași?

– Aș vrea oamenii lui Will Skeat, sir.

– Și, cu siguranță, ei te-ar sluji, spuse contele, dar nu poți să conduci ostași, Thomas.

Se referea la faptul că Thomas, nefiind nobil și încă tânăr, poate că ar avea autoritatea să conducă arcași, dar ostașii se credeau rang mai înalt și nu ar accepta să-i comande. Will Skeat, deși fusese născut într-o familie și mai mică în rang,

reușise asta, dar William era mult mai în vârstă și mai experimentat.

– Eu pot să conduc ostași, anunță unul din cei doi oameni de lângă zid.

Thomas îi prezentă pe cei doi. Cel care vorbise era un bărbat mai în vârstă, cu cicatrici, cu un ochi lipsă, tare ca metalul. Numele lui era Sir Guillaume d'Evecque, lordul de Evecque, și deținuse odată o feudă în Normandia până ce propriul rege se întorsese împotriva lui, așa că acum era un luptător fără pământ și prietenul lui Thomas. Celălalt bărbat, mai tânăr, era de asemenea prietenul lui. Era scoțian, Robbie Douglas, luat prizonier la Durham cu un an în urmă.

– Pe Dumnezeu, exclamă contele când află mai multe detalii despre Robbie, dar nu ar fi trebuit să fi strâns recompensa până acum?

– Am strâns-o, domnul meu, recunoscu Robbie, și am pierdut-o.

– Ai pierdut-o!

Robbie privea în pământ, așa că Thomas explică printr-un cuvânt scurt.

– Zaruri.

Contele păru dezgustat, apoi se întoarse din nou către Sir Guillaume.

– Am auzit de tine, spuse el, și era un compliment, și știu că poți să conduci ostași, dar pe cine slujești?

– Pe nimeni, domnul meu.

– Atunci nu poți conduce oamenii mei, spuse scurt contele și așteptă.

Sir Guillaume ezită. Era un bărbat mândru, de treizeci și cinci de ani, cu experiență în arta războiului, cu o reputație dobândită în luptele împotriva englezilor. Dar acum nu avea nici pământ, nici stăpân și deci era un pic mai mult decât un vagabond așa că, după o pauză, se îndreptă către conte,

îngenunche înaintea lui și își ridică mâinile ca la rugăciune. Contele își puse mâinile lui în jurul celor ale lui Sir Guillaume.

– Făgăduiești să mă slujești, întrebă el, să fii vasalul meu, să nu slujești pe nimeni altcineva?

– Așa făgăduiesc, spuse Sir Guillaume sincer și contele îl ridică și cei doi bărbați se sărutară pe buze.

– Sunt onorat, spuse contele, bătându-l pe umăr pe Sir Guillaume, apoi se întoarse către Thomas din nou. Deci poți să strângi o trupă destul de bună. O să ai nevoie de cât? Cincizeci de oameni? Jumătate arcași.

– Cincizeci de oameni pe o feudă îndepărtată? spuse Thomas. Nu ar rezista nici o lună, domnul meu.

– Dar o să reziste, spuse contele și își explică reacția anterioară de surpriză la aflarea veștii că Astarac se afla pe pământul lui Berat. Cu mulți ani în urmă, tinere Thomas, înainte ca tu să te naști, aveam pământuri în Gasconia. Le-am pierdut, dar niciodată nu le-am cedat oficial, așa că sunt trei sau patru fortărețe în Berat asupra cărora am drept legal. John Buckingham, citind din nou notițele părintelui Ralph, ridică o sprânceană, sugerând că toată această problemă era cusută cu ață albă, dar nu spuse nimic. Du-te și ia unul dintre castele, spuse contele, organizează raiduri, fă bani și oamenii ți se vor alătura.

– Și vor veni și oameni împotriva noastră, adăugă Thomas încet.

– Și Guy Vexille va fi unul dintre ei, spuse contele, așa că aceasta este șansa ta. Profită de această șansă, Thomas, și pleacă de aici înainte ca pacea să se încheie!

Thomas ezită pentru o secundă, două. Ceea ce sugera contele era o nebunie. Trebuia să conducă o trupă departe pe teritoriul Franței de Sud, să captureze o fortăreață, să o apere, să spere că o să îl prindă pe vărul lui, să găsească Astarac, să îl exploreze, să caute Graalul. Doar un prost ar accepta o

asemenea provocare, dar cealaltă variantă era să putrezească cu toți ceilalți arcași neangajați.

– Așa o să fac, domnul meu, spuse el.

– Bine. Atunci pleacă, plecați cu toții! Contele îl conduse pe Thomas la ușă, dar odată ce Robbie și Sir Guillaume coborau, îl trase pe Thomas înapoi pentru a-i șopti ceva: Nu îl lua pe scoțian cu tine, spuse contele.

– Nu, domnul meu? Este un prieten.

– Este un nenorocit de scoțian și nu am încredere în el. Toți sunt niște nenorociți de hoți și mincinoși. Mai răi decât nenorociții de francezi. Cine îl ține prizonier?

– Lordul Outhwaite.

– Și Outhwaite l-a lăsat să călătorească cu tine? Mă mir! Nu contează, trimite-ți prietenul scoțian înapoi la Outhwaite și lasă-l să trândăvească până strânge familia recompensa. Dar nu vreau ca un nenorocit de scoțian să ia Graalul de la Anglia. Înțelegi?

– Da, domnul meu.

– Ce om bun! spuse contele și îl bătu pe spate pe Thomas. Acum du-te și îmbogățește-te.

Mai bine zis, du-te și mori. Du-te cu treburi nebunești, pentru că Thomas nu credea că Graalul există. Voia să existe, voia să creadă cuvintele tatălui său, dar tatăl lui avea momente de nebunie și de răutate față de ceilalți, iar Thomas avea propriile ambiții de a fi un conducător la fel de bun precum Will Skeat. De a fi un arcaș. Și totuși, aceste treburi nebunești îi dădeau șansa de a strânge oameni, de a-i conduce și de a-și împlini visul. Așa că va pleca în căutarea Graalului și va vedea ce se va întâmpla.

Se duse în tabăra engleză și bătu tobele. Pacea se așternea, dar Thomas de Hookton strângea oameni pentru a pleca la război.

PARTEA ÎNTÂI

Unealta diavolului

Contele de Berat era bătrân, pios și trecut prin multe. Trăise șaizeci și cinci de ani și îi plăcea să se laude cu faptul că nu își părăsise feuda de patruzeci de ani. Fortăreața lui era marele castel Berat. Era așezat pe un deal calcaros deasupra orașului Berat, care aproape că era înconjurat de râul Berat ce făcea ținutul cu același nume foarte fertil. Erau măsline, struguri, pere, prune, orz și femei. Contele le plăcea pe toate. Se însurase de cinci ori, fiecare soție mai tânără decât cealaltă, dar nici una nu îi făcuse copii. Nici măcar nu avuse un copil nelegitim cu vreo mulgătoare, deși, Dumnezeu știe, nu pentru că nu încercase.

Lipsa copiilor îl convinsese pe conte că Dumnezeu îl blestemase, așa că în pragul bătrâneții se înconjurase de preoți. Orașul avea o catedrală și optsprezece biserici, cu episcop, canoane și preoți care să le umple, și mai era și o casă cu călugări dominicani la poarta de est. Contele binecuvântase orașul cu încă două biserici noi și o mănăstire de maici sus pe dealul din vest de peste râu și de după podgorii. Angajase un capelan și, pe bani grei, făcuse rost de o mână din paiele ce acoperiseră ieslea unde a fost așezat Pruncul Isus la naștere. Contele pusese paiele într-un suport din cristal, aur și pietre

prețioase, și așezase relicvariul pe altarul capelei castelului și se ruga la el în fiecare zi, dar nici chiar această relicvă nu îl ajuta. Cea de-a cincea nevastă a lui avea șaptesprezece ani și era robustă și sănătoasă, dar, ca și celelalte, stearpă.

La început, contele crezuse că fusese păcălit când cumpărase paiele sfinte, dar capelanul lui îl asigurase că relicva venise de la palatul papal din Avignon și îi adusese o scrisoare semnată de însuși părintele papal, în care garanta că acele paie chiar au făcut parte din culcușul Pruncului Isus. Apoi contele a pus-o pe noua lui soție să fie examinată de patru doctori eminenți și venerabili, care au declarat că urina ei era clară, părțile întregi și apetitul sănătos. Contele s-a slujit de propria experiență spre a dobândi un moștenitor. Hippocrates a scris despre efectul imaginilor despre concepție și contele a chemat un pictor să îi decoreze pereții camerei soției lui cu imagini cu Sfânta Fecioară și Pruncul Isus; el mânca fasole roșie și era mereu cald la el în cameră. Nimic nu funcționa. Nu era vina lui, știa asta. Plantase semințe de orz în două oale și le udase una cu urina noii lui soții și una cu propria urină și ambele încolțiseră și asta, spuneau doctorii, însemna că atât contele, cât și contesa erau fertili.

Ceea ce însemna, se hotărâse contele, că era blestemat. Așa că se întoarse și mai aprig la religie pentru că știa că nu mai avea prea mult timp. Aristotel scrisese că vârsta de șaptezeci de ani era limita abilității unui bărbat, așa că nu mai avea decât cinci ani la dispoziție pentru a crea un miracol. Apoi, într-o dimineață de toamnă, deși nu realiză la momentul respectiv, rugăciunile i-au fost ascultate.

Oameni ai Bisericii au venit de la Paris. Trei preoți și un călugăr sosiră la Berat și duceau o scrisoare de la Louis Bessières, cardinal și arhiepiscop de Livorno, nunțiu papal la curtea franceză. Scrisoarea era umilă, respectuoasă și amenințătoare. Cerea ca fratele Jerome, un tânăr călugăr cu o

pregătire excepțională, să fie lăsat să examineze registrele din Berat. „Ne este foarte bine cunoscut, scrisese într-o latină elegantă cardinalul arhiepiscop, că prezentați un mare interes pentru manuscrise, atât păgâne, cât și creștine, așa că vă implor, în numele lui Hristos și pentru continuarea regatului Său, să permiteți fratelui Jerome să cerceteze documentele." Era în regulă, până la un punct, pentru că, într-adevăr, contele de Berat poseda o bibliotecă și o colecție de manuscrise care era probabil cea mai extinsă din toată Gasconia, dacă nu chiar din tot regatul creștin de sud, dar ceea ce nu specifica clar scrisoarea era motivul pentru care cardinalul arhiepiscop era atât de interesat în documentele castelului. „Dacă refuzați această cerință, zicea cardinalul arhiepiscop, voi pune sfinții câini ai dominicanilor și ai Inchizitorilor pe pământul vostru și vor afla că scrierile păgâne încurajează erezia." Atunci ar începe procesele și arderile, nici una dintre ele afectându-l direct pe conte, dar ar trebui să cumpere indulgențe pentru a-și salva sufletul. Biserica era lacomă după bani și toată lumea știa cât era de bogat contele de Berat. Așa că nu voia să-l supere pe cardinalul arhiepiscop, dar totuși dorea să știe de ce Eminența Sa devenise dintr-odată așa de interesat de Berat.

Și de aceea contele îl chemă pe preotul Roubert, mai-marele dominicanilor din orașul Berat, în marea sală a castelului, care nu mai era de mult locul festinelor și, în schimb, era înțesată de rafturi pe care documente vechi mucegăiau și unde cărți prețioase scrise de mână stăteau învelite în piele unsă.

Părintele Roubert avea doar treizeci și doi de ani. Era fiul unui tăbăcar din oraș și crescuse în biserică datorită patronajului contelui. Era foarte înalt, foarte sumbru, cu un păr negru tuns atât de scurt că îi aducea aminte contelui de periile țepoase folosite de armurieri pentru a lustrui armurile. Părintele Roubert era și el, în acea dimineață, nervos.

– Am treabă în Castillon d'Arbizon mâine, spuse el, şi trebuie să plec la ora stabilită dacă vreau să ajung în oraş la răsărit.

Contele ignoră lipsa de politeţe a tonului părintelui Roubert. Dominicanului îi plăcea să îl trateze pe conte ca pe un egal, o obrăznicie pe care contele o tolera pentru că îl amuza.

– Ai treabă la Castillon d'Arbizon? întrebă el, apoi îşi aduse aminte. Normal că ai. Îl ardeţi pe acel cerşetor, nu-i aşa?

– Mâine-dimineaţă.

– Va arde şi fără tine, părinte, spuse contele, şi diavolul îi va lua sufletul chiar dacă eşti sau nu acolo pentru a te bucura. Trase cu ochiul către călugăr. Sau îţi place să vezi femei arzând?

– Este datoria mea, spuse aspru părintele Roubert.

– Ah da, datoria dumitale. Bineînţeles, datoria dumitale.

Contele se încruntă la o tablă de şah, încercând să îşi dea seama dacă ar trebui să avanseze cu un pion sau să retragă un nebun. Era un bărbat scund, durduliu, cu o faţă rotundă şi cu barbă rasă. De obicei, purta o bască din lână pe capul lui chel şi, chiar şi vara, rar era fără o robă din blană. Degetele lui erau mereu pătate de cerneală, aşa că arăta mai degrabă ca un funcţionar înzorzonat decât ca un conducător al unui mare domeniu.

– Dar ai o îndatorire faţă de mine, Roubert, îl certă pe dominican, şi aceasta este. Îi înmână scrisoarea cardinalului arhiepiscop şi îl privi în timp ce călugărul citi lungul document. Scrie într-o latină rafinată, nu e aşa? spuse contele.

– Trimite un secretar cu educaţia corespunzătoare, spuse scurt părintele Roubert, apoi examină marele sigiliu roşu pentru a se asigura că documentul este autentic. Se spune, zise călugărul mai respectuos acum, despre cardinalul Bessières că este considerat un posibil succesor al Sfântului Părinte.

– Deci nu un om pe care să îl jigneşti?

– Nici un om al Bisericii nu ar trebui să fie jignit, răspunse scurt părintele Roubert.

– Şi cu siguranţă nu unul care ar putea deveni papă, concluzionă contele. Dar ce doreşte?

Părintele Roubert se duse la o fereastră cu zăbrele din plumb ce susţineau geamul din fâşii de corn ce permitea să intre o lumină difuză în cameră, dar care ţinea afară ploaia, păsările şi o parte din vânturile reci ale iernii. Ridică zăbrelele din rama lor şi respiră aerul care, la acea înălţime mare a castelului, era extrem de curat şi fără izul latrinei din oraşul de jos. Era toamnă şi se simţea în aer mirosul strugurilor presaţi. Lui Roubert îi plăcea acel miros. Se întoarse către conte.

– Călugărul este aici?

– Într-o cameră de oaspeţi, spuse contele. Se odihneşte. Este tânăr, foarte agitat. Mi s-a înclinat foarte respectuos, dar a refuzat să îmi spună ce doreşte cardinalul.

Un zăngănit puternic se auzi de jos, din curte, şi îl făcu pe părintele Roubert să se uite pe geam din nou. Trebuia să se aplece mult în faţă pentru că, chiar şi aici, la peste doisprezece metri înălţime, zidurile aveau aproape un metru şi jumătate grosime. Un călăreţ îmbrăcat tot în armură tocmai atacase marioneta pentru antrenament din curte şi lancea lui lovise scutul din lemn atât de tare încât întreaga construcţie se prăbuşise.

– Nepotul tău se joacă, spuse el când se ridică de la geam.

– Nepotul meu şi cu prietenii lui exersează, îl corectă contele pe călugăr.

– Ar face bine să se îngrijească de sufletul lui, spuse rece părintele Roubert.

– Nu are suflet, e soldat.

– Un soldat de turniruri, spuse preotul încăpăţânat.

Contele ridică din umeri.

– Nu e de ajuns să fii bogat, părinte. Un bărbat trebuie să fie și puternic, și Joscelyn este mâna mea puternică. Contele vorbi cu tărie, deși în realitate nu era sigur dacă nepotul lui era cel mai bun moștenitor pentru Berat, dar dacă nu avea nici un fiu, feuda trebuia să se ducă la unul dintre nepoți și Joscelyn era probabil cea mai bună alegere. Te-am rugat să vii aici, spuse el, folosind „rugat" în loc de „ordonat", pentru că poate ai altă viziune asupra interesului Eminenței Sale.

Călugărul se uită din nou la scrisoarea cardinalului.

– Documente, spuse el.

– Și eu am observat acel cuvânt, zise contele. Se îndepărtă de geamul deschis. Faci curent, părinte!

Părintele Roubert trase la loc, fără tragere de inimă, geamul din fâșii de corn. Contele, știa el, dedusese din cărțile lui că, pentru ca un bărbat să nu fie sterp, trebuie să fie cald și călugărul se întreba cum reușeau oamenii din țările nordice să se reproducă.

– Deci cardinalul nu este interesat de cărțile tale, spuse dominicanul, ci doar de registrele regiunii?

– Așa ar părea. Evidența taxelor pe două sute de ani? Contele chicoti. Îi va face mare plăcere fratelui Jerome să descifreze asta.

Călugărul nu spuse nimic o vreme. Sunetul săbiilor lovindu-se se auzea de peste zidul castelului pe când nepotul contelui și apropiații acestuia exersau în curte. „Dacă lordul Joscelyn e numit moștenitor aici, se gândea călugărul, toate aceste cărți și pergamente vor fi puse pe foc." Se duse mai aproape de șemineul în care, deși nu era frig afară, un foc mare ardea și se gândi la fata care urma să fie arsă ziua următoare la Castillon d'Arbizon. Era o eretică, o creatură murdară, unealta diavolului, și își aminti de agonia ei atunci când o torturase pentru a se confesa. Voia să o vadă arzând și să îi asculte țipetele care ar anunța sosirea ei la porțile iadului,

așa că, cu cât îi răspundea mai repede contelui, cu atât putea să plece mai devreme.

– Îmi ascunzi ceva, Roubert, spuse deodată contele înainte să apuce să spună ceva călugărul.

Călugărul ura să fie strigat pe numele simplu de creștin, pentru că îi aducea aminte că nobilul din fața lui îl cunoscuse de când era mic și plătise pentru creșterea sa.

– Nu ascund nimic, protestă el.

– Atunci spune-mi de ce un cardinal arhiepiscop ar trimite un călugăr la Berat.

Călugărul plecă de lângă foc.

– Trebuie să îți aduc aminte că acum ținutul Astarac face parte din domeniul tău?

Contele îl privi pe părintele Roubert, apoi înțelese ce voia să spună călugărul.

– Oh, Sfinte Hristoase, nu, spuse contele. Își făcu semnul crucii și se întoarse în scaunul lui. Privi tabla de șah, se scărpină un pic sub basca lui de lână și se întoarse către dominican. Nu iar aceeași veche poveste?

– Au fost zvonuri, spuse mândru părintele Roubert. Era un membru al ordinului nostru, un om bun, Bernard de Taillebourg, care a murit anul acesta în Bretania. Era în căutarea a ceva, nu ni s-a spus niciodată a ce, dar zvonurile spuneau că făcuse front comun cu un membru al familiei Vexille.

– Dumnezeule Atotputernic, spuse contele. De ce nu mi-ai spus asta mai devreme?

– Vrei să te deranjez cu toate poveștile siropoase care circulă prin taverne? ripostă părintele Roubert.

Contele nu răspunse. În schimb, se gândea la membrii familiei Vexille. Vechii conți de Astarac. Odată fuseseră puternici, stăpânind peste pământuri întinse, dar familia participase la erezia catară, iar atunci când Biserica îndepărtase acea molimă de pe pământuri, familia Vexille a fugit la ultima ei

fortăreață, castelul Astarac, unde au și fost înfrânți. Majoritatea au fost uciși, dar câțiva au reușit să fugă chiar și până în Anglia, din câte știa contele, în timp ce Astarac, casă pentru corbi și vulpi, a fost înghițită de feuda din Berat. Așa că, odată cu ruinatul castel, venise și o poveste despre cum membrii familiei Vexille înfrânți fuseseră, odată, în posesia legendarelor comori catare și că una dintre acele comori era chiar Sfântul Graal. Și motivul, bineînțeles, pentru care părintele Roubert nu pomenise nimic despre noua poveste era pentru că el voia să găsească Graalul înainte ca altcineva să îl descopere. Oricum, contele i-ar ierta asta. Se uită de-a lungul camerei mari.

– Deci cardinalul arhiepiscop crede că Graalul va fi găsit printre aceste manuscrise?

Făcu semn către cărțile și scrierile lui.

– Louis Bessières, spuse călugărul, este un bărbat lacom, un bărbat violent și un bărbat ambițios. Va întoarce lumea cu susul în jos pentru a găsi Graalul.

Contele înțelese atunci. Înțelese calea vieții lui.

– Era o poveste, nu-i așa, izbucni el tare, că acela care are grijă de Graal va fi blestemat până când Îi va înapoia cupa lui Dumnezeu?

– Poveşti, rânji părintele Roubert.

– Și dacă Graalul este aici, părinte, chiar dacă este ascuns, eu sunt cel care are grijă de el.

– Dacă, rânji dominicanul din nou.

– Așa că Dumnezeu m-a blestemat, spuse surprins contele, pentru că, fără să știu, Îi dețin comoara și nu am prețuit-o. Dădu din cap. M-a privat de un fiu pentru că și eu L-am privat de cupa Fiului Său. Îi aruncă o privire surprinzător de dură tânărului călugăr. Chiar există, părinte?

Părintele Roubert ezită, apoi încuviință din cap.

– Este posibil.

– Atunci e mai bine să îi permitem călugărului să cerceteze, spuse contele, dar în același timp trebuie să ne asigurăm ca noi să găsim ce caută el înaintea lui. Tu vei trece prin documentele judiciare, părinte Roubert, și nu îi dai mai departe fratelui Jerome decât acele înregistrări care nu menționează nimic despre comori, relicve sau Graaluri. Ai înțeles?

– O să caut să obțin permisiunea locțiitorului meu să se ocupe de asta, răspunse scurt părintele Roubert.

– Nu o să cauți nimic altceva decât Graalul! Contele lovi brațul scaunului său. O să începi ascum, Roubert, și nu te vei opri până ce nu vei citi fiecare pergament de pe aceste rafturi. Sau ai prefera să îi evacuez pe mama ta, pe frații și pe surorile tale din casele lor?

Părintele Roubert era un bărbat mândru și voia să riposteze, dar nu era prost, așa că, după o pauză, se înclină.

– O să cercetez documentele, domnul meu, spuse el umil.

– Începând de acum, insistă contele.

– Exact, domnul meu, spuse părintele Roubert și oftă pentru că nu va vedea fata arzând.

– Și eu te voi ajuta, spuse entuziasmat contele. Pentru că nici un cardinal arhiepiscop nu va lua vreodată cea mai sfântă comoară de pe pământ și din cer. Contele o va găsi mai întâi.

Călugărul dominican ajunse la Castillon d'Arbizon în amurgul tomnatic, chiar când paznicul închidea poarta vestică. Un foc fusese aprins într-o căldare aflată în arcul porții pentru ca paznicii să se încălzească în ceea ce se promitea a fi prima zi rece din anul respectiv. Lilieci zburau deasupra zidurilor pe jumătate reparate și deasupra turnului înaltului castel ce încununa dealul abrupt de la Castillon d'Arbizon.

– Dumnezeu să fie cu tine, părinte, spuse un paznic când se opri să îi dea drumul înaltului părinte pe poartă, dar paznicul vorbea în occitană, limba lui maternă, iar părintele

nu vorbea acea limbă, așa că zâmbi puțin și desenă semnul crucii înainte de a-și apuca poalele robei negre și urcă greu în sus pe strada principală a orașului, către castel.

Fetele, cărora li se terminase ziua de muncă, se plimbau pe străduțe și unele chicoteau pentru că părintele era un bărbat arătos chiar dacă șchiopăta puțin. Avea un păr negru neîngrijit, o față puternică și ochi negri. O curvă îl strigă din ușa unei taverne ceea ce stârni hohote de râs din partea bărbaților care beau la o masă din stradă. Un măcelar curăța în fața magazinului său cu o găleată de apă din lemn pentru ca sângele să se dilueze și să se ducă pe scurgere prin fața călugărului, în timp ce asupra lui, de la fereastra de la ultimul etaj, unde își usca rufele pe un culoar lung, o femeie arunca insulte către un vecin. Poarta de vest se auzi închizându-se la baza străzii și zăvorul căzu scoțând o bufnitură.

Călugărul ignoră toate aceste lucruri. Doar merse până unde Biserica Sfântul Sardos se îngrămădea sub steagul palid al castelului și, odată ajuns în biserică, îngenunche pe scările altarului, își făcu semnul crucii, iar apoi se întinse pe pământ. O femeie îmbrăcată în negru care se ruga la altarul vecin al Sfântului Agnes, deranjată de prezența sumbră a călugărului, își făcu și ea semnul crucii și se grăbi să iasă din biserică. Călugărul, întins pe ultima treaptă, aștepta.

Un sergent din oraș, îmbrăcat în uniforma gri cu roșu de la Castillon d'Arbizon, îl privise pe călugăr urcând dealul. Observase că roba dominicanului era veche și peticită și că preotul era tânăr și puternic, așa că sergentul se duse să-l găsească pe unul dintre consulii orașului. Acel consul, trăgându-și pălăria de blană peste părul cărunt, îi ordonă sergentului să mai aducă doi oameni înarmați și trimise după părintele Medous și una din cele două cărți ale preotului. Grupul se strânse în fața bisericii și consulul le ordonă oamenilor curioși care se strânseseră să vadă ce se petrecea să stea mai în spate.

– Nu e nimic de văzut, spuse el diplomat.

Își trase pe el roba sa gri cu roșu oficială, cu blană pe margine, apoi ordonă celor trei sergenți să deschidă ușa bisericii.

La ce se așteptau oamenii? Un diavol să izbucnească din Sfântul Sardos? Credeau că o să vadă o bestie mare neagră dând din niște aripi negre și lăsând în urma cozii lui bifurcate o dâră de fum? În schimb, preotul și consulul împreună cu doi dintre sergenți intrară, în timp ce al treilea sergent, cu bastonul cu blazonul de la Castillon d'Arbizon, înfățișând un șoim ducând un snop de secară, păzea ușa. Mulțimea aștepta. Femeia care fugise din biserică spuse că preotul se ruga.

– Dar pare că are ceva rău în el, adăugă ea, seamănă cu diavolul, și își făcu imediat semnul crucii încă o dată.

Când preotul, consulul și cei doi paznici intrară în biserică, călugărul era încă întins pe jos în fața altarului cu mâinile întinse larg, încât corpul lui era sub forma unei cruci. Probabil că auzi bocancii grei pe lespezile inegale ale naosului, dar nici nu se mișcă, nici nu zise nimic.

– *Paire?* întrebă agitat preotul de la Castillon d'Arbizon. Vorbea în occitană, așa că preotul nu îi răspunse. Părinte?

Preotul încercă în franceză:

– Ești dominican? Consulul era prea nerăbdător să aștepte un răspuns la tentativa de abordare a părintelui Medous. Răspunde-mi! Și el vorbea în franceză, și era rece, cum i se cădea unui cetățean de la Castillon d'Arbizon să vorbească. Ești un dominican?

Călugărul se mai rugă încă un minut, își duse mâinile împreunate deasupra capului, făcu o pauză pentru un moment, apoi se ridică și se întoarse către cei patru oameni.

– Am venit de departe, spuse el pe un ton poruncitor, și am nevoie de un pat, mâncare și vin.

Consulul își repetă întrebarea:

– Ești un dominican?

– Urmez calea cea binecuvântată a Sfântului Dominic, confirmă călugărul. Vinul nu trebuie să fie bun, mâncarea să fie ceva ce mănâncă oamenii voștri săraci, iar patul poate să fie din paie.

Consulul ezită, pentru că era înalt călugărul, cu siguranță puternic și un pic înfricoșător, dar apoi consulul, care era un om bogat și respectat în Castillon d'Arbizon, își îndreptă spatele.

– Ești tânăr, spuse el acuzător, pentru un călugăr.

– Este voia lui Dumnezeu, răspunse el respingător, ca bărbații tineri să urmeze crucea în loc de sabie. Pot să dorm într-un staul.

– Numele tău? ceru consulul să știe.

– Thomas.

– Un nume englezesc!

Vocea consulului tremură, iar cei doi sergenți răspunseră prin smucirea bastoanelor mari.

– *Tomas,* dacă preferi așa, spuse călugărul, aparent nesimțindu-se amenințat de cei doi sergenți care se îndreptau către el cu pași amenințători. Este numele meu de botez, explică el, și numele acelui sărman ucenic care s-a îndoit de divinitatea Domnului nostru. Dacă nu aveți asemenea dubii, atunci vă invidiez și mă rog ca Dumnezeu să îmi ofere și mie aceeași siguranță.

– Ești francez? întrebă consulul.

– Sunt normand, răspunse călugărul, apoi încuviință din cap. Da, sunt francez. Se uită la preot. Vorbești franceză?

– Da. Preotul părea agitat. Ceva. Un pic.

– Atunci pot să mănânc în casa ta în seara asta, părinte? Consulul nu îl lăsă pe părintele Medous să răspundă, ci în schimb îi ordonă să îi dea cartea călugărului. Era o carte foarte veche, cu file roase de viermi și o copertă din piele neagră pe care călugărul o despături.

– Ce vreți de la mine? ceru să știe călugărul.

– Citește din carte. Consulul observase că mâinile călugărului erau pline de cicatrici și degetele îi erau ușor încovoiate. „Urmări, se gândea el, a unei bătălii mai degrabă decât a unei rugăciuni." Citește-mi! insistă consulul.

– Nu poți să citești și singur? întrebă ironic călugărul.

– Dacă știu să citesc sau nu, spuse consulul, nu este treaba ta. Dar dacă tu poți să citești, tinere, este treaba noastră, pentru că, dacă nu ești un preot, nu vei putea să citești. Așa că citește-mi!

Călugărul ridică din umeri, deschise o pagină la întâmplare și făcu o pauză. Suspiciunile consulului fură accentuate de pauză și ridică o mână pentru a face semn sergenților să înainteze, dar atunci, deodată, dominicanul începu să citească. Avea o voce plăcută, sigură și puternică, iar cuvintele latinești semănau cu o melodie când răsunau între pereții vopsiți ale bisericii. După un timp consulul ridică o mână pentru a-l opri pe călugăr și se uită batjocoritor către părintele Medous.

– Deci?

– Citește bine, spuse încet părintele Medous.

El însuși nu stătea prea bine cu latina și nu îi plăcea să arate că nu înțelesese în întregime cuvintele răsunătoare, dar era destul de sigur că dominicanul putea citi.

– Știi ce carte este? întrebă consulul.

– Presupun, spuse călugărul, că este *Viața Sfântului Grigorie.* Pasajul, după cum probabil că ți-ai dat și tu seama, spuse el sarcastic, descrie molima ce îi va afecta pe cei ce nu se supun Domnului nostru. Înveli cartea în coperta neagră moale și i-o întinse preotului. Probabil că știi cartea sa *Flores Sanctorum?*

– Într-adevăr.

Preotul luă cartea și dădu din cap ca semn către consul.

Acea autoritate a statului încă nu era convinsă în totalitate.

– Mâinile tale, spuse el, cum au fost rănite? Și nasul tău? A fost spart?

– Când am fost copil, spuse călugărul, întinzându-și mâinile. Am dormit cu vacile. Am fost călcat în picioare de un bou. Și nasul mi l-am spart când m-a lovit mama mea cu o cratiță.

Consulul înțelese aceste accidente ale copilăriei din fiecare zi și se relaxă vizibil.

– Trebuie să înțelegi, părinte, îi spuse călugărului, că trebuie să fim atenți la vizitatorii noștri.

– Atent la preoții Domnului? întrebă dominicanul sarcastic.

– Trebuia să fim siguri, explică consulul. A venit un mesaj de la Auch în care spunea că englezii sunt pe drum, dar nimeni nu știe în ce direcție.

– Este pace, sublinie călugărul.

– Când au respectat englezii vreo pace? tresări consulul.

– Dacă într-adevăr sunt englezi, răspunse disprețuitor dominicanul. Orice șleahtă de bandiți e luată drept trupă de englezi în zilele astea. Tu ai oameni, făcu semn către sergenții lui care nu înțelegeau nici un cuvânt din conversația în franceză, și ai biserici și preoți, așa că de ce ți-ar fi frică de bandiți?

– Bandiții sunt englezi, insistă consulul. Au arcuri de război.

– Ceea ce nu schimbă faptul că eu am venit de departe și că îmi este foame, sete și sunt obosit.

– Părintele Medous va avea grijă de tine, spuse consulul. Le făcu semn sergenților și îi conduse până la naos și afară, în mica piață. Nu avem de ce să ne temem! anunță consulul mulțimea. Vizitatorul nostru este un călugăr. Este un om al lui Dumnezeu.

Mica mulțime se împrăștie. Crepusculul învăluia turnul bisericii și până la crenelurile castelului. Un om al lui Dumnezeu venise la Castillon d'Arbizon și micul oraș era în siguranță.

Omul lui Dumnezeu mâncă o porție de varză, fasole și slănină sărată. Îi explică părintelui Medous că a fost în pelerinaj la Santiago de Compostela în Spania pentru a se ruga la mormântul Sfântului Iacob, iar acum mergea până la Avignon pentru a primi noi ordine de la superiorii lui. Nu a întâlnit invadatori, nici englezi, nici de orice altă natură.

– Nu am mai văzut englezi de mulți ani, răspunse părintele Medous, făcând în grabă semnul crucii pentru a îndelunga răul pe care tocmai îl menționase, dar nu cu mult timp în urmă au domnit aici. Călugărul, care mânca cu poftă, nu păru interesat de asta. Le plătim taxe, continuă părintele Merdous, dar apoi au plecat și acum aparținem de contele de Berat.

– Să înțeleg că este un om credincios? întrebă călugărul Thomas.

– Foarte pios, confirmă părintele Medous. Ține niște paie din ieslea de la Bethlehem în biserica lui. Aș vrea să le văd și eu.

– Oamenii lui păzesc castelul? întrebă călugărul, ignorând subiectul mult mai interesant despre așternutul Pruncului Isus.

– Într-adevăr, confirmă părintele Medous.

– Garnizoana ia parte la slujbă?

Părintele Medous făcu o pauză, evident tentat să spună o minciună, apoi se mulțumi să zică doar pe jumătate adevărul.

– Unii da.

Călugărul își puse jos lingura de lemn și îl privi fix pe preotul speriat.

– Câți sunt? Și câți dintre ei se duc la slujbă?

Părintele Medous era agitat. Toți preoții erau agitați când apăreau dominicani, pentru că acei călugări erau luptătorii fără scrupule ai lui Dumnezeu în lupta contra ereziei și, dacă acest tânăr bărbat raporta că poporul din Castillon d'Arbizon nu era pios, atunci putea aduce Inchiziția și instrumentele ei de tortură în oraș.

– Sunt zece în garnizoană, spuse părintele Medous, și toți sunt buni creștini. Așa cum sunt și toți enoriașii mei.

Călugărul Thomas păru sceptic:

– Toți?

– Fac tot ce pot și ei, spuse umil părintele Medous, dar... Făcu din nou o pauză, evident regretând că se grăbise să îi numească și, pentru a-și acoperi ezitarea, se duse la focul mic și puse un buștean. Vântul bătea puternic prin coș, așa că trimitea un contracurent de fum prin camera mică. Un vânt de nord, spuse părintele Medous, și aduce prima noapte rece a toamnei. Iarna nu e departe, nu este așa?

– Dar?

Călugărul observase ezitarea.

Părintele Medous oftă și își trase un scaun.

– Este o fată. O eretică. Nu era din Castillon d'Arbizon, Doamne ajută, dar a rămas aici după ce tatăl ei a murit. Este o begardă.

– Nu credeam că begarzii sunt atât de în sud, spuse călugărul. Begarzii erau cerșetori, dar nu orice fel de oameni enervanți. Ci erau eretici care negau Biserica și necesitatea de a lucra și susțineau că toate lucrurile veneau de la Dumnezeu, așa că toate lucrurile ar trebui să fie gratuite pentru toți bărbații și pentru toate femeile. Biserica, pentru a se apăra împotriva acestor monstruozități, îi ardea pe acești begarzi oriunde erau găsiți.

– Cutreieră străzile, sublinie părintele Medous, și ea a venit aici, dar noi am trimis-o la curtea episcopului și a fost găsită vinovată. Acum s-a întors aici.

– Înapoi aici?

Călugărul păru șocat.

– Pentru a fi arsă, explică imediat părintele Medous. A fost trimisă spre a fi arsă de către autoritățile civice. Episcopul dorește ca oamenii să îi privească moartea pentru a vedea că diavolul va dispărea dintre ei.

Călugărul Thomas se încruntă.

– Spui că această begardă a fost găsită vinovată de erezie, că a fost trimisă aici să moară, și totuși ea este încă în viață. De ce?

– Va fi arsă mâine, spuse preotul la fel de repede. Mă așteptam ca părintele Roubert să fie aici. Și el este dominican, ca dumneata, și el a fost cel care a descoperit erezia fetei. Poate că este bolnav? Mi-a trimis o scrisoare în care îmi arăta cum trebuie să fie făcut focul.

Călugărul Thomas se uită disprețuitor.

– Tot ce trebuie, spuse el disprețuitor, este un braț de lemne, un rug, niște vreascuri și un eretic. Ce vrei mai mult decât atât?

– Părintele Roubert a insistat să folosim mănunchi de lemne mici și care să stea drepte. Preotul ilustră această rugăminte unindu-și degetele ca bețe de sparanghel. Mănunchi de bețe, mi-a scris, și toate să arate către cer. Nu trebuie să fie întinse. A pus mult accent pe acest lucru.

Părintele Thomas zâmbi când înțelese.

– Pentru ca focul să ardă încet, dar nu fioros, nu? Va muri încet.

– Este voia lui Dumnezeu, spuse părintele Medous.

– Încet și în dureri mari, spuse călugărul, savurând parcă fiecare cuvânt, într-adevăr aceasta este voința lui Dumnezeu privind ereticii.

– Și am făcut focul așa cum a descris, adăugă părintele Medous încet.

– Bine. Fata merită toate aceste lucruri din plin. Călugărul își șterse farfuria cu o bucată de pâine neagră. O să privesc cum moare cu bucurie, apoi voi merge mai departe. Își făcu semnul crucii. Îți mulțumesc pentru această mâncare.

Părintele Medous făcu semn către căminul lui, unde întinsese câteva pături.

– Ești bine-venit să dormi aici.

– Așa o să fac, părinte, spuse călugărul, dar mai întâi o să mă rog Sfântului Sardos. Nu am mai auzit de el, totuși. Poți să îmi spui cine este?

– Un căprar, zise părintele Medous. Nu era în totalitate sigur că exista acest Sardos, dar localnicii insistau că a existat și mereu l-au venerat. A văzut mielul lui Dumnezeu sus pe deal, acolo unde este orașul acum. Era amenințat de către un lup și l-a salvat, așa că Dumnezeu l-a răsplătit cu o groază de aur.

– Așa cum ar și trebui, spuse călugărul, apoi se ridică. Vei veni să te rogi cu mine la binecuvântatul Sardos?

Părintele Medous își înăbuși un căscat.

– Mi-ar plăcea, spuse el fără pic de entuziasm.

– Nu o să insist, spuse generos călugărul. O să îți lași ușa descuiată?

– Ușa mea este mereu deschisă, spuse preotul, și se simți ușurat când îl văzu pe ciudatul oaspete că se apleacă pentru a trece pragul ușii și dispare în întunericul nopții.

Îngrijitoarea părintelui Medous zâmbea din ușa bucătăriei.

– Este un tip arătos pentru un călugăr. Rămâne aici peste noapte?

– Da.

– Atunci mai bine dorm în bucătărie în noaptea asta, spuse îngrijitoarea, pentru că nu vrei ca un dominican să te găsească între picioarele mele la miezul nopții. O să ne pună pe amândoi pe rug lângă begardă.

Râse și veni să strângă masa.

Călugărul nu se duse la biserică, ci în schimb făcu câțiva pași în josul dealului până la cea mai apropiată tavernă și împinse ușa pentru a se deschide. Zgomotul dinăuntru scăzu încet când camera aglomerată privi către călugărul cu fața rigidă. Când se făcu liniște, călugărul tresări ca și cum ar fi fost terifiat de desfrâu, apoi păși înapoi în stradă și închise ușa. Pentru un moment fu liniște totală în tavernă, apoi bărbații începură să râdă. Câțiva credeau că tânărul preot căuta o curvă, alții credeau că deschisese ușa greșită, iar în câteva minute cu toții uitară de el.

Călugărul șchiopătă înapoi în sus pe deal către Biserica Sfântul Sardos unde, în loc să intre în sanctuarul căprarului, se opri în umbra unui contrafort. Așteptă acolo, nevăzut și tăcut, observând puținele sunete ale nopții din Castillon d'Arbizon. Cântece și râsete se auzeau din tavernă, dar era mai interesat de pașii paznicului care cutreiera zidurile orașului care uneau meterezele mai puternice ale castelului chiar în spatele bisericii. Acei pași se îndreptau către el, se opriră la câțiva metri depărtare de el pe zid, apoi se retraseră. Călugărul numără până la o mie și paznicul tot nu se întoarse, așa că numără din nou până la o mie, de data aceasta în latină, și tot nu se auzi nimic deasupra lui, așa că se mută pe treptele de lemn care făceau legătura cu zidul. Scândurile scârțâiau sub greutatea lui, dar nimeni nu răspunse. Odată ajuns pe zid, se ghemui în spatele turnului înalt al castelului, cu roba lui neagră invizibilă în umbra lunii descrescătoare. Privi în jos de-a lungul zidului, unde urma conturul dealului

până ce se lua colțul la poarta dinspre vest, unde o strălucire slabă, roșie arăta că un foc ardea cu strășnicie într-o căldare. Nu se vedea nici un paznic. Călugărul se gândi că oamenii se încălzeau la poartă. Privi în sus, dar nu zări pe nimeni pe zidurile de apărare ale castelului și nici un pic de mișcare în cele două ochiuri pentru săgeți pe jumătate luminate care străluceau de la lămpile dinăuntrul turnului înalt. Văzuse trei oameni în uniformă în taverna aglomerată și se putea să fie fost mai mulți pe care nu i-a văzut și crezu că cei din garnizoană ori se duseseră să bea, ori dormeau, așa că își ridică sutana neagră și desfășură o coardă din jurul mijlocului său. Coarda era făcută din cânepă întărită cu lipici, același gen de coardă care dădea putere arcurilor de război înfricoșătoare ale englezilor și era destul de lungă pentru a o trece peste crenelurile zidului și să o lase să cadă către terenul abrupt de la poalele zidului. Stătu un moment, privind în jos. Orașul și castelul erau construite pe un colț de stâncă abrupt, înconjurat de un râu și putu auzi apa șuierând peste un baraj. Putea vedea doar o rază a lunii ce se reflecta într-o baltă, dar nimic altceva. Vântul bătu și i se făcu frig, așa că se retrase în umbra zidului și își trase gluga peste față. Paznicul reapăru, dar patrulă doar până la jumătatea zidului unde se opri, se aplecă peste parapet pentru câteva clipe, apoi se întoarse către poartă. După câteva momente, se auzi un fluierat încet ca trilul unei păsărele, iar călugărul se duse înapoi la coardă și o trase. Prinsă de ea era acum o frânghie, pe care o legă de creneluri.

– E liber, strigă încet în engleză, apoi tresări la auzul încălțărilor unui bărbat frecându-se de perete în timp ce se cățăra pe frânghie.

Se auzi un mormăit când bărbatul trecu peste metereze și o bufnitură puternică atunci când teaca sabiei lui se lovi de

piatră, dar bărbatul reuşi să treacă pe partea cealaltă şi se ghemui lângă călugăr.

– Ia.

Îi dădu călugărului un arc de război englezesc şi o tolbă cu săgeţi. Un alt bărbat urca acum. Avea un arc de război agăţat de spate şi o tolbă cu săgeţi legată de mijloc. Era mai sprinten decât primul bărbat şi nu scoase nici un sunet când trecu crenelurile, iar apoi un alt treilea bărbat apăru şi se ghemui lângă ceilalţi doi.

– Cum a fost? întrebă primul bărbat pe călugăr.

– Înfricoşător.

– Nu te-au suspectat deloc?

– M-au pus să citesc în latină pentru a le dovedi că sunt preot.

– Proşti nenorociţi, nu? spuse bărbatul. Avea un accent de scoţian. Şi ce facem acum?

– Castelul.

– Dumnezeu să ne ajute.

– Până acum ne-a ajutat. Cum eşti, Sam?

– Însetat, răspunse unul dintre ceilalţi bărbaţi.

– Ţine astea, spuse Thomas, dându-i lui Sam arcul şi tolba lui, iar apoi, fericit că paznicul nu se zărea, îi conduse pe cei trei camarazi ai săi în jos pe treptele de lemn către aleea ce ducea în spatele bisericii, în piaţa mică din faţa porţii castelului.

Mănunchiurile de lemne, pregătite pentru moartea ereticei, se vedeau negre în lumina lunii. Un par cu un lanţ pentru a lega mijlocul begardei ieşea din lemnul pregătit.

Porţile înalte ale castelului erau destul de late pentru a permite unui car să intre în curte, dar într-un frunziş era o portiţă şi călugărul păşi înaintea camarazilor săi şi bătu tare în mica uşă. Urmă o pauză, apoi se auziră picioare târşâind şi un bărbat puse o întrebare de pe partea cealaltă a porţii. Thomas

nu răspunse, doar ciocăni din nou, iar paznicul, care își aștepta camarazii să se întoarcă de la tavernă, nu bănuia nimic și trase cele două zăvoare pentru a deschide ușa. Thomas păși în lumina a două torțe înalte care ardeau înăuntrul arcadei și în licărirea acesteia văzu privirea surprinsă a paznicului uimit că un preot venise la castelul Castillon d'Arbizon pe întuneric. Paznicul își păstră privirea uimită și atunci când călugărul îl lovi tare, direct în față, iar apoi din nou în burtă. Paznicul se dezechilibră și se rezemă de zid și călugărul îi puse căluș peste gură cu mâna. Sam și ceilalți doi intrară pe poartă și o închiseră în urma lor. Paznicul se zbătea, așa că Thomas îl lovi cu genunchiul, ceea ce îl făcu pe bărbat să scoată un țipăt înfundat.

– Uitați-vă în camera gărzilor! le ordonă Thomas camarazilor săi.

Sam, cu o săgeată pe coarda arcului, împinse ușa pentru a se deschide, ușă care ducea de la intrarea castelului. Un singur paznic era acolo, stând la o masă pe care erau o sticlă de vin, două zaruri și niște monede împrăștiate. Paznicul se holbă la fața rotundă și zâmbitoare a lui Sam și încă se holba cu gura căscată când săgeata îl lovi în piept și îl împinse de zid. Sam continuă, scoțând un cuțit, și sânge țâșni pe pietre când îi tăie gâtlejul bărbatului.

– Trebuia să moară? întrebă Thomas, aducându-l pe primul paznic în cameră.

– Se uita ciudat la mine, spuse Sam, ca și cum ar fi văzut o fantomă. Strânse banii de pe masă și îi puse în tolba lui cu săgeți. Să îl omor și pe el? întrebă el, făcând semn către primul paznic.

– Nu, spuse Thomas. Robbie? Leagă-l!

– Și dacă face gălăgie? întrebă Robbie, scoțianul.

– Atunci lasă-l pe Sam să îl omoare.

Cel de-al treilea camarad al lui Thomas intră în camera paznicilor. I se spunea Jake și era un bărbat slab și sașiu. Rânji la vederea sângelui proaspăt pe zid. Ca și Sam, avea un arc și o tolbă cu săgeți și o sabie la mijloc. Ridică sticla cu vin.

– Nu acum, Jake, spuse Thomas și bărbatul înalt și slab, care părea mai în vârstă și mult mai dur decât tânărul lui comandant, se supuse cu sfială.

Thomas se duse în ușa camerei paznicilor. Știa că erau zece oameni în garnizoană, mai știa că unul era mort, unul era prizonier și cel puțin trei petreceau în tavernă. Deci mai rămâneau cinci. Se uită în curte, dar era goală cu excepția unei căruțe încărcate cu pachete și butoaie, așa că trecu la dulapul cu arme de pe zidul camerei paznicilor și își alese o sabie mică. Îi testă marginile și își dădu seama că era destul de ascuțită.

– Vorbești franceză? îl întrebă pe paznicul prizonier.

Paznicul dădu din cap că nu, prea speriat să vorbească.

Thomas îl lăsă pe Sam să-l păzească pe prizonier.

– Dacă bate cineva la poarta castelului, spuse el, ignorați-l. Dacă face gălăgie, făcu semn către prizonier, omorâți-l. Să nu bei vinul. Stai treaz.

Își aruncă arcul pe umăr, înfipse două săgeți la frânghia ce îi strângea de mijloc roba de călugăr, apoi le făcu semn lui Jake și lui Robbie. Scoțianul, îmbrăcat într-o platoșă scurtă, avea sabia scoasă.

– Faceți liniște, le spuse Thomas, și cei trei se furișară în curte.

La Castillon d'Arbizon fusese prea multă vreme pace. Garnizoana era mică și lipsită de griji, avea ca îndatoriri nimic mai mult decât să strângă taxele pe bunurile care veneau în oraș și să le trimită la Berat unde locuia stăpânitorul lor. Bărbații deveniseră leneși, dar Thomas de Hookton, care se dăduse drept călugăr, se lupta de luni și instinctele lui erau cele

ale unui bărbat care știa că moartea îl putea aștepta la orice colț. Robbie, deși era cu trei ani mai tânăr decât Thomas, era aproape la fel de experimentat în arta războiului ca prietenul lui, în timp ce saşiul Jake fusese un criminal toată viața lui.

Începură de la subsolul castelului unde șase celule putrezeau în întuneric, dar o lumină slabă se văzu din camera temnicerului unde găsiră un bărbat extrem de gras și nevasta lui la fel de corpolentă. Amândoi dormeau. Thomas îi înțepă gâtul bărbatului cu vârful sabiei pentru a mirosi sânge, apoi îi conduse pe cei doi într-o celulă unde îi încuie. O fată strigă din altă celulă, dar Thomas îi făcu semn să tacă. În schimb, ea îl înjură, apoi tăcu.

Încă unul capturat, mai rămâneau patru.

Urcară înapoi în curte. Trei servitori, dintre care doi băieți, dormeau în grajduri și Robbie și Jake îi duseră jos în celule, apoi se reîntâlniră cu Thomas pentru a urca zecile de trepte late până la ușa închisorilor, apoi sus pe scările în spirală ale turnului. Servitorii, se gândi Thomas, nu făceau parte din garnizoană, și cu siguranță mai erau alți servitori, bucătari și grăjdari și vânzători, dar deocamdată se gândea numai la soldați. Îi găsi pe doi dintre ei dormind buștean în camera barăcilor, amândoi cu femei sub păturile lor și Thomas îi trezi aruncându-le o torță pe care o luase dintr-un suport de pe scări. Cei patru se ridicară, speriați, pentru a vedea un călugăr cu o săgeată pregătită pe arcul încordat. O femeie trase aer în piept pentru a țipa, dar arcul zvâcni și săgeata era îndreptată direct către ochiul ei drept așa că își înăbuși țipătul.

– Leagă-i, spuse Thomas.

– E mai rapid să le tai beregatele, sugeră Jake.

– Leagă-i, spuse din nou Thomas, și bagă-le ceva în gură.

Nu dură mult. Robbie rupse o pătură în mai multe bucăți cu sabia lui și Jake îi legă pe toți patru. Una dintre femei era

goală și Jake rânji când o legă de încheieturi și apoi o agăță de un cârlig de pe zid încât mâinile ei erau întinse.

– Frumos, zise el.

– Mai târziu, spuse Thomas.

Era la ușă, ascultând. Mai puteau fi doi soldați în castel, dar nu auzea nimic. Cei patru prizonieri erau pe jumătate suspendați de cârligele mari de metal care în mod normal țineau săbii și armuri și, atunci când cei patru au fost reduși la tăcere și imobilizați, Thomas se duse sus pe următoarea scară spiralată unde o ușă masivă îi bloca trecerea. Jake și Robbie îl urmară, cizmele lor scoțând un mic sunet pe treptele de piatră uzate. Thomas le făcu semn să facă liniște, apoi împinse ușa. Pentru un moment crezu că era încuiată, dar împinse din nou, mai tare, și ușa se deschise cu un sunet ascuțit de metal de balamale îngrozitor. Zgomotul putea trezi și morții și Thomas, speriat, se trezi într-o cameră mare și înaltă, împodobită cu tapet. Țiuitul balamalelor nu se mai auzi, lăsând în urmă doar liniște. Rămășițele unui foc ardeau într-un șemineu mare și făceau destulă lumină pentru a vedea că sala era goală. În capătul îndepărtat era o platformă unde contele de Berat, lordul de Castillon d'Arbizon, stătea când vizita orașul și unde era așezată masa pentru ocaziile festive. Platforma era goală acum, doar că la spatele ei, ascuns de tapet, era un loc arcuit unde o altă lumină licărea și se vedea prin țesătura mâncată de molii.

Robbie trecu pe lângă Thomas și se furișă pe marginea sălii sub deschizătura geamurilor, care lăsau să pătrundă raze de lumină argintie de la lună. Thomas puse o săgeată pe arcul negru, trase de coardă și simți imensa putere a stinghiei de tisă când duse coarda la urechea lui dreaptă. Robbie îl privi, văzu că era pregătit și se întinse cu sabia să tragă la o parte tapetul uzat.

Dar înainte ca lama să atingă tapetul fu îndepărtată de un bărbat masiv care îl atacă pe Robbie. Venea urlând și îl luă

prin surprindere pe scoțianul care încerca să își tragă sabia pentru a întâmpina atacul, dar Robbie era prea încet și masivul bărbat sări la el, acoperindu-l cu o ploaie de pumni. Chiar atunci se auzi cântecul arcului mare și negru. Săgeata, ce putea să doboare un cavaler în armură de la peste șaizeci de metri, trecu prin cutia toracică a bărbatului și îl învârti azvârlindu-l plin de sânge la podea. Robbie era încă pe jumătate sub el, sabia lui zăngănea pe podeaua de lemn groasă. O femeie zbieră. Thomas se gândi că bărbatul doborât era castelanul, comandantul garnizoanei, și se întrebă dacă bărbatul va trăi destul pentru a-i răspunde la câteva întrebări, dar Robbie își scosese cuțitul și, neștiind că atacatorul său fusese deja lovit de o săgeată, agita lama mică la gâtul gras al bărbatului, astfel încât sânge negru și strălucitor țâșni pe scânduri și chiar și după ce bărbatul muri Robbie tot îl înjunghia. Femeia continua să zbiere.

– Oprește-o, îi spuse Thomas lui Jake și se duse să tragă marele cadavru de pe Robbie.

Cămașa de noapte lungă și albă a bărbatului era acum roșie. Jake o pălmui pe femeie și atunci, din fericire, se făcu liniște.

Nu mai erau soldați în castel. Doisprezece servitori dormeau în bucătării și în depozite, dar nu deranjau. Bărbații fură toți duși în temnițe, apoi Thomas urcă până pe cele mai înalte metereze de unde se putea uita în jos la acoperișurile neștiutoare din Castillon d'Arbizon și acolo flutură o torță aprinsă. O flutură înainte și înapoi de trei ori, o aruncă departe în tufișuri la baza pantei abrupte pe care erau construite castelul și orașul, apoi se duse pe partea de vest a meterezelor unde așeză douăsprezece săgeți pe parapet. Jake i se alătură.

– Sam e cu Sir Robbie la poartă, spuse Jake.

Robbie Douglas nu fusese niciodată înnobilat, dar era născut nobil și un ostaș, și oamenii lui Thomas îi oferiseră

acest rang. Îl plăceau pe scoțian, ca și Thomas, de aceea cel din urmă nu îl ascultase pe nobilul său și îl lăsase pe Robbie să vină cu el. Jake așeză mai multe săgeți pe parapet.

– A fost ușor, zise Jake.

– Nu se așteptau la probleme, spuse Thomas.

Asta nu era în totalitate adevărat. Orașul era conștient de raidurile englezești, raidurile lui Thomas, dar se convinseseră cumva că nu vor veni la Castillon d'Arbizon. Orașul fusese în pace pentru atâta timp, încât localnicii aveau convingerea că pacea va continua. Zidurile și paznicii nu erau acolo pentru a se apăra împotriva englezilor, ci împotriva trupelor mari de bandiți care infestau zonele rurale. Un paznic amețit și un zid înalt poate că i-ar împiedica pe acei bandiți, dar nu și pe soldații adevărați.

– Cum ați trecut râul? îl întrebă pe Jake.

– La baraj, spuse Jake.

Cercetaseră orașul la amurg și Thomas văzuse barajul morii drept cea mai ușoară cale de a traversa râul adânc și rapid.

– Morarul?

– Speriat, spuse Jake, și tăcut.

Thomas auzi trosnetul rămurelelor rupându-se, târșâitul picioarelor și o bufnitură când o scară fu așezată pe unghiul dintre castel și zidul orașului. Se aplecă peste parapetul interior.

– Poți să deschizi poarta, Robbie, strigă în jos.

Așeză o săgeată pe coardă și se uită în jos de-a lungul zidului înalt, luminat de lună.

Sub el bărbați urcau scara, ridicând arme și desagi pe care îi aruncau peste parapet înainte de a trece și ei. Un val de lumină năvăli de pe portița deschisă unde Robbie și Sam stăteau de gardă, și după câteva momente un șir de oameni, cu armura zăngănind în întuneric, venea de pe treptele

zidului către poarta castelului. Noua garnizoană de la Castillon d'Arbizon sosise.

Un paznic apăru pe zidul îndepărtat. Se plimba către castel, apoi dintr-odată băgase de seamă zgomotul săbiilor, arcurilor și desagilor răbufnind pe piatră, în timp ce bărbați se cățărau pe zid. Șovăi, oscilând între dorința de a se apropia pentru a vedea ce se petrecea cu adevărat și dorința de a găsi întăriri și, în timp ce ezita, Thomas și Jake își sloboziră amândoi săgețile.

Paznicul purta o vestă de piele căptușită, o protecție suficientă împotriva stinghiei unui bețivan, dar săgețile trecură prin piele, căptușeală și pieptul lui până când cele două vârfuri îi ieșiră prin spate. Fu aruncat înapoi, arma îi căzu zăngănind, și apoi tresări în lumina lunii, încercă de câteva ori să respire și nu se mai mișcă.

– Ce facem acum? întrebă Jake.

– Strângem taxele, spuse Thomas, și devenim o pacoste.

– Până când?

– Până vine cineva să ne omoare, spuse Thomas, gândindu-se la vărul lui.

– Și îl omorâm noi?

Cu toate că Jake era sașiu, avea o viziune destul de clară asupra vieții.

– Cu ajutorul Bunului Dumnezeu, spuse Thomas și își făcu semnul crucii pe roba lui de călugăr.

Ultimii oameni ai lui Thomas se cățărau pe zid și traseră scara după ei. Mai erau încă vreo șase oameni la un kilometru jumătate distanță, peste râu, ascunși în pădure, unde păzeau caii, dar majoritatea oamenilor lui Thomas erau acum înăuntrul castelului și porțile lui erau din nou încuiate. Paznicul mort zăcea rezemat de zid cu două săgeți cu pene de gâscă albe ieșindu-i din piept. Nimeni altcineva

nu îi văzuse pe invadatori. Castillon d'Arbizon ori bea, ori dormea.

Iar apoi țipetele începură.

Thomas nu se gândise nici un moment că begarda care trebuia să moară în dimineața următoare era închisă în castel. Credea că orașul avea propria închisoare, dar se părea că fusese dată în grija garnizoanei, iar acum ea striga insulte către proaspeții prizonieri din celelalte celule. Zgomotul pe care fata îl făcea îi deranja pe arcași și pe ostașii ce se cățăraseră pe zidul de la Castillon d'Arbizon și luaseră castelul. Nevasta durdulie a temnicerului, care vorbea un pic de franceză, strigă la englezi să o omoare pe fată.

– Este o begardă, susținea femeia, este complicele diavolului!

Sir Guillaume d'Evecque fu de acord cu femeia.

– Aduceți-o sus în curte, îi spuse lui Thomas, și o să îi tai nenorocitul ei cap.

– Trebuie să ardă, spuse Thomas. Așa a decretat Biserica.

– Și deci cine o să o ardă?

Thomas ridică din umeri.

– Sergenții orașului? Poate că noi, nu știu.

– Atunci, dacă nu mă lași să o omor acum, spuse Sir Guillaume, măcar fă-o să tacă odată. Își scoase cuțitul și i-l oferi lui Thomas. Taie-i limba.

Thomas ignoră lama. Încă nu își făcuse timp să își schimbe roba de călugăr, așa că își ridică sutana și se duse jos unde fata țipa în franceză pentru a le spune captivilor din celelalte celule că o să moară cu toții și că diavolul va dansa pe oasele lor pe o melodie cântată de demoni. Thomas aprinse o lampă de la resturile unei torțe, apoi se duse la celula begardei și trase cele două zăvoare.

Ea tăcu la auzul zăvoarelor, iar apoi, când el împinse ușa grea pentru a o deschide, ea se împletici până în fundul celulei. Jake îl urmase pe Thomas jos pe scări și, văzând-o pe fată în lumina slabă a lămpii, chicoti.

– Pot să o fac eu să tacă în locul tău, se oferi Jake.

– Du-te și dormi puțin, zise Thomas.

– Nu, nu mă deranjează, insistă Jake.

– Dormi! se răsti Thomas, devenind deodată nervos pentru că fata părea atât de vulnerabilă.

Era vulnerabilă pentru că era dezbrăcată. La fel de dezbrăcată precum un pui abia scos din găoace, slab, groaznic de palid, mușcat de purici, cu ochii mari și părul slinos și zburlit. Stătea în paiele murdare, cu mâinile încolăcite în jurul genunchilor strânși pentru a-și ascunde goliciunea, apoi luă o gură de aer ca și cum și-ar fi cules ultimele rămășițe de curaj.

– Ești englez, spuse ea în franceză.

Vocea ei era răgușită de la atâta țipat.

– Sunt englez, fu de acord Thomas.

– Dar un preot englez este la fel de rău ca oricare preot, îl acuză ea.

– Probabil, aprobă Thomas. Puse lampa pe jos și se așeză lângă ușa deschisă pentru că mirosul urât era mult prea puternic. Vreau să te oprești din țipat, continuă el, pentru că îi deranjează pe ceilalți oameni.

Ea își dădu ochii peste cap când auzi aceste cuvinte.

– Mâine au de gând să mă ardă, spuse ea, deci crezi că mă interesează dacă se supără niște proști pe mine în seara asta?

– Ar trebui să îți pese de sufletul tău, spuse Thomas, dar cuvintele lui arzătoare nu primiră nici un răspuns din partea begardei. Fitilul din trestie ardea puternic și umbra lui transformă lumina într-una galbenă, leproasă și licăritoare. De ce te-au lăsat dezbrăcată? întrebă el.

– Pentru că am rupt o fâșie din rochie și am încercat să îl strangulez pe temnicer.

Spuse acest lucru cu mult calm, dar cu o privire sfidătoare, ca și cum aștepta ca Thomas să o certe pentru asta.

Thomas aproape că zâmbi la gândul unei fete atât de firave atacându-l pe temnicerul masiv, dar se abținu.

– Cum te numești? întrebă el în schimb.

Ea încă era sfidătoare.

– Nu am nici un nume, spuse ea. M-au făcut o eretică și mi-au luat numele. Sunt alungată din creștinătate. Deja sunt la jumătatea drumului către următoarea lume. Își îndepărtă privirea de la el cu o expresie de indignare și Thomas văzu că Robbie Douglas stătea în ușa pe jumătate deschisă. Scoțianul privea la begardă uimit, chiar îngrozit, și Thomas se uită din nou la fată și văzu că, sub mormanele de paie și murdăria depusă, ea era frumoasă. Părul ei era de un auriu pal, pielea ei era neatinsă de varicelă și avea o figură puternică. Avea o frunte lată, o gură mare și obraji scobiți. O față uimitoare, și scoțianul se holba la ea și fata, rușinată de privirea lui fixă, își trase genunchii și mai aproape de piept.

– Pleacă, îi spuse Thomas lui Robbie. Tânărul scoțian se îndrăgostea, i se păru lui Thomas, la fel de ușor precum li se făcea foame oamenilor, și îi era clar după fața lui Robbie că acesta fusese izbit de frumusețea fetei la fel de puternic ca o lance când lovește un scut.

Robbie se încruntă pentru că nu înțelese instrucțiunile lui Thomas.

– Voiam să te întreb, spuse el, apoi făcu o pauză.

– Să mă întrebi ce?

– Când eram în Calais, spuse Robbie, ți-a spus cumva contele să mă lași în urmă?

Nu părea că este o întrebare corespunzătoare circumstanțelor, dar Thomas hotărî că merita un răspuns.

– De unde știi?

– Mi-a spus preotul acela, Buckingham.

Thomas se întrebă de ce vorbise Robbie cu acel preot, apoi înțelese că prietenul lui făcea doar conversație pentru a sta cât mai aproape lângă ultima fată de care se îndrăgostise fără speranță.

– Robbie, spuse el, o să ardă mâine-dimineață.

Robbie se întoarse nervos.

– Dar nu trebuie neapărat.

– În numele lui Dumnezeu, protestă Thomas, Biserica a condamnat-o.

– Atunci, tu ce cauți aici? întrebă Robbie.

– Pentru că eu dau comenzi aici. Pentru că cineva trebuie să o facă să tacă.

– Pot să fac eu asta, spuse Robbie cu un zâmbet pe buze, și atunci când Thomas nu răspunse, zâmbetul se transformă într-o încruntare. Și deci de ce m-ai lăsat să vin în Gasconia?

– Pentru că ești un prieten.

– Buckingham a spus că o să fur Graalul, zise Robbie. A spus că o să îl duc în Scoția.

– Trebuie să îl găsim mai întâi, zise Thomas, dar Robbie nu îl asculta. El doar se uita ca un om flămând la fata care se ghemuia în colț. Robbie, spuse Thomas tare, o să ardă.

– Atunci nu contează ce i se întâmplă în seara aceasta, spuse sfidător scoțianul.

Thomas se chinui să își suprime furia.

– Lasă-ne singuri, Robbie, spuse el.

– Îi vrei sufletul? întrebă Robbie. Sau carnea?

– Pleacă odată! Thomas mârâi mai rău decât ar fi vrut și Robbie se sperie, îi aruncă o privire scorțoasă, apoi clipi de câteva ori și plecă.

Fata nu înțelese conversația din engleză, dar recunoscuse dorința din privirea lui Robbie și acum se întoarse către Thomas.

– Mă vrei doar pentru tine, părinte? întrebă ea în franceză.

Thomas ignoră întrebarea batjocoritoare.

– De unde ești?

Ea nu spuse nimic pentru câteva momente, parcă hotărându-se dacă să îi răspundă sau nu la întrebare, apoi ridică din umeri.

– Din Picardia, spuse ea.

– Destul de departe spre nord, spuse Thomas. Cum de a ajuns o fată din Picardia până în Gasconia?

Ea ezită din nou. Avea, credea Thomas, probabil cincisprezece sau șaisprezece ani, ceea ce o făcea prea mică pentru măritat. Ochii ei, observă el, erau foarte pătrunzători, ceea ce îi oferi senzația neplăcută că putea să îi vadă până în adâncul sufletului lui întunecat.

– Tatăl meu, spuse ea. Era un jongler și un înghițitor de flăcări.

– Am văzut asemenea oameni, spuse Thomas.

– Mergeam oriunde voiam, spuse ea, și făceam bani la bâlciuri. Tatăl meu îi făcea pe oameni să râdă și eu strângeam banii.

– Mama ta?

– Moartă. Spuse acest lucru nepăsătoare ca și cum ar fi sugerat că nu își aduce aminte de mama ei. Apoi tatăl meu a murit aici. Acum șase luni. Așa că am rămas aici.

– De ce ai rămas?

Îi aruncă o privire batjocoritoare sugerând că răspunsul la întrebarea lui era atât de evident, încât nu mai era nevoie să fie spus, dar apoi, crezând că este un preot care nu înțelegea cum trăiau oamenii obișnuiți, îi oferi răspunsul.

– Știi cât de periculoase sunt drumurile? întrebă ea. Sunt *coredor*-i.

– *Coredor*-i?

– Bandiți, explică ea. Localnicii le spun *coredor*-i. Apoi mai sunt și *routier*-ii care sunt la fel de răi. *Routier*-ii erau companii de soldați dați afară din război care rătăceau pe drumuri în căutarea unui nobil care să îi angajeze și atunci când li se făcea foame, ceea ce se întâmpla tot timpul, ei luau ce voiau prin forță. Unii chiar capturau orașe și le țineau pentru recompensă. Dar, ca și *coredor*-ii, ar fi considerat o fată care călătorea singură ca pe un cadou trimis de către diavol pentru distracția lor. Cât timp crezi că aș fi rezistat? întrebă ea.

– Ai fi putut să călătorești însoțită de cineva? sugeră Thomas.

– Mereu am făcut asta, eu și tatăl meu, dar el era acolo să mă protejeze. Dar singură? Ridică din umeri. Așa că am rămas aici. Am lucrat într-o bucătărie.

– Și ai copt o erezie?

– Voi, preoții, iubiți erezia, spuse ea rece. Vă oferă ceva de ars.

– Înainte de a fi condamnată, spuse Thomas, cum te numeai?

– Genevieve.

– Te chema ca pe sfântă?

– Cred, spuse ea.

– Și de fiecare dată când Genevieve se ruga, spuse Thomas, diavolul îi sufla să îi stingă lumânările.

– Voi, preoții, sunteți plini de povești, spuse batjocoritor Genevieve. Crezi asta? Crezi că diavolul intra în biserică și îi sufla în lumânări?

– Probabil.

– De ce nu a omorât-o pur și simplu dacă era diavolul? Ce truc patetic, doar să sufle în lumânări! Nu prea e un diavol dacă asta e tot ce poate face.

Thomas îi ignoră batjocura.

– Mi s-a spus că ești o begardă.

– Am întâlnit begarzi, spuse ea, și mi-au plăcut.

– Sunt slujitorii diavolului, spuse Thomas.

– Ai întâlnit vreunul? întrebă ea. Thomas nu întâlnise nici unul. Doar auzise despre ei și fata îi simți disconfortul. Pentru credința că Dumnezeu dă de toate tuturor și vrea ca toți să împartă totul, atunci sunt la fel de rea ca orice begard, recunoscu ea, dar niciodată nu m-am alăturat lor.

– Trebuie să fi făcut ceva pentru care să fi primit flăcările drept pedeapsă.

Se uită la el. Poate că era ceva în tonul lui care o făcea să aibă încredere în el, că renunță să-l sfideze. Închise ochii și își rezemă capul de zid și Thomas crezu că vrea să plângă. În timp ce se uita la fața ei delicată, se întreba cum de nu îi observase imediat frumusețea, așa cum făcuse și Robbie. Ea deschise ochii și se uită la el.

– Ce s-a întâmplat aici în seara asta? întrebă ea, ignorând acuzațiile lui.

– Noi am capturat castelul, spuse Thomas.

– Noi?

– Englezii.

Se uită la el, încercând să îi citească pe față.

– Deci acum englezii reprezintă puterea civilă?

Credea că învățase expresia asta la judecata ei. Biserica nu ardea ereticii, ci doar îi condamna, iar apoi păcătoșii erau predați puterii civile pentru morțile lor. Așa Biserica avea mâinile curate, Dumnezeu era sigur că Biserica Lui nu era profanată și diavolul primea un suflet.

– Noi suntem acum puterea civilă, confirmă Thomas.

– Deci englezii mă vor arde în locul gasconilor?

– Cineva trebuie să te ardă, spuse Thomas, dacă eşti o eretică.

– Dacă? întrebă Genevieve, dar atunci când Thomas nu îi răspunse îşi închise ochii şi îşi rezemă din nou capul pe pietrele umede. Mi-au spus că L-am jignit pe Dumnezeu. Vorbi încet: Că am susţinut că preoţii sunt corupţi, că am dansat goală sub fulgere, că am folosit puterile diavolului pentru a găsi apă, că am folosit magia să vindec bolile oamenilor, că am prezis viitorul şi că am aruncat un blestem pe nevasta lui Galat Lorret şi pe vitele lui.

Thomas se încruntă.

– Nu te-au condamnat pentru faptul că erai o begardă? întrebă el.

– Şi pentru asta, spuse ea sec.

El tăcu pentru câteva momente. Picura apă undeva în întuneric dincolo de uşă şi lumina trestiei licări, apoi aproape se stinse, dar îşi reveni.

– Pe nevasta cui ai blestemat-o? întrebă Thomas.

– Pe nevasta lui Galat Lorret. Este un negustor de ţesături aici şi este foarte bogat. Este consulul-şef şi un bărbat care preferă carnea mai proaspătă decât cea a nevestei lui.

– Şi ai blestemat-o?

– Nu doar pe ea, spuse arzătoare Genevieve, ci şi pe el. Nu ai blestemat pe nimeni niciodată?

– Ai prezis viitorul? întrebă Thomas.

– Am spus că o să moară cu toţii, ceea ce este un adevăr evident.

– Nu şi dacă Hristos va coborî din nou din ceruri, aşa cum a promis, spuse Thomas.

Ea îl privi lung, cu subînţeles şi un zâmbet mic îi umbri jumătate din faţă înainte să ridice din umeri.

– Deci m-am înşelat, spuse ea sarcastic.

– Și diavolul ți-a arătat cum să descoperi apa?

– Chiar și tu poți face asta, spuse ea. Ia o creangă bifurcată și mergi încet pe un câmp și, atunci când tremură, sapă.

– Și blesteme magice?

– Leacuri băbești, spuse ea plictisită. Lucruri pe care le învățăm de la mătuși și bunici și de la femei bătrâne. Ia fierul din camera unde naște o femeie. Toată lumea face asta. Chiar și tu, părinte, atingi lemnul pentru a alunga diavolul. Este această magie suficientă să te trimită pe rug?

Din nou, Thomas ignoră răspunsul.

– L-ai jignit pe Dumnezeu? o întrebă el.

– Dumnezeu mă iubește, și eu nu îi insult pe cei ce mă iubesc. Dar am spus că preoții lui sunt corupți, ceea ce sunteți, așa că m-au acuzat de jignirea lui Dumnezeu. Ești corupt, părinte?

– Și ai dansat goală sub fulgere? termină Thomas acuzarea.

– La aceasta, spuse ea, pledez vinovată.

– De ce ai dansat?

– Pentru că tatăl meu mereu zicea că Dumnezeu ne va ghida dacă vom face asta.

– Dumnezeu va face asta? întrebă Thomas, surprins.

– Așa credeam. Nu aveam dreptate. Dumnezeu mi-a spus să rămân în Castillon d'Arbizon și asta nu a dus decât la tortură și la focul de mâine.

– Tortură? întrebă Thomas.

Ceva în vocea lui, o groază, o făcu să se uite la el, iar apoi își întinse încet piciorul ei stâng pentru ca el să îi vadă coapsa interioară și semnele roșii, proaspete și încurcate ce îi desfigurau pielea albă.

– M-au ars, spuse ea, iar și iar. De aceea am recunoscut că sunt ceea ce nu eram de fapt, o begardă, pentru că mă ardeau. Brusc izbucni în plâns, amintindu-și de durere. Au folosit

metal roșu încins, spuse ea, și, atunci când țipam, ei spuneau că era diavolul care încerca să iasă din sufletul meu. Își retrase piciorul și îi arătă mâna dreaptă, care purta aceleași cicatrice. Dar mi-au lăsat astea, spuse ea nervoasă, dezgolindu-și brusc sânii ei mici, pentru că părintele Roubert a spus că diavolul va vrea să îi sugă și durerea fălcilor lui va fi mai rea decât orice ar putea provoca Biserica. Își trase genunchii din nou și tăcu pentru o vreme, în timp ce lacrimi îi curgeau pe obraz. Bisericii îi place să rănească oameni, continuă ea după un timp. Ar trebui să știi asta.

– Știu, spuse Thomas și aproape că își ridică poalele robei lui pentru a-i arăta aceleași cicatrice de pe corpul lui, cicatricele fierului încins care îi fusese lipit de picioare pentru a-l face să dezvăluie secretele legate de Graal. Era o tortură fără vărsare de sânge pentru că Bisericii îi era interzis să verse sânge, dar un om iscusit putea face un suflet să urle de durere chiar și fără să lovească pielea. Știu, spuse din nou Thomas.

– Atunci fii blestemat, spuse Genevieve, recuperându-și sfidarea, să fii blestemat și tu, și toți preoții nenorociți!

Thomas se ridică și luă și lampa.

– O să îți aduc ceva să te îmbraci.

– Ți-e frică de mine, părinte? spuse ea batjocoritor.

– Frică? spuse Thomas uimit.

– De asta, părinte! zise ea arătându-i goliciunea ei și Thomas se întoarse cu spatele și închise ușa în timp ce ea râdea.

Apoi trase zăvoarele, se aplecă peste zid și privi în gol. Își aducea aminte ochii lui Genevieve, plini de foc și de mister. Era murdară, goală, nearanjată, palidă, pe jumătate înfometată și o eretică și o văzuse frumoasă, dar avea o treabă dimineața următoare și nu se așteptase la asta. O treabă în numele lui Dumnezeu.

Urcă înapoi în curte pentru a vedea că totul era învăluit în tăcere. Castillon d'Arbizon dormea.

Și Thomas, fiul nelegitim al unui preot, se ruga.

Turnul se afla într-o zonă împădurită la o zi de mers distanță de Paris, pe o culme mică nu departe de Soissons. Era un loc pustiu. Turnul fusese odată casa unui nobil ai cărui șerbi lucrau văile de pe părțile culmii, dar nobilul murise fără să aibă copii și rudele lui mai îndepărtate se certaseră pentru posesiuni, ceea ce însemna că avocații se îmbogățiseră și turnul era o ruină, și câmpurile erau pline de aluni și de stejari, și bufnițele își făcuseră cuiburi în camerele din piatră de la înălțime unde vântul bătea și anotimpurile treceau. Chiar și avocații care se certaseră pe turn erau morți acum și micul castel era proprietatea unui duce care nu îl văzuse niciodată și nu visa vreodată să trăiască acolo, iar șerbii, cei care rămăseseră, munceau câmpurile mai apropiate de satul Melun, unde arendașul ducelui avea o gospodărie.

Turnul, spuneau localnicii, era bântuit. Spirite albe îi dădeau târcoale în nopțile iernii. Ciudate creaturi se presupunea că pândesc prin copaci. Copiilor li s-a spus să stea departe, deși desigur cei mai viteji se duceau în pădure și unii chiar și urcau în turn pentru a descoperi că nu era nimic în el. Dar atunci au venit străinii.

Veniseră cu permisiunea ducelui îndepărtat. Erau arendași, dar nu veniseră pentru a face agricultură sau pentru a împuțina culmea de lemn. Erau soldați. Cincisprezece bărbați masivi, cu cicatrice de la războaiele împotriva Angliei, cu platoșe și arbalete, și săbii. Își aduseră și femeile care făceau mare deranj în sat, dar nimeni nu îndrăznea să se plângă pentru că și femeile erau la fel de masive ca și soldații, dar totuși nu la fel de dure precum bărbatul care le conducea. Era înalt, slab, urât, plin de cicatrice și de ură. Numele lui era Charles și nu fusese niciodată soldat și nu purta niciodată

armură, dar nimeni nu îl întreba ce era sau ce a fost înainte pentru că și privirea lui te îngheța.

Au fost chemați zidari de la Soissons. Bufnițele au fost zburătăcite și turnul reparat. S-a construit o nouă curte la baza turnului, o curte cu un zid înalt și un furnal din cărămidă. Curând după ce aceste treburi au fost terminate, o căruță, cu conținutul ei acoperit de un baldachin cu pânză, ajunse la turn și noua poartă a zidului curții se închise tare după ea. Câțiva copii mai curajoși, curioși să afle ce se petrece la turn, se furișară în pădure, dar fură văzuți de unul dintre paznici, așa că fugiră, speriați de paznicul care îi urmărea țipând și săgeata arbaletei aproape că lovi unul dintre copii. Nici un copil nu s-a mai întors. Nimeni nu se mai ducea acolo. Soldații cumpărau mâncare și vin din piață, dar chiar și atunci când beau în taverna de la Melun, ei nu spuneau nimic din ce se petrecuse la turn.

– Va trebui să îl întrebați pe monsieur Charles, spuneau ei, referindu-se la bărbatul urât și plin de cicatrice, dar nimeni din sat nu îndrăznea să îl abordeze pe monsieur Charles.

Fum se ridica uneori din curte. Putea fi văzut din sat și preotul deduse că turnul era acum casa unui alchimist. Provizii ciudate erau duse în sus pe culme și într-o zi o căruță încărcată cu un butoi de sulf și lingouri de plumb se opri în sat, căruțașul coborând să bea vin. Preotul mirosi sulful.

– Fac aur, îi spuse îngrijitoarei, știind că ea va spune celorlalți din sat.

– Aur? întrebă ea.

– Asta fac alchimiștii. Preotul era un bărbat cu carte care ar fi putut să urce pe scara ierarhică a Bisericii dacă nu i-ar fi plăcut vinul atât de mult și dacă nu ar fi fost mereu beat de auzea clopotul angelic cum bate. Își aduse aminte de zilele lui de studenție de la Paris și cum a crezut că și el va căuta piatra

filosofală, substanța miraculoasă care se amesteca cu orice metal pentru a se transforma în aur. Noe a avut-o, spuse el.

– A avut ce?

– Piatra filosofală, dar a pierdut-o.

– Pentru că era beat și gol? întrebă îngrijitoarea. Avea o slabă viziune asupra poveștii lui Noe. Ca și tine?

Preotul se așeză pe pat, pe jumătate beat și complet dezbrăcat, și își aduse aminte de atelierele pline de fum din Paris unde argint și mercur, plumb și sulf, bronz și fier erau topite și amestecate și topite iar.

– Calcinarea, spuse el, și dizolvarea, și separarea, și îmbinarea, și putrefacția, și congelarea, și alimentarea, și sublimarea, și fermentarea, și intensificarea, și multiplicarea, și proiectarea.

Îngrijitoarea nu avea nici o idee despre ce vorbea preotul.

– Marie Condrot și-a pierdut copilul azi, îi spuse ea. Când l-a născut era de mărimea unui pisic, atât era. Plin de sânge și mort. Avea totuși păr. Păr roșu. Vrea să îl botezi.

– Cupelație, spuse el, ignorând știrile ei, și cimentare, și reverberație, și distilare. *Per ascendum* este metoda preferată. Sughiță. Isuse, oftă el, apoi se gândi din nou. Phlogiston[1]. Doar dacă am putea găsi phlogiston, am putea cu toții face aur.

– Și cum am face aur?

– Tocmai ți-am spus. Se întoarse în pat și privi la sânii ei care erau albi și grei în lumina lunii. Trebuie să fii foarte deștept, spuse el întinzându-se către ea, și trebuie să descoperi phlogiston, o substanță care arde la temperaturi mai mari decât chiar focul iadului, și cu ea faci piatra filosofală pe care a pierdut-o Noe și o așezi în furnal cu orice metal și după trei

[1] O substanță ipotetică inițial despre care se credea că este un component volatil al tuturor substanțelor combustibile, sub formă de flacără la ardere. (n.tr.)

zile și trei nopți vei obține aur. Nu a spus Corday că au construit un furnal acolo?

– A spus că au transformat turnul într-o închisoare, spuse ea.

– Un furnal, insistă el, pentru a găsi piatra filosofală.

Preotul era mai aproape de adevăr decât credea, și curând întregul cartier era convins că în turn era închis un mare filosof, care se chinuia să facă aur. Dacă avea succes, spuneau oamenii, atunci nimeni nu ar mai trebui să muncească vreodată pentru că toți ar fi bogați. Țăranii ar mânca din farfurii de aur și ar călări cai cu harnașamente din argint, dar unii oameni ziceau că este o alchimie un pic cam ciudată pentru că într-o dimineață veniră doi soldați în sat și luară trei coarne vechi de bou și o găleată de bălegar de vacă.

– Sigur vom fi bogați acum, spuse ironic îngrijitoarea, bogați cu căcat, dar preotul sforăia.

În toamna ce urmă cuceririi orașului Calais, cardinalul veni la Paris. Stătu la Soissons, la abația St-Jean-de-Vignes care, deși cu mult mai bogată decât majoritatea caselor monahale, tot nu putea adăposti tot anturajul cardinalului, așa că doisprezece dintre oamenii lui își luară camere la o tavernă unde comandară proprietarului fără nici o reținere să trimită nota de plată la Paris.

– Cardinalul va plăti, promiseră ei, iar apoi începură să râdă pentru că știau că Louis Bessières, cardinalul arhiepiscop de Livorno și delegatul papal la curtea franceză, va ignora orice cerință de bani neimportantă.

Dar în ultima vreme, Eminența Sa cheltuise fără reținere. Cardinalul pusese să fie restaurat turnul, construise noul zid și angajase paznicii, iar în dimineața după sosirea lui la Soissons merse la turn cu o escortă de șaizeci de oameni înarmați și paisprezece preoți. La jumătatea drumului către turn se întâlniră cu monsieur Charles, care era îmbrăcat tot în negru și purta un cuțit lung, cu lama îngustă într-o parte. Nu îl salută

pe cardinal la fel de respectuos precum ar fi făcut-o alți oameni, ci doar înclină din cap scurt în semn de salut, apoi își întoarse calul pentru a merge pe lângă preot. Preoții și ostașii, la semnalul cardinalului, păstrară distanța pentru a nu putea auzi discuția.

– Arăți bine, Charles, spuse cardinalul ironic.

– Sunt plictisit.

Urâtul Charles avea o voce precum fierul tras prin nisip.

– Slujirea lui Dumnezeu poate fi grea, spuse cardinalul.

Charles ignoră sarcasmul. Cicatricea mergea de la buză până la pomete, avea pungi sub ochi și nasul îi era rupt. Hainele lui negre atârnau pe el precum zdrențele pe o sperietoare de ciori și privirea lui sărea repede dintr-o parte a drumului în cealaltă, ca și cum s-ar fi temut de o ambuscadă. Orice călător care întâlnea alaiul, dacă ar fi cutezat să își ridice privirea pentru a-l vedea pe cardinal și pe însoțitorii lui zdrențuiți, l-ar fi considerat pe Charles a fi un soldat, pentru că cicatricea și sabia sugerau că a luat parte la războaie, dar acesta nu urmase niciodată un steag în război. În schimb, a tăiat beregate și a furat punguțe cu bani, a jefuit și a omorât și nu a fost dus la spânzurătoare pentru că era fratele mai mare al cardinalului.

Charles și Louis Bessières s-au născut la Limousin, tatăl lor fiind cel mai mare fiu al unui negustor de seu care i-a oferit fiului mai mic o educație, în timp ce fiul cel mare își făcea de cap. Louis înaintase în Biserică, așa cum Charles hoinărise pe alei întunecate, dar oricât de diferiți ar fi fost, era o pace între ei. Un secret era în siguranță la singurii fii supraviețuitori ai negustorului de seu și de aceea li se ordonase preoților și ostașilor să păstreze distanța.

– Ce îți face prizonierul? întrebă cardinalul.

– Bombăne. Se plânge ca o femeie.

– Dar muncește?

– Oh, da muncește, spuse rânjind Charles. E prea speriat pentru a sta.

– Mănâncă? E sănătos?

– Mănâncă, doarme și se culcă cu femeia lui, spuse Charles.

– Are o femeie?

Cardinalul păru șocat.

– A vrut una. A spus că nu poate să lucreze fără una, așa că i-am adus una.

– Ce fel?

– Una de pe străzile Parisului.

– Una dintre vechile tale cunoștințe, poate? întrebă amuzat cardinalul. Dar nimeni de care ești prea atașat, nu?

– Când totul este gata, spuse Charles, o să i se taie capul ca și lui. Doar să îmi spui când.

– După ce îndeplinește miracolul, bineînțeles, spuse cardinalul.

Urmară o potecă îngustă în sus pe culme și, odată ajunși la turn, preoții și ostașii rămaseră în curte în timp ce frații descălecară și coborâră pe o scară spiralată ce ducea spre o ușă mare, închisă cu trei zăvoare. Cardinalul îl privi pe fratele său cum trăgea zăvoarele.

– Paznicii nu coboară aici? întrebă el.

– Doar cei doi care îi aduc mâncare și iau gălețile, spuse Charles, ceilalți știu că o să li se taie capetele dacă își bagă nasul unde nu le fierbe oala.

– Chiar cred asta?

Charles Bessières se uită disprețuitor la fratele lui.

– Tu nu ai crede? întrebă el, apoi își scoase cuțitul înainte de a trage și ultimul zăvor.

Făcu un pas înapoi când deschise ușa, evident atent în cazul în care cineva din spatele ușii l-ar fi atacat, dar bărbatul dinăuntru nu arătă nici o ostilitate, ci chiar păru patetic de

încântat să-l vadă pe cardinal şi căzu în genunchi în semn de veneraţie.

Pivniţa turnului era mare, tavanul era susţinut de arcuri mari din cărămidă, de care atârnau douăzeci de lămpi. Lumina lor fumurie era sporită de lumina zilei ce intra pe trei ferestre mici, înalte, cu bare late. Prizonierul care locuia în pivniţă era un tânăr cu părul lung şi blond, o faţă ageră şi ochii inteligenţi. Obrajii lui şi fruntea înaltă erau mânjite cu praf, ca şi degetele lui lungi şi agile. Rămase în genunchi când cardinalul se apropie de el.

– Tinere Gaspard, spuse viclean cardinalul şi îi întinse mâna pentru ca prizonierul să poată să îi sărute inelul mare ce conţinea un spin din cununa lui Hristos. Sper că eşti bine, tinere Gaspard? Mănânci destul, nu este aşa? Dormi ca un copil? Munceşti ca un bun creştin? Scurmi precum un porc?

Cardinalul se uită la faţă pe când rosti ultimele cuvinte, apoi îşi retrase mâna de la Gaspard şi merse mai departe prin cameră către trei mese, pe care se aflau butoaie cu argilă, ceară de albine, grămezi de lingouri şi o mulţime de dălţi, pile şi ciocane.

Fata, tăcută, cu părul roşu şi îmbrăcată într-o cămaşă murdară ce îi atârna pe un umăr, stătea pe un pat jos dintr-un colţ al pivniţei.

– Nu îmi place aici, se plânse ea cardinalului.

Cardinalul se uită la ea în tăcere pentru o bună bucată de vreme, apoi se întoarse către fratele lui.

– Dacă îmi mai vorbeşte vreodată, Charles, fără permisiunea mea, spuse el, să o biciuieşti.

– Nu o face cu răutate, Eminenţa Voastră, spuse Gaspard, încă în genunchi.

– Dar eu da, spuse cardinalul, apoi zâmbi la prizonier. Ridică-te, dragă băiete, ridică-te.

– Am nevoie de Yvette, zise Gaspard, mă ajută.

– Sunt sigur de asta, spuse cardinalul, apoi se opri la un bol de argilă în care fusese amestecată o pastă maronie. Se îndepărtă din cauza mirosului, apoi se întoarse pe când Gaspard se îndrepta spre el, căzu în genunchi din nou, și ținu în sus un cadou.

– Pentru Domnia Voastră, Eminență, spuse repede Gaspard. Am făcut-o pentru Domnia Voastră.

Cardinalul luă cadoul. Era un crucifix din aur, nu mai mare de o palmă, dar fiecare detaliu al suferinței lui Hristos era modelat cu delicatețe. Șuvițe de păr se arătau pe sub cununa din țepi, țepii înșiși înțepau, tăietura de pe o parte era crestată pe margine și picături de sânge auriu curgeau peste veșmântul de la spate până la coapsa lui lungă. Capetele cuielor stăteau cu mândrie și cardinalul le numără. Patru. Văzuse în toată viața lui doar trei cuie în realitate.

– Este foarte frumos, Gaspard, spuse cardinalul.

– Aș lucra mai bine, zise Gaspard, dacă aș avea mai multă lumină.

– Cu toții am lucra mai bine dacă am avea mai multă lumină, spuse cardinalul, lumina adevărului, lumina Domnului, lumina Sfântului Spirit. Merse pe lângă mese, atingând uneltele muncii lui Gaspar. Și totuși diavolul trimite întunericul pentru a ne ameți și noi trebuie să facem tot ce putem să îndurăm.

– Sus? spuse Gaspard. Trebuie să fie camere cu mai multă lumină sus?

– Sunt, spuse cardinalul, sunt, dar de unde știu că nu o să evadezi, Gaspard? Ești un tip ingenios. Dacă ți-aș da o fereastră mare e ca și cum ți-aș oferi toată lumea. Nu, dragul meu băiat, dacă poți să îți continui munca așa – își înalță crucifixul –, atunci nu ai nevoie de mai multă lumină. Zâmbi. Ești atât de inteligent!

Gaspard era într-adevăr inteligent. Fusese învățăcelul unui bijutier într-unul dintre magazinele mici de pe Quai des Orfèvres de pe Île de la Cité din Paris, unde cardinalul își avea conacul. Cardinalul îi apreciase mereu pe cei doi bijutieri: le vizita des magazinele, îi sprijinea și cumpăra cele mai bune piese, iar multe dintre acele piese fuseseră făcute de acest ucenic slab și nervos care-l înjunghiase mortal pe un alt ucenic într-o încăierare dintr-o tavernă murdară și a fost condamnat la spânzurătoare. Cardinalul l-a salvat, l-a adus în turn și i-a promis că își poate păstra viața.

Dar mai întâi Gaspard trebuia să înfăptuiască o minune. Doar atunci putea fi el eliberat. Aceasta a fost promisiunea, deși cardinalul era destul de sigur că Gaspard nu va părăsi pivnița decât pentru a folosi furnalul cel mare din curte. Gaspard, deși nu știa asta, era deja la porțile iadului. Cardinalul își făcu semnul crucii și așează crucifixul pe masă.

– Așa că arată-mi! îi ordonă el lui Gaspard.

Gaspard se duse la masa lui de lucru mare, unde un obiect era învelit într-o cârpă de pânză albă.

– Este doar ceară acum, eminență, îi explică el, ridicând pânza, și nu știu nici dacă este posibil să o transform în aur.

– Poate fi atinsă? întrebă cardinalul.

– Cu grijă, îl avertiză Gaspard. Este ceară de albine purificată și destul de delicată.

Cardinalul ridică ceara albă-cenușie care era uleioasă la atingere și o duse la unul dintre cele trei geamuri mici care permitea să intre lumina întunecată a zilei și stătu acolo uimit.

Gaspard făcuse o cupă din ceară. Îi luase săptămâni de muncă. Cupa în sine era destul de mare pentru a ține un măr, în timp ce suportul ei nu avea mai mult de cincisprezece centimetri lungime. Acel suport era modelat precum trunchiul unui copac și piciorul cupei era făcut din cele trei rădăcini ce ieșeau din trunchi. Crengile copacului împărțite care formau

bolul fin al cupei și filigranul erau extraordinar de detaliate, cu frunze mici și mere mici și, la margine, trei cuie delicate.

– Este frumoasă, spuse cardinalul.

– Cele trei rădăcini, eminență, reprezintă Trinitatea, explică Gaspard.

– Asta am presupus și eu.

– Și copacul este copacul vieții.

– De aceea are mere, spuse cardinalul.

– Și cuiele dezvăluie că acela este copacul din care a fost făcută Crucea Domnului nostru, termină Gaspard explicația.

– Nici asta nu îmi scăpase, răspunse cardinalul. Duse frumoasa cupă din ceară înapoi pe masă și o așeză cu grijă. Unde este potirul?

– Aici, Eminență.

Gaspard deschise o cutie și scoase o cupă pe care i-o dădu cardinalului. Cupa era făcută din sticlă groasă, verzuie, care părea foarte veche, pentru că în unele părți cupa era fumurie și în alte părți avea mici bule în materialul pal translucid. Cardinalul credea că este romană. Nu era sigur de asta, dar părea foarte veche și nefinisată, și asta era cu siguranță în regulă. Cupa din care Hristos a băut ultimul vin ar fi, probabil, mai potrivită la masa unui țăran decât la masa unui nobil. Cardinalul descoperise cupa într-un magazin din Paris și o cumpărase pentru câteva monede de cupru, și îi ceruse lui Gaspard să îndepărteze piciorul destul de grosolan al cupei, ceea ce prizonierul a și făcut cu atâta măiestrie, încât cardinalul nici nu își putea da seama că aceasta avusese odată un suport. Acum, foarte precaut, puse potirul în bolul din ceară, cu filigran. Gaspard își ținu răsuflarea, temându-se ca nu cumva cardinalul să spargă una dintre firavele frunzulițe, dar cupa se așeză încet și încăpu perfect.

Graalul. Cardinalul privi la cupa din sticlă, imaginându-și-l înfășurat într-o lucrătură fină de aur și așezat pe un altar

iluminat de lumânări albe înalte. Ar fi un cor de băieți cântând și miros de tămâie arsă. Regi și împărați, prințese și duci, conți și cavaleri ar îngenunchea la ea.

Louis Bessières, cardinalul arhiepiscop de Livorno, voia Graalul și, cu câteva luni înainte, a auzit un zvon din sudul Franței, de pe tărâmul ereticilor arși, că Graalul ar exista. Doi fii ai familiei Vexille, unul francez și celălalt arcaș englez, căutau Graalul ca și cardinalul, dar nimeni, se gândea cardinalul, nu voia Graalul mai mult ca el. Și nici nu îl merita mai mult. Dacă ar găsi relicva ar avea atâta putere încât regi și chiar papa ar veni la el pentru binecuvântări și atunci când Clement, papa de atunci, ar muri, Louis de Bessières i-ar lua locul și cheile – doar dacă ar avea Graalul. Louis Bessières voia Graalul, dar într-o zi, pe când privea sticla pictată în capela lui privată, a avut o revelație. Graalul însuși nu îi trebuia. Poate că exista, sau poate că nu, dar tot ce conta era ca toată lumea creștină să creadă că există. Voiau un Graal. Orice Graal, atâta timp cât credeau că este cel adevărat și sfânt, doar un Graal, și de aceea se afla Gaspard în acea pivniță, și de aceea Gaspard avea să moară, pentru că nimeni altcineva decât cardinalul și fratele său nu trebuia să știe ceea ce se făcea în turnul pustiu dintre copacii bătuți de vânt mai sus de Melon.

– Iar acum, spuse cardinalul, ridicând cu grijă potirul verde din patul lui de ceară, trebuie să transformi ceara banală în aur divin.

– Va fi greu, Eminență.

– Bineînțeles că o să fie greu, spuse cardinalul, dar o să mă rog pentru tine. Și libertatea ta depinde de asta. Cardinalul citi îndoiala pe fața lui Gaspard. Ai făcut crucifixul, spuse el, ridicând frumosul obiect din aur, așa că, de ce nu ai putea să faci cupa?

– Este așa de delicată, spuse Gaspard, și dacă torn aurul și nu se topește ceara atunci toată munca mea s-ar duce pe apa sâmbetei.

– Atunci vei începe din nou, spuse cardinalul, și prin experiență și cu ajutorul lui Dumnezeu vei găsi calea către adevăr.

– Nu a fost făcut niciodată așa ceva, spuse Gaspard, niciodată cu așa ceva atât de fragil.

– Arată-mi cum, îi ordonă cardinalul și Gaspard îi explică cum urma să vopsească cupa din ceară cu pasta maro urât mirositoare care îl dezgustase pe cardinal.

Pasta aceea era făcută din apă, corn de bou ars care fusese sfărâmat și balegă de vacă și straturile uscate ale pastei urmau să învelească ceara și totul se îngropa în argilă moale care trebuia să fie presată încet pentru a încadra ceara, dar fără să o deformeze. Tuneluri înguste treceau prin argilă din afară până la ceara îngropată și atunci Gaspard trebuia să ducă grămada de argilă fără formă la furnalul din curte unde trebuia să coacă argila. Ceara de albine dinăuntru se topea și se scurgea prin tuneluri și, dacă o făcea bine, trebuia să rămână o masă de argilă întărită înăuntrul căreia era ascunsă o cavitate delicată în forma copacului vieții.

– Și baliga de vacă? întrebă cardinalul.

Era într-adevăr fascinat de tot procesul. Toate lucrurile frumoase îl intrigau, poate pentru că în tinerețe îi fuseseră interzise.

– Balega se coace tare, spuse Gaspard. Formează un înveliș tare în jurul cavității. Zâmbi la fata posomorâtă. Yvette mi-o amestecă, explică el. Stratul cel mai apropiat de ceară este foarte fin, iar straturile exterioare sunt neprelucrate.

– Deci amestecătura de baligă formează o suprafață dură pentru mulaj? întrebă cardinalul.

– Exact.

Gaspard era fericit că patronul și salvatorul lui înțelesese.

Apoi, după ce argila se răcea, Gaspard turna aurul topit în cavitate și nu putea decât să spere că lichidul încins umplea până la ultima fisură, fiecare frunză micuță, măr și cui și fiecare margine a scoarței copacului. Și, după ce aurul se răcea și se întărea, argila se spărgea pentru a dezvălui fie un înlocuitor pentru Graal care ar uimi întregul regat creștin, fie o bucată de aur nedefinit.

– Probabil că trebuie făcut din mai multe părți, spuse nervos Gaspard.

– Vei încerca cu aceasta, îi ordonă cardinalul, trăgând pânza înapoi peste cupa de ceară, și dacă nu va merge vei face alta și vei încerca din nou, și din nou, iar atunci când va merge, Gaspard, o să te eliberez câmpurilor și cerului. Pe tine și pe mica ta prietenă. Zâmbi puțin la femeie, făcu semn de binecuvântare deasupra capului lui Gaspard, apoi ieși din pivniță. Așteptă până ce fratele lui trase toate zăvoarele. Nu fi nemilos cu el, Charles.

– Nemilos? Sunt temnicerul lui, nu doica lui.

– Și el este un geniu. Crede că îmi face o cupă pentru liturghie, așa că nu știe cât de importantă este munca lui. Nu se teme de nimic, doar de tine. Așa că, fă-l fericit!

Charles se îndepărtă de ușă.

– Și dacă se găsește adevăratul Graal?

– Cine îl va găsi? întrebă cardinalul. Arcașul englez a dispărut și călugărul acela prost nu îl va găsi în Berat. Doar va agita spiritele.

– Și de ce l-ai trimis?

– Pentru că Graalul nostru trebuie să aibă un trecut. Fratele Jerome va găsi câteva povestiri despre Graal în Gasconia și aceea va fi dovada noastră și, odată ce va face cunoscut că există însemnări despre Graal, vom duce cupa la Berat și vom anunța descoperirea lui.

Charles încă se gândea la adevăratul Graal.

– Credeam că tatăl englezului lăsase o carte, nu?

– A lăsat, dar nu putem înțelege nimic din ea. Sunt însemnările unui nebun.

– Atunci găsește-l pe arcaș și torturează-l până spune adevărul, zise Charles.

– Va fi găsit, îi promise rânjind cardinalul, și data viitoare ți-l voi da ție pe mână, Charles. Va vorbi atunci. Dar între timp trebuie să ne continuăm căutările, dar mai presus de toate trebuie să ne ducem lucrarea mai departe. Așa că, ai grijă de Gaspard!

– O să am, deocamdată, spuse Charles, și dup-aia o să am grijă să moară.

Pentru că Gaspard avea să le netezească drumul către palatul papal de la Avignon și cardinalul, urcând în curte, putea deja să simtă gustul puterii. Va fi papă.

În zorii acelei zile, mult la sud de turnul pustiu de lângă Soissons, umbra castelului de la Castillon d'Arbizon căzuse peste grămada de lemne pregătită pentru arderea ereticei. Lemnele pentru foc au fost bine aranjate, conform instrucțiunilor fratelui Roubert, așa că deasupra vreascurilor și în jurul parului gros de care era legat un lanț erau patru straturi de legături de lemne drepte care urmau să ardă puternic, dar nu prea tare și fără prea mult fum, astfel încât localnicii care veneau să asiste o vor putea vedea pe Genevieve suferind groaznic în flăcările luminoase și vor ști că eretica trecea pe tărâmul Necuratului.

Umbra castelului ajunse pe strada principală aproape până la poarta din vest unde sergenții orașului, deja uimiți de descoperirea paznicului mort rezemat de zid, priveau acum în sus la mulțimea de paznici de la castel aliniați pe linia soarelui ce tocmai răsărea. Un steag nou flutura acolo. În loc să arate

un leopard portocaliu pe câmpul alb de la Berat, înfățișa un câmp albastru, traversat de o linie albă pe diagonală care era punctată cu trei stele albe. Trei lei galbeni dădeau viață câmpului albastru și acele temute creaturi apăreau și dispăreau pentru că steagul mare se zbătea pe un vânt indiferent. Apoi apăru ceva nou la care se puteau holba: pe când cei patru consuli ai orașului se grăbiră să se alăture sergenților, câțiva oameni apărură în vârful unui bastion ce proteja poarta castelului, iar aceștia aruncară două obiecte grele de pe metereze. Cele două obiecte căzură, apoi tresăriră atunci când ajunseră la capetele frânghiilor. La început, oamenii care priveau crezură că garnizoana își arunca așternuturile, apoi văzură că acele obiecte erau de fapt cadavrele a doi oameni. Erau castelanul și paznicul, și atârnau de poartă pentru a întări mesajul steagului contelui de Northampton. Castillon d'Arbizon era sub o nouă tutelă.

Galat Lorret, cel mai bătrân și mai bogat dintre consuli, același bărbat care îl interogase pe călugăr în biserică cu o noapte înainte, își reveni primul în fire.

– Trebuie trimis un mesaj la Berat, ordonă el, și îi spuse clericului orașului să scrie domnului corespunzător al lui Castillon d'Arbizon. Spune-i contelui că trupele engleze flutură steagul contelui de Northampton.

– L-ai recunoscut? întrebă un alt consul.

– A fluturat aici destul, răspunse amar Lorret.

Castillon d'Arbizon aparținuse odată englezilor și își plătise taxele îndepărtatului Bordeaux, dar mareea de englezi se retrăsese și Lorret nu crezuse că o să mai vadă vreodată steagul contelui. Ordonă celor patru oameni din garnizoană care mai rămăseseră, care fuseseră beți în tavernă și deci le scăpaseră englezilor, să fie pregătiți să ducă mesajul clericului în îndepărtatul Berat și le dădu câțiva galbeni să se grăbească. Apoi, cu fața crispată, merse în sus pe stradă împreună cu

ceilalți trei consuli. Părintele Medous și preotul de la Biserica Sfântul Callic li se alăturară, iar localnicii, nerăbdători și speriați, se îngrămădiră după ei.

Lorret bătu în poarta castelului. Avea de gând, se hotărî el, să-i înfrunte pe invadatorii nerușinați. Îi va speria. Le va cere să părăsească imediat Castillon d'Arbizon. Îi va amenința cu asaltul și cu foametea, și, chiar când își culegea cuvintele de revoltă, porțile castelului se deschiseră cu balamalele scârțâind pentru a dezvălui doisprezece arcași englezi cu coifuri din oțel și platoșe, iar la vederea arcurilor mari și a săgeților lor lungi, Lorret făcu din instinct un pas înapoi.

Atunci tânărul călugăr păși înainte, doar că nu mai era un călugăr, ci un soldat înalt cu platoșă pe el. Avea capul dezgolit și părul lui negru scurt părea că ar fi fost tăiat cu un cuțit. Purta pantaloni negri, cizme negre lungi și avea o curea de piele neagră pentru sabie de care atârna un cuțit scurt și o sabie lungă simplă. Avea un lanț din argint la gât, semn că deținea autoritate. Se uită de-a lungul liniei de sergenți și consuli, apoi făcu semn lui Lorret.

– Nu am făcut cunoștință cum trebuie aseară, spuse el, dar cu siguranță îți aduci aminte numele meu. Acum este rândul tău să mi-l spui pe al tău.

– Nu ai nici un drept să fii aici! izbucni Lorret.

Thomas se uită în sus către cerul galben, spălăcit, ceea ce sugera că o vreme neobișnuită pentru acea perioadă se apropia.

– Părinte, vorbea acum cu Medous, vei fi așa de bun încât să traduci toate cuvintele mele pentru ca toată lumea să știe ce se petrece. Se uită înapoi la Lorret. Dacă nu vorbești cu înțeles, atunci o să le ordon oamenilor mei să te omoare și atunci voi vorbi cu însoțitorii tăi. Cum te numești?

– Tu ești călugărul, spuse acuzător Lorret.

– Nu, spuse Thomas, dar tu ai crezut pentru că am ştiut să citesc. Sunt fiul unui preot şi el m-a învăţat literele. Acum, deci, cum te numeşti?

– Sunt Galat Lorret, spuse Lorret.

– Şi după roba ta – Thomas făcu semn către haina cu blană pe margini a lui Lorret – presupun că ai o autoritate aici?

– Noi suntem consuli, spuse Lorret cu ce demnitate putu să adune.

Ceilalţi trei consuli, toţi mai tineri decât Lorret, încercau să pară neîngrijoraţi, dar le era destul de dificil când o linie de capete de săgeţi străluceau sub arcadă.

– Mulţumesc, spuse Thomas politicos, şi acum trebuie să le spui oamenilor tăi că au marele noroc de a fi din nou sub stăpânirea contelui de Northampton şi este dorinţa Domniei Sale ca oamenii să nu stea degeaba pe stradă atunci când este atât de muncă.

Îi făcu semn părintelui Medous care oferi o traducere bâlbâită mulţimii. Se auziră câteva proteste, în principal pentru că oamenii mai vicleni din piaţă înţeleseră că o schimbare de domnie însemna bineînţeles taxe mai mari.

– Munca pentru această dimineaţă, spuse Lorret, este arderea unei eretice.

– Aceasta este muncă?

– Este munca lui Dumnezeu, insistă Lorret. Îşi ridică vocea şi vorbi în limba maternă. Oamenilor li s-a promis timp liber de la muncile lor pentru a privi răul arzând din oraş.

Părintele Medous traduse cuvintele pentru Thomas.

– Aşa este obiceiul, adăugă preotul, şi episcopul insistă ca oamenii să o vadă pe fată arzând.

– Obiceiul? întrebă Thomas. Ardeţi fete destul de des de ziceţi că acesta este obiceiul?

Părintele Medous dădu din cap în semn că nu înţelege.

– Părintele Roubert ne-a spus că trebuie să lăsăm oamenii să vadă.

Thomas se încruntă.

– Părintele Roubert, spuse el, acesta este bărbatul care v-a zis să ardeți fata încet? Să așezați lemnele drepte?

– Este un dominican, zise părintele Medous, unul adevărat. El a fost cel care a descoperit erezia fetei. Ar trebui să fie aici. Preotul se uită în jur, ca și cum s-ar fi așteptat să îl vadă pe călugărul care lipsea.

– Cu siguranță îi va părea rău dacă va rata distracția, spuse Thomas, apoi făcu semn către linia de arcași care se dădură la o parte pentru ca Sir Guillaume, îmbrăcat în armură și cu o sabie de război mare în mână, să o aducă pe Genevieve din castel.

Mulțimea începu să fluiere și să aclame la vederea ei, dar mânia lor se reduse la tăcere atunci când arcașii formară la loc linia în spatele fetei și își ridicară arcurile înalte. Robbie Douglas, într-o platoșă mare și cu o sabie pe o parte, își croi drum printre arcași și se holbă la Genevieve care acum stătea lângă Thomas.

– Aceasta este fata? întrebă Thomas.

– Ea este eretica, da, spuse Lorret.

Genevieve se uita la Thomas cu neîncredere. Ultima oară când îl văzuse el purta o robă de călugăr, și acum era evident că nu era preot. Cămașa lui de zale, ce îi ajungea până la coapse, era de calitate bună și o lustruise pe timpul nopții pe care o petrecuse păzind celulele pentru a se asigura că nimeni nu deranjează prizonierii.

Genevieve nu mai era neîngrijită. Thomas trimisese două dintre femeile de la bucătăria castelului la celula ei cu apă, haine și un pieptene din oase pentru ca ea să se spele și îi dăduse o cămașă albă care aparținuse nevestei castelanului. Era o rochie din pânză foarte scumpă, albă, brodată la gât, cu

mâneci și tivuri cu fir de aur și Genevieve arăta ca și cum ar fi fost născută pentru a purta asemenea finețuri. Părul ei lung blond era pieptănat pe spate și prins într-o fundă galbenă. Stătea lângă el, uimitor de înaltă, cu mâinile legate în față în timp ce privea sfidător mulțimea. Părintele Medous arătă timid către lemnele ce așteptau ca și cum ar fi sugerat că nu era timp de pierdut.

Thomas se uită din nou la Genevieve. Era îmbrăcată ca o mireasă, o mireasă care venea la moarte, și Thomas fu uluit de frumusețea ei. Asta îi deranjase pe localnici? Tatăl lui Thomas spusese mereu că frumusețea provoca ură la fel de mult ca și dragoste, pentru că frumusețea nu era ceva natural, ci o ofensă împotriva nămolului, cicatricelor, și sângelui unei vieți obișnuite, iar Genevieve, atât de înaltă, zveltă și diafană, era nemaipomenit de frumoasă. Robbie probabil că se gândea la același lucru pentru că o privea înmărmurit.

Galat Lorret arătă către rugul ce aștepta.

– Dacă vrei ca oamenii să lucreze, spuse el, atunci termină odată cu arderea.

– Nu am ars niciodată o femeie, spuse Thomas. Trebuie să îmi acordați timp să mă decid ce să fac.

– Lanțul vine în jurul taliei ei, explică Galat Lorret, și fierarul îl fixează. Arătă către fierarul orașului care aștepta cu un fier și un ciocan. Focul poate fi adus de la orice vatră.

– În Anglia, spuse Thomas, nu e neștiut faptul că un călău își strangulează victima sub adăpostul fumului. Este o dovadă de milostenie și se face cu coarda de la arc. Luă o asemenea coardă dintr-un săculeț de la centură. Acesta este obiceiul aici?

– Nu cu ereticii, spuse dur Galat Lorret.

Thomas încuviință din cap, puse coarda înapoi în gentuță, apoi luă mâna lui Genevieve pentru a o conduce la par.

Robbie înaintă, ca și cum ar fi vrut să intervină, dar Sir Guillaume era cu ochii pe el. Atunci Thomas ezită.

– Trebuie să fie un document, îi spuse el lui Lorret, un mandat. Ceva care să împuternicească puterea civilă să îndeplinească condamnarea Bisericii.

– A fost trimis castelanului, zise Lorret.

– Lui? Thomas se uită în sus la cadavrul gras. Nu mi l-a dat, deci nu pot să ard fata fără un asemenea mandat. Păru îngrijorat, apoi se întoarse către Robbie. Vrei să te duci să îl cauți? Am văzut un cufăr cu pergamente în sală. Poate că este acolo? Caută un document cu sigiliu important.

Robbie, neputând să își ia ochii de la fața lui Genevieve, păru că vrea să se opună, apoi aprobă scurt din cap și se duse la castel. Thomas făcu un pas înapoi, luând-o și pe Genevieve cu el.

– În timp ce așteptăm, îi spuse părintelui Medous, poate că le vei reaminti localnicilor de ce este arsă?

Preotul fu buimăcit de invitația politicoasă, dar își reveni.

– Vitele au murit, spuse el, și ea a blestemat-o pe nevasta unui om.

Thomas păru ușor uimit.

– Vitele mor în Anglia, spuse el, și și eu am blestemat-o pe nevasta unui om. Asta mă face și pe mine eretic?

– Poate să prezică viitorul! protestă Medous. A dansat goală sub fulgere și a folosit magie pentru a descoperi apă.

– Ah! Thomas păru preocupat de ceva. Apă?

– Cu un băț! interveni Galat Lorret. Este magia diavolului.

Thomas părea gânditor. Se uită la Genevieve care tremura un pic, apoi se uită înapoi la părintele Medous.

– Spune-mi, părinte, zise el, nu am dreptul să cred că Moise a lovit o piatră cu bățul fratelui său și a ieșit apă din piatră?

Părintele Medous studiase de mult *Scripturile,* dar povestea îi păru cunoscută.

– Îmi aduc aminte de așa ceva, recunoscu el.

– Părinte! rosti Galant Lorret amenințător.

– Liniște! mârâi Thomas la consul. Ridică vocea. *„Cumque elevasset Moses manum,* cită el din memorie, dar crezu că nimerise cuvintele, *percutiens virga bis silicem egressae sunt aquae larssimae."* Nu erau prea multe avantaje în a fi fiul nelegitim al unui preot sau în a petrece câteva săptămâni la Oxford, dar prinsese câteva învățături încât să îi încurce pe oamenii Bisericii. Nu ai tradus cuvintele mele, părinte, îi spuse preotului, așa că spune mulțimii cum Moise a lovit piatra și a țâșnit apă. Iar apoi spune-mi: Dacă lui Dumnezeu Îi place să găsească apa cu un băț, atunci cum de ar fi greșit ca o fată să facă același lucru cu o ramură.

Mulțimii nu îi plăcu asta. Unii strigau și doar la vederea a doi arcași pe meterezele de deasupra celor două cadavre care se bălăngăneau tăcură. Preotul se grăbi să traducă protestele lor.

– A blestemat o femeie, spuse el, și a prezis viitorul.

– Ce viitor a prezis? întrebă Thomas.

– Moartea. Lorret fu cel care răspunse. A spus că orașul se va umple de cadavre și vom zăcea pe stradă neîngropați.

Thomas păru impresionat.

– A prezis că orașul se va întoarce sub fosta stăpânire? A spus că ne va trimite contele de Northampton aici?

Urmă o pauză, iar apoi Medous clătină din cap.

– Nu, spuse el.

– Atunci nu vede viitorul prea clar, spuse Thomas, așa că diavolul nu a putut să o inspire.

– Curtea episcopului a hotărât altfel, insistă Lorret, și nu depinde de tine să pui la îndoială autoritățile potrivite.

Sabia lui Thomas ieşi din teacă cu o viteză nemaipomenită. Lama era unsă cu ulei pentru a o împiedica să ruginească şi străluci când tăie roba cu blană pe pieptul lui Lorret.

– Eu sunt autoritatea potrivită, spuse Thomas, împingându-l pe consul în spate, şi ai face bine să ţii minte asta. Şi nu l-am întâlnit niciodată pe acest episcop al vostru şi, dacă el crede că o fată este eretică pentru că au murit vite, atunci este un prost, şi, dacă o condamnă pentru că face ce i-a poruncit Dumnezeu lui Moise, atunci el este un blasfemator. Flutură sabia încă o dată, făcându-l pe Lorret să facă un pas înapoi imediat. Ce femeie a blestemat?

– Pe soţia mea, spuse indignat Lorret.

– A murit? întrebă Thomas.

– Nu, recunoscu Lorret.

– Atunci blestemul nu a funcţionat, zise Thomas, punându-şi sabia înapoi în teacă.

– Este o begardă! insistă părintele Medous.

– Ce este o begardă? întrebă Thomas.

– O eretică, spuse părintele Medous neajutorat.

– Nu ştii, nu-i aşa? spuse Thomas. Este doar un cuvânt pentru voi, şi doar pentru acel cuvânt aţi arde-o? Îşi scoase cuţitul de la brâu şi apoi păru că îşi aduce aminte de ceva. Presupun, spuse el, întorcându-se către consul din nou, că trimiţi un mesaj contelui de Berat?

Lorret părea speriat, apoi încercă să pară neştiutor despre acest lucru.

– Nu mă lua drept prost, spuse Thomas. Cu siguranţă, pregăteşti un astfel de mesaj chiar acum. Aşa că scrie-le contelui tău şi de asemenea şi episcopului tău şi spune-le că am capturat Castillon d'Arbizon şi spune-le mai multe... Făcu o pauză. Suferise pe timpul nopţii. Se rugase, pentru că încerca din răsputeri să fie un bun creştin, dar tot sufletul lui, toate

instinctele lui îi spuneau că fata nu ar trebui să fie arsă. Dar apoi o voce interioară îi spusese că se lasă sedus de milă și de părul auriu și ochii vioi, iar ea suferise și mai mult, dar până la sfârșitul rugăciunilor el știa că nu putea să o pună pe Genevieve pe foc. Așa că acum îi tăia legăturile de la mâini și, când mulțimea protestă, el ridică vocea: Spuneți-i episcopului că am eliberat-o pe eretică. Puse cuțitul înapoi în teaca lui, își așeză mâna peste umerii slabi ai lui Genevieve și se uită din nou la mulțime. Spuneți-i episcopului că ea este sub protecția contelui de Northampton. Și, dacă episcopul vostru dorește să afle cine a făcut chestia aceasta, atunci dați-i același nume pe care i-l veți da și contelui de Berat, Thomas de Hookton.

– Hookton, repetă Lorret, bâlbâindu-se la auzul numelui necunoscut.

– Hookton! Și spune-i că Thomas de Hookton este domn peste Castillon d'Arbizon cu voia lui Dumnezeu.

– Tu? Domn aici? întrebă Lorret indignat.

– Și, după cum ați văzut, spuse Thomas, mi-am asumat puterile asupra vieții și morții. Și asta înseamnă, Lorret, că și asupra vieții tale.

Se întoarse și o conduse pe Genevieve înapoi în curte. Porțile fură trântite.

Și Castillon d'Arbizon, în lipsa oricărei distracții, se întoarse la muncă.

Timp de două zile Genevieve nu vorbi și nu mâncă nimic. Stătea aproape de Thomas, îl privea, și atunci când el îi vorbea, ea doar dădea din cap. Nu făcea nici un zgomot atunci când plângea, nici măcar un oftat, doar că părea deznădăjduită atunci când lacrimile i se scurgeau pe obraji.

Robbie încercă să îi vorbească, dar fugea de el. Chiar începea să tremure dacă acesta se apropia prea mult de ea, ceea ce Robbie considera jignitor.

– O târfă blestemată, o nenorocită de eretică, o înjură el cu accentul lui de scoțian și Genevieve, deși nu vorbea engleză, înțelese și se uită la Thomas cu ochii ei mari.

– E speriată, spuse Thomas.

– De mine? întrebă Robbie indignat, și indignarea era justificată pentru că Robbie Douglas era un om direct, un tânăr prietenos cu nasul pe sus.

– A fost torturată, explică Thomas. Nu îți poți imagina ce face asta unui om? Se uită involuntar la articulațiile mâinii încă deformate de la menghina care îi zdrobise oasele. Odată crezuse că nu va mai trage niciodată cu arcul, dar Robbie, prietenul lui, exersase cu el. Își va reveni, mai adăugă către Robbie.

– Eu încerc doar să fiu prietenos, protestă Robbie. Thomas se uită la prietenul său și Robbie avu grația de a roși. Dar episcopul va trimite un alt mandat, continuă Robbie. Thomas îl arsese pe primul, care fusese găsit în cufărul închis al castelanului, la un loc cu celelalte hârtii ale castelului. Majoritatea acelor pergamente erau salarii, înscrieri cu taxele plătite, liste ale magazinelor, liste cu oameni, micile schimbări din fiecare zi. Au fost și câteva monede acolo, taxele strânse, primul jaf de când Thomas preluase comanda. Ce vei face? insistă Robbie. Când va trimite episcopul încă un mandat?

– Ce ai vrea să fac? întrebă Thomas.

– Nu vei avea altă opțiune, spuse hotărât Robbie, va trebui să o arzi. Episcopul va cere asta.

– Probabil, admise Thomas. Biserica poate fi foarte insistentă când vine vorba de ars oameni.

– Deci nu poate rămâne aici! protestă Robbie.

– Am eliberat-o, spuse Thomas, așa că poate să facă orice vrea.

– O să o duc înapoi la Pau, se oferi Robbie. Pau, departe înspre vest, era cea mai apropiată garnizoană englezească.

Așa va fi în siguranță. Dă-mi o săptămână, doar atât, și o să o duc departe.

– Am nevoie de tine aici, Robbie, spuse Thomas. Suntem puțini, iar inamicul, atunci când va veni, va fi în număr mare.

– Lasă-mă să o duc înapoi.

– Stă aici, spuse Thomas hotărât, doar dacă vrea ea să plece.

Robbie păru că vrea să continue discuția, dar părăsi camera brusc. Sir Guillaume, care ascultase în liniște și înțelesese aproape toată discuția în engleză, îl privi sever.

– Într-o zi sau două, spuse el în engleză pentru ca Genevieve să nu înțeleagă, Robbie o să vrea să o ardă.

– Să o ardă? spuse Thomas uimit. Nu, nu, Robbie. Vrea să o salveze.

– O vrea, spuse Sir Guillaume, și, dacă nu o poate avea, se va hotărî să aibă grijă ca nimeni să nu o aibă. Ridică din umeri, apoi trecu pe franceză. Dacă ar fi fost urâtă – se uită la Genevieve când puse întrebarea –, ar mai fi vie?

– Dacă ar fi fost urâtă, spuse Thomas, mă îndoiesc că ar mai fi fost condamnată.

Sir Guillaume ridică din umeri. Fiica lui nelegitimă, Eleanor, a fost femeia lui Thomas până ce vărul acestuia a omorât-o, Guy Vexille. Acum, Sir Guillaume se uita la Genevieve și recunoscu că este o frumusețe.

– Ești la fel de rău precum scoțianul, spuse el.

În acea noapte, cea de-a două după ce cuceriseră castelul, când oamenii care fuseseră în raiduri în căutare de mâncare se întoarseră în siguranță acasă și caii fuseseră hrăniți și poarta era închisă, sentinelele fuseseră așezate și cina mâncată, când majoritatea oamenilor dormeau, Genevieve ieși de după draperie, unde Thomas îi dăduse patul castelanului și veni la foc, unde el citea copia cărții ciudate a tatălui său despre Graal. Nu mai era nimeni altcineva în cameră. Robbie și Sir Guillaume dormeau în sala mare, împreună cu Thomas, dar

Sir Guillaume avea în grijă sentinelele și Robbie bea și juca jocuri de noroc cu ostașii în camera de sub ei.

Genevieve, îmbrăcată în rochia ei albă lungă, păși încet de pe platformă, veni aproape de scaunul lui și îngenunche lângă foc. Privi flăcările, apoi se uită în sus la Thomas și el se minună de felul în care flăcările îi luminau și îi umbreau fața ei. Un lucru atât de simplu, o față, se gândea el, și totuși fața ei îl fermeca.

– Dacă aș fi fost urâtă, spuse ea, vorbind pentru prima oară de când o eliberase, aș mai fi în viață?

– Da, spuse Thomas.

– Atunci de ce m-ai lăsat să trăiesc? întrebă ea.

Thomas ridică o mânecă și îi arătă cicatricele de pe mână.

– Tot un dominican m-a torturat și pe mine, spuse el.

– Arsuri?

– Arsuri, spuse Thomas.

Se ridică din genunchi și își puse mâinile în jurul gâtului lui și își lăsă capul pe umărul lui. Ea nu spuse nimic, și nici el, nici unul nu se mișcă. Thomas își aducea aminte de durere, umilință, teroare, și dintr-odată simți nevoia să plângă.

Iar atunci ușa sălii scârțâi când se deschise și cineva intră. Thomas stătea cu spatele la ușă, așa că nu putea să vadă cine era, dar Genevieve își înălță capul să vadă cine îi întrerupsese și fu un moment de liniște, apoi ușa se auzi închizându-se și pași coborând scările. Thomas știa că fusese Robbie. Nici nu trebuia să întrebe.

Genevieve își puse capul înapoi pe umărul lui. Nu spuse nimic. Putea să îi simtă inima ei bătând.

– Nopțile sunt cele mai rele, zise ea.

– Știu, spuse Thomas.

– În timpul zilei, spuse ea, am lucruri la care să mă uit. Dar în întuneric sunt numai amintiri.

– Știu.

Își îndepărtă capul, lăsându-și mâinile după gâtul lui, și îl privi cu intensă seriozitate.

– Îl urăsc, spuse ea, și Thomas știa că vorbește despre persoana care o torturase. Îl chema părintele Roubert, continuă ea, și vreau să îi văd sufletul în iad.

Thomas, care își omorâse propriul călău, nu știa ce să zică, așa că bătu în retragere:

– Dumnezeu va avea grijă de sufletul lui.

– Dumnezeu pare că e foarte departe câteodată, spuse Genevieve, mai ales în întuneric.

– Trebuie să mănânci, spuse el, și trebuie să dormi.

– Nu pot să dorm.

– Ba da, spuse Thomas, poți, și îi luă mâinile din jurul gâtului său, și o conduse înapoi pe platformă și după draperie.

Stătu și el acolo.

Și în dimineața următoare Robbie nu vorbea cu Thomas, dar înstrăinarea lor era aplanată de faptul că erau multe de făcut. Mâncarea trebuia să fie strânsă din oraș și depozitată în castel. Fierarul trebuia să fie învățat cum să facă săgeți englezești, și plopi și frasini erau tăiați pentru a face săgeți. Gâștele și-au pierdut penele pentru a căptuși săgețile, și munca îi făcea pe oamenii lui Thomas să fie foarte ocupați, dar tot erau supărați. Bucuria de după capturarea ușoară a castelului fu înlocuită cu oboseala și Thomas, care era pentru prima oară comandant, știa că ajunseră la un moment de criză.

Sir Guillaume d'Evecque, mult mai în vârstă decât Thomas, îi spuse clar.

– Este legat de fată, zise el. Trebuie să moară.

Era din nou în sala mare și Genevieve, care stătea lângă foc, înțelese conversația. Robbie venise odată cu Sir Guillaume, dar acum, în loc să o privească pe Genevieve cu dorință, o privea cu ură.

– Spune-mi de ce, zise Thomas.

Recitea copia cărții tatălui său cu ciudatele indicii legate de Graal. A fost copiată în grabă, așa că o parte din scrisul de mână era cam indescifrabil, și nimic nu avea sens, dar credea că, dacă o studiază destul de mult, atunci va înțelege totuși ceva.

– Este o eretică! spuse Sir Guillaume.

– Este o vrăjitoare nenorocită, zise Robbie hotărât.

Vorbea un pic de franceză acum, destul încât să înțeleagă conversația, dar preferă să își exprime protestul în engleză.

– Nu a fost acuzată de vrăjitorie, spuse Thomas.

– La naiba, omule! A folosit magia!

Thomas lăsă pergamentul la o parte.

– Am observat, îi spuse lui Robbie, că atunci când ești îngrijorat atingi lemn. De ce?

Robbie se uită la el.

– Cu toții facem asta!

– Ți-a spus vreodată un preot să faci asta?

– Asta facem! Și asta e.

– De ce?

Robbie părea nervos, dar reuși să găsească un răspuns:

– Pentru a îndepărta răul. De ce altceva?

– Și totuși, nicăieri în *Scriptură,* spuse Thomas, și nicăieri în scrierile Părinților Bisericii nu vei găsi o asemenea poruncă. Nu este un lucru creștin, și totuși îl faceți. Deci ar trebui să vă trimit la episcop să fiți judecați? Sau ar trebui să îl scutesc pe episcop și să vă ard direct?

– Îndrugi numai verzi și uscate! strigă Robbie.

Sir Guillaume îi făcu semn lui Robbie să tacă.

– Ea este o eretică, îi spuse normandul lui Thomas, și Biserica a condamnat-o, și, dacă va rămâne aici, nu ne va aduce decât ghinion. Asta îi frământă pe oameni. Isuse Hristoase, Thomas, ce bine poate veni din adăpostirea unei eretice? Toți bărbații știu că va aduce numai rele.

Thomas lovi masa, speriind-o pe Genevieve.

– Tu, arătă către Sir Guillaume, mi-ai ars satul, mi-ai omorât mama și mi-ai ucis tatăl care era preot, și tu îmi vorbești despre rele?

Sir Guillaume nu putu să nege acuzațiile, așa cum nici nu putea explica cum de ajunsese prieten cu un bărbat pe care îl lăsase orfan, dar nici nu avea de gând să se dea înapoi în fața furiei lui Thomas.

– Cunosc răul, spuse el, pentru că am făcut mult rău. Dar Dumnezeu ne iartă.

– Dumnezeu te iartă pe tine, întrebă Thomas, dar pe ea nu?

– Biserica a decis altfel.

– Și eu am decis altfel, insistă Thomas.

– Sfinte Isuse, spuse Sir Guillaume, crezi că ești nenorocitul de papă?

Se obișnuise cu înjurăturile din engleză și le folosea intercalate cu franceza lui nativă.

– Te-a vrăjit, mârâi Robbie.

Genevieve părea că ar fi vrut să spună ceva, apoi se întoarse. Vântul bătea la fereastră și aduse stropi de ploaie pe podeaua albă.

Sir Guillaume se uită la fată, apoi din nou la Thomas.

– Bărbații nu o să o suporte, spuse el.

– Pentru că tu îi faci să se îngrijoreze, mârâi Thomas, deși știa că era Robbie, nu Sir Guillaume, cel care cauzase agitația.

De când Thomas îi tăiase legăturile de la mâinile lui Genevieve se temuse de asta, știind că datoria lui era să o ardă pe Genevieve și că nu putea să facă asta. Tatăl lui, nebun, mânios și sclipitor de inteligent, râsese odată la ideea de erezie a Bisericii. Ce era eretic azi, spunea părintele Ralph, era doctrina Bisericii a doua zi, și Dumnezeu, spunea el, nu avea nevoie de bărbați să ardă oameni: Dumnezeu poate să facă și singur asta. Thomas stătea întins treaz,

suferind, gândind și știind tot timpul că o voia pe Genevieve foarte mult. Nu îndoiala teologică îi salvase viața, ci dorința și simpatia pe care o simțea pentru un alt suflet care suferise în urma torturii Bisericii.

Robbie, care era de obicei atât de onest și decent, reuși să își controleze furia.

– Thomas, spuse el încet, gândește-te de ce suntem noi aici și gândește-te dacă Dumnezeu ne va ajuta dacă am avea o eretică printre noi.

– Numai la asta m-am gândit, spuse Thomas.

– Unii oameni se gândesc să plece, îl avertiză Sir Guillaume. Să își găsească un alt comandant.

Genevieve vorbi pentru prima oară.

– O să plec, spuse ea, o să plec înapoi către nord. Nu o să vă stau în drum.

– Cât timp crezi că o să supraviețuiești? o întrebă Thomas. Dacă oamenii mei nu te omoară în curte, atunci localnicii o să te omoare pe stradă.

– Atunci ce să fac? întrebă ea.

– Mergi cu mine, spuse Thomas și trecu în iatacul de după ușă unde atârna un crucifix. Îl luă din cui și le făcu semn cu el, lui Sir Guillaume și lui Robbie. Veniți, spuse el.

Îi conduse în curtea castelului unde majoritatea oamenilor lui se strânseră pentru a vedea rezultatul acțiunii lui Sir Guillaume și Robbie la Thomas. Începură să șoptească atunci când Genevieve apăru și Thomas știu atunci că risca să le piardă devoțiunea. Era tânăr, foarte tânăr pentru a fi conducătorul atâtor oameni, dar ei au vrut să îl urmeze și contele de Northampton avea încredere în el. Acesta era primul test. Se așteptase să întâlnească primul test în bătălie, dar venise acum și trebuia să îl rezolve, așa că stătu în capătul scărilor care erau cu fața la curte și așteptă până ce toți oamenii se uitau la el.

– Sir Guillaume! strigă Thomas. Du-te la unul dintre preoții din oraș și cere-le o ostie. Una deja sfințită. Una păstrată pentru ultimele ceremonii.

Sir Guillaume ezită.

– Și dacă spun nu?

– Tu ești soldat, iar ei nu, zise Thomas, și unii oameni rânjiră.

Sir Guillaume încuviință, apoi se uită cu băgare de seamă la Genevieve, după care le făcu semn la doi dintre ostașii lui să îl însoțească. Se duseră fără voie, nevrând să rateze orice avea de gând Thomas să spună, dar Sir Guillaume mârâi la ei așa că îl urmară pe poartă.

Thomas ținea crucifixul sus.

– Dacă fata aceasta este creatura diavolului, spuse el, atunci nu se poate uita la asta și nu poate suporta atingerea lui. Dacă îl țin în fața ochilor ei va orbi! Dacă îi ating pielea va sângera. Știți asta! Mamele voastre v-au spus asta! Preoții voștri v-au spus!

Unii dintre oameni încuviințară din cap și cu toții priveau cu gura căscată cum Thomas ținea crucifixul în fața ochilor deschiși ai lui Genevieve, apoi i-l lipi de frunte. Unii oameni își țineau respirația și mulți părură surprinși când ochii îi rămaseră întregi și pielea ei netedă și pală – nepătată.

– Are ajutorul diavolului, mârâi un bărbat.

– Cât de prost ești? izbucni Thomas. Susții că poate scăpa ajutându-se de șiretlicurile diavolului? Atunci de ce era aici? De ce era în temniță? De ce nu și-a despăturit niște aripi mari și să zboare?

– Dumnezeu a împiedicat asta.

– Atunci Dumnezeu ar fi făcut pielea ei să sângereze când crucifixul a atins-o, spuse Thomas, nu-i așa? Și dacă este creatura diavolului va avea picioare de pisică. Cu toții știți asta! Mulți dintre oameni mormăiră aprobator pentru că se

știa foarte bine că celor pe care diavolul îi favoriza li se dădea labe de pisică pentru a se putea furișa prin întuneric și a face rău. Dă-ți pantofii jos, îi ordonă Thomas lui Genevieve, și atunci când era în picioarele goale arătă către ele. Ce pisică, nu? Nu va prinde prea mulți șoareci cu labe ca acestea!

Doi sau trei bărbați aduseră argumente împotrivă, dar Thomas îi puse la locul lor, și atunci Sir Guillaume se întoarse. Părintele Medous îl însoțea cu un coș mic din argint pe care îl ținea pregătit pentru a duce sacramentele unei persoane muribunde.

– Nu este potrivit, începu părintele Medous, dar se opri atunci când Thomas se uită la el.

– Vino aici, părinte, spuse Thomas și părintele Medous se supuse. Thomas luă coșul de argint de la el. A trecut de un test, spuse el, dar cu toții știți, cu *toții,* chiar și în Scoția se știe asta, făcu o pauză și arătă către Robbie, că diavolul însuși nu își poate salva creaturile de la atingerea corpului lui Hristos. Ea va muri! Va suferi groaznic. Carnea îi va cădea de pe ea și viermii vor mișuna acolo unde stătea ea. Țipetele ei vor fi auzite din cer. Cu toții știți asta!

Știau asta și încuviințară din cap, așa că priviră cum Thomas luă o bucată mică de pâine uscată din cutie și o îndreptă către Genevieve. Ea ezită, uitându-se îngrijorată în ochii lui Thomas, dar îi zâmbi și ea se supuse și deschise gura și îl lăsă să îi pună ostia moale pe limbă.

– Omoar-o, Dumnezeule! strigă părintele Medous. Omoar-o! Oh, Isuse, Isuse, omoar-o!

Vocea lui răsună din curtea castelului, apoi ecoul se stinse în timp ce toți oamenii din curte se holbau la înalta Genevieve în timp ce înghițea.

Thomas lăsă tăcerea să persiste, apoi se uită fix la Genevieve care încă trăia.

– A venit aici, le spuse oamenilor lui în engleză, cu tatăl ei. Era un jongler care culegea monede la bâlciuri și ea căra pălăria. Cu toții am văzut asemenea oameni. Oameni care merg pe picioroange, înghițitori de flăcări, îmblânzitor de urși, jongleri. Genevieve colecta monedele. Dar tatăl ei a murit și a fost lăsată aici, o străină, printre oameni care vorbesc altă limbă. Era ca noi! Nimeni nu o plăcea pentru că venea de departe! Nici nu le vorbea limba! O urau pentru că era diferită, așa că au numit-o eretică. Și acest preot susține că ea este o eretică! Dar în noaptea în care am venit aici am fost în casa lui și are o femeie care locuiește la el în casă și îi gătește, și îi face curățenie, dar nu are decât un singur pat. Asta primi ca răspuns un val de râsete, așa cum se și aștepta Thomas. Din câte știa el, părintele Medous putea avea zeci de paturi, pentru că preotul nu știa ce se spunea. Fata nu este o begardă, spuse Thomas, ați văzut asta și voi. Este doar un suflet pierdut, ca și noi, și oamenii s-au pus împotriva ei pentru că era diferită de ei. Așa că, dacă și acum vă temeți de ea și dacă încă mai credeți că ne va aduce ghinion, omorâți-o acum. Făcu un pas înapoi, cu brațele încrucișate, și Genevieve, care nu înțelesese nimic din ce se spusese, se uită la el îngrijorată. Haideți, le spuse Thomas oamenilor săi. Aveți arcuri, săbii, cuțite. Eu nu am nimic. Omorâți-o doar! Nu va fi crimă. Biserica spune că trebuie să moară, așa că, dacă vreți să faceți munca lui Dumnezeu, faceți-o!

Robbie făcu jumătate de pas înainte, apoi simți starea de spirit din curte și nu se mai mișcă.

Apoi cineva râse, și deodată toți râdeau și aclamau și Genevieve păru tot nedumerită, dar Thomas zâmbea. Îi reduse la tăcere ridicând mâinile.

– Rămâne aici, spuse el, va trăi, și voi aveți treabă de făcut. Așa că, duceți-vă naibii odată!

Robbie scuipă dezgustat, în timp ce Thomas o duse pe Genevieve înapoi în sală. Thomas agăță crucifixul în nișă și închise ochii. Se ruga, mulțumindu-I lui Dumnezeu că fata a trecut testul sacramentului. Și, chiar mai bine, că rămânea.

Thomas își petrecu primele două săptămâni pregătindu-se pentru un asediu. Castelul de la Castillon d'Arbizon avea o fântână ce scotea apă colorată și sălcie, dar însemna că oamenii lui nu aveau să moară de sete; magaziile vechii garnizoane nu conținuseră decât câțiva saci de făină umedă, un butoi de fasole încolțită, un borcan de ulei de măsline rânced și niște brânză mucegăită. Așa că, zi după zi, Thomas își trimitea oamenii să caute merinde în oraș și în satele din apropiere. Mâncarea era depozitată în beci. Odată proviziile adunate, începu să organizeze raiduri. Era război din câte știa el, genul de război care răvășise Bretania dintr-un capăt în altul și chiar ajunsese la porțile Parisului. Thomas lăsa zece oameni ca paznici la castel și restul îl urmau călare la un sat sau la gospodării care datorau supunere contelui de Berat și le luau proviziile, goleau grânarele și lăsau locurile în flăcări. După asemenea două raiduri Thomas fu întâmpinat de o delegație de la un sat care îi aducea bani pentru ca oamenii lui să îi scutească de jaf, iar a doua zi încă două asemenea delegații veniră cu săculeți cu monede. Bărbații veneau, de asemenea, pentru a-și oferi serviciile. Prădătorii auziră că erau bani și pradă de luat în Castillon d'Arbizon așa că nu trecură nici zece zile de la ocuparea cetății că Thomas comanda peste șaizeci de oameni. Avea două grupuri de prădători călare care plecau în fiecare zi, și aproape în fiecare zi vindea la piață prada care era în plus. Împărțea banii în trei, una pentru contele de Northampton, una pentru el pe care o împărțea cu Sir Guillaume și Robbie și cea de-a treia parte pentru oameni.

Genevieve mergea cu el. Thomas nu fusese de acord cu asta. Să ia femei în raiduri însemnau distragerea atenției și le-a interzis celorlalți să își aducă femeile, dar Genevieve încă se temea de Robbie și mulțimea de oameni care păreau că îi împărtășesc ura față de ea, așa că ea insista să meargă alături de Thomas. Ea descoperise o mică platoșă în magaziile castelului și o lustruise cu nisip și oțet până ce mâinile ei se înroșiră și o dureau și armura strălucea ca argintul. Atârna pe corpul ei firav, dar și-o prinse cu o fâșie de pânză galbenă și mai agăță încă o fâșie de aceeași culoare de coroana căștii ei lustruite, care era de fapt o simplă tichie de fier căptușită cu o garnitură de piele. Oamenii din Castillon d'Arbizon, când o văzură pe Genevieve în armura ei argintie călărind în oraș în fruntea unei linii de călăreți care duceau cai încărcați cu pradă și vite furate, o numiră *draga*. Toată lumea știa ce erau *dragas*. Erau fetele diavolului, capricioase și aducătoare de moarte și se îmbrăcau în alb strălucitor. Genevieve era femeia diavolului, spuneau ei, și le-a adus englezilor norocul diavolului. Într-un mod ciudat, acest zvon îi făcu pe majoritatea oamenilor lui Thomas să fie mândri de ea. Arcașii erau obișnuiți să li se zică *hellequin* în Bretania și erau nemaipomenit de mândri de această asociere cu diavolul. Îi făcea pe ceilalți oameni să fie speriați, așa că Genevieve deveni simbolul lor de noroc.

Thomas avea un arc nou. Majoritatea arcașilor, când li se uzau arcurile, își luau altele din rezervele expediate din Anglia, dar armele de rezervă nu ajungeau în Castillon d'Arbizon, și, oricum, Thomas știa cum să facă unul și îi plăcea să confecționeze arcuri. Găsi o ramură de tisă bună în grădina lui Galat Lorren și o tăie, îndepărtă scoarța și lemnul de la exterior până obținu o stinghie dreaptă care era neagră precum sângele pe o parte și galbenă ca mierea pe cealaltă. Partea neagră era lemnul din interior al tisei care rezista presiunii, în timp ce partea aurie era alburnul elastic; când își

va încorda arcul, lemnul de la mijloc se va opune tragerii corzii, iar alburnul va ajuta arcul să se îndrepte pentru ca săgeata să zboare precum un demon înaripat.

Noua armă era și mai mare decât vechiul lui arc și câteodată se întreba dacă nu îl făcea cumva prea mare, dar continuă, modelând lemnul cu un cuțit, până când avu o burtă compactă și capetele ușor îndoite. Îl finisă, îl lustrui și îl vopsi căci lemnul moale trebuia să fie întărit pentru ca arcul să nu se rupă, apoi luă colțurile de învergare de la vechiul arc și le puse la cel nou. Mai luă și tăblița de argint de la vechiul arc, un fragment din cupa de liturghie care purta blazonul tatălui său cu o creatură mistică ținând un Graal, și o prinse la mijloc pe partea exterioară a noului arc pe care îl frecase cu ceară de albine și îl afumase pentru a înnegri lemnul. Prima oară când îl întinse, îndoind noua stinghie pentru a apuca coarda, se minună de puterea care era necesară și prima oară când trase cu el privi uimit cum săgeata lui zbură de pe meterezele castelului.

Făcu un al doilea arc dintr-o creangă mai mică, un arc pentru copii care nu necesita prea multă putere pentru a se trage cu el, și i-l dădu lui Genevieve care exersă cu săgeți neascuțite, amuzându-i pe oameni când arunca săgețile aiurea prin curtea castelului. Și totuși, perseveră și veni și ziua când săgețile zburau una după cealaltă pentru a lovi partea interioară a porții. În aceeași noapte Thomas își trimise vechiul arc în iad. Un arcaș nu arunca niciodată un arc, chiar dacă i se rupea; în schimb, într-o ceremonie care era un prilej pentru a bea și a râde, vechiul arc era predat flăcărilor. Era trimis în iad, spuneau arcașii, se ducea înainte pentru a-și aștepta stăpânul. Thomas privi tisa cum ardea, văzu arcul îndoindu-se pentru ultima oară, apoi trosnind într-un vârtej de scântei, și se gândi la săgețile pe care le trimisese. Arcașii lui stăteau, în semn de respect, în jurul căminului din sala cea

mare, iar în spatele lor ostașii priveau în liniște și numai când arcul era numai cenușă Thomas ridică paharul lui de vin.

– În iad, rosti el vechea invocare.

– În iad, aprobară arcașii și ostașii, privilegiați să asiste la acest ritual al unui arcaș, repetară cuvintele.

Toți în afară de Robbie care stătea deoparte. Acum purta un crucifix de argint la gât, atârnând pe deasupra platoșei lui pentru a arăta că era acolo pentru a îndepărta răul.

– Acela a fost un arc bun, spuse Thomas, privind cenușa fierbinte.

Dar cel nou era la fel de bun, poate chiar mai bun, și două zile mai târziu Thomas îl luă când conduse cel mai mare raid al lui de până atunci.

Își luă toți oamenii în afară de cei care păzeau castelul. Plănuia acest raid de câteva zile și știa că era mult de mers, așa că plecă mult înainte de răsărit. Sunetul potcoavelor răsuna din fața caselor pe când coborau către arcada din vest unde paznicul, care acum purta un par decorat cu blazonul contelui de Northampton, trase repede porțile pentru a le deschide, apoi călăreții tropăiră peste pod și dispărură în pomii dinspre sud. Englezii călăreau, dar nimeni nu știa încotro.

Călăreau către est, la Astarac. Mergeau la locul unde trăiseră strămoșii lui Thomas, la locul unde poate fusese odată Graalul ascuns.

– Asta te aștepți să găsești? îl întrebă Sir Guillaume. Crezi că o să dăm peste el?

– Nu știu ce o să găsim, recunoscu Thomas.

– Este un castel acolo, sir?

– Era, spuse Thomas, dar tatăl meu zicea că era fragil.

Un castel fragil era unul care fusese dărâmat și Thomas se aștepta să găsească numai ruine.

– Atunci, de ce mergem? întrebă Sir Guillaume.

– Graalul, spuse scurt Thomas.

De fapt, se duceau pentru că era curios, dar oamenii lui, care nu știau ce căuta el, înțeleseseră că era ceva ciudat cu acest raid. Thomas nu le spusese decât că mergeau într-un loc îndepărtat pentru că jefuiseră tot ce era aproape, dar oamenii mai gânditori văzuseră că Thomas era îngrijorat.

Sir Guillaume știa semnificația lui Astarac, ca și Robbie, care acum conducea grupul avansat de șase arcași și trei ostași care mergeau cu vreo patru sute de metri mai în față pentru a preveni vreo ambuscadă. Erau ghidați de un bărbat de la Castillon d'Arbizon, care susținuse că știe drumul și care îi conduse sus pe dealuri unde copacii erau mici și rari și priveliștile întinse. La fiecare câteva minute Robbie trebuia să facă un semn că drumul era liber. Sir Guillaume, care călărea fără nimic pe cap, făcu semn din cap către persoana îndepărtată.

– Deci prietenia aceasta s-a terminat? întrebă el.

– Sper că nu, spuse Thomas.

– Poți să speri ce vrei, la naiba, spuse Sir Guillaume, dar ea a venit cu noi. Fața lui Sir Guillaume fusese desfigurată de către vărul lui Thomas, lăsându-l pe normand doar cu ochiul drept, un obraz stâng plin de cicatrice și o linie albă acolo unde sabia îi tăiase barba. Părea înfricoșător, și chiar așa era în bătălie, dar era și un om generos. Acum se uita la Genevieve care călărea pe iapa ei sură la câțiva metri mai la marginea cărării. Purta armura argintie, picioarele ei lungi erau acoperite de o pânză de un gri palid și cizme maro. Ar fi trebuit să o arzi, spuse el voios.

– Încă mai crezi asta? întrebă Thomas.

– Nu, recunoscu Sir Guillaume. Îmi place de ea. Dacă Genny este o begardă, atunci să avem mai mulți. Dar știi ce ar trebui să faci cu Robbie?

– Să mă lupt cu el?

– Pe Dumnezeu, nu! Sir Guillaume fu şocat că Thomas propusese aşa ceva. Trimite-l acasă. Ce recompensă are de plătit?

– Trei mii de florini.

– Hristos în găleată, e destul de ieftin! Trebuie să ai atâtea monede în cufăr, aşa că dă-i şi fă-i bagajele. Poate să îşi răscumpere libertatea şi să se ducă să putrezească în Scoţia.

– Îmi place de el, spuse Thomas, ceea ce era adevărat. Robbie era un prieten şi Thomas spera ca vechea lor prietenie să se lege la loc.

– Poate că îl placi, răspunse ţâfnos Sir Guillaume, dar nu te culci cu el şi, atunci când trebuie să faci o alegere, Thomas, bărbaţii mereu aleg ce le încălzeşte patul. Poate că nu îţi prelungeşte viaţa, dar cu siguranţă ţi-o va face mai fericită. Râse, apoi se întoarse pentru a cerceta terenurile mai joase de inamici. Nu era nimic. Contele Berat, se părea, ignora garnizoana engleză care îi luase atât de brusc o parte din teritoriu, dar Sir Guillaume, care avea mai multă experienţă decât Thomas în război, credea că aceasta era doar pentru că îşi strângea armată. Va ataca atunci când va fi pregătit, spuse normandul. Şi ai observat că acei *coredor*-i prezintă un interes faţă de noi?

– Da, am observat, spuse Thomas.

În fiecare raid el a fost conştient că acei bandiţi zdrenţuiţi îi urmăreau oamenii. Nu s-au apropiat, cu siguranţă nu destul de mult, încât ei să tragă cu arcurile, dar erau acolo şi se aştepta să îi vadă pe aceste dealuri destul de curând.

– Nu ne-au provocat până acum.

– Nu ne urmăresc pentru amuzament, adăugă Sir Guillaume sec.

– Cred, răspunse Thomas, că există un preţ pe capul nostru. Vor bani. Şi o să îşi facă într-o zi curaj. Sper.

Bătu ușor noul arc, care era băgat într-un tub lung de piele cusut de șaua lui.

Până dimineață călărețiii traversau o succesiune de văi largi și fertile, separate de dealuri stâncoase înalte ce se înșirau dinspre nord spre sud. De pe vârful dealurilor Thomas zări zeci de sate, dar, îndată ce începură să coboare și erau din nou printre copaci, nu mai putu vedea nimic. Văzură două castele de la înălțime, ambele mici, și cu steaguri fluturând pe turnurile lor, dar erau prea departe pentru a vedea blazoanele de pe steaguri, dar Thomas presupunea că erau ale contelui de Berat. Văile erau toate străbătute de râuri ce duceau spre nord, dar nu aveau nici o problemă în a le traversa pentru că podurile sau vadurile nu erau păzite. Drumurile, ca și dealurile și văile, duceau către nord și către sud, așa că stăpânitorii acestor teritorii bogate nu le păzeau împotriva oamenilor care mergeau dinspre est spre vest. Castelele lor stăteau drept sentinele la intrarea în văile unde garnizoanele puteau jupui taxe de la negustorii de pe drumuri.

– Acela este Astarac? întrebă Sir Guillaume când mai traversară încă o culme.

Se uita la un sat cu un mic castel.

– Castelul din Astarac este distrus, răspunse Genevieve. E doar un turn cu niște ziduri pe faleză, nimic ca acesta.

– Ai fost acolo? întrebă Thomas.

– Tatăl meu și cu mine mergeam mereu la bâlciul măslinelor.

– Bâlciul măslinelor?

– De sărbătoarea Sfântul Jude, spuse ea. Sute de oameni veneau. Făceam bani buni.

– Și se vindeau măsline?

– Borcane peste borcane din prima presă, spuse ea, iar seara ungeau purcelușii mici cu ulei și oamenii încercau să îi prindă. Erau și bătăi, și dansuri.

Râse aducându-şi aminte, apoi porni înainte. Călărea bine, cu spatele drept şi cu călcâiele jos, pe când Thomas, ca majoritatea arcaşilor, călărea cu toată graţia unui sac de cartofi.

Era doar miezul zilei când intrară în valea Astarac. *Coredor*-ii îi văzuseră şi cam douăzeci de bandiţi zdrenţuiţi îşi ascundeau paşii, dar nu îndrăzneau să se apropie. Thomas îi ignora, uitându-se în schimb la linia neagră a castelului dărâmat ce stătea pe colina lui stâncoasă la mai puţin de un kilometru sud de un sat mic. Mai departe spre nord, în depărtare, putea vedea o mănăstire, probabil cisterciană, pentru că biserica nu avea turn. Se uită înapoi la castel şi ştia că familia lui îl posedase odată, că strămoşii lui domniseră odată peste aceste tărâmuri, că blazonul lui fluturase pe acel turn ruinat şi se aşteptă să simtă emoţii puternice, dar în schimb nu simţi decât un pic de dezamăgire. Pământul nu însemna nimic pentru el, şi cum ar putea ceva atât de preţios precum Graalul să aparţină acelui morman patetic de piatră spartă?

Robbie veni înapoi. Genevieve se dădu la o parte şi el o ignoră.

– Nu pare cine ştie ce, spuse Robbie, crucifixul de argint strălucind în soarele tomnatic.

– Nu este, fu de acord Thomas.

Robbie se întoarse în şa, făcând pielea să scârţâie.

– Lasă-mă să duc doisprezece ostaşi la mănăstire, propuse el. S-ar putea să aibă magaziile pline.

– Mai ia şi şase arcaşi cu tine, îl îndemnă Thomas, şi noi, ceilalţi, vom scotoci prin sat.

Robbie încuviinţă din cap, apoi se uită înapoi la *coredor*-i.

– Nenorociţii ăia nu o să îndrăznească să ne atace.

– Mă îndoiesc, fu de acord Thomas, dar cred că este un preţ pe capetele noastre. Aşa că, ţine-ţi oamenii aproape.

Robbie încuviință din cap și, tot fără să o privească pe Genevieve, dădu pinteni calului. Thomas ordonă ca șase arcași să se ducă cu scoțianul, apoi el și Sir Guillaume se îndreptară către sat unde, imediat ce locuitorii văzură ostașii apropiindu-se, un foc mare se aprinse pentru a da naștere la un fum negru până la cerul lipsit de nori.

– Un avertisment, spuse Sir Guillaume. O să se întâmple asta peste tot pe unde o să mergem.

– Un avertisment?

– Contele Berat s-a trezit, spuse Sir Guillaume. Li se va ordona tuturor să aprindă un semnal atunci când ne văd. Îi avertizează pe ceilalți săteni, le spune să își ascundă proviziile și să își încuie fiicele. Și fumul se va vedea de la Berat. Le spune unde suntem.

– Suntem al naibii de departe de Berat.

– Nu vor pleca azi. Nu ne vor prinde niciodată, fu de acord Sir Guillaume.

Scopul acestei vizite, după părerea oamenilor lui Thomas, era să jefuiască. În cele din urmă, credeau ei, asemenea ravagii vor atâța forțele lui Berat și așa vor avea ocazia să lupte într-o bătălie adevărată în care, dacă Dumnezeu sau diavolul i-ar favoriza, ar lua niște prizonieri valoroși și așa s-ar îmbogăți și mai mult, dar deocamdată doar furau și distrugeau. Robbie se duse la mănăstire, Sir Guillaume îi conduse pe ceilalți oameni în sat, în timp ce Thomas și Genevieve se întoarseră către sud și urcară poteca accidentată spre castelul în ruine.

„A fost odată al nostru", se gândi Thomas. Aici locuiseră strămoșii lui, și totuși nu simțea nimic. Nu se considera un gascon, cu atât mai puțin un francez. Era englez, și totuși se uita la zidurile dărâmate și încerca să își imagineze când castelul era întreg și se afla sub stăpânirea familiei lui.

El şi Genevieve îşi legară caii la poarta stricată, apoi călcară peste pietre căzute din curtea veche. Zidul paravan era aproape în întregime distrus, pietrele au fost cărate pentru a face case şi grajduri. Cea mai mare rămăşiţă era turnul, dar chiar şi acela era pe jumătate distrus, partea dinspre sud fiind deschisă vântului. Un cămin se vedea la jumătatea zidului dinspre nord şi erau pietre mari ce ieşeau afară din interior pentru a arăta grinzile ce susţineau podelele de altădată.

O scară ruptă şerpuia în sus dinspre est, ducând nicăieri.

Lângă turn, împărţind cea mai înaltă parte a falezei stâncoase, erau rămăşiţele unei capele. Avea podele din lespezi şi una dintre ele purta blazonul lui Thomas. Îşi puse arcul jos şi se ghemui lângă piatră, încercând să simtă că aparţine acestui loc.

– Într-o zi, spuse Genevieve, stând pe zidul spart dinspre sud şi privind către sud spre vale, o să îmi spui de ce eşti aici.

– Pentru a jefui, spuse scurt Thomas.

Ea îşi dădu jos casca şi îşi desfăcu părul, precum o tânără fată. Şuviţele blonde se ridicară în vânt şi ea zâmbi.

– Mă iei drept proastă, Thomas?

– Nu, spuse el precaut.

– Călătoreşti mult, spuse ea, din Anglia, şi vii într-un oraş mic numit Castillon d'Arbizon, apoi vii aici. Erau zeci de locuri pe care puteam să le jefuim în drum, dar aici am venit. Şi aici este acelaşi blazon ca acela pe care-l porţi la arc.

– Sunt multe blazoane, spuse Thomas, şi se aseamănă des.

Ea dădu din cap respingând ideea.

– Ce reprezintă blazonul?

– O creatură mitică, spuse el.

O creatură mitică era una inventată de către profeţi, numai dinţi, gheare, solzi şi ameninţare. Blazonul lui Thomas, cea prinsă pe arcul lui, înfăţişa creatura mitică ţinând o cupă, dar creatura de pe dale nu ţinea nimic în gheara ei.

Genevieve se uită pe lângă Thomas către locul unde oamenii lui Sir Guillaume încărcau provizii într-un țarc.

– Obișnuiam să auzim atâtea povești, spuse ea, eu și tatăl meu, și lui îi plăceau poveștile și încerca să le țină minte, iar seara mi le spunea mie. Povești despre monștrii pe dealuri, despre dragoni zburând peste acoperișuri, zvonuri despre miracole la izvoare sfinte, despre femei dând naștere unor monștri. O mie de povestiri. Dar era o poveste pe care o auzeam iarăși și iarăși de fiecare dată când ne apropiam de aceste văi.

Făcu o pauză.

– Continuă, spuse Thomas.

Vântul bătu ridicându-i șuvițele lungi de păr. Era destul de mare să și-l taie, ca semn al maturității ei, dar îi plăcea să îl țină desfăcut și Thomas credea că o făcea să semene și mai mult cu o *draga*.

– Am auzit, spuse Genevieve, despre comorile celor Perfect.

Perfecții erau precursorii begarzilor, eretici care au negat autoritatea Bisericii, și răutatea lor s-a răspândit în sud până ce Biserica, având ajutorul regelui francez, i-a înfrânt. Focul morții lor s-a stins de sute de ani, și totuși mai erau zvonuri despre catari, sau cum au fost numiți Perfecții. Nu s-au răspândit în această parte a Gasconiei, deși unii oameni ai Bisericii susțineau că erezia a infestat tot regatul creștin și că încă mai era ascunsă în unele părți îndepărtate.

– Comorile celor Perfecți, spuse Thomas inexpresiv.

– Vii în acest loc mic, spuse Genevieve, de departe, și totuși porți un blazon din aceste locuri. Și de fiecare dată când eu și tatăl meu veneam aici auzeam povești despre Astarac. Încă se mai spun pe aici.

– Ce se mai spun?

– Cum un mare nobil a venit aici să se refugieze și a adus comorile celor Perfecți cu el. Și comorile, se spune, încă mai sunt aici.

Thomas zâmbi.

– Ar fi fost scoase la iveală de mult timp.

– Dacă un lucru este ascuns bine, spuse Genevieve, atunci nu este găsit prea ușor.

Thomas se uită în jos către sat, unde țipete veneau dinspre țarcul unde erau devorate proviziile. Cele mai bune bucăți de carne proaspătă urmau să fie legate de șei și duse înapoi să fie sărate sau afumate, în timp ce localnicii puteau să ia coarnele, măruntaiele și pieile.

– Se spun povești peste tot, spuse el, vrând să pună capăt discuției.

– Dintre toate comorile, zise Genevieve cu o voce moale, ignorând subaprecierea lui, există una care este mai prețuită decât toate. Dar numai un Perfect o poate găsi, se spune.

– Atunci numai Dumnezeu o poate găsi, spuse Thomas.

– Și totuși, asta nu te oprește să îl cauți, Thomas, nu este așa?

– Să îl caut?

– Graalul.

Cuvântul fusese rostit, cuvântul ridicol, cuvântul imposibil, numele lucrului de care Thomas se temea că nu există, și totuși pe care el îl căuta. Scrierile tatălui său indicau că a fost în posesia Graalului, și vărul lui Thomas, Guy Vexille, era sigur că Thomas știa unde era relicva, așa că Vexille avea să îl urmărească pe Thomas până la capătul pământului. De aceea Thomas era aici, în Astarac, pentru a-și atrage vărul criminal în aria arcului său. Să uită în sus către vârful dărâmat al turnului.

– Sir Guillaume ştie de ce suntem aici, îi spuse el, şi Robbie ştie. Dar nimeni altcineva nu mai ştie, aşa că să nu le spui.

– Nu o să le spun, zise ea, dar chiar crezi că există?

– Nu, răspunse el cu mai multă certitudine decât simţea cu adevărat.

– Există, spuse Genevieve.

Thomas veni să stea lângă ea şi se uită către vest unde un râu şerpuia lin printre pajişti şi pădurici de măslini. Vedea că erau nişte oameni acolo, cam douăzeci, şi ştia că erau *coredor*-i. Se gândea că trebuie să facă ceva legat de ei, pentru ca oamenii lui să nu fie hărţuiţi de aceste bande pe timpul iernii. Nu se temea de ei, dar îi era frică să nu hoinărească unul dintre oamenii lui şi să fie prins, aşa că era mai bine să îi sperie pe bandiţi înainte ca asta să se întâmple.

– Chiar există, spuse Genevieve.

– Nu ai de unde să ştii asta, zise Thomas, încă privindu-i pe oamenii zdrenţăroşi care şi ei, la rândul lor, se uitau la el.

– Graalul este ca Dumnezeu, spuse Genevieve. Este peste tot, ne înconjoară, bineînţeles, dar noi refuzăm să îl vedem. Oamenii cred că nu pot să Îl vadă pe Dumnezeu decât dacă construiesc o biserică mare şi o umplu cu aur şi argint şi statuete, dar tot ce trebuie să facă este să privească. Graalul există, Thomas, trebuie doar să deschizi ochii.

Thomas îşi încordă arcul, luă o săgeată veche din tolba lui, apoi trase coarda înapoi pe cât putu. Îşi putea simţi muşchii spatelui durându-l de la neaşteptata tensiune a noului arc. Ţinea săgeata jos, la nivelul taliei lui, şi îşi ridică mâna stângă în sus pentru ca atunci când eliberă coarda, săgeata zbură sus spre cer, penele albe deveniră din ce în ce mai mici, apoi plonjă spre pământ, aterizând pe malul pârâului la peste trei sute de metri. *Coredor*-ii înţeleseră mesajul şi se retraseră.

– Am făcut risipă de o săgeată, spuse Thomas.

Apoi o luă de mână pe Genevieve și se duseră să își găsească oamenii.

Robbie se minună de terenurile mănăstirii, toate în grija unor călugări cistercieni în robe albe care își ridicară poalele și fugiră când văzură oamenii în armură venind dinspre sat. Majoritatea câmpurilor erau acoperite de viță-de-vie, dar mai erau o livadă de pere și un crâng de măslini, o pășune cu oi și un iaz cu pești. Era, se gândea el, un pământ bogat. De câteva zile tot auzise că recolta din sudul Gasconiei a fost săracă, dar lui i se părea că era una foarte bună în comparație cu pământurile dure și sărace de la el de acasă din nord. Un clopot al mănăstirii încă să bată în semn de alarmă.

– Trebuie să aibă o trezorerie. Jake, unul dintre arcașii lui, veni lângă Robbie și făcu semn cu capul către mănăstire. Și o să îl omorâm pe *el*, spuse el despre singurul călugăr care venea dinspre poarta mănăstirii și se îndrepta încet către ei, apoi restul nu vor reprezenta nici o problemă.

– Nu vei omorî pe nimeni, tresări Robbie. Le făcu semn oamenilor săi să se oprească. Și veți aștepta aici, le spuse el, apoi se dădu jos din șa, aruncă frâiele lui Jake și se îndreptă către călugăr, care era foarte înalt, foarte slab și foarte bătrân.

Avea șuvițe de păr alb și tonsură, și o față lungă, întunecată, care exprima numai înțelepciune și blândețe. Robbie, mergând în armura lui, cu scutul pe spate și sabia unchiului său într-o parte, se simțea împiedicat și nelalocul lui.

Mâneca dreaptă a robei albe a călugărului era mânjită de cerneală, făcându-l pe Robbie să se întrebe dacă nu cumva era un scrib. Fusese trimis doar să negocieze cu invadatorii, poate să le dea bani sau poate să îi convingă să respecte casa Domnului, și Robbie se gândea la cum a ajutat la prădarea marii mănăstiri de la Black Canons din Hexham, chiar peste granița englezească, și își aducea aminte de călugării

susținându-i pe invadatori, apoi amenințându-i cu răzbunarea lui Dumnezeu și cum scoțienii râseseră de ei, apoi furaseră tot din Hexham. Dar Dumnezeu Și-a îndeplinit răzbunarea lăsând armata engleză să câștige la Durham și, aducându-și aminte de asta, înțelegând brusc că poate profanarea de la Hexham a dus direct la înfrângerea de la Durham, Robbie se opri, se încruntă și se întrebă ce exact trebuia să îi spună călugărului înalt, care acum zâmbea la el.

– Trebuie să fiți invadatorii englezi? spuse călugărul într-o engleză foarte bună.

Robbie încuviință din cap.

– Eu sunt scoțian, ripostă el.

– Un scoțian! Un scot care urmează englezii! Am petrecut odată doi ani de zile la o mănăstire cisterciană în Yorkshire și frații nu au zis nici măcar o vorbă bună despre scoțieni, și totuși ești aici, cu englezii, și eu care am crezut că am văzut orice minune pe care putea lumea aceasta păcătoasă să ne-o ofere! Călugărul încă mai zâmbea. Sunt priorul Planchard și casa mea este la mila voastră. Faceți ce vreți, tinere, nu ne vom lupta cu voi.

Se dădu pe o parte a cărării și făcu semn către mănăstire ca și cum l-ar fi invitat pe Robbie să își scoată sabia și să înceapă să jefuiască.

Robbie nu se mișcă. Se gândea la Hexham. Îi revenea în minte chipul unui călugăr care murise în această mănăstire, sângele lui șiroind de sub roba lui neagră și scurgându-se și soldații scoțieni beți călcând peste bărbat cu prăzile lor: sfeșnice, cruci și mantii brodate.

– Bineînțeles, spuse starețul, dacă preferați putem să vă servim cu un vin? Este vinul nostru și nu cel mai bun. Îl bem prea repede, dar avem niște brânză de capră bună și fratele Philippe face cea mai bună pâine din vale. Putem să vă adăpăm caii, dar nu avem prea mult fân.

– Nu, spuse Robbie scurt, apoi se întoarse și strigă la oamenii lui. Duceți-vă înapoi la Sir Guillaume!

– Ce să facem? întrebă un ostaș, nedumerit.

– Duceți-vă înapoi la Sir Guillaume. Acum!

Își luă calul de la Jake, apoi merse pe lângă prior către mănăstire. Nu spuse nimic, dar priorul Planchard păru să înțeleagă din tăcerea lui că tânărul scoțian voia să vorbească. Îi spuse portarului să aibă grijă de calul de luptă, apoi îl invită pe Robbie să își lase sabia și scutul la intrare.

– Bineînțeles că poți să le păstrezi, spuse starețul, dar m-am gândit că ai sta mai confortabil fără ele. Bun venit la Sfântul Sever!

– Sfântul Sever? întrebă Robbie în timp ce își scotea scutul de peste gât.

– Este renumit pentru că a vindecat aripa unui înger în această vale. Îmi este destul de greu câteodată să cred asta, dar lui Dumnezeu Îi place să ne testeze credința, așa că eu mă rog în fiecare noapte la Sfântul Sever și îi mulțumesc pentru miracolul lui și îl rog să mă vindece și pe mine așa cum a vindecat aripa albă.

Robbie zâmbi.

– Ai nevoie de vindecare?

– Cu toții avem. Când suntem tineri, spiritul ne zboară liber, iar când îmbătrânim corpul este cel care se dezlănțuie. Priorul Planchard atinse cotul lui Robbie pentru a-l ghida către un gang boltit unde alese un loc în care bătea soarele și îl invită pe vizitatorul său să stea pe un zid scund dintre doi stâlpi. Spune-mi, întrebă el, așezându-se pe zid lângă Robbie, tu ești Thomas? Nu acesta este numele bărbatului care-i conduce pe englezi?

– Nu sunt eu Thomas, spuse Robbie, dar ai auzit de noi?

– Oh, normal. Nimic atât de interesant nu s-a mai întâmplat în aceste părți de când a căzut îngerul, spuse starețul

cu un zâmbet pe față, apoi se întoarse și îi spuse unui călugăr să aducă vin, pâine și brânză. Și poate și niște miere! Facem o miere foarte bună, îi adăugă lui Robbie. Leproșii au grijă de stupi.

– Leproși!

– Locuiesc în spatele casei noastre, spuse calm priorul, o casă pe care tu, tinere, voiai să o jefuiești. Am dreptate?

– Da, recunoscu Robbie.

– Îi schimb, ești aici să mănânci o pâine cu mine. Planchard făcu o pauză în timp ce ochii lui șireți cercetau fața lui Robbie. Voiai să îmi spui ceva?

Robbie se încruntă când auzi asta, apoi păru nedumerit:

– Cum de ai știut?

Planchard râse.

– Când un soldat vine la mine, înarmat și cu armură, dar cu un crucifix atârnându-i peste armură, atunci știu că nu este un bărbat indiferent către Dumnezeul lui. Porți un semn, fiul meu, și arătă către crucifix, și chiar și după optzeci și cinci de ani pot să citesc un semn.

– Optzeci și cinci! spuse Robbie uimit, dar priorul nu zise nimic. Așteptă doar și Robbie își făcu curaj și îi spuse ce avea pe inimă. Descrise cum plecaseră la Castillon d'Arbizon și cum o găsiseră pe begardă în celulă și cum Thomas îi salvase viața. Mă îngrijorează, spuse Robbie, privind iarba, și mă gândesc că nu poate să ne aducă nimic bun cât timp ea este în viață. Biserica a condamnat-o!

– Așa a făcut, zise Planchard, apoi tăcu.

– Este o eretică! O vrăjitoare!

– Am auzit de ea, spuse blând Planchard, și am auzit că este în viață.

– Este aici! protestă Robbie, arătând spre sud, către sat. Aici, în valea voastră!

Planchard se uită la Robbie, văzând un suflet cinstit și dintr-o bucată, dar unul neliniștit, și oftă, apoi turnă un pic de vin și împinse tava cu pâine, brânză și miere către tânărul bărbat.

– Mănâncă, spuse el încet.

– Nu este corect! zise Robbie hotărât.

Priorul nu se atinse de mâncare. Sorbi din vin, apoi vorbi cu blândețe în timp ce se uita la fumul ce ieșea din rugul funerar pentru avertismente al satului.

– Păcatul begardei nu este și al tău, fiul meu, spuse el, și atunci când Thomas a eliberat-o nu a fost fapta ta. Ești îngrijorat pentru păcatele altor oameni?

– Ar trebui să o omor! spuse Robbie.

– Nu, nu ar trebui, spuse priorul ferm.

– Nu?

Robbie păru surprins.

– Dacă Dumnezeu ar fi vrut asta, spuse priorul, atunci nu te-ar mai fi trimis la mine aici să vorbim. Căile Domnului nu sunt mereu ușor de înțeles, dar am descoperit că metodele Lui nu sunt la fel de indirecte precum ale noastre. Îl complicăm pe Dumnezeu pentru că noi nu vedem că bunătatea este atât de ușoară. Făcu o pauză. Mi-ai spus că nu se poate întâmpla nimic bun atâta timp cât ea trăiește, dar de ce ar vrea Dumnezeu să ți se întâmple ceva bun? În această regiune a fost pace, doar cu excepția unor bandiți, și voi o deranjați. Dumnezeu v-ar face mai vicioși dacă begarda ar muri?

Robbie nu zise nimic.

– Îmi vorbești, spuse Planchard și mai ferm, despre păcatele altor oameni, dar nu îmi vorbești despre ale tale. Porți crucifixul pentru ceilalți? Sau pentru tine?

– Pentru mine, spuse încet Robbie.

– Atunci vorbește-mi despre tine, zise priorul.

Așa și făcu Robbie.

*

Joscelyn, lordul de Béziers şi moştenitor al marelui ţinut de Berat, aruncă platoşa pe masă atât de tare încât ridică praful dintre crăpăturile lemnului.

Unchiul lui, contele, se încruntă.

– Nu este nevoie să baţi lemnul, spuse el calm. Nu există cari în lemn. Cel puţin aşa sper. Se tratează cu terebentină preventiv.

– Tatăl meu a jurat pe minciună şi urină, spuse părintele Roubert, şi ocazional pe jar.

Stătea în faţa contelui, răsfoind pergamentele vechi şi mucegăite care stătuseră nederanjate de când fuseseră luate din Astarac cu un secol în urmă. Unele erau înnegrite pe margini, dovadă a focului ce a fost pus în castelul dărăpănat.

– Minciună şi urină? Ar trebui să încerc asta. Contele se scărpină sub căciula lui de lână, apoi se uită în sus la nepotul lui nervos. Îl ştii pe părintele Roubert, Joscelyn? Normal că îl ştii. Se uită la alt document, văzu că era o cerere ca încă doi paznici să fie puşi la paza oraşului Astarac, şi oftă. Dacă ai şti să citeşti, Joscelyn, ai fi putut să ne ajuţi.

– O să te ajut, unchiule, spuse Joscelyn sălbatic, doar dă-mi drumul la lesă!

– Asta poate să meargă la fratele Jerome. Contele puse cererea pentru mai mulţi paznici în coşul mare care urma să fie dus jos, în camera unde tânărul călugăr de la Paris citea pergamente. Şi mai amestecă şi cu alte documente, îi spuse părintelui Roubert, doar să îl încurc. Vechile înscrieri cu taxele de la Lemierre ar trebui să îl ţină ocupat o lună!

– Treizeci de oameni, unchiule, insistă Joscelyn, doar atât îţi cer! Ai optzeci şi şapte de ostaşi! Dă-mi doar treizeci.

Joscelyn, lord de Béziers, era o figură impresionantă. Era extrem de înalt, cu pieptul lat, şi cu membre lungi, dar înfăţişarea lui era stricată de o faţă rotundă atât de goală, încât

unchiul lui se întreba câteodată dacă se ascundea vreun pic de creier în spatele ochilor proeminenți ai nepotului său. Avea părul de culoarea paiului pleoştit de căptuşeala de piele a unui coif şi fusese binecuvântat cu mâini puternice şi picioare ţepene, şi totuşi, deşi Joscelyn era numai oase şi muşchi, avea calităţile lui. Era harnic, chiar dacă toată hărnicia lui era orientată spre curtea de antrenament unde era unul dintre cei mai faimoşi luptători din Europa. A câştigat turneul din Paris de două ori, i-a umilit pe cei mai buni cavaleri englezi la marea adunare din Tewkesbury, şi chiar şi în statele germane, unde oamenii credeau că nimeni nu este mai bun ca ei, Joscelyn dobândise douăsprezece mari premii. L-a pus într-un mod surprinzător pe Walther de Siegenthaler în fundul lui mare dintr-odată, şi singurul cavaler care l-a înfrânt în mod constant pe Joscelyn era bărbatul cu armura neagră numit Harlequin, care venise sumbru pe calul lui şi făcuse tot posibilul la turnir pentru a strânge bani. Dar Harlequin nu mai fusese văzut de trei sau patru ani şi Joscelyn credea că absenţa lui însemna că el putea să fie campionul Europei.

A fost crescut aproape de Paris de către fratele mai mic al contelui care a murit din cauza unei hemoragii, cu şaptesprezece ani în urmă. Nu prea mai erau bani în casa lui Joscelyn şi contele, extrem de rău, îi trimise văduvei doar un scud pentru a o linişti, dar Joscelyn a făcut bani cu lancea lui şi cu sabia, şi asta, credea contele, era pe meritul lui. Şi a adus doi ostaşi cu el, ambii războinici adevăraţi, pe care Joscelyn îi plătea din propriii bani, şi asta, credea contele, arăta că era capabil să conducă.

– Dar chiar ar trebui să înveţi să citeşti, îşi termină el gândul cu voce tare. Măiestria literelor civilizează un om, Joscelyn!

– La naiba cu civilizaţia, spuse Joscelyn, sunt banditi englezi în Castillon d'Arbizon şi noi nu facem nimic! Nimic!

– Tu crezi că nu facem nimic, protestă contele, scărpinându-se din nou sub căciula lui de lână. Îl mânca acolo şi se întreba dacă nu cumva asta prevestea o boală mai gravă. Se hotărî să consulte copiile lui Galen, Pliniu şi Hipocrate. Am trimis vorbă la Toulouse şi Paris, îi explică lui Joscelyn, şi o să mă plâng majordomului din Bordeaux. O să protestez ferm!

Majordomul era regentul regelui englez în Gasconia şi contele nu era sigur *dacă* va trimite un mesaj bărbatului, pentru că un asemenea protest i-ar putea face pe şi mai mulţi aventurieri englezi să caute pământ în Berat.

– Ale naibii proteste, spuse Joscelyn. Să îi omorâm pe nenorociţi. Încalcă pacea!

– Sunt englezi, spuse contele, mereu încalcă pacea. Mai repede ai încredere în diavol decât în englezi.

– Atunci să îi omorâm, insistă Joscelyn.

– Sunt sigur că asta o să facem, răspunse contele. Descifra scrisul îngrozitor al unui cleric mort de mult care a scris un contract cu un bărbat numit Sestier pentru a întări conductele castelului Astarac cu lemn de ulm. În timp, adăugă el dus pe gânduri.

– Dă-mi treizeci de oameni, unchiule, şi o să îi dau afară într-o săptămână.

Contele lăsă documentul şi ridică altul. Cerneala se făcuse maro şi era ştearsă, dar putu să îşi dea seama că era un contract cu un pietrar.

– Joscelyn, întrebă el, încă uitându-se la contract, cum ai de gând să îi alungi într-o săptămână?

Joscelyn îl privi pe unchiul său ca şi cum bătrânul era un nebun.

– Mă duc la Castillon d'Arbizon, bineînţeles, spuse el, şi îi omor.

– Am înţeles, am înţeles, spuse contele, ca şi cum ar fi fost recunoscător pentru lămurire. Dar ultima oară când am fost

la Castillon d'Arbizon, şi asta era acum mulţi ani, chiar după ce au plecat englezii, dar când am fost acolo, Joscelyn, castelul era făcut din piatră. Cum ai de gând să înfrângi asta cu lancea şi cu sabia?

Zâmbi către nepotul său.

– Pentru numele lui Dumnezeu! O să lupte.

– Oh, sunt sigur de asta. Englezilor le plac asemenea acţiuni, ca şi ţie. Dar aceşti englezi au arcaşi, Joscelyn, arcaşi. Ai întâlnit vreodată un arcaş englez pe câmpurile turnirelor?

Joscelyn ignoră întrebarea.

– Doar douăzeci de arcaşi, se plânse el în schimb.

– Garnizoana ne informează că douăzeci şi patru, zise contele pedant.

Supravieţuitorii garnizoanei din Castillon d'Arbizon au fost eliberaţi de către englezi şi au fugit la Berat unde contele a spânzurat doi drept exemplu şi apoi i-a interogat pe ceilalţi. Acei ceilalţi erau acum toţi întemniţaţi, aşteptând să fie duşi spre sud şi vânduţi drept sclavi pe bărci. Contele anticipă acea sursă de venit cu un zâmbet, apoi vru să pună contractul pietrarului în coş când un cuvânt îi atrase atenţia şi instinctul îl făcu să păstreze documentul pe când se întoarse către nepotul său.

– Dă-mi voie să îţi spun câte ceva despre arcul de război englez, Joscelyn, spuse el răbdător. Este un lucru simplu, făcut din tisă, o unealtă ţărănească, de fapt. Vânătorul meu poate să folosească unul, dar el este singurul bărbat din Berat care a mânuit vreodată această armă. De ce crezi că s-a întâmplat asta? Aşteptă, dar nepotul lui nu răspunse. O să îţi spun oricum, continuă contele. Îţi trebuie ani, Joscelyn, mulţi ani de exerciţiu pentru a stăpâni arcul din tisă. Zece ani? Probabil că atât de mult, şi după zece ani un bărbat poate trimite o săgeată direct prin armură de la douăzeci de metri. Zâmbi. Tâmpenii! O mie de scuzi pentru bărbat, armuri şi arme

căzute unui arc de țăran. Și nu este vorba de noroc, Joscelyn. Vânătorul meu poate trece o săgeată printr-o brățară de la zece metri. Poate să perforeze o armură de la douăzeci de metri. L-am văzut cum a trecut o săgeată printr-o ușă de stejar de la cincisprezece metri depărtare și ușa avea șapte centimetri grosime!

– Am armură, spuse îmbufnat Joscelyn.

– Așa este. Și de la patruzeci și cinci de metri englezii vor vedea deschizătura vizierei tale și vor trimite săgeți către creierul tău. Tu, bineînțeles, vei supraviețui.

Joscelyn nu luă în seamă insulta.

– Arbalete, spuse el.

– Avem treizeci de arbaletrieri, spuse contele, și nici unul nu e la fel de tânăr pe cât erau înainte, și unii sunt bolnavi, și chiar nu cred că ar putea rezista în fața acestui tânăr, cum îl cheamă?

– Thomas de Hookton! exclamă părintele Roubert.

– Ciudat nume, spuse contele, dar pare că știe ce vrea. Un bărbat care ar trebui dă fie tratat cu atenție, aș spune.

– Arme de foc! propuse Joscelyn.

– Ah! Arme de foc! exclamă contele ca și cum nu s-ar fi gândit la asta. Normal că am putea să luăm bombarde la Castillon d'Arbizon și îndrăznesc să spun că mașinăriile vor dărâma poarta castelului și vor face o mizerie regretabilă, dar unde să găsim astfel de mașinării? Este una în Toulouse, mi s-a spus, dar este nevoie de optsprezece cai pentru a o muta. Am putea să trimitem în Italia după o bombardă, bineînțeles, dar sunt niște lucruri foarte scumpe de închiriat și experții lor sunt și mai scumpi, și mă îndoiesc foarte mult că le vor aduce aici înainte de primăvară. Dumnezeu să ne apere până atunci!

– Nu putem să nu facem nimic! protestă din nou Joscelyn.

– Într-adevăr, Joscelyn, într-adevăr, fu de acord contele șiret. Ploaia lovea panourile ce acopereau ferestrele. Cădea în

rafale cenușii peste tot orașul. Cădea pe jgheaburi, inunda groapa latrinei, picura printre acoperișurile de paie și curgea ca un râu micuț printre porțile de jos ale orașului. Nu era vreme pentru bătaie, se gândea contele, dar dacă nu îi oferea nepotului său un pic de libertate, apoi credea că tânărul prost va pleca singur și va fi omorât într-o încăierare neimportantă. Am putea să îi mituim, bineînțeles, sugeră el.

– Să îi mituim? ripostă Joscelyn.

– Este foarte normal, Joscelyn. Nu sunt decât niște bandiți și nu vor decât bani, așa că le ofer monede pentru a părăsi castelul. Funcționează destul de des.

Joscelyn scuipă.

– O să ia banii, apoi vor sta exact unde sunt și vor face mai mult.

– Foarte bine! Contele de Berat zâmbi mulțumit la nepotul lui. Exact la concluzia aceasta am ajuns și eu. Foarte bine, Joscelyn! Deci nu o să încerc să îi mituiesc. Am scris la Toulouse, totuși, și am cerut să ne trimită bombarda. Cu siguranță, o să fie extrem de scumpă, dar dacă este necesar, o vom folosi împotriva englezilor. Sper să nu se ajungă la asta. Ai vorbit cu Sir Henri? întrebă el.

Sir Henri Courtois era comandantul garnizoanei contelui și un soldat cu experiență. Joscelyn vorbise, într-adevăr, cu el și îi dăduse același răspuns ca și unchiul său: să se ferească de arcașii englezi.

– Sir Henri este o femeie bătrână, se plânse Joscelyn.

– Cu barba aceea? Mă mir, spuse contele, deși am văzut odată o femeie cu barbă. Eram în Tarbes, la bâlciul de Paști. Eram foarte tânăr atunci, dar îmi aduc aminte foarte bine. Avea o barbă lungă. Am dat două monede ca să o vedem, normal, și, dacă plăteai mai mult, aveai voie să îi smucești barba, ceea ce eu am și făcut, și chiar era adevărată, și, dacă plăteai și mai mult, își arăta sânii ceea ce îndepărta orice

îndoială cum că ea ar fi de fapt un bărbat. Din câte îmi aduc eu aminte, erau niște sâni foarte frumoși.

Privi la contractul pietrarului din nou și la cuvântul din latină care îi atrăsese atenția. *Calix.* Îi venea în minte o amintire din copilărie, dar nu putea să o descifreze.

– Treizeci de oameni! îl rugă Joscelyn.

Contele lăsă documentul jos.

– Vom face, Joscelyn, ce propune Sir Henri. Sperăm să îi prindem pe englezi când nu sunt în ascunzișul lor. Vom negocia pentru armă la Toulouse. Deja am oferit o recompensă pentru fiecare arcaș englez capturat în viață. O recompensă destul de consistentă, așa că sunt sigur că fiecare scandalagiu și *coredor* din Gasconia se vor alătura vânătorii și englezii se vor trezi înconjurați de inamici. Nu le va fi prea ușor.

– De ce în viață? vru Joscelyn să știe. De ce nu arcași englezi morți?

Contele oftă.

– Pentru că atunci, dragul meu Joscelyn, *coredor*-ii vor aduce zeci de cadavre pe zi și vor spune că sunt englezi. Trebuie să vorbim cu arcaș înainte să îl omorâm pentru a ne asigura că este cu adevărat englez. Trebuie, să zic așa, să verificăm sânii pentru a ne asigura că barba este reală. Se holbă la cuvântul *calix*, încercând să își aducă aminte. Mă îndoiesc că o să prindem prea mulți arcași, continuă el, vânează în haită și sunt periculoși, așa că și noi o să facem ce facem atunci când *coredor*-ii devin prea imprudenți. Așteptăm răbdători și îi atacăm atunci când fac o greșeală. Și vor face, dar ei cred că noi vom face prima greșeală. Vor ca tu să îi ataci, Joscelyn, pentru a te asalta cu săgeți, dar trebuie să ne batem cu ei atunci când nu se așteaptă să ne batem. Așa că mergi cu oamenii lui Sir Henri și asigurați-vă că semnalele sunt puse și,

atunci când va veni timpul, o să te las să-i ataci. Este o promisiune.

Semnalele erau așezate în fiecare sat și oraș din ținut. Erau mormane mari de lemne care, atunci când li se dădea foc, trimiteau un fum ca semnal pentru a anunța că englezii sunt în apropiere. Semnalele avertizau comunitățile din apropiere și, de asemenea, anunțau paznicii din turnul castelului de la Berat unde mergeau englezii. Într-o zi, credea contele, aveau să vină prea aproape de Berat sau vor fi într-un loc unde oamenii lui vor putea să îi asalteze, așa că se mulțumea să aștepte până ce englezii făceau o greșeală. Și aveau să o facă, *coredor*-ii mereu făceau o greșeală, și acești englezi, deși fluturau steagul contelui de Northampton, nu erau cu nimic mai buni decât acei bandiți ordinari.

– Așa că du-te și antrenează-te cu armele tale, Joscelyn, îi spuse nepotului său, pentru că le vei folosi destul de curând. Și ia și armura aia cu tine.

Joscelyn plecă. Contele privi cum părintele Roubert punea bușteni pe foc, apoi se uită din nou la document. Contele de Astarac angajase un pietrar să sculpteze *„Calix Meus Inebrians"* deasupra porții castelului Astarac și specifica data să fie trecută în legendă. De ce? De ce ar vrea oricine cuvintele acelea „Cupa mea mă îmbată" să îi decoreze castelul?

– Părinte? spuse el.

– Nepotul tău se bagă în ghearele morții, mormăi dominicanul.

– Mai am și alți nepoți, spuse contele.

– Dar Joscelyn are dreptate, spuse părintele Roubert. Trebuie să vă luptați cu ei, și în curând. O begardă trebuie arsă.

Mânia părintelui Roubert îl ținea treaz noaptea. Cum îndrăznesc să cruțe o eretică? Stătea în patul lui îngust, imaginându-și țipetele fetei în timp ce flăcările îi cuprindeau

rochia. Urma să rămână goală după ce haina după ea ardea și părintele Roubert își aduse aminte de corpul ei alb legat de masa lui. A înțeles tentația atunci, a înțeles-o și a urât-o, și a simțit o plăcere neîntrecută când a atins pielea ei fină de pe coapse cu fierul încins.

– Părinte! Ești pe jumătate adormit, îl mustră contele. Uită-te la asta.

Îi împinse contractul pietrarului peste masă.

Dominicanul se încruntă, încercând să descifreze scrisul șters, apoi încuviință din cap ca semn că recunoscuse propoziția.

– Din psalmii lui David, spuse el.

– Bineînțeles! Ce prostie din partea mea! Dar de ce ar vrea un om să i se graveze deasupra porții „*Calix Meus Inebrians*"?

– Părinții Bisericii, spuse preotul, nu cred că psalmistul a vrut să se înțeleagă îmbătare, nu așa cum credem noi. Plin de bucurie, poate? „Cupa mea mă umple de bucurie"?

– Dar ce cupă? întrebă dur contele. Nu se auzea nimic în afară de ploaie și trosnetul lemnelor, apoi călugărul se uită din nou la contract, își împinse scaunul și se duse la rafturile contelui. Luă de acolo o carte mare prinsă cu zale, pe care o așeză cu atenție pe pupitru, desfăcu învelitoarea și deschise paginile mari și stufoase. Ce carte este asta? întrebă contele.

– Analele Mănăstirii Sfântul Iosif. Dădu paginile, căutând un capitol. Știm, continuă el, că ultimul conte de Astarac era un eretic catar. Se spune că tatăl lui l-a trimis să fie paj al unui cavaler în Carcassonne și așa a devenit un păcătos. În cele din urmă, a moștenit Astarac și și-a oferit tot suportul ereticilor, și știm că a fost printre ultimii nobili catari. Se opri pentru a mai da o pagină. Ah! Am găsit. Montségur a căzut de ziua Sfântului Joevin în cel de-al douăzeci și doilea an de domnie a lui Raymond al VII-lea. Raymond a fost ultimul mare conte de Toulouse, a murit acum aproape o sută de ani. Părintele

Roubert se gândi preț de o secundă. Asta ar însemna că Montségur a căzut în 1244.

Contele se aplecă peste masă și luă contractul. Se uită la el și găsi ce voia.

– Și asta este datată în ajunul Sfântului Nazarius din același an. Sărbătoarea Sfântului Nazarius este la sfârșitul lui iulie, nu?

– Așa este, confirmă părintele Roubert.

– Și ziua Sfântului Joevin este în martie, spuse contele, ceea ce demonstrează că de fapt contele de Astarac nu a murit în Montségur.

– Cineva a ordonat ca aceste cuvinte în latină să fie gravate, spuse dominicanul. Poate că a fost fiul lui? Dădu paginile mari ale analelor, holbându-se la literele iluminate până găsi capitolul pe care îl voia. „Și în anul morții contelui, pe când era o molimă mare de broaște și vipere, citi el cu voce tare, contele de Berat luă Astarac și omorî tot ce era viu înăuntru."

– Dar analele nu spun că Astarac însuși a murit?

– Nu.

– Și dacă a supraviețuit? Contele era acum interesat de subiect și își părăsi scaunul pentru a se plimba de-a lungul camerei. Și de ce și-ar părăsi camarazii în Montségur?

– Dacă într-adevăr a făcut asta, spuse părintele Roubert îndoielnic.

– Cineva a făcut asta. Cineva cu autoritatea de a angaja un pietrar. Cineva care voia să lase un mesaj în piatră. Cineva care... Contele se opri brusc. De ce ar descrie data ca ajunul sărbătorii Sfântului Nazarius? întrebă el.

– De ce nu?

– Pentru că este ziua Sfântului Pantaleon, de ce nu i-au spus așa?

– Pentru că...

Părintele Roubert vru să îi explice că Sfântul Nazarius era mult mai bine cunoscut decât Sfântul Pantaleon, dar contele îl întrerupse.

– Pentru că este Ziua Celor Șapte Adormiți! Au fost șapte, Roubert! Șapte supraviețuitori! Și voiau acea dată gravată pentru a sublinia asta!

Călugărul credea că stăpânul lui exagerează extrem de mult, dar nu spuse nimic.

– Și gândește-te la poveste! îl îndemnă contele. Șapte tineri sub amenințarea torturii, da? Fug din oraș, care era? Din Efes, normal, și se ascund într-o peșteră! Împăratul, Decius era, nu? Sunt sigur că el era. Împăratul a ordonat ca fiecare peșteră să fie sigilată și ani mai târziu, peste o sută de ani mai târziu dacă îmi aduc aminte bine, cei șapte tineri sunt găsiți tot acolo, și nici unul nu îmbătrânise nici măcar o zi. Așa că șapte bărbați, Roubert, au fugit din Montségur!

Părintele Roubert înlocui analele.

– Dar un an mai târziu, sublinie el, strămoșul tău i-a învins.

– Ar fi putut supraviețui, insistă contele, și toată lumea știe că membri ai familiei Vexille au fugit. Normal că au supraviețuit! Dar gândește-te, Roubert – îl striga fără să ia aminte pe dominican pe numele din copilărie –, de ce ar pleca un nobil catar din ultima fortăreață, dacă nu pentru a duce comoara ereticilor undeva unde să fie în siguranță? Toată lumea știe că acei catari au avut comori mari!

Părintele Roubert încercă să nu se lase dus pe valul entuziasmului contelui.

– Familia, spuse el, ar fi luat comoara cu ea.

– Chiar ar fi făcut asta? întrebă contele. Sunt șapte. Fiecare pornește pe drumul lui. Unii către Spania, alții către nordul Franței, cel puțin unul în Anglia. Să presupunem că ești vânat, vrut de către Biserică și de către toți nobilii mari.

Ai lua o comoară mare cu tine? Ai risca să cadă în mâinile inamicului? De ce să nu o ascunzi şi să speri ca oricare dintre cei şapte va supravieţui se va întoarce şi o va recupera?

Dovezile erau din ce în ce mai neconcludente şi părintele Roubert dădu din cap neconvins.

– Dacă ar fi fost o comoară în Astarac, spuse el, ar fi fost de mult descoperită.

– Dar cardinalul arhiepiscop o caută, spuse contele. Pentru ce altceva ar vrea să citească arhivele? Ridică contractul pietrarului şi îl ţinu deasupra lumânării încât cele trei cuvinte din latină şi cererea de a sculpta data în piatră fură arse. Lovi cu pumnul marginea aprinsă ce ardea pentru a stinge focul, apoi puse pergamentul distrus în coşul cu documente ce urma să fie dat călugărului. Ce ar trebui să fac, spuse el, este să mă duc la Astarac.

Părintele Roubert fu şocat la auzul unei aşa încăpăţânări.

– Este un ţinut sălbatic, domnul meu, îl avertiză el, plin de *coredor*-i. Şi nu sunt atât de mulţi kilometri până la englezii de la Castillon d'Arbizon.

– Atunci o să iau cu mine câţiva ostaşi. Contele era acum entuziasmat. Dacă Graalul era pe tărâmul lui, atunci înţelegea de ce Dumnezeu aruncase blestemul asupra nevestelor lui de a fi sterpe, drept pedeapsă că nu reuşise să descopere comoara. Aşa că avea să îndrepte lucrurile. Poţi veni cu mine, îi spuse părintelui Roubert, şi o să-i las pe Sir Henri, arbaletrieri şi majoritatea ostaşilor să păzească oraşul.

– Şi nepotul tău?

– Oh, o să îl iau cu mine! Poate să comande escorta mea. O să îi dea iluzia că este folositor la ceva. Contele se încruntă. Nu este Sfântul Sever aproape de Astarac?

– Foarte aproape.

– Sunt sigur că priorul Planchard ne va găzdui, spuse contele, şi este un om care chiar s-ar putea să ne ajute!

Părintele Roubert se gândi că priorul Planchard era mai probabil să îi spună contelui că era un prost, dar putea vedea entuziasmul ce îl cuprinsese pe conte. Sigur credea că, dacă avea să găsească Graalul, Dumnezeu îi va dărui un fiu, și poate că avea dreptate? Și poate că Graalul trebuia să fie găsit pentru a face ordine în lume și călugărul căzu în genunchi în sala mare și se rugă la Dumnezeu să îl binecuvânteze pe conte, s-o omoare pe femeia eretică și să îi arate Graalul.

Către Astarac.

Thomas și oamenii lui părăsiră Astarac după-amiaza devreme, călare pe cai îngreunați de bucăți de carne, oale pentru gătit și orice ar fi putut vinde în piața de la Castillon d'Arbizon. Thomas se tot uita înapoi, întrebându-se de ce nu simțea nici o emoție legată de acel loc, dar știa că avea să se mai întoarcă. Existau secrete în Astarac pe care el trebuia să le descopere.

Doar Robbie călărea un cal care nu era plin de pradă. Se alăturase ultimul călăreților, venind de la mănăstire cu o expresie ciudată de fericire. Nu oferi nici o scuză pentru întârzierea lui, nici pentru faptul că îi cruțase pe cistercieni. Îi făcu doar semn lui Thomas și se așeză în coloana ce pornise spre vest.

Aveau să ajungă târziu acasă. Probabil că avea să fie întuneric, dar Thomas nu era îngrijorat. *Coredor*-ii nu aveau să atace și, dacă contele de Berat trimisese oameni să îi intercepteze pe drumul spre casă, atunci ei ar fi trebuit să vadă urmăritorii de pe vârfurile dealurilor, așa că mergea fără griji, lăsând în urma lui durere și fum într-un sat distrus.

– Ai găsit ce căutai? întrebă Sir Guillaume.

– Nu.

Sir Guillaume râse.

– Eşti un adevărat Sir Galahad! Privi lucrurile care atârnau de şaua lui Thomas. Pleci în căutarea Sfântului Graal şi te întorci cu o grămadă de piei de capră şi o pulpă de oaie.

– Va merge bine cu sos de oţet, spuse Thomas.

Sir Guillaume se întoarse pentru a vedea că doisprezece *coredor*-i îi urmăriseră în sus pe deal.

– Va trebui să le dăm o lecţie nenorociţilor ălora.

– O să le dăm, spuse Thomas, o să le dăm.

Nu îi aşteptau ostaşi să îi atace prin ambuscadă. Singura întârziere pe care o suferiră fu din cauza unui cal care începu să şchiopăteze, dar nu avea decât o piatră în potcoavă. *Coredor*-ii dispărură când se lăsă seara. Robbie mergea din nou înainte, dar când erau la jumătatea drumului şi soarele era o minge roşie ce apunea în faţa lor, se întoarse şi merse în urma lui Thomas. Genevieve mergea pe lângă el şi îşi îndepărtă iapa, dar Robbie, chiar dacă observă, nu comentă în nici un fel. Se uită la pieile de capră din spatele şeii lui Thomas.

– Tatăl meu a avut o mantie din piele de cal, spuse el, rupând tăcerea dintre ei care durase prea mult, iar apoi, fără să mai adauge alte detalii despre gusturile ciudate ale tatălui său în materie de haine, păru ruşinat. Mă gândeam, spuse el.

– O ocupaţie periculoasă, răspunse blând Thomas.

– Lordul Outhwaite m-a lăsat să vin cu tine, spuse Robbie, dar s-ar supăra dacă te-aş părăsi?

– Să mă părăseşti? se miră Thomas.

– O să mă întorc la el, normal, spuse Robbie, în cele din urmă.

– În cele din urmă? întrebă Thomas, suspicios. Robbie era prizonier şi datoria lui era, dacă nu rămânea cu Thomas, să se ducă înapoi la lordul Outhwaite în nordul Angliei şi să aştepte acolo până ce era plătită recompensa pentru el.

– Sunt niște lucruri pe care trebuie să le fac, explică Robbie, pentru a-mi purifica sufletul.

– Ah, spuse Thomas, și el rușinat acum.

Privi crucifixul de argint de pe pieptul prietenului său.

Robbie se uita la un șoricar ce străbătea dealul de mai jos, jucându-se în lumina slabă.

– Nu am fost niciodată religios, spuse el încet. Nici unul dintre membrii familiei mele nu a fost. Femeile, da, dar nici un bărbat Douglas. Suntem soldați buni, dar nu și creștini buni. Făcu o pauză, vizibil rușinat, apoi îi aruncă o privire lui Thomas. Îți aduci aminte de preotul acela pe care l-am omorât în Bretania?

– Normal că îmi aduc aminte, spuse Thomas. Bernard de Taillebourg a fost un călugăr dominican și inchizitorul care l-a torturat pe Thomas. Preotul, de asemenea, l-a ajutat pe Guy Vexille să îl omoare pe fratele lui Robbie și acesta împreună cu Thomas l-a doborât în fața unui altar.

– Am vrut să îl omor, spuse Robbie.

– Ai spus, îi aduse aminte Thomas, că nu era păcat pe care un preot nu poate să nu îl ierte și asta, cred eu, include și omorârea de preoți.

– Am greșit, spuse Robbie. Era preot și nu ar fi trebuit să îl omorâm.

– Era o creatură nenorocită a diavolului, spuse Thomas răzbunător.

– Era un om care voia ceea ce vrei și tu, spuse ferm Robbie, și el a omorât pentru a-l găsi, dar și noi facem același lucru, Thomas.

Thomas își făcu semnul crucii.

– Te temi pentru sufletul meu, îl întrebă el sarcastic, sau pentru al tău?

– Am vorbit cu priorul de la Astarac, spuse Robbie, ignorând întrebarea lui Thomas, și i-am spus despre dominican.

A spus că am făcut un lucru îngrozitor și că numele meu este în catastiful diavolului. Acesta a fost păcatul pe care l-a recunoscut Robbie, deși priorul Planchard era un om destul de inteligent pentru a-și da seama că altceva îl îngrijora pe tânărul scoțian și că acel lucru era, probabil, begarda. Dar Planchard l-a crezut pe Robbie și l-a certat. Mi-a ordonat să fac un pelerinaj, continuă Robbie. Mi-a spus că trebuie să merg la Bologna și să mă rog la mormântul binecuvântatului Dominic și că mi se va da un semn dacă Sfântul Dominic mă va ierta pentru omor.

Thomas, după discuția de mai dinainte cu Sir Guillaume, a decis că era mai bine dacă Robbie pleca, și acum Robbie îi făcea sarcina mult mai ușoară. Și totuși, părea reținut.

– Poți sta pe timpul iernii, îi sugeră el.

– Nu, spuse Robbie hotărât. Sunt blestemat, Thomas, și trebuie să fac ceva legat de asta.

Thomas își aduse aminte de moartea dominicanului, cum focul licărea pe pereții cortului, cele două săbii tăindu-l și spintecându-l pe călugărul care se agita într-o baltă de sânge.

– Atunci și eu sunt blestemat, nu?

– Sufletul tău este problema ta, spuse Robbie, și eu nu pot să îți spun ce să faci. Dar priorul mi-a spus ce ar trebui să fac eu.

– Atunci du-te la Bologna, spuse Thomas, nearătând ușurarea pe care o simțea că Robbie se hotărâse să plece.

Dură două zile pentru ca Robbie să se hotărască cum să facă această călătorie, dar după ce a vorbit cu un pelerin care venise să se roage la mormântul Sfântului Sardos din biserica de pe deal a orașului, a socotit că era mai bine să se întoarcă la Astarac și de acolo să o apuce către sud spre Sfântul Gaudens. Odată ajuns la Sfântul Gaudens, avea să meargă pe un drum bun unde putea găsi grupuri de negustori care

călătoreau împreună și se bucurau de prezența unui tânăr și puternic ostaș care le-ar putea proteja convoaiele.

– De la Sfântul Gaudens ar trebui să mergi către nord spre Toulouse, spuse pelerinul, și să nu uiți să te oprești la altarul Sfântului Sernin și să îi ceri să te protejeze. Biserica deține unul dintre bicele folosite la pedepsirea Domnului nostru și, dacă plătești, te vor lăsa să îl atingi și nu vei orbi niciodată. Apoi va trebui să mergi în continuare către Avignon. Acele drumuri sunt bine păzite, deci ar trebui să fii în siguranță. Și la Avignon ar trebui să cauți binecuvântarea părintelui și să întrebi pe altcineva cum să călătorești către est.

Cea mai periculoasă parte a călătoriei era prima și Thomas promise să îl însoțească pe Robbie până aproape de Astarac pentru a se asigura că nu va fi deranjat de *coredor*-i. Îi mai dădu și o pungă cu bani din cufărul mare din sală.

– Face mai mult decât partea ta, îi spuse Thomas.

Robbie cântări punga cu bani.

– Este prea mult.

– Hristoase, omule, trebuie să plătești în taverne. Ia-i! Și pentru numele lui Dumnezeu să nu îi pierzi la jocuri de noroc!

– Nu o să fac așa ceva, spuse Robbie. I-am promis priorului Planchard că nu o să mai joc și m-a pus să fac un jurământ în mănăstire.

– Și ai aprins o lumânare, sper? întrebă Thomas.

– Trei, spuse Robbie, apoi își făcu semnul crucii. O să mă las de toate păcatele, Thomas, până mă voi ruga la Sfântul Dominic. Asta mi-a spus Planchard. Făcu o pauză, apoi zâmbi trist. Îmi pare rău, Thomas!

– Îți pare rău? Pentru ce?

Robbie ridică din umeri.

– Nu am fost cel mai bun camarad.

Păru rușinat din nou și nu mai spuse nimic, dar în acea noapte, când mâncară cu toții în sală pentru a-și lua la

revedere de la Robbie, scoţianul făcu eforturi mari pentru a fi politicos cu Genevieve. Chiar îi dădu şi o porţie din oaia lui, o bucată suculentă, luând-o în cuţitul lui şi insistând să îl lase să i-o aşeze pe farfuria ei. Sir Guillaume îşi dădu ochii peste cap uimit, Genevieve se întrecu în mulţumiri şi, ziua următoare, în bătaia unui vânt aspru dinspre nord, plecară să îl însoţească pe Robbie în începutul călătoriei lui.

Contele de Berat nu vizitase decât o dată Astarac şi asta fusese cu mult timp în urmă şi, atunci când ajunse din nou în sat, abia îl recunoscu. Mereu a fost mic, urât mirositor şi sărac, dar acum fusese prădat. Jumătate din acoperişurile din paie erau arse, lăsând pereţi din piatră scrijelită şi cu o pată imensă de sânge plină cu oase împrăştiate, pene şi resturi acolo unde proviziile sătenilor au fost predate. Trei călugări cistercieni împărţeau mâncare dintr-un căruţ când ajunse contele, dar acea pomană nu împiedică o mulţime de ţărani zdrenţuiţi să se strângă în jurul contelui, dându-şi jos pălăriile, îngenunchind şi întinzându-şi mâinile pentru a primi pomană.

– Cine a făcut asta? întrebă contele.

– Englezii, sire, răspunse unul dintre călugări. Au venit ieri.

– Pe Dumnezeu, vor suferi întreit pentru asta, declară contele.

– Şi eu o să provoc această durere, spuse cu sălbăticie Joscelyn.

– Chiar mă gândesc să te las să te duci după ei, spuse contele, dar ce am putea face împotriva castelului lor?

– Arme de foc, spuse Joscelyn.

– Am trimis după bombarda de la Toulouse, spuse nervos contele, apoi azvârli câteva monede mici sătenilor înainte să plece dintre ei călare.

Se opri pentru a se uita la ruinele castelului de pe faleză, dar nu se duse la vechea fortăreaţă pentru că era târziu, se

însera şi adia un vânt rece. Şi contele era obosit şi amorţise în şa, iar armura nouă pe care o purta îi irita umerii aşa că, în loc să urce panta lungă ce ducea la fortăreaţa distrusă, se îndreptă către mănăstirea cisterciană Sfântul Sever.

Călugări în robe albe mergeau greoi către case întorcându-se de la muncă. Unul căra o grămăjoară de vreascuri, în timp ce alţii duceau potcoave şi lopeţi. Ultimii struguri erau culeşi şi doi călugări conduceau un bou ce trăgea o căruţă încărcată cu coşuri pline cu fructul mov. Ei traseră căruţa la o parte pentru a putea trece contele cu cei treizeci de oameni ai lui pe lângă ei. Alaiul se îndrepta sporovăind către clădirile simple şi nedecorate. Nimeni din mănăstire nu se aştepta la vizitatori, dar călugării îl întâmpinară pe conte fără prea mult fast şi găsiră imediat loc pentru adăpostirea cailor şi le oferiră găzduire ostaşilor printre presele de vin. Fu făcut un foc în camerele vizitatorilor unde contele, nepotul lui şi părintele Roubert aveau să fie întâmpinaţi.

– Priorul vă va întâmpina după vecernie, i se spuse contelui, apoi i se servi o masă compusă din pâine, fasole, vin şi peşte afumat.

Vinul era chiar al priorului şi avea un gust amar.

Contele le spuse lui Joscelyn şi părintelui Roubert să se ducă în camerele lor, îşi trimise pajul oriunde avea să găsească un pat, apoi se aşeză singur lângă foc. Se întrebă de ce i-a trimis Dumnezeu pe englezi să îl pedepsească. Era aceasta tot o pedeapsă pentru că ignorase Graalul? Părea probabil pentru că era convins că Dumnezeu chiar îl alesese pe el şi că el trebuia să mai îndeplinească o singură misiune şi după aceea avea să fie recompensat. Graalul, se gândea el aproape extaziat. Graalul, cel mai sfânt lucru dintre toate, şi el a fost trimis să îl găsească; căzu în genunchi lângă fereastră şi ascultă vocile călugărilor psalmodind în curtea mănăstirii şi se ruga ca misiunea lui să fie încununată de succes. Continuă să se roage

și după ce vocile se opriră, așa că priorul Planchard îl găsi pe conte în genunchi.

– Deranjez? întrebă blând starețul.

– Nu, nu. Contele tresări de durere când se ridică cu greutate din genunchi unde avea crampe. Își dăduse jos armura, așa că acum purta o cămașă din lână și obișnuita lui căciulă din lână. Îmi pare rău, Planchard, nespus de rău să te deranjez. Nu am anunțat, știu. Foarte deranjant, sunt sigur.

– Doar diavolul mă deranjează, spuse Planchard, și știu că Domnia Voastră nu sunteți trimis de el.

– Și eu mă rog să nu fiu, zise contele, apoi se așeză, dar se ridică imediat.

Prin rang, el avea dreptul la scaunul din cameră, dar priorul era atât de bătrân încât contele se simți obligat să i-l ofere lui.

Priorul dădu din cap negativ și se așeză în schimb pe pervazul geamului.

– Părintele Roubert a venit la vecernie, spuse el, apoi a venit la mine.

Contele simți cum îi bate inima mai tare. I-a spus cumva Roubert de ce erau aici? Voia să îi spună personal priorului.

– Este foarte supărat, spuse Planchard.

Vorbea franceză, o franceză aristocrată, elegantă și curată.

– Roubert este mereu supărat când este stânjenit, spuse contele, și a fost și o călătorie lungă până aici, iar el nu este obișnuit să călărească. Nu s-a născut pentru asta, înțelegi? Stă pe cal ca o scândură. Făcu o pauză, privindu-l pe prior cu ochii larg deschiși, apoi strănută puternic. Săracul de mine, spuse el, cu lacrimi în ochi. Își șterse nasul cu mâneca. Roubert gârbovește în șaua lui. Tot îi spun să stea drept, dar nu mă ascultă.

Strănută din nou.

– Sper că nu vă ia febra, spuse priorul. Părintele Roubert nu era supărat din cauza oboselii, ci din cauza begardei.

– Ah, da, bineînțeles. Fata. Contele ridică din umeri. Mă gândesc că mai degrabă este nerăbdător să o vadă arzând. Aceasta ar fi fost o recompensă pe măsura muncii depuse de el. Știi că el a interogat-o?

– Cu foc, am impresia, spuse Planchard, apoi se încruntă. Ce ciudat este că o begardă este atât de în sud! Vizuina lor este în nord. Dar presupun că ea este sigur, nu?

– În totalitate! Nenorocita de fată a recunoscut.

– Asta aș fi făcut și eu dacă aș fi fost supus torturii cu focul, spuse priorul rece. Știi că acum s-a alăturat englezilor?

– Asta am auzit și eu, spuse contele. Este o treabă murdară, Planchard, o treabă murdară.

– Cel puțin au cruțat această casă, zise Planchard. De aceea ați venit, domnul meu? Să ne protejați de o eretică și de englezi?

– Normal, normal, spuse contele, dar apoi se apropie un pas de adevăratul motiv al acestei călătorii. Mai era un motiv, Planchard, un cu totul alt motiv. Se aștepta ca Planchard să îl întrebe care era acest motiv, dar priorul păstră tăcerea și, dintr-un anumit motiv, contele se simți stânjenit. Se întreba dacă Planchard avea să își bată joc de el. Părintele Roubert nu ți-a spus? întrebă el.

– Nu mi-a vorbit decât despre begardă.

– Ah, spuse contele. Nu știa cum să se exprime, așa că, în schimb, intră direct în mijlocul problemei să vadă dacă Planchard avea să înțeleagă despre de vorbea. *„Calix Meus Inebrians"*, rosti el, apoi strănută din nou.

Planchard aşteptă până ce contele își reveni.

– Psalmii lui David. Îmi place mai ales acesta, în special începutul. „Domnul este stăpânul meu și nu îmi refuză nimic."

– *„Calix Meus Inebrians"*, spuse contele, ignorând cuvintele priorului, au fost gravate deasupra porții castelului de aici.

– Chiar așa?

– Nu ai auzit de așa ceva?

– Un om aude atâtea lucruri în această vale mică, domnul meu, încât trebuie să faci diferența între frică, vise, speranțe și realitate.

– *„Calix Meus Inebrians"*, repetă contele încăpățânat, crezând că priorul știa exact despre ce vorbea, dar că voia să dea totul uitării.

Planchard îl privi pe conte în liniște pentru ceva vreme, apoi încuviință din cap.

– Nu îmi este necunoscută povestea. Nici ție, presupun?

– Cred, spuse contele jenat, că Dumnezeu m-a trimis aici cu un scop.

– Ah, atunci ești norocos, domnul meu! Planchard păru impresionat. Atâția oameni vin la mine în căutarea lui Dumnezeu și tot ce pot eu să le spun este să privească, să muncească și să se roage, și făcând asta cred că o să Îl descopere la timpul potrivit, dar rar se înfățișează clar. Te invidiez.

– Ți-a fost dat ție, ripostă contele.

– Nu, domnul meu, spuse priorul dur. Dumnezeu doar a deschis o poartă către un câmp plin de pietre, ciulini și buruieni și m-a lăsat pe mine să îl cultiv. A fost o muncă grea, domnul meu, muncă grea, și acum mă apropii de sfârșitul vieții și mai am încă mult de muncă.

– Spune-mi povestea, zise contele.

– Povestea vieții mele? întrebă priorul cu un zâmbet.

– Povestea, spuse ferm contele, cupei care ne îmbată.

Planchard oftă și, pentru un moment, păru mai bătrân. Se ridică.

– Pot să fac mai mult decât atât, domnul meu, spuse el, pot să vă arăt.

– Să îmi arăți?

Contele era uluit și îmbărbătat.

Planchard se duse către un dulap și scoase de acolo o lampă din corn. Îi aprinse fitilul cu o creangă din foc, apoi îl invită pe contele entuziasmat să îl urmeze printr-un coridor întunecat și în biserica unde ardea o lumânare mică sub o statuie din ipsos a Sfântului Benedict, singura decorațiune din clădirea sobră.

Planchard scoase o cheie de sub roba lui și îl conduse pe conte către o ușiță ce se deschidea dintr-un iatac pe jumătate ascuns de un altar lateral din partea de nord a bisericii. Încuietoarea era înțepenită, dar în cele din urmă cedă și ușa se deschise scârțâind.

– Fiți atent la scări, îl avertiză priorul, sunt uzate și foarte periculoase.

Lampa se legăna pe măsură ce priorul cobora pe treptele de piatră abrupte care duceau direct într-o criptă delimitată de pilaștri mari, printre care erau depozitate oase aproape până în tavan. Erau oasele de la picioare, de la mâini și coaste grupate ca lemnele de foc și, între ele, precum coloane de bolovani, zăceau cranii fără ochi.

– Frații? întrebă contele.

– Așteaptă ziua binecuvântată a învierii, spuse Planchard și merse către capătul criptei, aplecându-se pe sub o arcadă joasă pentru a pătrunde într-o odaie mică, unde se afla o bancă străveche și un cufăr de lemn întărit cu fier. Găsi niște lumânări pe jumătate arse într-o nișă pe care le aprinse, încât mica încăpere era iluminată acum.

– Străbunicul tău, Dumnezeu să îl binecuvânteze, a făcut danii acestui lăcaș, spuse el, luând o altă cheie dintr-un săculeț de sub roba lui neagră. Era mică înainte și foarte săracă, dar strămoșul tău ne-a dat pământ pentru a-I mulțumi Domnului pentru căderea casei de Vexille, iar acele pământuri ne sunt

suficiente pentru a ne întreține, dar nu pentru a ne îmbogăți. Asta e bine și așa se cuvine, dar avem totuși câteva lucruri mici de valoare și aceasta, așa cum este, este comoara noastră.

Se aplecă spre cufăr, învârti cheia masivă și ridică apoi capacul.

La început, contele fu dezamăgit pentru că el credea că nu era nimic înăuntru, dar atunci când priorul aduse una dintre lumânări mai aproape, contele văzu că acel cufăr conținea un disc de argint deteriorat, o pungă din piele și un singur candelabru. Priorul arătă către pungă.

– Aceasta ne-a fost dată de către un cavaler recunoscător pe care noi l-am vindecat la infirmerie. Ne-a jurat că această pungă conține cingătoarea Sfintei Agnes, dar recunosc că nici măcar nu am deschis vreodată punga. Îmi aduc aminte că am văzut cingătoarea ei în Basle, dar presupun că ar fi putut să aibă două, nu? Mama mea avea mai multe, dar ea nu era o sfântă, în cele din urmă. El ignoră cele două piese din argint și ridică un obiect pe care contele nici nu îl observase în umbrele cufărului adânc. Era o cutie pe care Planchard o așeză pe bancă. Trebuie să te uiți mai atent, domnul meu! Este veche și vopseaua s-a dus demult. Mă mir că nu am ars-o cu mult timp în urmă, dar pentru un anumit motiv am păstrat-o.

Contele se așeză pe bancă și ridică cutia. Era pătrată, dar nu adâncă, destul de mare pentru a intra mănușa unui bărbat, dar nu mai mare. Era prinsă în balamale din fier ruginit și, atunci când ridică capacul, văzu că era goală.

– Asta este tot? întrebă el, neascunzându-și dezamăgirea.

– Uită-te la ea, domnul meu, spuse răbdător Planchard.

Contele se mai uită o dată. Interiorul cutiei era vopsit galben și acea vopsea rezistase mai mult decât cea de pe suprafețele de din afară care erau șterse, dar contele își dădu seama că acea cutie a fost odată neagră și că o emblemă a fost pictată pe capac. Nu recunoscu blazonul și acesta era atât de deteriorat

încât nu prea putea să distingă mare lucru, dar credea că reprezenta un leu sau o altă creatură în picioare ținând un obiect în ghearele întinse.

– O creatură mitică, spuse priorul, ținând un pocal.

– Un pocal? Cu siguranță Graalul, nu?

– Emblema familiei Vexille, zise Planchard, ignorând întrebarea contelui, iar legenda spune că pocalul nu a fost adăugat decât exact înainte de distrugerea Astaracului.

– De ce ar adăuga un pocal? întrebă contele, simțind cum inima îi bătea din ce în ce mai repede.

Din nou, priorul îi ignoră întrebarea:

– Ar trebui, domnul meu, să vă uitați pe cutie, în față.

Contele ridică cutia până ce lumânarea lumină vopseaua ștearsă și văzu că erau niște cuvinte scrise acolo. Erau indescifrabile, iar unele litere au fost dinadins șterse, dar cuvintele se înțelegeau totuși. Clar și miraculos. *Calix Meus Inebrians.* Contele se holba înmărmurit la acele cuvinte, gândindu-se la implicațiile lor. Îi curgea nasul, așa că și-l șterse nervos.

– Cutia a fost goală când am găsit-o, zise Planchard, sau asta mi s-a spus de către priorul Loix, Dumnezeu să îl odihnească. Povestea spune că această cutie a fost într-o raclă de aur și argint care a fost găsită pe altarul capelei din castel. Racla sunt sigur că a fost dusă înapoi la Berat, dar această cutie a fost dată mănăstirii. Presupun, ca pe un lucru fără valoare.

Contele deschise din nou cutia și încercă să miroasă interiorul, dar nasul îi era înfundat. Șobolani mișunau printre oasele din apropierea criptei, dar ignoră sunetul, ignoră totul, se gândea doar la ceea ce reprezenta acea cutie. Graalul, un moștenitor, totul. „Doar că, se gândea el, cutia e prea mică pentru a ține Graalul. Sau poate că nu?" Cine știa cum arăta Graalul?

Priorul se întinse pentru a lua cutia, vrând să o pună înapoi în cufăr, dar contele își încleștă mâinile în jurul ei.

– Domnul meu, spuse dur priorul, cutia a fost goală. Nu s-a găsit nimic în Astarac. De aceea v-am adus aici, să vedeți cu ochii voștri. Nu s-a găsit nimic.

– S-a găsit asta! insistă contele. Și dovedește că Graalul a fost aici.

– Într-adevăr? întrebă priorul trist.

Contele arătă către cuvintele șterse de pe latura cutiei.

– Ce altceva mai poate însemna?

– Există un Graal în Genova, spuse Planchard, și benedictinii din Lyons au susținut odată că a fost în posesia lui. Se spune, să dea Domnul să nu fie adevărat, că cel adevărat se află în trezoreria împăratului din Constantinopol. S-a zis, într-o perioadă, că ar fi la Roma și din nou în Palermo, deși aceea, cred eu, era o cupă sarazină luată de pe un vas venețian. Alții spun că au venit arhanghelii pe pământ și l-au luat cu ei în cer, deșii unii susțin că se află încă în Ierusalim, protejat de sabia de foc care a păzit odată Paradisul. A fost văzut, domnul meu, în Nîmes, în Verona și în alte zeci de locuri. Venețienii spun că este păstrat pe o insulă care se arată numai celor curați la suflet, în timp ce alții susțin că a fost dus în Scoția. Domnul meu, aș putea să scriu o carte întreagă cu toate aceste legende despre Graal.

– A fost aici. Contele ignoră tot ce îi spuse Planchard. A fost aici, repetă el, și poate că încă este aici.

– Nimic nu aș vrea mai mult, recunoscu Planchard, dar acolo unde Parsifal și Gawain au eșuat, putem să sperăm să reușim noi?

– Este un mesaj de la Dumnezeu, afirmă contele, încă ținând cu mâinile încleștate cutia goală.

– Cred, domnul meu, spuse Planchard rațional, că este un mesaj de la familia Vexille. Cred că ei au făcut această cutie și au lăsat-o aici să își bată joc de noi. Au fugit de aici și ne-au

lăsat să credem că au luat Graalul cu ei. Cred că această cutie este răzbunarea lor. Ar trebui să o ard.

Contele nu voia să dea renunțe la cutie.

– Graalul a fost aici, continuă el.

Priorul, știind că a pierdut cutia, închise cufărul și îl încuie.

– Suntem o casă mică, domnul meu, spuse el, dar nu suntem în totalitate rupți de marea Biserică. Primesc scrisori de la frații mei și aud multe lucruri.

– Cum ar fi?

– Cardinalul Bessières caută o relicvă importantă, spuse priorul.

– Și o caută aici! spuse contele triumfător. A trimis un călugăr să caute în arhivele mele.

– Și dacă Bessières caută, îl avertiză Planchard, atunci poți fi sigur că va fi nemilos în munca sa în numele Domnului.

Contele nu voia să audă de avertisment.

– Mi s-a încredințat o misiune, îl asigură el.

Planchard ridică lampa.

– Nu pot să vă spun mai mult, domnul meu, pentru că nu am auzit nimic despre cum că Graalul s-ar afla la Astarac, dar știu totuși un lucru și sunt sigur pe asta la fel cum sunt și pe faptul că în curând oasele mele se vor odihni alături de frații mei în acest osuar. Căutarea Graalului, domnul meu, îi înnebunește pe oameni. Îi vrăjește, îi amețește și îi lasă cu botul pe labe. Este un lucru periculos, domnul meu, și mai bine îl lăsați pe mâna trubadurilor. Lăsați-i pe ei să cânte despre el și să facă poezii despre el, dar pentru numele lui Dumnezeu nu vă riscați sufletul plecând în căutarea lui!

Dar nici dacă avertismentul lui Planchard ar fi fost cântat de către un cor de îngeri, contele tot nu l-ar fi auzit.

Avea cutia și aceasta dovedea ceea ce el voia să creadă.

Graalul exista și că el a fost trimis să îl găsească. Așa avea să facă.

*

Thomas nu avea să îl însoțească pe Robbie pe tot drumul până la Astarac. Valea unde zăcea acel sat sărac fusese deja jefuită, așa că voia să se oprească în următoarea vale, unde o grămăjoară de așezări bogate se întindeau de-a lungul drumului către sud dinspre Masseube, iar atunci când oamenii lui aveau să fie ocupați cu nelegiurile lor, el și cu câțiva oameni aveau să meargă cu Robbie către dealurile ce priveau peste Astarac și, dacă nu aveau să fie *coredor*-i sau alți inamici la vedere, aveau să îl lase pe scoțian să plece singur.

Thomas își luase, din nou, toți oameni cu excepția celor doisprezece paznici de la castelul din Castillon d'Arbizon. Își lăsă majoritatea oamenilor într-un sat mic lângă râul Gers și luă cu el doisprezece arcași și tot atâția ostași pentru a-l escorta pe Robbie pe ultimii kilometri. Genevieve rămase cu Sir Guillaume, care descoperi o colină mare în sat despre care el crezu că este exact ca acelea unde oamenii bătrâni, cei care au trăit înainte ca lumea să fie luminată de creștinism, își ascundeau aurul. El comandă să se aducă douăsprezece lopeți și începură să sape. Thomas și Robbie îi lăsară să caute și urcară dealurile de est pe o potecă șerpuitoare ce ducea prin crânguri de castani unde țăranii tăiau pari care să susțină vițele abia plantate. Nu zăriră nici un *coredor;* toată dimineața nu văzuseră nici un inamic, dar Thomas se întreba cât mai era până ce banditii aveau să vadă fumul des ce se înălța de la rugul de avertisment din satul unde Sir Guillaume săpa după visurile lui.

Robbie era nervos, dar încerca să își ascundă această stare făcând conversație.

– Îți aduci aminte de omul acela care mergea pe catalige din Londra? întrebă el. Cel care jongla când era pe catalige? Era bun. Era un loc deosebit, chiar era. Cât ne-a costat să stăm în taverna aceea din Londra?

Thomas nu putu să își aducă aminte.

– Câțiva bani, parcă.

– Adică, chiar te păcăleau, nu este așa? întrebă entuziasmat Robbie.

– Cine?

– Hangiii.

– Negociază, spuse Thomas, dar mai bine iau un ban de la tine decât să nu ia nimic. Oricum, poți să dormi la mănăstiri în majoritatea nopților.

– Deah, așa este. Dar trebuie să le dai ceva, nu-i așa?

– Doar o monedă, spuse Thomas.

Ajunseră în vârful dealului și Thomas se uită după inamici, dar nu văzu nici unul. Era uimit de întrebările ciudate ale lui Robbie, apoi pricepu că scoțianul, care se ducea la luptă neînfricat, era totuși speriat de ideea că va călători singur. Era un lucru să mergi către casă, unde oamenii vorbesc limba ta, dar era cu totul altceva să pleci la drum lung în ținuturi unde se foloseau zeci de limbi străine.

– Ceea ce trebuie să faci, spuse Thomas, este să-i găsești și pe alții care merg în același loc. O să fie destui și o să fie încântați de companie.

– Asta ai făcut și tu? Când ai mers din Bretania până în Normandia?

Thomas rânji.

– Eu m-am îmbrăcat într-o robă de dominican. Nimeni nu vrea compania unui dominican, dar nimeni nu vrea nici să jefuiască unul. O să te descurci, Robbie. Orice negustor te va vrea drept companie. Un tânăr cu o sabie ascuțită? O să îți ofere fetele lor ca să călătorești cu ei.

– Am depus un jurământ, spuse trist Robbie, apoi se gândi pentru o clipă. Este Bologna aproape de Roma?

– Nu știu.

– Mă gândeam să mă duc să văd Roma. Crezi că se va muta vreodată papa înapoi acolo?

– Dumnezeu ştie.

– Mi-ar plăcea să o văd, totuşi, spuse Robbie nostalgic. O să spun o rugăciune pentru tine acolo.

– Să spui două, zise Thomas, una pentru mine şi alta pentru Genevieve.

Robbie tăcu. Momentul despărţirii se apropia şi nu ştia ce să spună. Îşi întoarseră caii, deşi Jake şi Sam merseră mai departe până unde puteau să vadă în jos în vale, unde focurile de la Astarac ardeau încă pe acoperişurile de paie, scoţând un firicel de fum în aerul rece.

– O să ne mai întâlnim, Robbie, spuse Thomas, scoţându-şi mănuşa şi întinzându-i mâna dreaptă.

– Deah, ştiu.

– Şi vom fi mereu prieteni, spuse Thomas, chiar dacă vom fi pe fronturi diferite în bătălie.

Robbie râânji.

– Data viitoare, Thomas, vor învinge scoţienii. Isuse, dar noi ar fi trebuit să vă batem pe voi la Durham! Am fost atât de aproape!

– Ştii ce vorbă au arcaşii, spuse Thomas. Aproape nu contează. Ai grijă de tine, Robbie!

– O să am.

Îşi dădură mâna şi chiar atunci Jake şi Sam se întorceau călare în viteză.

– Ostaşi! strigă Jake.

Thomas dădu pinteni calului său să înainteze până putu să vadă în jos pe drumul ce ducea la Astarac şi acolo, la nici o jumătate de kilometru, erau călăreţi. Călăreţi în armură cu săbii şi scuturi. Călăreţi sub un steag care atârna strâmb, încât nu îi putea vedea emblema şi paji ducând animale de povară încărcate cu lănci lungi ce îi îngreunau. O întreagă ceată de

călăreți îndreptându-se fix către ei sau poate către fumul gros ce se ridica de unde oamenii lui prădau satul din valea vecină. Thomas se uită la ei, doar se uită. Ziua păruse atât de liniștită, lipsită de orice primejdii, iar acum inamicul venea. Săptămâni întregi nu au fost deranjați. Până acum.

Și pelerinajul lui Robbie fu dat uitării, cel puțin pentru moment.

Pentru că avea să fie o bătălie.

Și cu toții se întoarseră către vest.

Joscelyn, nobil de Béziers, credea că unchiul lui era un bătrân prost și, ce era și mai rău, un bătrân prost și bogat. Dacă și-ar fi împărțit averea contele de Berat, ar fi fost altfel, dar el era extrem de rău, mai puțin când venea vorba de patronajul Bisericii și de cumpărarea relicvelor precum mâna de paie murdare pe care a cumpărat-o pentru un cufăr de aur de la papa din Avignon. Joscelyn aruncase doar o privire asupra așternutului Pruncului Hristos și decisese că erau paie cu baligă din grajdurile papale, dar contele era convins că era primul așternut al lui Hristos și acum venise în această vale mizerabilă din Astarac pentru a vâna și mai multe relicve. Ceea ce Joscelyn nu știa, pentru că nici contele, nici părintele Roubert nu îi spuneau, era ce relicve, dar el tot avea convingerea că era o treabă prostească.

Dar, ca recompensă, avea sub comandă treizeci de ostași. Totuși, și aceasta era doar pe jumătate o binecuvântare deoarece contele îi dăduse instrucțiuni clare să nu se îndepărteze mai mult de un kilometru și jumătate de Astarac.

– Ești aici pentru a mă proteja, îi spusese el lui Joscelyn.

Nepotul contelui se întreba împotriva cui? Împotriva câtorva *coredor*-i care nu ar îndrăzni niciodată să atace soldați adevărați? Așa că Joscelyn încercă să organizeze un turneu pe pajiștile văii, dar majoritatea oștenilor unchiului său erau

oameni în vârstă, dintre care puțini se bătuseră în ultimii ani, așa că erau obișnuiți cu o viață confortabilă. Și nici contele nu a vrut să angajeze alți oameni, preferând să își lase banii să fie acoperiți de pânze de păianjen. Și, deși Joscelyn încerca să le insufle spirit de război oamenilor, nici unul nu voia să se lupte cu el cum se cuvine, și atunci când se luptau o făceau fără tragere de inimă. Doar doi camarazi ai lui pe care îi adusese la sud de Berat erau mai încântați de această întrebuințare, dar se luptase de atâtea ori cu ei încât le știa fiecare mișcare pe care aveau să o facă și ei le știau pe ale lui. Pierdea timpul și știa asta, așa că se ruga cu și mai multă ardoare ca unchiul lui să moară. Acesta era singurul motiv pentru care Joscelyn mai stătea în Berat, pentru a putea moșteni nemaipomenita avere ce urma să fie stocată în cripta castelului și, când s-o întâmpla asta, pe Dumnezeu că avea să o cheltuiască pe toată! Și ce foc avea să facă cu cărțile vechi ale unchiului său și cu hârtiile! Flăcările aveau să se vadă din Toulouse! Iar în ce privește contesa, cea de-a cincea soție a unchiului său, care era mai mult sau mai puțin închisă în turnul dinspre sud al castelului astfel încât contele să fie sigur că orice copil ar purta ar fi al lui și doar al lui, Joscelyn avea să îi arate cum se face un copil, apoi avea să o arunce pe nenorocită înapoi în mocirla din care venise.

Câteodată, se gândea să îl omoare pe unchiul său, dar știa că ar avea probleme cu siguranță, așa că aștepta, mulțumit că bătrânul avea să moară destul de curând. Și, în timp ce Joscelyn visa la moștenire, contele visa la Graal. Se decise să cerceteze ce mai rămăsese din castel și, pentru că acea cutie se găsise în capelă, ordonă ca doisprezece șerbi să îndepărteze vechile lespezi pentru a explora spațiile de dedesubt unde, așa cum se și aștepta, găsi morminte. Oamenii târâră coșciugele triple, grele, afară din nișe și le deschiseră. Înăuntrul sicriului din exterior, ca întotdeauna, era un coșciug din plumb care

trebuia spart cu un topor și metalul fu îndepărtat. Plumbul fu depozitat într-o căruță pentru a fi dus la Berat, dar contele se aștepta la un profit din ce în ce mai mare de fiecare dată când coșciugul din interior, de obicei din ulm, era lovit pentru a se deschide. Găsi schelete, galbene și uscate, oasele degetelor atingându-se ca pentru o rugăciune și în câteva coșciuge găsi comori. Unele femei fuseseră îngropate cu lănțișoare sau brățări, iar contele le smulgea îmbrăcămintea prăfuită pentru a lua tot ce era de jefuit, dar tot nu găsi Graalul. Erau numai cranii și petice de piele la fel de negre precum pergamente antice. O femeie încă mai avea păr lung și blond și contele se minună de el.

– Mă întreb dacă a fost frumoasă? îi spuse părintelui Roubert.

Vorbea pe nas și strănuta la fiecare câteva minute.

– Așteaptă Ziua Judecății, spuse trist călugărul, care nu era de acord cu faptul că jefuia morminte.

– Trebuie să fi fost tânără, spuse contele, uitându-se la părul moartei, dar când vru să îl ridice din coșciug șuvițele frumoase se transformară în praf. În coșciugul unui copil era o tablă de șah veche cu balamale pentru a putea fi transformată într-o cutie goală. Pătrățelele, care pe tabla de șah din Berat a contelui erau vopsite negre, erau delimitate de găuri mici, lucru de care contele fu interesat, dar și mai mult fu interesat de mâna de monede antice care înlocuiau piesele de șah dinăuntrul cutiei. Înfățișau capul lui Ferdinand, primul rege al Castiliei, și contele se minună de finețea aurului.

– Vechi de trei sute de ani! îi spuse părintelui Roubert, apoi puse monedele în buzunar și îi îndemnă pe șerbi să mai deschidă un cavou.

Corpurile, odată căutate, erau așezate înapoi în coșciugele lor de lemn, iar apoi în cavourile lor pentru a aștepta Ziua Judecății. Părintele Roubert spuse o rugăciune pentru fiecare

reînmormântare și ceva din tonul lui îl deranjă pe conte care își dădu seama că era criticat.

În cea de-a treia zi, după ce toate coșciugele au fost jefuite dintre care nici unul nu a conținut mult doritul Graal, contele le ordonă oamenilor să sape în spațiul de sub absidă unde a stat înainte altarul. Pentru o vreme nu dădură decât peste pământ ce acoperea piatra movilei pe care era construit castelul, dar apoi, exact când contele își pierdea orice speranță, unul dintre șerbi scoase afară din pământ un coș de argint. Contele, care răcise bine, se simțea slăbit. Strănuta, nasul îi curgea și îl durea, avea ochii roșii, dar zărirea cutiei care își pierduse strălucirea îl făcu să uite de toate necazurile. O smulse din mâinile șerbului și o duse la lumina zilei și se folosi de un cuțit pentru a o deschide. Înăuntru era o pană. Doar o pană. Acum era galbenă, dar probabil că odată fusese albă, și contele socoti că trebuia să fie de la o gâscă.

– De ce ar îngropa cineva o pană? îl întrebă el pe părintele Roubert.

– Sfântul Sever se presupune că i-a vindecat o aripă unui înger aici, explică dominicanul, uitându-se la pană.

– Normal! exclamă contele, gândindu-se că asta ar explica și culoarea galbenă a penei pentru că aripa trebuie să fi fost aurie. Pana unui înger! spuse el uimit.

– Pana unei lebede, mai probabil, zise părintele Roubert reticent.

Contele examină coșul de argint ce era înnegrit din cauza pământului.

– Asta ar putea fi un înger, spuse el, arătând către parafa din metal lipsit de strălucire.

– La fel de ușor ar putea să nu fie.

– Nu mă ajuți cu nimic, Roubert.

– În fiecare noapte mă rog să ai succes, răspunse dur călugărul, dar în același timp îmi fac probleme pentru sănătatea ta.

– Este doar un nas înfundat, spuse contele, deși bănuia că este ceva mai grav. Își simțea capul gol, îl dureau încheieturile, dar dacă avea să găsească Graalul, toate aceste probleme aveau să dispară cu siguranță. Pana unui înger! repetă contele uimit. Este un miracol! Un semn, cu siguranță! Iar apoi se mai îndeplini un miracol pentru că omul care descoperise cutia de argint dezveli acum un zid de după pământul întărit. Contele aruncă cutia de argint și pana divină în brațele părintelui Roubert, fugi înapoi și se cățără pe grămada de pământ pentru a examina personal zidul. Doar o bucată din el era vizibil, dar acea parte era făcută din blocuri de piatră bine delimitate. Contele luă lopata șerbului și râcâi piatra și se convinse că zidul ascundea ceva în spatele lui. Dezgropați-l, le ordonă el entuziasmat, dezgropați-l! Râse triumfător către părintele Roubert: Asta este! Știu!

Dar părintele Roubert, în loc să îi împărtășească entuziasmul pentru zidul îngropat, se uita la Joscelyn care, îmbrăcat în armura lui frumoasă de turnir, călărise până la marginea cavourilor dezgropate.

– Iese fum de la rugul de avertisment, spuse Joscelyn, din valea vecină.

Contele nu voia să părăsească zidul, dar se cățără pe o scară și se uită către vest de unde, pe cerul palid, o coloană groasă de fum se îndrepta către sud. Părea că vine chiar de peste cea mai apropiată culme.

– Englezii? întrebă contele uimit.

– Cine altcineva? răspunse Joscelyn. Ostașii lui erau la baza cărării ce urca până la castel. Erau înarmați și pregătiți. Am putea ajunge acolo într-o oră, spuse Joscelyn, și nu se vor aștepta să venim.

– Arcașii, îl avertiză contele, după care strănută și apoi trase aer adânc în piept.

Părintele Roubert se uita la conte îngrijorat. Credea că bătrânul avea febră și era vina lui dacă se îmbolnăvea mai rău pentru că insistase să se facă săpăturile pe vântul rece.

– Arcașii, spuse din nou contele, cu ochii înlăcrimați. Trebuie să ai grijă. Nu este de joacă cu arcașii!

Joscelyn era exasperat, dar părintele Roubert îi răspunse la avertismentul contelui.

– Știm că pleacă în grupuri mici, domnul meu, lăsând câțiva arcași în urmă pentru a apăra fortăreața. S-ar putea să nu fie decât vreo doisprezece nenorociți de arcași cu ei.

– Și s-ar putea să nu mai avem o astfel de șansă, interveni Joscelyn.

– Nu avem prea mulți oameni cu noi, spuse contele îndoielnic.

„Și vina cui era asta?" se întrebă Joscelyn. I-a spus unchiului său să ia mai mult de treizeci de oameni, dar bătrânul prost a insistat că erau suficienți. Contele privea acum la o bucată de zid murdar descoperit la marginea unui cavou și își lăsă temerile să pună stăpânire pe el.

– Treizeci de oameni vor ajunge, insistă Joscelyn, dacă inamicul nu este atât de numeros.

Părintele Roubert privea fumul.

– Nu acesta este scopul focurilor, domnul meu? întrebă el. Nu pentru a ne informa când inamicul este destul de aproape pentru a-l putea ataca? Acesta era într-adevăr unul dintre scopurile acestor focuri, dar contele își dorea ca Sir Henri Courtois, conducătorul său militar, să fie cu el pentru a-l sfătui. Și dacă inamicul nu este numeros, continuă părintele Roubert, atunci treizeci de oameni sunt suficienți.

Contele se gândi că nu va avea liniște pentru a explora zidul misterios decât dacă își dădea permisiunea, așa că încuviință din cap.

– Dar ai grijă! îi ordonă nepotului său. Să cercetezi mai întâi terenurile! Adu-ți aminte de sfatul lui Vegetius! Joscelyn nu auzise niciodată de Vegetius, așa că îi era greu să își aducă aminte de sfatul acelui om, iar contele simți asta și îi veni brusc o idee: Ia-l pe părintele Roubert cu tine și îți va spune el dacă este în regulă să ataci sau nu. M-ai înțeles, Joscelyn? Părintele Roubert te va sfătui și tu îi vei asculta sfatul. Asta îi oferea două avantaje. Unul din ele era că acel călugăr era un om inteligent și rațional și nu avea să îi permită temperamentalului Joscelyn să facă un lucru nebunesc, iar cel de-al doilea, și mai bun, era că îl scutea pe conte de prezența posomorâtului dominican. Să vă întoarceți înainte de lăsarea serii, ordonă contele, și nu uita de Vegetius! Mai mult decât orice, nu uita de Vegetius!

Aceste ultime cuvinte fură spuse în grabă, în timp ce cobora înapoi pe scară.

Joscelyn se uită nervos la călugăr. Nu îi plăceau oamenii Bisericii și îl plăcea de părintele Roubert și mai puțin, dar dacă prezența călugărului era prețul pe care trebuia să îl plătească pentru a avea o șansă să îi omoare pe englezi, atunci așa să fie.

– Ai un cal, părinte? întrebă el.

– Am, domnul meu.

– Atunci, du-te după el! Joscelyn își întoarse calul său de luptă și se îndreptă către vale. Vreau arcașii vii! le spuse el oamenilor lui când ajunse la ei. Vii, pentru a putea împărți recompensa.

Iar apoi aveau să le taie englezilor degetele nenorocite, să le scoată ochii, iar apoi să îi ardă. Acesta era visul lui Joscelyn, în timp ce își conducea oamenii către vest. Ar fi vrut să meargă repede, să ajungă în valea vecină înainte ca englezii să aibă timp să se retragă, dar ostașii în drum către bătălie nu puteau să se miște repede. Unii cai, ca și cel al lui Joscelyn,

erau îmbrăcați în armură și în piele, iar greutatea armurii, pe lângă greutatea armurii călăreților, însemna că toți caii de luptă trebuiau să meargă la pas dacă voiau să fie vioi pentru atac. Câțiva oameni aveau paji, care mânau animalele de povară, care purtau grămezi de lănci grele. Ostașii nu galopau la război, ci mergeau încet precum boii.

– Vei lua în considerație sfatul unchiului tău, domnul meu? îl întrebă părintele Roubert pe Joscelyn.

Vorbea pentru a-și îneca agitația. Călugărul era, de obicei, un om serios și introvertit, foarte conștient de demnitatea lui greu câștigată, dar acum se afla pe un teritoriu necunoscut, periculos, dar captivant.

– Sfatul unchiului meu, răspunse rece Joscelyn, a fost să fiu atent la sfatul tău. Așa că spune-mi, părinte, ce știi tu despre război?

– Am citit Vegetius, răspunse imediat părintele Roubert.

– Și cine naiba este acesta?

– Un roman, domnul meu, și încă este considerat cea mai mare autoritate în probleme militare. Tratatul lui se numește *Epitoma Rei Militaris*, esența problemelor militărești.

– Și ce recomandă acest tratat? întrebă sarcastic Joscelyn.

– În primul rând, dacă îmi aduc bine aminte, ar trebui să cauți o ocazie pe flancurile inamicului și sub nici o formă nu ar trebui să ataci fără o analiză atentă a situației.

Joscelyn, coiful lui mare de turnir atârnându-i de oblâncul șeii, se uita în jos la iapa mică a călugărului.

– Ai încălecat pe cel mai mic cal, părinte, spuse el amuzat, așa că poți să te duci să analizezi situația.

– Eu!

Părintele Roubert era șocat.

– Mergi în față, vezi ce fac nenorociții, apoi întoarce-te și spune-ne și nouă. Se presupune că mă sfătuiești, nu? Cum naiba să faci asta dacă nu ai fost în recunoaștere? Nu asta te

sfătuiește *vegetal* al tău? Nu acum, prostule! Spuse aceste ultime cuvinte pentru că părintele Roubert, ascultător, îi dăduse pinteni iepei lui pentru a pleca. Nu sunt aici, spuse Joscelyn, ci în valea vecină. Făcu semn către fumul ce părea că se subțiază. Așa că așteaptă până ajungem noi la copacii de pe partea cealaltă a dealului.

De fapt, chiar văzuseră o mână de călăreți pe vârful culmii, dar călărețiii erau departe și aceștia se întoarseră și fugiră imediat ce-i zăriră pe oamenii lui Joscelyn. *Coredor*-i, cu siguranță, credea Joscelyn. Toată lumea auzise cum *coredor*-ii îi vânau pe englezi în speranța de a câștiga una dintre recompensele contelui pentru un arcaș capturat viu, deși în viziunea lui Joscelyn singura recompensă pe care ar trebui orice *coredor* să o primească ar fi o spânzurare înceată.

Coredor-ii dispărură până ce Joscelyn ajunse pe culme. Putea să vadă aproape toată valea acum, putea vedea Masseube către nord și drumul dinspre sud ce ducea către Pirineii înalți. Fumul gros era exact în față, dar satul jefuit de englezi era ascuns de copaci, așa că Joscelyn îi ordonă călugărului să meargă înainte și, pentru a-i oferi ceva protecție, le ordonă celor doi ostași personali ai lui să îl însoțească.

Joscelyn și cu restul de oameni aproape ajunseră la baza văii când dominicanul se întoarse. Părintele Roubert era entuziasmat.

– Nu ne-au văzut, raportă el, și nu au de unde să știe că suntem aici.

– Ești sigur de asta? întrebă Joscelyn.

Călugărul încuviință din cap. Demnitatea lui fusese înlocuită de un brusc entuziasm pentru arta războiului.

– Drumul către sat duce printre copaci, domnul meu, și este bine apărat de privirile curioase. Copacii se împuținează pe la nouăzeci de metri de râu, iar drumul îl traversează

printr-un vad. Apa este mică. Ne-am uitat la niște oameni ducând pari pentru castani până în sat.

– Englezii nu i-au oprit?

– Englezii, domnul meu, sapă într-o movilă din sat. Nu păreau a fi mai mult de doisprezece. Satul în sine este la alți nouăzeci de metri dincolo de vad. Părintele Roubert era mândru de raportul lui pe care îl considera detaliat și precis, o analiză de care Vegetius însuși ar fi fost mândru. Vă puteți apropia la cam o sută optzeci de metri de sat, concluzionă el, și să vă înarmați în siguranță înainte să atacați.

Era, într-adevăr, un raport impresionant și Joscelyn păru uimit când cei doi ostași dădură din cap încuviințând tot ce spusese părintele. Unul din ei, un parizian pe nume Villesisle, rânji.

– Sunt numai buni de măcelărit, spuse el.

– Arcași? întrebă Joscelyn.

– Am văzut doi, spuse Villesisle.

Părintele Roubert păstra știrile cele mai bune pentru la sfârșit.

– Dar unul din cei doi, domnul meu, spuse el entuziasmat, este begarda.

– Fata eretică?

– Așa că Dumnezeu va fi cu tine! spuse vehement părintele Roubert.

Joscelyn zâmbi.

– Și care este sfatul tău, părinte Roubert?

– Atacă! spuse dominicanul. Atacă! Și Dumnezeu ne va ajuta să învingem!

Deși era un om temperat din fire, zărirea lui Genevieve născuse în sufletul lui dorința de bătălie.

Când Joscelyn ajunse la marginea copacilor de la baza văii, văzu că totul era așa cum spusese dominicanul. Dincolo de râu englezii, aparent nebănuind prezența inamicului, nu

trimiseseră oameni care să păzească drumul ce venea dinspre culme, ci săpau toți în colina mare de pământ din mijlocul satului. Joscelyn nu putea să vadă decât zece oameni și femeia. Descălecă repede și îl lăsă pe pajul lui să îi încheie mai bine cataramele de la armură, apoi se ridică din nou în șa și își trase casca cea mare de turnir cu penaj galben cu roșu, cu căptușeală din piele și deschizături pentru ochi în formă de cruce. Băgă mâna stângă prin mânerul scutului său, se asigură că sabia era pe jumătate scoasă din teacă, apoi se aplecă pentru a-și lua lancea. Făcută din frasin, avea aproape cinci metri lungime și era vopsită într-o spirală galben cu roșu, culorile domeniului Béziers. Lănci asemănătoare i-au înfrânt pe cei mai buni luptători de turnir din Europa, iar acum aceasta avea să înfăptuiască voia Domnului. Oamenii lui se înarmară și ei cu propriile lănci, unele vopsite în culorile Berat portocaliu și alb. Lăncile lor erau de aproximativ patru metri, pentru că nici unul dintre oamenii de la Berat nu avea puterea de a cără o lance mare precum cele folosite de Joscelyn în turnire. Pajii își scoaseră săbiile. Vizierele căștilor erau trase, reducând lumea la deschizături luminate de soare. Calul lui Joscelyn, știind că mergea la luptă, lovea pământul cu copita. Totul era pregătit, englezii nu știau nimic despre pericolul ce îi pândea și Joscelyn, în cele din urmă, scăpă din lațurile unchiului său.

Și așa, cu ostașii lui adunați strâns în jurul lui și cu rugăciunile părintelui Roubert sunându-i în minte, atacă.

Gaspard credea că mâna lui Dumnezeu îl ocrotea, pentru că prima oară când încercă să toarne aurul în forma delicată care ținuse odată modelul din ceară al cupei de liturghie, funcționă. Îi spusese femeii lui, Yvette, că s-ar putea să îi trebuiască vreo zece, unsprezece încercări, că nici măcar nu era sigur că putea să facă acea cupă pentru că detaliile din filigran

erau atât de delicate încât se îndoia că aurul topit avea să umple fiecare crăpătură a modelului, dar apoi, cu inima strânsă, sparse argila încinsă pentru a descoperi creația lui din ceară care fusese reprodusă aproape la perfecțiune. Unul sau două detalii erau neclare, iar în unele locuri aurul nu reușise să marcheze foarte bine o frunzuliță sau un spin, dar acele defecte fură repede îndreptate. Pili marginile aspre, apoi lustrui întreaga cupă. Aceasta îi luă o săptămână și, când fu gata nu îi spuse lui Charles Bessières că terminase, ci susținu că mai avea mult de muncă, când de fapt el nu putea să renunțe la frumosul lucru pe care îl făcuse. Considera că era cea mai frumoasă piesă făcută vreodată de vreun giuvaiergiu.

Făcu un capac pentru cupă. Era conic, precum acoperitoarea unei cristelnițe, și ca o coroană puse o cruce și pe margini atârnă perle, iar pe laturile înclinate făcu simbolurile celor patru evanghelişti. Un leu pentru Sfântul Marcu, un bou pentru Luca, un înger pentru Matei și un vultur pentru Ioan. Acea piesă, nu chiar la fel de delicată precum cupa în sine, ieși perfect din mulaj și o lustrui, apoi asamblă toată lucrarea. Avea acum cupa aurie, potirul din sticlă verde antică și noul capac de care erau atârnate perle.

– Spune-i cardinalului, îi zise el lui Charles Bessières în timp ce minunăția era împachetată într-o pânză, pusă printre paie și așezată într-o cutie, că perlele semnifică lacrimile mamei lui Hristos.

Pe Charles Bessières nu îl interesa ce însemnau, dar recunoscu în silă că pocalul era o frumusețe.

– Dacă fratele meu îl acceptă, spuse el, atunci vei fi plătit și eliberat.

– Vom putea să ne ducem înapoi în Paris? întrebă Gaspard entuziasmat.

– Vă veți putea duce unde vreți, minți Charles, dar nu până nu vă spun eu.

Lăsă instrucțiuni oamenilor săi ca Gaspard și Yvette să fie bine păziți, cât timp el avea să fie plecat, apoi duse pocalul fratelui său în Paris.

Cardinalul, după ce cupa fu descoperită și cele trei bucăți fură asamblate, își încleștă mâinile în fața pieptului și doar se uită. Pentru multă vreme nu spuse nimic, apoi se aplecă înainte și se holbă la sticla antică.

– Nu ți se pare, Charles, întrebă el, că potirul are o nuanță aurie?

– Nu m-am uitat, răspunse el grosolan.

Cardinalul îndepărtă atent capacul ce ridica potirul din sticlă din leagănul său auriu și îl ținu în lumină și văzu că Gaspard, într-un moment de geniu neștiutor, pusese un strat aproape invizibil de frunze de aur în jurul cupei pentru ca sticla normală să aibă un luciu auriu.

– Graalul adevărat, îi spuse fratelui său, se presupune că se transformă în aur când vinul sângelui lui Hristos este adăugat. Asta ar cam avea acel efect.

– Deci îți place?

Cardinalul montă la loc pocalul.

– Este splendid, spuse el solemn. Este un miracol. Se uita la el. Nu se aștepta nici pe jumătate să fie atât de frumos. Era o minune și cardinalul uită pentru o scurtă vreme de ambițiile sale referitoare la scaunul papal. Poate, Charles, era vădit emoționat acum, poate că este adevăratul Graal! Poate că acea cupă pe care am cumpărat-o era cea adevărată. Poate că Dumnezeu m-a condus la ea.

– Asta înseamnă, zise Charles neimpresionat de frumusețea cupei, că pot să îl omor pe Gaspard?

– Și pe femeia lui, spuse cardinalul fără să își îndepărteze privirea de la minunatul lucru. Fă-o, da, fă-o! Apoi te vei duce în sud. La Berat, la sud de Toulouse.

– Berat?

Charles nu auzise niciodată de acel loc.

Cardinalul zâmbi.

– Arcașul englez a apărut. Eram sigur că va apărea! Nenorocitul acela și-a luat un grup de oameni și s-a dus la Castillon d'Arbizon, despre care mi s-a spus că este în apropierea lui Berat. Este precum un fruct copt gata pentru cules, Charles, așa că îl trimit pe Guy Vexille să se ocupe de el și vreau ca tu, Charles, să stai aproape de Guy Vexille.

– Nu ai încredere în el?

– Normal că nu am. Pretinde că este loial, dar nu este genul de om care se simte în largul lui când servește unui stăpân. Cardinalul ridică din nou cupa, o privi cu admirație, apoi o așeză din nou în cutia plină cu rumeguș în care i se adusese. Și tu o să iei asta cu tine.

– Asta! păru Charles stupefiat. Ce, Doamne, să fac eu cu asta?

– Este o responsabilitate mare, spuse cardinalul, oferindu-i cutia fratelui său, dar legenda spune că ereticii catari au avut Graalul, deci unde altundeva trebuie să fie descoperit dacă nu în apropierea ultimei fortărețe a ereticilor?

Charles părea confuz:

– Vrei ca eu să îl descopăr?

Cardinalul se duse către un locaș de rugăciune și îngenunche acolo.

– Sfântul Părinte nu este un tânăr, spuse el pios. De fapt, Clement nu avea decât cincizeci și șase de ani, fiind doar cu opt ani mai în vârstă decât cardinalul, dar chiar și așa Louis Bessières era torturat de gândul că papa Clement ar putea muri și un alt succesor ar fi numit înainte ca el să aibă șansa să găsească Graalul. Nu ne permite timpul, așa că am nevoie de Graal. Făcu o pauză. Am nevoie de un Graal acum! Dar dacă Vexille știe de existența cupei lui Gaspard, atunci va încerca să o ia de la tine, așa că trebuie să îl omori după ce

şi-a făcut datoria. Datoria lui este să îşi găsească vărul, arcaşul englez. Deci omoară-l pe Vexille, apoi fă-l pe arcaş să vorbească, Charles! Smulge-i pielea de pe el centimetru cu centimetru, apoi pune sare pe el. Va vorbi, iar după ce îţi va spune tot ce va şti despre Graal, omoară-l!

– Dar avem un Graal, spuse Charles, ridicând cutia.

– Există şi unul real, Charles, spuse cardinalul cu răbdare, şi, dacă există şi englezul îl descoperă, atunci nu vom avea nevoie de cel pe care îl ţii tu, nu? Dar dacă englezul este o fântână secată, atunci vei anunţă că el ţi-a dat acel Graal. Îl vei aduce la Paris, vom cânta *Te Deum* şi într-un an sau doi tu şi cu mine vom avea o nouă casă în Avignon. Iar apoi, în timp, o să mutăm scaunul papal la Paris şi toată lumea se va minuna de noi.

Charles se gândea la ordinele lui, pe care le considera inutil de complexe.

– De ce să nu descoperi Graalul aici?

– Nu mă va crede nimeni dacă îl voi găsi în Paris, spuse cardinalul, cu ochii fixaţi pe un crucifix agăţat pe perete. Vor crede că este rezultatul ambiţiilor mele. Nu, trebuie să provină dintr-un loc îndepărtat şi zvonul descoperirii lui va trebui să preceadă sosirea lui pentru ca oamenii să îngenuncheze pentru a-l întâmpina.

Charles înţelese asta.

– Şi de ce să nu îl omor pe Vexille de acum?

– Pentru că are entuziasmul să găsească adevăratul Graal şi, dacă există, îl vreau. Oamenii ştiu că numele lui este Vexille şi ştiu că familia lui a fost în posesia Graalului odată, deci dacă el este implicat în această descoperire atunci va fi şi mai convingător. Şi alt motiv? Este de viţă nobilă. Poate conduce oameni şi îşi va lua toţi oamenii pentru a-l scoate pe englez din ascunzişul lui. Crezi că patruzeci şi şapte de cavaleri şi ostaşi te vor urma pe tine? Cardinalul strânsese armata lui Vexille

din corturile lui, de la nobilii care domneau peste pământurile lăsate moştenire Bisericii în speranţa că rugăciunile aveau să le spele toate păcatele oamenilor ce donaseră pământurile. Acei oameni aveau să îl coste scump pe cardinal, pentru că nobilii nu mai plătiseră contribuţiile de un an. Tu şi cu mine venim din mizerie, spuse cardinalul, şi ostaşii te-ar dispreţui.

– Trebuie să fie sute de nobili care caută Graalul tău, sugeră Charles.

– O mie de oameni probabil, fu de acord trist cardinalul, dar odată ce ar avea Graalul l-ar duce regelui lor şi acel prost l-ar pierde în faţa englezilor. Vexille, dacă e să aparţină vreunui om, atunci este al meu, dar ştiu ce ar face dacă ar avea Graalul. L-ar fura. Deci îl vei omorî înainte ca el să aibă şansa asta.

– Va fi un om greu de omorât, remarcă Charles îngrijorat.

– Tocmai de aceea te trimit pe tine, Charles! Tu şi cu soldaţii tăi nelegiuiţi. Să nu mă dezamăgeşti!

În acea noapte, Charles făcu un nou recipient pentru Graalul fals. Era un tub de piele, de genul celor folosite de arbaletrieri pentru a-şi căra săgeţile, şi împachetă preţioasa cupă înăuntru, căptuşi sticla şi aurul cu pânză şi rumeguş, apoi sigilă capacul tubului cu ceară.

Şi în următoarea zi Gaspard fu eliberat. Un cuţit îi spintecă burta, apoi îl tăie în sus, încât acesta muri încet într-o baltă de sânge. Yvette ţipă atât de tare încât rămase fără voce, încercând să respire, şi nu se opuse când Charles îi tăie rochia de pe ea. Zece minute mai târziu, în semn de recunoştinţă pentru ceea ce experimentase cu ea, Charles Bessières o omorî repede.

Apoi turnul fu închis.

Şi Charles Bessières, cu tolba unui arbaletrier lângă el, îşi conduse oamenii spre sud.

– În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, amin. Thomas rosti aceste cuvinte cu jumătate de glas şi se închină. Simți de parcă rugăciunea nu fu de ajuns, aşa că îşi scoase sabia şi o propti de pământ încât mânerul semăna cu o cruce şi căzu într-un genunchi. Repetă cuvintele în latină: *In nomine patris, et filii, et spiritus sancti, amen.*

„Dumnezeu să mă păzească", se gândi el şi încercă să îşi aducă aminte când se spovedise ultima oară.

Sir Guillaume se amuză de pietatea acestuia.

– Parcă ziceai că erau doar câțiva?

– Chiar sunt, spuse Thomas, ridicându-se şi punându-şi sabia înapoi în teacă. Dar nu strică dacă te rogi înainte de o bătălie.

Sir Guillaume îşi făcu scurt semnul crucii, apoi scuipă.

– Dacă sunt doar câțiva, spuse el, atunci o să îi omorâm pe nenorociți.

Dacă mai veneau nenorociții. Thomas se întreba dacă acei călăreți se întorseseră către Astarac. Cine erau nu avea de unde să ştie şi nici dacă erau inamici nu putea să îşi dea seama. Cu siguranță, nu veneau de la Berat pentru că acesta era spre nord, pe când călăreții veneau dinspre est, dar era

sigur de un lucru care îl liniștea. Ei erau mai mulți. El și Sir Guillaume comandau douăzeci de arcași și patruzeci și doi de ostași, iar Thomas estimase călăreții care se apropiau ca fiind cam jumătate din numărul lor. Mulți dintre noii ostași ai lui Thomas erau scandalagii care se alăturaseră garnizoanei de la Castillon d'Arbizon pentru a avea ocazia de a jefui și erau încântați de ideea unei încăierări care le-ar putea aduce cai, arme și armuri și chiar poate niște prizonieri pentru recompensă.

– Ești sigur că nu erau *coredor*-i? îl întrebă Sir Guillaume.

– Nu erau *coredor*-i, spuse sigur Thomas. Oamenii de pe vârful culmii erau prea bine înarmați, cu prea multă armură și cu caii prea buni pentru a fi simpli bandiți. Aveau și un steag, adăugă el, dar nu am putut să îl văd prea bine. Atârna.

– Cavaleri rătăcitori, poate? sugeră Sir Guillaume.

Thomas clătină din cap. Nu putea să găsească nici un motiv pentru care o trupă de cavaleri rătăcitori ar fi în aceste ținuturi părăsite sau de ce ar avea un steag. Oamenii pe care îi văzuse semănau cu niște soldați aflați în patrulă și, până să se întoarcă să fugă înapoi în sat, recunoscuse clar mănunchiurile de lănci de pe spatele cailor de povară. Cavalerii rătăcitori nu ar avea doar lănci pe caii lor de povară, ci mai degrabă grămezi de haine și alte bunuri.

– Cred, sugeră el, că Berat a trimis oameni la Astarac după ce am fost noi aici. Poate că s-au gândit că ne vom întoarce pentru încă un jaf?

– Deci sunt inamici?

– Avem noi prieteni în părțile acestea? întrebă Thomas.

Sir Guillaume rânji.

– Crezi că douăzeci?

– Poate chiar mai mulți, spuse Thomas, dar nu mai mult de treizeci.

– Poate că nu i-ai văzut pe toți?

– O să aflăm, nu e așa? întrebă Thomas. Dacă vor veni.

– Arbalete?

– Nu am văzut nici una.

– Atunci să sperăm că vin încoace, spuse lacom Sir Guillaume. Era la fel de dornic să facă bani ca orice bărbat. Avea nevoie de bani, și chiar de mulți, pentru mită și pentru luptă ca să-și recapete feuda din Normandia. Poate că este vărul tău? sugeră el.

– Isuse Hristoase, spuse Thomas, nu m-am gândit la asta și întinse mâna instinctiv la spate și își atinse arcul din tisă pentru că vărul său era diabolic.

Apoi simți cum îl cuprinde nerăbdarea la gândul că ar putea chiar fi Guy Vexille cel care călărea fără să știe către luptă.

– Dacă este Vexille, zise Sir Guillaume, pipăindu-și cicatricea de pe față, atunci eu am să-l omor.

– Îl vreau viu, spuse Thomas. Viu.

– Mai bine să îi spui asta și lui Robbie, zise Sir Guillaume, pentru că și el a jurat că îl va omorî.

Robbie voia să își răzbune fratele.

– Poate că nu este el, spuse Thomas, dar voia să fie vărul lui și voia să fie acum pentru că bătălia ce se apropia se anunța a fi pe față un măcel. Călăreții puteau să se apropie de oraș doar pe la vad sau, dacă alegeau, să călărească până mai sus sau mai în josul râului pentru a descoperi o altă trecere, iar un sătean, cu sabia ținută la ochii fiicei sale mici, îi încredințase că nu mai era nici un pod sau vad pe o distanță de opt kilometri. Așa că acei călăreți trebuiau să vină direct dinspre vad până în sat și, pe pășunile dintre cele două, aveau să moară.

Cincisprezece ostași aveau să protejeze intrarea în sat. Pentru moment, acei oameni erau ascunși în curtea unei colibe mari, dar atunci când inamicul avea să vină dinspre vad aveau să iasă pentru a bloca drumul și Sir Guillaume ordonă ca o căruță să fie pusă în mijlocul drumului pentru a forma o

barieră împotriva călăreților. De fapt, Thomas nici nu se aștepta ca cei cincisprezece oameni să se lupte, pentru că în spatele gardurilor livezilor de o parte și de alta a drumului își așezase arcașii. Arcașii aveau să facă primii victime și își permiteau luxul de a-și pregăti săgețile pe care le înfipseră cu vârful în jos la rădăcina gardului viu. Lângă ele imediat erau săgețile cu vârfurile late care aveau o lamă în formă de pană în vârf și fiecare lamă avea aripi lungi pentru ca, odată pătrunsă în carne, săgeata să nu mai poată fi scoasă. Arcașii șlefuiau capetele late pe piatra de ascuțit pe care ei o cărau în săculețele lor pentru a se asigura că sunt ascuțite precum lama.

– Așteptați, le spuse Thomas, așteptați până ce ajung la marcatorul de pe câmp.

Era o piatră albă vopsită lângă drum ce arăta unde se termina pășunea unui om și începea cea a altuia, iar când primul călăreț avea să ajungă la piatră, caii de luptă trebuiau loviți cu săgețile cu vârful lat, speciale pentru a pătrunde adânc, să rănească grav, pentru a înnebuni caii de durere. Câțiva cai de luptă ar cădea de atunci, dar alții ar putea supraviețui și s-ar împotmoli printre creaturile muribunde fără a putea continua atacul, așa că atunci când inamicul avea să fie aproape, arcașii treceau la săgețile cu ace de năvădit.

Acele de năvădit erau făcute pentru a pătrunde prin armură și cele mai bune aveau stinghia formată din două feluri de lemn. Primii cincisprezece centimetri din frasin sau plop erau înlocuiți cu stejar solid prins cu lipici din potcoavă, iar stejarul avea un capăt de fier lung cât degetul mijlociu al unui om, la fel de subțire precum degetul mic al unei femei și ascuțit precum un ac. Acel capăt asemănător cu un ac, sprijinit de stinghia grea de stejar, nu avea nici un cârlig și își croia drum prin armură și chiar ar penetra platoșa dacă ar lovi drept. Cele cu capetele late erau pentru a omorî caii, cele cu ace de năvădit pentru a omorî oameni și chiar dacă acei

călăreți ar fi ajuns într-un minut de la piatra de hotar de pe câmp până la marginea satului, cei douăzeci de arcași ai lui Thomas ar putea să folosească cel puțin trei sute de săgeți și tot ar fi avut de două ori mai multe ca rezervă.

Thomas făcuse asta de foarte multe ori până acum. În Bretania, unde învățase meserie, stătuse în spatele gardurilor vii și ajutase la distrugerea a zeci de inamici. Francezii aflaseră acest șiretlic pe pielea lor, așa că obișnuiau să trimită înainte arbaletrieri, dar săgețile tot îi omorau în timp ce aceștia își reîncărcau armele dificile, iar atunci călăreții nu aveau altă variantă decât să atace sau să se retragă. Oricum ar fi fost, arcașul englez era regele câmpului de luptă, pentru că nici un alt popor nu învățase să folosească arcul din tisă.

Arcașii, ca și oamenii lui Sir Guillaume, erau ascunși, dar Robbie avea comanda peste restul ostașilor care reprezentau momeala. Majoritatea lor erau aparent împrăștiați pe movila care se afla mai la nord de ulița satului. Unul sau doi săpau, iar restul stăteau doar, ca și cum s-ar fi odihnit. Alți doi întrețineau focul, asigurându-se ca fumul să-l îndemne pe inamic să înainteze. Thomas și Genevieve se îndreptară către movilă și, în timp ce Genevieve aștepta la baza acesteia, Thomas se sui să privească în gaura imensă pe care o făcuse Sir Guillaume.

– Goală?

– Multe pietricele, spuse Robbie, dar nici una din aur.

– Știi ce să faci?

Robbie încuviință vesel din cap.

– Să aștept până ce sunt dezorientați, spuse el, apoi să atac.

– Să nu pleci mai devreme, Robbie!

– Nu o să plecăm mai devreme, răspunse un englez pe nume John Faircloth.

Era un ostaș mult mai în vârstă și mai experimentat decât Robbie, și, deși titlul lui îi oferea dreptul să comande peste o mică trupă, Robbie știa că era mai bine să asculte sfatul bătrânului.

– Nu o să te dezamăgim, spuse voios scoțianul.

Caii oamenilor fură legați chiar în spatele movilei. Imediat ce inamicii aveau să apară, urmau să alerge de pe micul deal să încalece, iar când dușmanii erau împrăștiați și loviți de săgeți, Robbie urma să conducă atacul ce avea să îi copleșească din spate și deci să îi blocheze.

– Poate că este chiar vărul meu cel care vine, spuse Thomas. Nu știu asta, adăugă el, dar se poate să fie el.

– Eu și el avem o problemă de clarificat, zise Robbie, aducându-și aminte de fratele său.

– Îl vreau viu, Robbie. Are răspunsuri de dat.

– Dar după ce îți vei primi răspunsurile, spuse Robbie, îi vreau capul.

– Dar mai întâi răspunsurile, zise Thomas, apoi se întoarse când îl strigă Genevieve de la baza movilei.

– Am văzut ceva, spuse ea, în pădurea de castani.

– Nu vă uitați! le spuse Thomas oamenilor lui Robbie care o auziseră pe Genevieve, apoi, prefăcându-se că este plictisit din cauză că era plictisit, se întoarse încet și se uită peste râu. Pentru câteva secunde nu văzu nimic decât doi țărani care duceau mănunchiuri de surcele peste vad și se gândi, pentru un moment, că Genevieve probabil că se referea la acei oameni, apoi se uită peste râu și văzu trei călăreți pe jumătate ascunși într-un desiș de copaci. Cei trei bărbați probabil credeau că erau bine ascunși, dar în Bretania Thomas învățase să detecteze pericolele în păduri dese. Ne cercetează, îi spuse lui Robbie. Nu mai este mult, nu?

Își întinse arcul.

Robbie se uită la călăreți.

– Unul dintre ei este preot, spuse el nesigur.

Thomas se uită și el mai atent.

– Doar o robă neagră, rosti el.

Cei trei bărbați se întorseseră și acum se îndepărtau. Imediat nu se mai văzură din cauza pădurii dense.

– Și dacă este contele de Berat? întrebă Robbie.

– Și dacă este?

Thomas păru dezamăgit. Voia ca inamicul să fie vărul său.

– Dacă îl prindem, spuse Robbie, atunci vom cere o recompensă cum nu s-a mai cerut niciodată.

– Într-adevăr.

– Deci te superi dacă stau până este plătită?

Thomas fu uimit de întrebare. Se obișnuise cu ideea că Robbie pleca și că își conducea oamenii din cauza ranchiunei provocate de gelozie.

– Ai sta cu noi?

– Pentru a-mi primi partea din recompensă, spuse Robbie nedumerit. Este ceva în neregulă?

– Nu, nu, se grăbi Thomas să îl liniștească prietenul. O să îți primești partea, Robbie. Se gândea că ar putea să îi plătească partea lui Robbie din banii pe care îi avea și așa să îl îndemne pe scoțian pe drumul lui spre pocăință, dar nu era momentul potrivit pentru a-i sugera asta. Nu ataca prea devreme, îl avertiză din nou pe Robbie, și Dumnezeu să fie cu tine!

– Este timpul pentru o bătălie pe cinste, spuse Robbie, revenindu-i entuziasmul. Nu îi lăsa pe arcașii tăi să îi omoare pe cei bogați. Lăsați-ne și nouă câțiva.

Thomas rânji și coborî de pe movilă. Întinse arcul lui Genevieve, apoi merse cu ea până în locul unde Sir Guillaume și oamenii lui erau ascunși.

– Nu mai este mult, băieți, zise el, urcându-se pe căruță pentru a vedea peste zidul curții. Arcașii lui erau ascunși în gardurile vii ale livezii de peri de sub el, cu arcurile întinse și primele săgeți cu vârfurile late odihnindu-se pe corzile lor.

Li se alătură, iar apoi așteptă. Și așteptă. Timpul trecu, încet, abia trecea. Thomas așteptă atât de mult încât începu

să se întrebe dacă mai avea să vină vreun inamic sau, chiar mai rău, se temea că acei călăreți i-au mirosit ambuscada și că poate că ei ocoleau mai pe sus sau mai pe jos de-a lungul râului pentru a-i ataca pe ei prin ambuscadă. Cealaltă grijă a lui era că orașul Masseube, care nu era așa de departe, ar putea să trimită oameni pentru a afla de ce au dat foc la rugul de avertisment.

Sir Guillaume îi împărtășea grija.

– Unde naiba sunt? întrebă el când Thomas se întoarse în curte pentru a se urca pe căruță ca să vadă peste râu.

– Dumnezeu știe.

Thomas se uită la castanii din depărtare și nu văzu nimic care să îl alarmeze. Frunzele abia începeau să își schimbe culoarea. Doi porci mâncau printre trunchiurile copacilor.

Sir Guillaume purta o platoșă lungă, armura acoperindu-l din cap până în picioare. Avea o armură de piept lovită, legată cu o frânghie, o platoșă pentru antebraț și o cască simplă. Casca avea o margine lată ondulată pentru a respinge loviturile săbiilor, dar era o piesă de armură destul de ieftină și nu avea rezistența unei căști bune. Majoritatea ostașilor lui Thomas erau protejați la fel cu bucăți și piese de armură pe care le furaseră de pe diferite câmpuri de bătălie. Nici unul nu avea o armură completă și toate platoșele erau peticite, unele cu piele bătătorită. Unii cărau scuturi. Cel al lui Sir Guillaume era făcut din scânduri de salcie acoperite cu piele pe care blazonul lui, cei trei șoimi galbeni pe un câmp albastru, era atât de șters încât aproape că nici nu se distingea. Doar încă un ostaș mai avea un blazon pe scutul lui, în cazul lui o secure neagră pe un câmp alb, dar nu avea habar a cui era emblema. Luase scutul de la un inamic mort în timpul unei răfuieli în apropierea lui Aguillon, una dintre principalele garnizoane englezești din Gasconia.

– Trebuie să fie un scut englezesc, credea omul. Era un mercenar burgund care a luptat împotriva Angliei, a fost eliberat din funcție în urma păcii după căderea Calaisului, iar acum se bucura foarte mult că arcurile din tisă erau acum de partea lui. Cunoști emblema? întrebă omul.

– Nu l-am mai văzut niciodată, spuse Thomas. Cum ai intrat în posesia acelui scut?

– Sabia în șira spinării. Pe sub armura de spate. Cataramele i-au fost tăiate și armura de spate îi flutura precum o aripă ruptă. Hristoase, da' ce a mai țipat!

Sir Guillaume rânji. Luă jumătate de pâine neagră de sub platoșa sa și rupse o bucată, apoi înjură în timp ce mușcă din ea. Scuipă o bucată de granit care probabil că s-a desprins din piatră când a fost măcinat grâul, își simți dintele rupt și înjură din nou. Thomas se uită în sus pentru a vedea că soarele apunea.

– O să ajungem târziu acasă, mormăi el. O să fie întuneric.

– Găsește râul și urmează-l, spuse Sir Guillaume, apoi tresări din cauza durerii cauzate de dinte. Isuse, spuse el, urăsc dinții.

– Căței de usturoi, spuse burgundul. Pune căței de usturoi în gură. O să oprească durerea.

Atunci cei doi porci de printre castanii îndepărtați își ridicară capetele, stătură pentru o secundă și o zbughiră către sud. Ceva îi speriase și Thomas ridică o mână în semn de avertizare de parcă vocile însoțitorilor săi ar fi putut să deranjeze vreun călăreț care se apropia. Chiar în acel moment văzu o reflexie a soarelui dintre copacii de peste râu și știa că trebuie să vină de la o piesă a armurii. Sări jos.

– Avem companie, spuse el și fugi să se alăture celorlalți arcași de după gardul viu. Treziți-vă, le spuse el, mieii vin la tăiere.

Își ocupă locul în spatele gardului și Genevieve se așeză lângă el, cu o săgeată pregătită. Thomas se îndoia că ea va putea lovi pe cineva, dar îi zâmbi.

– Stai ascunsă până ajung la semnul de pe câmp, îi spuse ei, apoi se uită peste gard.

Veneau. Și aproape imediat ce inamicii se iviră, Thomas văzu că vărul lui nu era acolo pentru că steagul, întins acum că purtătorul lui se plimba printre copaci, arăta leopardul portocaliu cu alb a lui Berat în locul creaturii mitice a lui Vexille.

– Țineți-vă capetele jos! îi avertiză Thomas în timp ce încerca să își numere inamicii.

Douăzeci? Douăzeci și cinci? Nu mulți, și doar primii doisprezece aveau și lănci. Scuturile oamenilor, fiecare înfățișând leopardul portocaliu pe câmpul lui alb, confirma ce spunea și steagul, că aceștia erau călăreții contelui de Berat, dar un om, călare pe un cal negru mare era încărcat de armură, avea un scut galben cu un pumn roșu cu armură, un însemn necunoscut lui Thomas, iar acel om era de asemenea în armură completă și avea un penaj roșu cu galben fluturând înalt deasupra căștii lui. Thomas numără treizeci și unu de călăreți. Aceasta nu avea să fie o bătălie, ci mai degrabă un masacru.

Și brusc, ciudat, totul îi păru ireal. Se aștepta să fie entuziasmat și să simtă un pic de frică, dar în schimb se uita la călăreți ca și cum nu ar fi avut nici o legătură cu el. Atacul lor era dezordonat, observă el. Când ieșiră prima oară dintre copaci mergeau umăr la umăr, așa cum ar și trebui, dar se împrăștiară repede. Țineau lăncile în sus și nu aveau să fie lăsate în jos până ce călăreții nu aveau să fie aproape de inamicul lor. O lance avea în vârf un fanion zdrențuros negru. Valtrapurile de sub armurile cailor fluturau. Se auzeau numai potcoavele și zdrăngănitul armurii când piesele se loveau între ele. Bulgări mari de pământ zburau în urma potcoavelor; viziera unui om se tot ridica și cădea pe măsură ce calul său se ridica și cobora. Apoi atacul călăreților se îngustă când

încercară toți să traverseze vadul prin cel mai îngust punct și primii stropi albi de apă săriră aproape până la nivelul șeilor.

Trecură vadul. Oamenii lui Robbie dispăruseră și călăreții, crezând că urmăreau un inamic panicat, dădeau pinteni cailor lor de luptă și marii cai tropăiau pe drum, înșirându-se, până ce primii dintre ei ajunseră la hotarul de piatră de pe câmp și Thomas auzi zgomotul căruței împinse pentru a bloca drumul.

Stătu și luă instinctiv o săgeată cu ac de năvădit în loc de una cu capătul lat. Bărbatul cu scutul galben cu roșu era călare pe un cal care avea o armură mare cusută pe piele și știa că săgețile cu capătul lat nu avea cum să o pătrundă, apoi își trase mâna înapoi, coarda trecu de urechea lui și prima săgeată zbură. Șovăi când plecă de pe arc, apoi aerul lovi penajul de gâscă și zbură jos și cu putere pentru a se îngropa în pieptul calului negru. Thomas avea o a doua săgeată cu ac de năvădit pe coardă, încordă, trase și o a treia, încordă și trase și văzu celelalte săgeți zburând și fu uimit, mai mult ca niciodată, când văzu că primele săgeți făcură atât de puține pagube. Nici un cal nu căzu, nici unul nici măcar nu încetini, dar stinghii cu pene erau proiectate în păturile de protecție ale cailor și în armuri. Încordă din nou, trase, simți cum coarda zvâcnea de-a lungul curelei de pe antebrațul stâng, înșfăcă o nouă săgeată, apoi văzu primii călăreți căzând. Auzi sunetul de metal și carne prăbușindu-se la pământ și trimise încă o săgeată cu ac de năvădit către calul mare și negru, iar aceasta trecu prin armură și piele pentru a se înfige adânc și calul începu să spumege sânge pe gură și să dea din cap. Thomas își trimise următoarea săgeată către călăreț și o văzu cum se lovi de armură pentru a-l împinge pe spate în șaua lui înaltă.

Doi cai mureau, corpurile lor împiedicându-i pe ceilalți călăreți în timp ce săgețile încă se îndreptau spre ei. O lance căzu, alunecând pe pământ. Un om mort, cu trei săgeți în

piept, era călare pe un cal înspăimântat ce galopa pe linia atacului, sporind confuzia. Thomas trase din nou folosind acum o săgeată cu vârf lat pentru a doborî un cal din spatele grupului. Una dintre săgețile lui Genevieve zbură în înălțime. Rânjea și avea ochii mari. Sam înjură când i se rupse coarda, apoi se dădu înapoi pentru a-și lua alta și pentru a o prinde de arcul său. Calul mare negru încetinise și mergea la pas, așa că Thomas luă altă săgeată cu ac de năvădit, îngropând-o chiar lângă genunchiul stâng al călărețului.

– Caii! strigă Sir Guillaume după oamenii săi și Thomas își dădu seama că normandul credea că inamicii nu aveau să mai ajungă la bariera lui, așa că se hotărâse să atace ei. Unde era Robbie? O parte din inamici se întorceau către râu și Thomas trimise rapid patru săgeți cu vârf lat către acei lași, apoi mai trimise o săgeată cu ac de năvădit către călărețul calului negru. Săgeată sări din platoșa omului, apoi calul lui se împiedică și căzu în genunchi. Un paj, cel care ducea steagul Beratului, sări să îl ajute pe călăreț și Thomas înfipse o săgeată cu vârf lat în gâtul pajului, apoi alte două săgeți îl loviră pe bărbatul care se îndoi pe spate peste șaua lui și rămase acolo, mort cu trei săgeți înfipte în el și cu steagul căzut.

Oamenii lui Sir Guillaume se agitau în șeile lor, își scoaseră săbiile, ocupându-și pozițiile, umăr lângă umăr, și chiar atunci trupa lui Robbie veni dinspre nord. Atacul venea la țanc, lovind inamicul atunci când era mai speriat și Robbie avu inspirația să atace aproape de râu, astfel împiedicându-i să se retragă.

– Arcurile jos! strigă Thomas. Arcurile jos! Nu voia ca săgețile lor să-i lovească pe oamenii lui Robbie.

Își lăsă arcul lângă gardul viu și își scoase sabia. Era timpul să-l copleșească pe inamic și să îl măcelărească.

Oamenii lui Robbie loviră călăreții lui Berat cu o putere nemaipomenită. Mergeau cum trebuia, umăr la umăr, și șocul

ostaşilor aruncă trei cai inamici la pământ. Săbiile tăiau adânc, fiecare dintre oamenii lui Robbie alegându-şi câte un adversar. Robbie, strigând ţipătul lui de război, îşi îndemnă calul către Joscelyn.

– Douglas! Douglas! striga Robbie în timp ce Joscelyn încerca să stea în şaua de pe un cal muribund, un cal care se sprijinea în genunchii din faţă.

Auzi strigătul în spatele lui şi îşi trase sabia în spate ca un sălbatic, dar Robbie pară lovitura cu scutul lui şi continuă să îl împingă încât scutul, cu emblema inimii roşie a lui Douglas, lovi cu putere casca lui Joscelyn. Joscelyn nu îşi prinsese în curele casca, ştiind că în turnire îl ajuta câteodată să îşi dea jos oala mare din metal la sfârşitul unei lupte pentru a putea vedea mai bine un adversar pe jumătate înfrânt, aşa că acum i se întoarse pe umăr, deschizăturile în cruce pentru ochi dispărură şi rămase pe întuneric. Îşi agită sabia în aer, simţi că îşi pierdea echilibrul şi dintr-odată toată lumea lui era constituită doar din clănţănitul puternic al loviturilor de metal pe metal şi nu putea vedea, nu putea auzi, în timp ce Robbie îi lovea din nou casca cu sabia sa.

Ostaşii lui Berat se predau, aruncându-şi săbiile şi oferindu-le mănuşile lor adversarilor. Arcaşii erau printre ei acum, dându-i jos pe oameni din şeile lor, şi oamenii lui Sir Guillaume se grăbiră pe lângă ei pentru a urmări grupul de inamici ce încercau să fugă peste vad. Sir Guillaume îl lovi cu sabia pe unul dintre laşi, iar lovitura îi smulse casca bărbatului de pe cap. Bărbatul îşi roti sabia în faţă şi sângele izbucni şiroind, iar capul bărbatului mort căzu în râu în timp ce corpul fără cap continua să călărească.

– Mă predau, mă predau! strigă Joscelyn speriat. Pot fi răscumpărat! Acestea erau cuvintele ce salvau vieţile oamenilor bogaţi pe câmpurile de luptă şi le mai rosti o dată şi mai repede. Pot fi răscumpărat! Piciorul drept îi era blocat sub

calul lui, încă era orbit de casca strâmbă și tot ce putea auzea era bocănitul potcoavelor, strigătele și țipetele oamenilor răniți, uciși de arcași. Apoi, dintr-odată, fu orbit de lumină atunci când casca lui zimțată îi fu trasă de pe cap și un bărbat stătea peste el cu o sabie. Mă predau, se grăbi Joscelyn să spună, apoi își aduse aminte de rangul său. Ești un nobil?

– Sunt un Douglas din casa Douglas, spuse bărbatul într-o franceză spurcată, și la fel de nobil precum oricine în Scoția.

– Atunci mă predau ție, spuse disperat Joscelyn, și putea chiar să plângă pentru că-și văzuse toate visurile spulberate într-o scurtă repriză de săgeți, teroare și măcel.

– Cine ești? întrebă Robbie.

– Sunt nobilul de Béziers, spuse Joscelyn, și moștenitor al Beratului.

Și Robbie sări în sus de bucurie.

Pentru că era bogat.

Contele de Berat se întreba dacă ar fi trebuit să ordone ca trei sau patru oameni să fi rămas în urmă. Nu pentru că ar fi crezut că ar fi avut nevoie de protecție, ci mai degrabă pentru că era de datoria lui să aibă un anturaj și plecarea lui Joscelyn, a părintelui Roubert și a tuturor celorlalți călăreți îl lăsaseră cu pajul lui, încă un alt servitor și șerbii care scormoneau pământul pentru a dezvălui misteriosul zid ce părea, credea contele, că ascunde o peșteră sub locul unde a fost odată altarul capelei.

Strănută din nou, apoi se simți un pic amețit și se așeză pe o piatră căzută.

– Veniți lângă foc, sire, sugeră pajul lui.

Pajul era un fiul unui arendaș din partea de nord a regiunii și era un tip de șaptesprezece ani nepăsător și lipsit de imaginație, care nu a vrut să îl însoțească pe Joscelyn către glorie.

– Foc? se uită contele către băiatul pe nume Michel.

– Am făcut un foc, domnul meu, spuse Michel, arătând către partea îndepărtată a cavoului unde un foc mic fusese aprins din scândurile desprinse din coşciuge.

– Foc, spuse contele, care nu prea putea să gândească limpede.

Strănută şi încercă să respire.

– Este o zi friguroasă, domnul meu, explică băiatul, şi focul vă va face să vă simţiţi mai bine.

– Un foc, spuse contele, confuz, apoi simţi o energie nemaiîntâlnită. Bineînţeles! Un foc! Bine ai făcut, Michel! Fă o torţă şi adu-o aici!

Michel se duse la foc şi găsi o bucată lungă de lemn de ulm ce ardea la un capăt şi o trase prudent din flăcări. O duse la zidul unde contele, având febră, îi împingea în lături pe şerbi. În vârful zidului, ce era făcut din piatră învelită, era o gaură mică, nu mai mare decât îi trebuia unei vrăbioare să intre, şi gaura, prin care contele se uitase entuziasmat, dar fără rost, părea să dea spre o peşteră. Contele se întoarse când Michel aduse torţa.

– Dă-o încoace, dă-o încoace, spuse el nerăbdător, apoi înşfăcă lemnul aprins şi-l agită înainte şi înapoi pentru a-l aprinde mai tare. Când ulmul ardea tare, îl aruncă prin gaură şi, spre bucuria lui, lemnul trecu direct prin ea, confirmându-i că era o încăpere în spate; îl împinse până ce căzu înăuntru şi apoi se aplecă şi îşi lipi ochiul drept de gaură pentru a se uita.

Flăcările deja începeau să se stingă în aerul închis din peşteră, dar făcea destulă lumină pentru a arăta ce se afla dincolo de zid. Contele privi şi inspiră.

– Michel! spuse el. Michel! Pot vedea...

Chiar atunci lumina se stinse.

Şi contele leşină.

Alunecă pe movila de pământ, cu fața albă și cu gura deschisă și pentru un moment Michel crezu că stăpânul lui murise, dar chiar atunci contele scoase un oftat, însă rămase inconștient. Șerbii se uitau cu gura căscată la pajul care se holba la conte, apoi Michel își reveni un pic în fire și le ordonă oamenilor să îl care pe conte afară din cavou. Acest lucru era greu de înfăptuit, pentru că trebuia să îl urce pe scară, dar, odată ce îl urcară, fu adusă o roabă din sat și îl împinse pe conte spre nord către Mănăstirea Sfântul Sever. Călătoria dură aproape o oră și contele gemu o dată sau de două ori și păru că tremură, dar încă mai era viu când călugării îl duseră la infirmerie unde îl așezară într-o cameră mică, albă, cu un șemineu în care era aprins un foc mare.

Fratele Ramón, un spaniol care era medicul mănăstirii, aduse un raport priorului.

– Contele are febră, spuse el, și i s-a mărit fierea.

– O să moară? întrebă Planchard.

– Doar dacă va dori Dumnezeu, spuse fratele Ramón, ceea ce spunea mereu când era întrebat asta. O să îi punem lipitori și o să încercăm să îndepărtăm febra făcându-l să transpire.

– Și te vei ruga pentru el, îi aduse aminte Planchard lui Ramón, apoi se întoarse la Michel și află că ostașii contelui au plecat să-i atace pe englezi în valea râului Gers. O să te întâlnești cu ei când se vor întoarce, îi ordonă priorul lui Michel și le vei spune că domnul lor este bolnav și este țintuit în pat. Adu-i aminte nobilului Joscelyn că trebuie transmis un mesaj la Berat.

– Da, domnul meu.

Michel păru speriat de responsabilitatea de pe umerii lui.

– Ce făcea contele când a leșinat? întrebă Planchard și află astfel despre zidul ciudat de sub capela castelului.

– Poate că ar trebui să mă întorc, sugeră Michel agitat, şi să aflu ce este în spatele zidului?

– Vei lăsa asta pe mâna mea, spuse dur Planchard. Singura ta datorie este către stăpânul tău şi către nepotul acestuia. Acum du-te şi găseşte-l pe nobilul Joscelyn!

Michel plecă să întâmpine întoarcerea lui Joscelyn şi Planchard plecă în căutarea care îl aduseseră pe conte la mănăstire. Aşteptau la poartă, crezând că vor primi o recompensă, şi căzură în genunchi când se apropie Planchard. Stareţul îi vorbi prima oară celui mai bătrân bărbat.

– Veric, ce mai face soţia ta?

– Suferă, sir, suferă.

– Transmite-i că o pomenesc mereu în rugăciunile mele, spuse sincer Planchard. Ascultaţi, toţi, ascultaţi bine! Aşteptă până ce toţi se uitau la el. Ceea ce veţi face acum, le spuse el dur, este să vă întoarceţi la castel şi să acoperiţi zidul. Puneţi pământul la loc. Sigilaţi-l! Nu mai săpaţi. Veric, ştii ce este o *encantada?*

– Bineînţeles, domnul meu, spuse Veric, închinându-se.

Priorul se aplecă mai aproape de şerb.

– Dacă nu acoperiţi zidul, Veric, atunci o molimă de *encantadas* va veni dinspre subsolul castelului şi vă va lua copiii, toţi copiii voştri. Se uită la toţi bărbaţii îngenunchează. Se vor ridica din pământ, vă vor înşfăca toţi copiii şi vor dansa cu ei până în iad. Aşa că acoperiţi zidul. Şi, după ce veţi face asta, veniţi înapoi la mine şi vă voi recompensa. Cutia săracilor a mănăstirii conţinea câteva monede şi Planchard avea de gând să le dea şerbilor. Am încredere în tine, Veric! Nu mai săpaţi, doar acoperiţi zidul.

Şerbii se grăbiră să îl asculte. Planchard îi privi cum se îndepărtează şi spuse o scurtă rugăciune, în care Îl rugă pe Dumnezeu să-l ierte pentru că a spus un neadevăr. Planchard nu credea că demoni vrăjiţi locuiau sub vechea capelă de la

Astarac, dar nici nu știa dacă ceea ce descoperise contele ar trebui ascuns și amenințarea cu *encantadas* avea să fie suficientă pentru a se asigura că treaba va fi făcută cum trebuie.

Apoi, după ce rezolvă această mică criză, Planchard se întoarse în camera lui. Atunci când contele sosise la mănăstire și provocase o asemenea agitație, priorul citea o scrisoare adusă de un mesager chiar cu o oră înainte. Scrisoarea venise de la casa unui cistercian din Lombardia și acum Planchard o citea din nou și se întreba dacă ar trebui să le comunice celorlalți frați îngrozitorul conținut al acesteia. Hotărî să nu o facă, apoi căzu în genunchi pentru a se ruga.

„Trăia, se gândea el, într-o lume rea."

Și biciul lui Dumnezeu a venit să îi pedepsească. Acesta era mesajul scrisorii și Planchard nu putea să facă altceva decât să se roage.

– *Fiat voluntas tua,* repeta el iar și iar. Așa va fi.

Și lucrul îngrozitor, se gândi Planchard, era că voia Domnului avea să fie înfăptuită.

Primul lucru pe care trebuia să îl facă era să recupereze cât mai multe săgeți. Săgețile erau la fel de multe precum dinții la găini în Gasconia. În Anglia, sau pe teritoriul englez din Franța, găseai întotdeauna săgeți de rezervă. Erau făcute în districte, legate în mănunchiuri a câte douăzeci și patru și trimise oriunde luptau arcașii, dar aici, departe de orice garnizoană englezească, oamenii lui Thomas trebuiau să economisească săgețile, așa că mergeau de la cadavru la cadavru strângându-și prețioasele săgeți. Majoritatea săgeților cu capătul lat erau afundate adânc în carnea cailor și acele capete erau majoritatea pierdute, dar stinghiile săgeților erau îndepărtate destul de ușor și toți arcașii aveau capete de săgeți de rezervă în tolbele lor. Unii oameni tăiau carnea cadavrelor

pentru a recupera capetele late. Alte săgeți își rataseră țintele și zăceau în iarbă și arcașii râdeau pe seama lor.

– Una dintre săgețile tale, Sam! strigă Jake. Ai ratat cu un kilometru!

– Aia nu este a mea. Trebuie să fie a lui Genny.

– Tom! Jake văzu cei doi porci traversând râul. Pot să mă duc să iau masa?

– Mai întâi săgețile, Jake, spuse Thomas, cina după aceea.

Se aplecă peste un cal mort și tăie în carne pentru a încerca să recupereze un cap lat. Sir Guillaume fura bucăți de armură, desfăcea armurile de picioare și umerarele de la oamenii morți. Un alt ostaș trăgea platoșa de pe un cadavru. Arcașii duceau grămezi întregi de săbii. Zece cai inamici ori care erau foarte puțin răniți sau chiar nevătămați fură păstrați. Ceilalți erau ori morți, ori aveau dureri atât de mari încât Sam îi trimitea pe lumea cealaltă cu o lovitură de secure în frunte. Era o victorie așa cum și-o dorise Thomas și, chiar mai mult, Robbie îl capturase pe bărbatul pe care Thomas îl crezuse a fi liderul inamicilor. Era un bărbat înalt cu o față rotundă, pe care puteai să citești mânia și care lucea din cauza sudorii.

– Este moștenitorul Beratului, îi spuse Robbie lui Thomas în timp ce acesta se apropia, și unchiul lui nu a fost aici.

Joscelyn se uită la Thomas și, văzându-i mâinile pline de sânge și arcul cu tolba, îl consideră un om fără statut, așa că se uită în schimb la Sir Guillaume.

– Tu ești la conducere aici? ceru el să știe.

Sir Guillaume arătă către Thomas:

– El este.

Joscelyn păru că nu mai are cuvinte. Privea, uimit, în timp ce oamenii lui răniți erau jefuiți. Cel puțin cei doi oameni ai lui, Villesisle și însoțitorul lui, erau amândoi în viață, dar nici unul din ei nu putuse să lupte așa cum o făceau de obicei

pentru că săgeţile le omorâseră caii. Unul dintre oamenii unchiului său îşi pierduse mâna dreaptă, altul era pe cale să moară din cauza unei săgeţi primite în stomac. Joscelyn încercă să îşi numere oamenii vii şi morţi şi îşi dădu seama că doar şase sau şapte dintre oamenii lui reuşiseră să scape peste vad.

Begarda jefuia cu restul oamenilor. Joscelyn scuipă atunci când îşi dădu seama cine era, apoi se închină, dar continuă să se uite la Genevieve care purta o armură argintie. Era, se gândea el, cea mai frumoasă creatură pe care o văzuse vreodată.

– S-a decis soarta ei, spuse sec Sir Guillaume, prinzând privirea lui Joscelyn.

– Deci, cât valorezi? îl întrebă Thomas pe Joscelyn.

– Unchiul meu va plăti mult, răspunse Joscelyn aspru, încă nesigur dacă Thomas era, într-adevăr, comandantul inamic. Era şi mai nesigur pe faptul că unchiul lui avea să plătească o recompensă pentru el, dar nu voia să le sugereze asta persoanelor care îl ţineau captiv sau cu atât mai puţin să le spună că era norocos dacă ar fi reuşit să strângă câţiva scuzi. Béziers era doar o adunătură săracă de cocioabe din Picardia şi ar fi avut noroc dacă ar fi putut să recompenseze o capră capturată. Se uită iar la Genevieve, minunându-se de picioarele ei lungi şi părul blond. Aţi fost ajutaţi de către diavol pentru a ne înfrânge, spuse el amar.

– În luptă, spuse Thomas, este bine să ai prieteni puternici. Se întoarse către locul înglodat cu cadavre. Grăbiţi-vă! strigă la oamenii lui. Vrem să ajungem acasă înainte de miezul nopţii!

Oamenii erau binedispuşi. Cu toţii aveau să primească o parte din recompensa lui Joscelyn, chiar dacă Robbie avea să primească cea mai mare parte, iar de la ceilalţi prizonieri mai neînsemnaţi aveau să obţină câteva monede. În plus, au mai luat şi căşti, arme, scuturi, săbii şi cai şi doar vreo doi

ostaşi nu au primit decât câteva lucruri. Era o după-amiază bună pentru muncă, şi râdeau în timp ce îşi aduceau caii, încărcau animalele capturate cu pradă şi se pregătiră să plece.

Chiar atunci un călăreţ singuratic veni de peste vad.

Sir Guillaume îl văzu primul şi îl strigă pe Thomas care se întoarse şi văzu că acela care se apropia era un preot. Bărbatul avea robe negre şi albe, însemnând că era dominican.

– Nu trageţi! strigă Thomas către oamenii lui. Jos arcurile! Jos!

Se îndreptă către preotul care era călare pe o iapă mică. Genevieve era deja în şa, dar acum sări jos din şa şi se grăbi să îl prindă din urmă pe Thomas.

– Numele lui, spuse Genevieve încet, este părintele Roubert.

Era albă la faţă şi vorbi pe un ton amar.

– Este bărbatul care te-a torturat? întrebă Thomas.

– Nenorocitul, spuse ea, şi Thomas credea că încerca din răsputeri să nu plângă; ştia ce simţea pentru că şi el simţise aceeaşi umilinţă în mâinile unui călău.

Îşi aducea aminte cum îl implorase pe călăul său şi de ruşinea îndurată. Îşi aducea aminte recunoştinţa pe care o simţise atunci când durerea a încetat.

Părintele Roubert îşi întoarse calul la optsprezece metri de Thomas şi se uită la morţii împrăştiaţi.

– Au fost spovediţi? întrebă el.

– Nu, spuse Thomas, dar dacă vrei să îi spovedeşti, părinte, atunci fă-o! Iar apoi întoarce-te în Berat şi spune-i contelui că îl avem pe nepotul lui şi că vom negocia o recompensă.

Nu mai avea ce să îi spună dominicanului, aşa că o apucă pe Genevieve de cot şi plecară.

– Tu eşti Thomas de Hookton? întrebă părintele Roubert.

Thomas se întoarse:

– Ce te interesează pe dumneata?

– Ai privat iadul de un suflet, spuse preotul, și, dacă nu îl cedezi, atunci o să îl cer și pe al tău.

Genevieve luă arcul de pe umărul său.

– O să ajungi în iad înaintea mea, îi strigă ea lui Roubert.

Călugărul o ignoră și continuă, în schimb, să îi vorbească lui Thomas.

– Ea este creatura diavolului, englezule, și te-a vrăjit. Iapa lui tresări și el o lovi peste ceafă nervos. Biserica a luat o decizie și tu trebuie să te supui.

– Și eu am luat propria decizie, spuse Thomas.

Părintele Roubert își ridică vocea pentru ca și oamenii din spatele lui Thomas să îl audă.

– Este o begardă! spuse el. Ea este o eretică! A fost excomunicată, dată afară din sfânta curte a lui Dumnezeu, ceea ce înseamnă că este un suflet damnat! Nu mai poate să fie salvată și nici orice om care o ajută! M-ați auzit? Vă vorbește Biserica Domnului pe pământ, și sufletele voastre nemuritoare, toate sufletele voastre nemuritoare, se află în primejdie iminentă din cauza ei. Se uită iar la Genevieve și nu putu să își ascundă un rânjet disprețuitor. O să mori, cățea, spuse el, în flăcările pământești ce te vor conduce către flăcările eterne ale iadului.

Genevieve își ridică arcul mic, care avea pe coardă o săgeată cu capăt lat.

– Nu, îi spuse Thomas.

– Este călăul meu, spuse Genevieve cu lacrimi pe obraji.

Părintele Roubert rânji văzând arcul ei.

– Ești curva diavolului, îi spuse el, și viermii o să se strângă în pântecele tale, iar pieptul tău va da doar puroi și demonii se vor juca cu tine.

Genevieve dădu drumul la săgeată.

Ea tresări când eliberă săgeata. Nu ținti. Mânia o făcuse să încordeze coarda mult în spate și apoi îi dădu drumul, dar avea ochii plin de lacrimi încât abia putea să îl vadă pe

părintele Roubert. Când exersase, săgețile ei majoritatea zburaseră aiurea, dar chiar în ultimul moment, chiar atunci când să elibereze săgeata, Thomas încercă să îi dea peste mână; abia o atinse, o bătu un pic peste mâna cu care ținea arcul, și săgeata se smuci când se desprinse de pe coardă. Părintele Roubert voia să îi insulte arcul ei de jucărie, dar în schimb săgeata zbură drept și îl lovi. Capătul lat și lung se înfipse în gâtul preotului și săgeata rămase acolo, penele ei albe înroșindu-se de la sângele ce curgea de pe stinghie. Pentru un moment preotul rămase în șa, cu o privire de mirare desăvârșită, apoi un al doilea șiroi de sânge țâșni peste urechile calului. Părintele Roubert scoase un sunet de parcă s-ar îneca și căzu la pământ ca un bolovan.

Până când Thomas ajunse la el, preotul era mort deja.

– Ți-am spus că o să ajungă în iad înaintea mea, spuse Genevieve, apoi scuipă cadavrul.

Thomas își făcu semnul crucii.

Ar fi trebuit să fie multă veselie în urma victoriei ușoare, dar vechea stare de spirit, cea posomorâtă, reveni pentru a bântui garnizoana de la Castillon d'Arbizon. Se descurcaseră bine în luptă, dar moartea preotului îi înspăimântase pe oamenii lui Thomas. Majoritatea erau păcătoși nepocăiți, unii dintre ei omorâseră și ei preoți, dar toți erau superstițioși, iar moartea călugărului era considerată un semn rău. Părintele Roubert se apropiase neînarmat, venise în tratative și a fost doborât precum un câine. Câțiva oameni o aplaudară pe Genevieve. Era o femeie cuviincioasă, spuneau ei, o femeie soldat, și Biserica putea să se ducă dracului că pe ei nu îi interesa, dar aceștia formau o minoritate. Majoritatea garnizoanei se temea de ultimele cuvinte ale preotului că sufletele lor erau blestemate din cauza păcatului de a adăposti o eretică, iar acele amenințări dure le aduseră aminte de temerile care i-au

bântuit atunci când viața lui Genevieve a fost prima oară cruțată. Robbie arătă o față neîndurătoare și, atunci când îl provocă Thomas întrebându-l pe scoțian când avea de gând să plece către Bologna, Robbie încercă să evite întrebarea.

– Rămân aici, spuse el, până aflu ce recompensă o să primesc. Nu plec de la banii lui.

Arătă cu degetul către Joscelyn care află între timp despre antagonismul din garnizoană și făcea ce putea să îi instige și mai mult prevestind lucruri rele dacă begarda nu avea să fie arsă. Refuză să mănânce la aceeași masă cu Genevieve. În calitate de nobil avea dreptul la cel mai bun tratament pe care l-ar putea oferi castelul și el dormea singur într-o cameră în vârful turnului, dar decât să mănânce în sală, prefera să mănânce cu Robbie și cu ostașii pe care îi înșela cu povești despre turnirele lui și îi speria cu avertismente periculoase despre ce au pățit oamenii ce îi protejau pe dușmanii Bisericii.

Thomas îi oferi lui Robbie aproape toți banii pentru a-i păstra ca partea lui din recompensa lui Joscelyn, iar suma finală avea să fie ajustată atunci când recompensa avea să fie negociată.

– Poate că vei ajunge să îmi datorezi mult mai mult, spuse el, și de unde să știu eu că o să îl plătești? Și de unde vei ști unde sunt eu?

– O să trimit banii familiei tale, promise Thomas. Ai încrede în mine, nu-i așa?

– Biserica nu are, veni răspunsul amar al lui Robbie, așa că eu de ce aș face asta?

Sir Guillaume încercă să atenueze tensiunea, dar știa că garnizoana se destrăma. O bătaie se iscă în sala de jos într-o seară între susținătorii lui Robbie și oamenii care o apărau pe Genevieve, iar la sfârșitul bătăii un englez muri și un gascon își pierdu un ochi din cauza unui cuțit. Sir Guillaume le administră bătăușilor lovituri dure în cap, dar știa că aveau să mai fie asemenea bătăi.

– Ce propui să facem în legătură cu asta? îl întrebă pe Thomas la o săptămână după încăierarea de lângă râul Gers.

Venea un vânt rece dinspre nord, un vânt despre care oamenii considerau că îi plictisea și îi făcea mai irascibili. Sir Guillaume și Thomas erau pe meterezele fortăreței, sub steagul ducelui de Northampton. Sub acel steag roșu și verde atârna leopardul portocaliu al Beratului, dar cu susul în jos pentru a arăta lumii că stindardul a fost capturat în bătălie. Genevieve era și ea acolo, dar simțind că nu voia să audă ceea ce Sir Guillaume venise să spună, ea plecă într-un colț îndepărtat al meterezelor.

– O să aștept aici, spuse Thomas.

– Pentru că va veni vărul tău?

– De aceea mă aflu aici, răspunse Thomas.

– Și să presupunem că nu vei mai avea oameni? întrebă Sir Guillaume.

Thomas nu spuse nimic pentru o vreme. În cele din urmă, rupse tăcerea:

– Și tu?

– Sunt alături de tine, spuse Sir Guillaume, așa prost cum ești. Dar dacă vărul tău vine, Thomas, nu va veni singur.

– Știu.

– Și nu va fi la fel de prost precum a fost Joscelyn. Nu îți va oferi pur și simplu victoria.

– Știu.

Vocea lui Thomas era din ce în ce mai slabă.

– Ai nevoie de mai mulți oameni, spuse Sir Guillaume. Avem o garnizoană; avem nevoie de o mică armată.

– Ar fi de ajutor, fu de acord Thomas.

– Dar nimeni nu va veni atâta timp cât ea este aici, îl avertiză Sir Guillaume, uitându-se la Genevieve. Și trei gasconi au plecat ieri. Cei trei ostași nici măcar nu au așteptat

partea lor din recompensa lui Joscelyn, ci pur și simplu au plecat către vest în căutarea altui stăpân.

– Nu vreau lași aici, tresări Thomas.

– Oh, nu fi așa prost! se răsti Sir Guillaume la el. Oamenii tăi se vor lupta cu alți oameni, Thomas, dar nu se vor lupta cu Biserica. Nu se vor lupta cu Dumnezeu. Făcu o pauză, nevrând să spună ce avea în minte, dar apoi își luă inima în dinți: Trebuie să o trimiți departe, Thomas. Trebuie să plece.

Thomas se uită la dealurile dinspre sud. Nu spuse nimic.

– Trebuie să plece, repetă Sir Guillaume. Trimite-o la Pau. Bordeaux. Oriunde.

– Dacă fac asta, spuse Thomas, atunci ea moare. Biserica o va găsi și o va arde.

Sir Guillaume se uită la el.

– Ești îndrăgostit de ea, nu-i așa?

– Da, spuse Thomas.

– Isuse Hristoase, spuse Sir Guillaume exasperant. Dragoste! Întotdeauna aduce probleme.

– Bărbatul este născut pentru asta, spuse Thomas, la fel cum scânteile zboară către cer.

– Poate, spuse Sir Guillaume sinistru, dar sunt femei care duc mai departe neamul nenorocit.

Și chiar atunci Genevieve îi strigă.

– Călăreți! îi avertiză ea și Thomas alergă pe metereze și se uită în jos către drumul dinspre est și văzu șaizeci sau șaptezeci de călăreți ieșind din pădure.

Erau ostași care purtau tunica portocalie cu alb a lui Berat și la început Thomas crezu că veneau să ofere o recompensă pentru Joscelyn, apoi își dădu seama că fluturau un steag ciudat, nu leopardul lui Berat, ci un steag al Bisericii ca acela purtat în defilări de zilele sfinte. Atârna de un băț în cruce și înfățișa rochia albastră a Fecioarei Maria, iar după el, pe cai mai mici, veneau doisprezece oameni ai Bisericii.

Sir Guillaume se închină.

– Probleme, spuse el scurt, apoi se întoarse către Genevieve. Fără săgeți! M-ai auzit, fetiță? Fără săgeți nenorocite!

Sir Guillaume alergă în jos pe scări, iar Genevieve se uită către Thomas.

– Îmi pare rău, spuse ea.

– Pentru că ai omorât preotul? Să se ducă la naiba nenorocitul acela!

– Cred că mai degrabă ei au venit să ne trimită pe noi la naiba, spuse Genevieve și se duse cu Thomas pe latura meterezelor de unde se vedeau strada principală a lui Castillon d'Arbizon, poarta de vest și podul de peste râul din depărtare.

Călăreții înarmați așteptară în afara orașului, în timp ce clericii descălecau și, precedați de către steagul lor, mărșăluiră pe strada principală ce ducea către castel. Majoritatea oamenilor Bisericii erau îmbrăcați în negru în afară de unul care era îmbrăcat într-o mantie albă, avea mitră și ducea un baston alb ce avea capătul îndoit din aur. Un episcop, cu siguranță. Era un om durduliu cu părul lung, alb, ce ieșea de sub tivul auriu al mitrei. Îi ignora pe orășenii care îngenuncheau în fața lui în drumul său către castel.

– Thomas! strigă el. Thomas!

– Ce o să faci? întrebă Genevieve.

– Ascultă-l, spuse Thomas.

O conduse către bastionul mai mic de deasupra porții ce era deja înțesat de arcași și ostași. Robbie era și el acolo și, când Thomas apăru, scoțianul arătă spre el și strigă către episcop:

– Acesta este Thomas!

Episcopul lovi pământul cu bastonul lui.

– În numele lui Dumnezeu, strigă el, Atotputernicului Tată, și în numele Fiului și în numele Sfântului Duh și în numele tuturor sfinților și în numele sfântului nostru Părinte, Clement, și prin virtutea ce ne-a fost încredințată să iertăm și

să legăm în ceruri așa cum iertăm și legăm și pe pământ, te chem, Thomas! Te chem!

Episcopul avea o voce plăcută. Se auzea clar și singurul sunet care se mai auzea, cu excepția vântului, era murmurul câtorva oameni de-ai lui Thomas care traduceau franceza în engleză pentru arcași. Thomas se aștepta ca episcopul să vorbească în latină și astfel numai el ar fi înțeles ce s-ar fi zis, dar episcopul dorea ca toată lumea să îi înțeleagă cuvintele.

– Este știut, Thomas, reluă episcopul, odată botezat în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, ai decăzut din comunitatea trupului lui Hristos comițând păcatul de a adăposti și a apăra o eretică condamnată și o ucigașă. Deci acum, cu durere în suflet, te lipsim, Thomas, așa cum vom face cu toți complicii și susținătorii tăi, de împărtășania trupului și sângelui Domnului nostru Isus Hristos. Lovi tare pământul din nou și unul dintre preoți sună cu un clopoțel mic. Te separăm, continuă episcopul, vocea lui răsunând în turnurile înalte ale castelului, de societatea tuturor creștinilor și te excludem din toate hotarele sfinte. Bastonul lovi din nou bolovanii și clopoțelul sună. Te izgonim din sânul sfintei noastre mame Biserica din ceruri și de pe pământ. Tonul limpede al clopoțelului răsună din pietrele turnurilor. Te declarăm, Thomas, excomunicat și te judecăm pentru a fi condamnat focului etern cu Satana și toți îngerii lui și toți nenorociții. Te numim blestemat din cauza acestui lucru păcătos și îi chemăm pe toți care sunt de partea și care Îl iubesc pe Domnul nostru Isus Hristos să pronunțe pedeapsa ta.

Bătu cu bastonul o ultimă dată, se uită sfidător către Thomas, iar apoi se întoarse să plece, urmat de către toți preoții și de către steagul lor.

Și Thomas se simți amorțit. Rece și amorțit. Gol. Era ca și cum fundațiile pământului ar fi dispărut pentru a lăsa o gaură dureroasă deasupra porților arzătoare ale iadului. Toate

certitudinile vieții, ale lui Dumnezeu, ale salvării, ale eternității dispăruseră, spulberate precum frunzele căzute ce foșnesc în canalele orașului. Fusese transformat într-un adevărat hellequin, excomunicat, deconectat de mila, dragostea și prezența lui Dumnezeu.

– L-ai auzit pe episcop! rupse Robbie tăcerea de pe metereze. Suntem chemați să îl arestăm pe Thomas sau o să îi împărtășim condamnarea.

Și puse mâna pe sabia sa și ar fi scos-o dacă nu ar fi intervenit Sir Guillaume.

– Destul! strigă normandul. Destul! Sunt al doilea la comandă aici. Pune cineva acest lucru la îndoială? Arcașii și ostașii se retrăseseră de lângă Thomas și Genevieve, dar nimeni nu interveni de partea lui Robbie. Fața lui Sir Guillaume era la fel de încruntată precum moartea. Santinelele să rămână la posturile lor, ordonă el, iar restul în camerele voastre. Acum!

– Avem o îndatorire... începu Robbie, iar apoi se dădu un pas înapoi când Sir Guillaume se apropie de el nervos.

Robbie nu era un laș, dar nimeni nu ar fi putut să i se opună lui Sir Guillaume în acel moment de furie.

Oamenii plecară fără tragere de inimă, dar plecară totuși, și Sir Guillaume își băgă înapoi în teacă sabia pe jumătate scoasă.

– Are dreptate, bineînțeles, spuse el supărat în timp ce Robbie coborî treptele.

– Era prietenul meu! protestă Thomas, încercând să se agațe de singurul lucru cert într-o lume care se răsturnase cu susul în jos.

– Și o vrea pe Genevieve, spuse Sir Guillaume, și pentru că nu o poate avea și-a băgat în cap că sufletul lui este pierdut. De ce crezi că episcopul nu ne-a excomunicat pe toți? Pentru că atunci am fi toți în același iad și nu am mai avea nimic de pierdut. Ne-a împărțit, cei binecuvântați și cei blestemați, și Robbie vrea ca sufletul lui să fie în siguranță. Poți să îl condamni?

– Dar tu? îl întrebă Genevieve pe normand.

– Sufletul meu s-a ofilit acum mulți ani, spuse Sir Guillaume trist, apoi se întoarse și privi în jos către strada principală. O să lase ostași în fața orașului ca să te captureze atunci când vei părăsi orașul. Dar poți ieși pe poarta mică din spatele casei părintelui Medous. Nu o să o păzească și pe aceea și poți traversa râul pe la moară. Vei fi în siguranță în pădure.

Pentru o clipă Thomas nu înțelese ce voia să zică Sir Guillaume, apoi îndemnul lui îl lovi cu o forță nemaipomenită. Să fugă. Să se ascundă. Să predea comanda, să își abandoneze noua lui bogăție, oamenii lui, totul. Se uită la Sir Guillaume, care ridică din umeri.

– Nu poți să rămâi, Thomas, spuse blând bărbatul în vârstă. Robbie sau unul dintre prietenii lui te vor omorî. Eu cred că vreo douăzeci dintre noi îți vom fi alături, dar dacă rămâi va fi o luptă între noi și ei și ei vor câștiga.

– Tu vei rămâne aici?

Sir Guillaume păru deranjat de întrebare, apoi încuviință din cap.

– Știu de ce ai venit aici, spuse el, nu cred că acel lucru nenorocit există și, chiar dacă ar exista, nu aș avea nici cea mai mică șansă să îl găsesc. Dar putem face bani aici și eu am nevoie de bani, așa că, da, rămân. Dar tu pleci, Thomas! Du-te spre vest. Găsește o garnizoană englezească. Du-te acasă. Văzu împotrivirea din ochii lui Thomas. În numele lui Dumnezeu, ce altceva ai putea face? întrebă el. Thomas nu spuse nimic și Sir Guillaume se uită către ostașii ce așteptau de după poarta orașului. Poți să le dai eretica, Thomas, să le-o dai să o ardă. Nu o să te mai excomunice atunci.

– Nu o să fac asta, spuse dur Thomas.

– Du-o jos la soldați, spuse Sir Guillaume, și îngenunchează în fața episcopului.

– Nu!

– De ce nu?

– Știi de ce.

– Pentru că o iubești?

– Da, spuse Thomas, și Genevieve îl luă de mână.

Știa că el suferea, așa cum și ea suferise când Biserica retrăsese dragostea lui Dumnezeu de la ea, dar se împăcase cu această nedreptate. Thomas nu făcuse asta și știa că îi va lua destul timp până o va face.

– O să supraviețuim, îi spuse ea lui Sir Guillaume.

– Dar trebuie să plecați, insistă normandul.

– Știu.

Thomas nu putu să își înăbușe emoția ce îl încerca.

– O să îți aduc provizii mâine, promise Sir Guillaume. Cai, mâncare, mantii. De ce mai ai nevoie?

– Săgeți, spuse repede Genevieve, apoi se uită la Thomas, ca și cum ar fi așteptat ca și el să mai adauge ceva, dar el era încă prea șocat pentru a gândi limpede. O să vrei și scrierile tatălui tău, nu-i așa? întrebă ea blând.

Thomas încuviință din cap.

– Poți să le împachetezi pentru mine? îl rugă pe Sir Guillaume. Să le împachetezi în piele.

– Atunci, mâine-dimineață, spuse Sir Guillaume. Să mă aștepți lângă castanul gol de pe deal.

Sir Guillaume îi escortă până afară din castel, pe aleile din spatele casei preotului, unde o ușă mică a fost făcută în zidul orașului pentru a permite accesul către un drumeag ce ducea la moara de pe râu. Sir Guillaume trase zăvoarele și deschise poarta atent, dar nici un soldat nu aștepta în față, așa că îi conduse până la moară și de acolo îi privi pe Thomas și pe Genevieve traversând pragul de piatră al lacului morii. De acolo urcară până la pădure.

Thomas eșuase. Și era condamnat.

PARTEA A DOUA

Fugarul

Plouă toată noaptea. Era o ploaie puternică, ațâțată de un vânt rece ce înșfăca frunzele din stejari și castani și lovea puternic copacul bătrân care fusese lovit de fulger și scobit de timp. Thomas și Genevieve încercară să se adăpostească în trunchiul acestuia, tresărind atunci când un tunet se auzi tare pe cer. Nu se zări nici un fulger, dar ploaia cădea cu și mai multă forță.

– Este vina mea, spuse Genvieve.

– Nu, zise Thomas.

– L-am urât pe acel preot, spuse ea, știam că nu ar fi trebuit, dar mi-am adus aminte de tot ce mi-a făcut. Își îngropă fața în umărul lui, așa că vocea ei se auzea mai încet și Thomas abia o mai putea auzi. Mă lovea atunci când nu mă ardea. Mă lovea ca un copil.

– Ca un copil?

– Nu, spuse ea rece, ca un iubit. Și atunci când mă lovea obișnuia să spună rugăciuni pentru mine și să îmi spună că sunt prețioasă pentru el. Îl uram.

– Și eu l-am urât, spuse Thomas, pentru ceea ce ți-a făcut. O ținea strâns în brațe. Și mă bucur că a murit, adăugă el,

apoi se gândi că și el însuși era ca și mort; a fost trimis în iad, fără nici o șansă de a se mântui.

– Deci, acum ce o să faci? întrebă Genevieve în întunericul rece.

– Nu o să mă duc acasă.

– Păi, și atunci unde te vei duce?

– O să stau cu tine. Dacă vrei. Thomas se gândi să îi spună că era liberă să se ducă oriunde ar vrea, dar știa că soarta ei era strâns legată de a lui, așa că nici nu încercă să o convingă să îl părăsească. O să mergem înapoi la Astarac, propuse el.

Nu știa la ce avea să îi folosească, dar știa că nu putea pur și simplu să se ducă înapoi acasă cu coada între picioare. Mai mult, acum era blestemat. Nu avea nimic de pierdut și toată eternitatea de câștigat. Și poate că Graalul avea să îl mântuiască. Poate că acum, că era condamnat, avea să găsească comoara și aceasta îi va aduce pace sufletească.

Sir Guillaume ajunse imediat după lăsarea soarelui, însoțit de doisprezece oameni, despre care Sir Guillaume știa că nu l-ar trăda pe Thomas. Jake și Sam erau printre ei și amândoi voiau să îl însoțească pe Thomas, dar acesta refuză.

– Stați cu garnizoana, le spuse el, sau duceți-vă înapoi către vest și găsiți un alt fort englezesc.

Nu le zise asta pentru că nu voia însoțitori, dar știa că era destul de greu să se hrănească el și cu Genevieve fără să mai aibă și alte două guri cărora să le ducă grija. Nici nu avea ce să le ofere în afară de pericol, foamete și siguranța de a fi hăituiți peste tot sudul Gasconiei.

Sir Guillaume aduse doi cai, mâncare, haine, arcul lui Genevieve, patru mănunchiuri de săgeți și un săculeț destul de mare cu monede.

– Dar nu am putut să aduc manuscrisul tatălui tău, recunoscu el, Robbie l-a luat.

– L-a furat? spuse Thomas indignat.

Sir Guillaume ridică din umeri, ca și cum soarta manuscrisului nu era importantă.

– Ostașii din Berat au plecat, spuse el, așa că drumul dinspre vest este sigur, și l-am trimis pe Robbie spre est în dimineața aceasta pentru a căuta provizii. Așa că mergi spre vest, Thomas! Îndreaptă-te spre vest și du-te acasă!

– Crezi că Robbie vrea să mă omoare? întrebă Thomas, speriat.

– Să te aresteze, poate, spuse Sir Guillaume, și să te dea pe mâna Bisericii. Ceea ce vrea el de fapt este să Îl aibă pe Dumnezeu de partea lui și crede că, dacă el găsește Graalul, atunci toate problemele lui vor fi rezolvate. Oamenii lui Sir Guillaume părură surprinși de menționarea Graalului și un anume John Faircloth puse o întrebare, dar Sir Guillaume îl opri. Și Robbie s-a convins singur că ești un păcătos, îi spuse lui Thomas. Isuse Hristoase, adăugă el, dar nu este nimic mai rău decât un tânăr care tocmai L-a găsit pe Dumnezeu. În afară de o femeie tânără care Îl găsește pe Dumnezeu. Ele sunt insuportabile.

– Graalul? insistă John Faircloth.

Au fost destule zvonuri nebunești legate de motivul pentru care ducele de Northampton l-a trimis pe Thomas și pe oamenii lui la Castillon d'Arbizon, dar nesăbuita afirmație a lui Sir Guillaume a fost prima confirmare.

– Robbie a înnebunit, explică ferm Sir Guillaume, așa că nu luați nimic în seamă.

– Ar trebui să rămânem cu Thomas, interveni Jake. Cu toții. Să o luăm de la capăt.

Sir Guillaume știa destulă engleză pentru a înțelege ce spusese Jake așa că dădu din cap negativ.

– Dacă stăm cu Thomas, spuse el, atunci trebuie să ne luptăm cu Robbie. Asta vrea și inamicul nostru. Să ne separăm.

Thomas traduse pentru Jake.

– Și are dreptate, adăugă el ferm.

– Și atunci ce facem? vru Jake să știe.

– Thomas se duce acasă, rosti Sir Guillaume cu încăpățânare, și noi rămânem până devenim destul de bogați și mergem și noi atunci acasă. Îi aruncă lui Thomas frâiele de la cei doi cai. Aș vrea să rămân cu tine, spuse el.

– Atunci am muri cu toții.

– Sau am fi cu toții blestemați. Dar du-te acasă, Thomas, îl îndemnă el, aruncând pe pământ o desagă mare din piele. Sunt destui bani în această desagă să plătești pentru liberă trecere și probabil destui pentru a convinge un episcop să ridice blestemul. Biserica va face orice pentru bani. O să te descurci și peste un an sau doi te vei întoarce și mă vei găsi în Normandia.

– Și Robbie? întrebă Thomas. El ce va face?

Sir Guillaume ridică din umeri.

– O să se ducă acasă în cele din urmă. Nu va găsi ceea ce caută, Thomas, și știi asta.

– Nu știu asta.

– Atunci, ești la fel de nebun ca și el. Sir Guillaume își scoase mănușa și întinse mâna. Nu mă condamni că rămân, nu?

– Ar trebui să rămâi, spuse Thomas. Îmbogățește-te, prietenul meu! Ai comanda acum, nu?

– Bineînțeles.

– Atunci Robbie va trebui să îți plătească o treime din recompensa lui Joscelyn.

– O să păstrez o parte și pentru tine, promise Sir Guillaume, apoi strânse mâna lui Thomas, își întoarse calul și își conduse oamenii mai departe.

Jake și Sam, ca un cadou de despărțire, mai aruncară la pământ două mănunchiuri de săgeți, apoi călăreții plecară.

Thomas simți cum furia crește în sufletul lui, pe măsură ce el și Genevieve se îndreptau către est pe o burniță ușoară, care în curând le pătrunse în hainele lor noi. Era nervos pe el însuși pentru că eșuase; dar ar fi putut să învingă punând-o pe Genevieve pe rugul din lemne și arzând-o, dar în nici un caz nu și-ar fi călcat pe inimă să facă asta. Era supărat pe Robbie pentru că se întorsese împotriva lui, deși înțelegea motivele scoțianului și chiar considera că unele erau întemeiate. Nu era vina lui Robbie că se simțea atras de Genevieve și nici nu era un lucru rău ca un om să se îngrijească de sufletul lui. Așa că, cel mai mult Thomas era nervos pe viață, iar acea furie îl ajuta să uite de disconfortul pe care i-l provoca ploaia care cădea iar din ce în ce mai tare. Se îndreptară un pic și spre sud în timp, dar mai ales mergeau spre est, rămânând în pădure unde erau forțați să se ascundă pe sub crengile aplecate. Unde nu erau copaci, se foloseau de terenul mai înalt pentru a se uita după călăreți înarmați. Nu văzură nici unul. Dacă oamenii lui Robbie făceau un raid în est, atunci se aflau pe teren jos, așa că Thomas și Genevieve erau singuri.

Evitau satele și gospodăriile izolate. Nu era dificil asta pentru că ținutul nu prea era locuit și terenul ridicat era întrebuințat mai mult pentru păşunat decât să fie cultivat. Văzură un păstor după-amiază, care țâșni din spatele unei pietre și scoase o praștie din piele și o pietricică din buzunar până să vadă sabia de la mijlocul lui Thomas, dar își ascunse încet praștia și își aplecă fruntea în semn de plecăciune. Thomas se opri să îl întrebe pe om dacă a văzut vreun soldat și Genevieve îi traduse, raportând că bărbatul nu văzuse nimic. La un kilometru și jumătate de la păstorul speriat, Thomas doborî o capră cu săgeata. Scoase săgeata din animalul pe care îl jupui, îi scoase măruntaiele și îl tăie bucăți. În acea noapte, la adăpostul unei cocioabe fără acoperiș construite la capătul unei văi împădurite, aprinseră un foc cu

cremene și amnar, apoi prăjiră coastele de capră la flacără. Thomas își folosi sabia să taie crengile unui molift, formând astfel un adăpost improvizat rezemat de zid. Avea să îi protejeze de ploaie peste noapte și făcu și un culcuș din numeroase soiuri de ferigă sub șopronul improvizat.

Thomas își aduse aminte de călătoria lui din Bretania către Normandia împreună cu Jeanette. Unde era acum Jeanette, se întreba el? Au călătorit vara, trăind din arcul lui, evitând oamenii, și a fost o perioadă foarte frumoasă. Acum făcea același lucru cu Genevieve, dar venea iarna. Nu știa cât de grea avea să fie iarna, dar Genevieve îi spuse că nu auzise niciodată să ningă în acele părți.

– Ninge mai spre sud, zise ea, în munți, dar în rest e doar frig. Frig și umed.

Ploaia cădea în reprize acum. Caii lor pășteau pe o porțiune de iarbă deasă lângă pârâul ce se prelingea pe lângă ruine. O lună în crai nou se zărea câteodată printre nori pentru a lumina culmile înalte împădurite de pe ambele părți ale văii. Thomas merse aproape un kilometru în aval pe lângă pârâu să asculte și să privească, dar nu văzu nici o altă lumină și nu auzi nimic ciudat. Erau în siguranță, credea el, față de oameni și chiar și de Dumnezeu, așa că se întoarse acolo unde Genevieve încerca să usuce hainele lor grele în flacăra mică a focului. Thomas o ajută, punând haina de lână peste un cadru de crenguțe de molift. Apoi se ghemui lângă foc, privind tăciunele roșu aprins, și se gândi la soarta lui blestemată. Își aduse aminte de toate picturile pe care le-a văzut mânjite pe pereții bisericilor: picturi arătând suflete împotmolindu-se pe drumul către iad cu demonii rânjind și flăcările mocnind.

– Te gândești la iad, spuse hotărâtă Genevieve.

Se strâmbă.

– Mă gândeam, spuse el și se întrebă cum de știa ea.

– Chiar crezi că Biserica are puterea să te trimită acolo? întrebă ea şi, când acesta nu răspunse, clătină din cap. Excomunicarea nu înseamnă nimic.

– Înseamnă totul, zise Thomas posomorât. Înseamnă fără cer şi fără Dumnezeu, fără salvare şi fără speranţă, totul.

– Dumnezeu este aici, spuse cu înverşunare Genevieve. Este în foc, în cer, în aer. Un episcop nu poate să ţi-L ia pe Dumnezeu. Un episcop nu poate să absoarbă aerul de pe cer!

Thomas nu spuse nimic. Îşi aduse aminte de bastonul episcopului cum lovea pământul şi sunetul clopoţelului mic răsunând de pereţii castelului.

– Doar a spus nişte cuvinte, zise Genevieve, şi cuvintele nu înseamnă nimic. Mi-au spus şi mie aceleaşi cuvinte, iar în acea noapte, pe tavan, Dumnezeu mi S-a arătat. Ea puse un lemn pe foc. Nu am crezut niciodată că o să mor. Chiar dacă se apropia atât de mult, nu am crezut niciodată că o să mor. Era ceva înăuntrul meu, ceva în mine care îmi spunea că nu o să mor. Era Dumnezeu, Thomas! Dumnezeu este peste tot. Nu este un câine în lesa Bisericii.

– Noi Îl ştim pe Dumnezeu prin Biserica Lui, spuse Thomas. Norii se întețeau, acoperind luna şi ultimele câteva stele şi pe acel întuneric ploaia cădea mai rău şi un tunet răsună înfundat de pe vârfurile înalte ale văii. Şi Biserica lui Dumnezeu, continuă el, m-a condamnat.

Genevieve luă cele două mantii de pe bețele lor şi le împachetă pentru a nu pătrunde mai rău ploaia în ele.

– Majoritatea oamenilor nu Îl ştiu pe Dumnezeu decât prin Biserică, spuse ea. Se duc şi ascultă o limbă pe care nici nu o înţeleg, se spovedesc, se închină la împărtăşanie, vor ca preotul să vină la ei atunci când sunt moarte, dar atunci când au cu adevărat probleme se duc la altarele pe care Biserica nu le ştie. Se închină la izvoare, la fântâni sfinte, în locuri ascunse printre copaci. Se duc la femei înţelepte sau la ghicitoare.

Poartă amulete. Se roagă la dumnezeii lor și Biserica nu știe niciodată despre asta. Dar Dumnezeu știe pentru că Dumnezeu este peste tot. De ce ar avea nevoie oamenii de preoți dacă Dumnezeu este peste tot?

– Să ne împiedice să nu greșim, spuse Thomas.

– Și cine spune ce e greșit? insistă Genevieve. Preoții! Crezi că ești un om rău, Thomas?

Thomas se gândi bine la întrebare. Răspunsul rapid era da pentru că Biserica tocmai îl izgonise și îi dăduseră sufletul demonilor, dar de fapt nu credea că era rău, așa că dădu din cap.

– Nu.

– Și totuși, Biserica te condamnă! Un episcop spune niște cuvinte. Și cine știe ce păcate are și acel episcop?

Thomas râse cu jumătate de gură.

– Tu ești o eretică, spuse el încet.

– Sunt, spuse ea categoric. Nu sunt o begardă, deși aș putea să fiu, dar sunt o eretică, și ce îmi rămâne? Biserica m-a izgonit, așa că, dacă eu Îl iubesc pe Dumnezeu, va trebui să o fac fără Biserică. Și tu trebuie să faci același lucru și vei vedea că Dumnezeu încă te iubește oricât de mult te-ar urî Biserica.

Se strâmbă când ploaia stinse ultimele flăcări, apoi se retraseră în adăpostul din molift unde încercară din răsputeri să doarmă sub straturi de mantii și armuri.

Somnul lui Thomas nu era unul adânc, trezindu-se de multe ori. Visă o bătălie în care era atacat de un gigant care răcnea la el, apoi se trezi tresărind pentru a observa că Genevieve dispăruse și că acel răget era răsunetul unui tunet. Ploaia fierbea pe molift și picura printre rămurele. O fâșie de fulger spintecă cerul, arătând găurile din rămurele care îl adăposteau pe Thomas pe jumătate. Se strecură de sub molift și bâjbâi pe întuneric pentru a găsi ușa stricată a cocioabei. Tocmai voia să strige numele lui Genevieve când un alt bubuit

de tunet umplu cerul și răsună de dealuri, atât de aproape și atât de puternic, încât Thomas se feri ca și cum ar fi fost lovit de un baros. Era desculț și nu purta decât o cămașă lungă de pânză, care era udă leoarcă. Trei fâșii de fulger biciuiră cerul spre est și la lumina lor Thomas văzu caii că aveau ochii albi și tremurau așa că se duse la ei, îi mângâie pe bot și se asigură că funiile erau încă strâns legate.

– Genevieve! strigă el. Genevieve!

Apoi o zări.

Sau mai degrabă, în lumina scurtă de la un fulger, văzu o fantomă. Văzu o femeie înaltă și strălucitoare și goală, cu mâinile ridicate către flăcările albe ale cerului. Fulgerul dispăru, dar totuși imaginea femeii îi rămase lui Thomas în minte, strălucind, și atunci fulgerul lovi din nou, lovind dealurile de est. Genevieve avea capul pe spate, avea părul desfăcut și apa se scurgea din el precum picături de argint lichid.

Dansa goală sub fulgere.

Nu îi plăcea să stea goală alături de el. Ura cicatricele pe care părintele Roubert i le lăsase pe mâini și picioare și pe spate, și totuși acum dansa goală, un dans lent, cu capul dat pe spate în ploaie. Thomas o vedea doar în luminile fulgerelor succesive și se gândea că era, într-adevăr, o *draga*. Era creatura argintie sălbatică a întunericului, femeia strălucitoare care era periculoasă, frumoasă și ciudată. Thomas se ghemui, privind, gândindu-se că sufletul lui era în și mai mare pericol acum pentru că părintele Medous spusese că *dragas* erau creaturile diavolului, dar o iubea în același timp; apoi tunetul umplu cerul pentru a zgudui dealurile și el se ghemui și mai jos, cu ochii strâns închiși. Era condamnat, se gândea el, condamnat, și acest gând îl făcea și mai neputincios.

– Thomas. Genevieve se așeză în fața lui și îi luă fața în mâinile ei. Thomas.

– Ești o *draga,* spuse el, cu ochii încă închiși.

– Aş vrea să fiu, zise ea. Aş vrea ca florile să crească acolo unde calc eu. Dar nu sunt. Eu am dansat doar sub fulger şi tunetul mi-a vorbit.

El se cutremură.

– Şi ce ţi-a zis?

Îşi puse mâinile în jurul lui, încurajându-l.

– Că totul va fi bine.

El nu spuse nimic.

– Totul va fi bine, zise din nou Genevieve, pentru că tunetul nu minte dacă îi dansezi. Aceasta este o promisiune, iubirea mea, este o promisiune. Că totul va fi bine.

Sir Guillaume a trimis unul dintre ostaşii capturaţi la Berat pentru a-l informa pe conte că Joscelyn şi alţi treisprezece oameni erau prizonieri şi că trebuiau negociate recompensele. Joscelyn îl anunţase că unchiul lui a fost la Astarac, dar Sir Guillaume presupuse că bătrânul s-a întors la castelul lui.

Şi totuşi, părea că nu făcuse asta pentru că la patru zile de la plecarea lui Thomas şi a lui Genevieve un negustor ambulant sosi la Castillon d'Arbizon şi spuse că de Berat era bolnav cu febră, poate chiar că era pe moarte şi că se afla acum la infirmeria Mănăstirii Sfântul Sever. Ostaşii trimişi la Berat se întoarseră în ziua următoare cu acelaşi veşti şi cu adăugirea că nimeni din Berat nu avea autoritatea de a negocia libertatea lui Joscelyn. Tot ceea ce putea face Sir Henri Courtois, comandantul garnizoanei, pentru Joscelyn era să trimită un mesaj la Astarac şi să spere că se simţea destul de bine contele pentru a putea face faţă acestei veşti.

– Acum ce facem? întrebă Robbie.

Părea mâhnit pentru că era foarte nerăbdător să vadă aurul de pe urma recompensei. El şi cu Joscelyn stăteau în sala cea mare. Erau singuri. Se lăsase noaptea. Un foc ardea în cămin.

Joscelyn nu spunea nimic.

Robbie se încruntă.

– Pot să te vând mai departe, sugeră el. Acest lucru se făcea destul de des. Un om ar lua un prizonier a cărui recompensă ar fi destul de considerabilă, dar decât să aştepte banii, l-ar vinde pe prizonier unui om mai bogat care ar plăti mai puţin, iar apoi va îndura lunga negociere înainte de a-şi primi profitul.

Joscelyn încuviinţă din cap.

– Ai putea, fu acesta de acord, dar nu a-i face prea mulţi bani.

– Moştenitorul Beratului şi nobilul de Bézieres? întrebă Robbie batjocoritor. Valorezi o recompensă bună.

– Bézieres este o cocină de porci, spuse Joscelyn cu dispreţ, şi moştenitorul Beratului nu valorează nimic, dar Beratul în sine valorează o avere. O avere. Se uită la Robbie timp de câteva clipe. Unchiul meu este un prost, continuă el, dar unul foarte bogat. Are monede în pivniţele lui. Butoi peste butoi de monede, pline ochi, iar două dintre acele butoaie sunt doldora doar de monede genoveze.

Robbie savură acest gând. Îşi imagină banii stând pe întuneric, cele două butoaie pline de minunatele monede din Genova, monede făcute din aur pur. Fiecare monedă genoveză era suficientă să îi ofere mâncare, îmbrăcăminte şi arme vreme de un an. Două butoaie!

– Dar unchiul meu, continuă Joscelyn, este în acelaşi timp şi un om foarte rău. Nu ar cheltui bani decât pentru Biserică. Dacă ar putea să aleagă, atunci ar prefera să mor, unul dintre fraţii mei să fie moştenitorul lui şi monedele să nu se împuţineze. Noaptea, câteodată, ia o lampă şi se duce în pivniţele castelului şi se holbează la banii lui. Doar se holbează la ei.

– Deci tu îmi spui, spuse Robbie cu amărăciune, că nu o să fii răscumpărat?

– Îți spun, zise Joscelyn, că atâta timp cât unchiul meu este contele, atunci atâta timp o să fiu prizonierul tău. Dar dacă aș fi eu conte?

– Tu?

Robbie nu era sigur unde ducea această discuție și păru surprins.

– Unchiul meu este bolnav, spuse Joscelyn, și poate că pe moarte.

Robbie se gândi la acest lucru și își dădu seama ce sugera Joscelyn.

– Și, dacă tu ai fi contele, spuse el încet, atunci ai putea să îți negociezi propria răscumpărare?

– Dacă aș fi conte, spuse Joscelyn, m-aș răscumpăra pe mine și pe ostașii mei. Pe toți. Și aș face-o rapid.

Robbie se gândi din nou.

– Cât de înalte sunt butoaiele? întrebă el după o vreme.

Joscelyn ridică mâna cam la șaizeci de centimetri deasupra solului.

– Este cea mai mare grămadă de aur din Gasconia, spuse el. Sunt ducați și scuzi, florini și *agnos*, dinari și genovezi, lire și *moutons*.

– *Moutons?*

– De aur, spuse Joscelyn, groși și grei. Mai mult decât de ajuns pentru recompensă.

– Dar unchiul tău poate trăi, spuse Robbie.

– Așa se roagă lumea, zise pios Joscelyn, dar dacă m-ai lăsa să trimit doi oameni la Astarac, aceștia ar putea descoperi starea de sănătate pentru noi? Și ar putea, poate, să îl convingă să ofere o recompensă?

– Dar ai spus că nu va plăti niciodată.

Robbie se prefăcea că nu îl înțelege, poate că nu voia să conștientizeze ce sugera Joscelyn.

– Poate că se lasă convins, spuse Joscelyn, din dragostea lui pentru mine. Dar doar dacă mă lași să trimit oameni la el.

– Doi oameni?

– Și, dacă nu reușesc, spuse inocent Joscelyn, atunci bineînțeles că se vor întoarce în captivitate aici, așa că ce ai putea să pierzi? Dar nu poți să îi lași să călătorească neînarmați. Nu într-o țară împresurată cu *coredor*-i.

Robbie se uită la Joscelyn, încercând să îi citească pe față la lumina focului, apoi o întrebare îi tresări în minte:

– Și ce ziceai că face unchiul tău în Astarac?

Joscelyn râse.

– Bătrânul prost căuta Sfântul Graal. Credea că eu nu știu, dar unul dintre preoți mi-a spus. Sfântul Graal nenorocit! E nebun. Dar crede că Dumnezeu îi va dărui un fiu dacă îl găsește.

– Graalul?

– Dumnezeu știe de unde i-a venit ideea aceasta. E nebun! Nebun de pios.

„Graalul, se gândea Robbie, Graalul." În unele momente se îndoise de căutarea lui Thomas, considerând-o o nebunie, dar acum se părea că și alții îi împărtășeau nebunia, ceea ce îi confirma că Graalul chiar s-ar putea să existe. „Și Graalul, se gândea Robbie, nu ar trebui să se ducă în Anglia."

Joscelyn părea că nu observă cât de mult îl afectară cuvintele lui pe Robbie.

– Tu și cu mine, spuse el, nu ar trebui să fim adversari. Amândoi suntem inamici ai Angliei. Ei sunt cei care provoacă necazuri. Englezii au venit aici, și el lovi masa cu mâna pentru a accentua acest lucru, și au început omorurile, și pentru ce?

„Pentru Graal", se gândi Robbie și își imagină cum ar fi ca el să ducă Graalul înapoi în Scoția. Își imagina întreaga armată a Scoției, înzestrată cu putere de la Graal, obținând victorii sângeroase în Anglia.

– Noi doi ar trebui să fim prieteni, spuse Joscelyn, și ai putea să faci un gest prietenesc chiar acum. Se uită la scutul lui ce atârna pe perete, dar care atârna cu susul în jos încât pumnul roșu arăta în jos. Thomas îl pusese acolo ca simbol al faptului că proprietarul acestuia era prizonier. Dă-l jos, zise rece Joscelyn.

Robbie se uită la Joscelyn, apoi se îndreptă către zid și își folosi sabia pentru a îndepărta scutul ce căzu provocând un zăngănit puternic. Îl rezemă, normal, de pietre.

– Mulțumesc, spuse Joscelyn, și ține minte, Robbie, că atunci când o să fiu contele de Berat o să am nevoie de oameni de seamă. Nu ai depus jurământ nimănui, nu?

– Nu.

– Ducelui de Northampton?

– Nu! protestă Robbie, aducându-și aminte de lipsa de politețe de care dăduse dovadă ducele.

– Atunci gândește-te să vii în slujba mea, spuse Joscelyn. Pot fi generos, Robbie! La naiba, o să încep trimițând un preot în Anglia.

Robbie clipi, nedumerit de cuvintele lui Joscelyn.

– O să trimiți un preot în Anglia? De ce?

– Pentru a-ți duce recompensa, normal, spuse Joscelyn, zâmbind. O să fii un om liber, Robbie Douglas! Făcu o pauză, privindu-l pe Robbie îndeaproape. Dacă o să fiu contele de Berat, adăugă el, o să pot face asta.

– Dacă ești contele de Berat, zise Robbie precaut.

– Pot să răscumpăr orice prizonier de aici, spuse în continuare Joscelyn, să te răscumpăr pe tine și să angajez câți oameni de ai tăi vor dori să se angajeze. Doar lasă-mă să trimit doi oameni la Astarac.

Robbie vorbi cu Sir Guillaume în dimineața următoare și normandul nu găsi nici un motiv pentru care cei doi ostași nu ar trebui să vorbească cu contele de Astarac, atâta timp cât

jură să se întoarcă în captivitate după ce își vor îndeplini misiunea.

– Sper doar să fie destul de sănătos să îi asculte, spuse Sir Guillaume.

Așa că Joscelyn îl trimise pe Villesisle împreună cu camaradul lui, propriii oameni. Aveau armuri pe ei, săbii și instrucțiuni precise.

Și Robbie aștepta să se îmbogățească.

Vremea se înseninã. Norii suri se sparseră în dungi lungi ce erau de un roz foarte frumos de seară și noaptea următoare dispărură pentru a dezvălui un cer senin, iar vântul bătea acum spre sud, aducând aer mai cald.

Thomas și Genevieve rămaseră în adăpost timp de două zile. Își uscară hainele și lăsară caii să mănânce ultima iarbă a anului. Se odihniră. Thomas nu simțea nici o grabă să se întoarcă la Astarac, pentru că nu se aștepta să găsească ceva acolo, dar Genevieve era sigură că localnicii vor avea povești de spus și că ar trebui să le audă măcar. Dar pentru Thomas era de ajuns că el și Genevieve erau singuri pentru prima oară. Niciodată nu au fost singuri cu adevărat, nici chiar în castel, pentru că atunci când se duceau după draperie știau mereu că erau alții care dormeau în sala alăturată. Și Thomas nu-și dăduse seama până în acest moment cât de împovărat fusese cu decizii. Pe cine să trimită în raiduri, cine să stea de pază, în cine să aibă încredere, pe cine să păstreze la distanță, cine avea dreptul la o recompensă de câteva monede dacă erau loiali și mereu, întotdeauna prezentă, grija că ar putea uita ceva, că inamicul ar putea plănui vreo surpriză pe care nu a prevăzut-o. Și în tot acest timp adevăratul inamic a fost atât de aproape de el: Robbie, fierbând de o indignare îndreptățită și o dorință chinuitoare.

Acum Thomas putea să uite totul, dar nu pentru mult timp, pentru că nopțile erau reci și iarna venea, iar în cea de-a doua zi pe care au petrecut-o în adăpost a văzut călăreți pe înălțimile sudice. Erau șase oameni prost îmbrăcați, doi cu arbalete agățate pe umeri. Nu se uitau în jos în vale unde erau adăpostiți Thomas și Genevieve, dar știa că în cele din urmă cineva avea să vină acolo. Era perioada anului când lupii și *coredor*-ii veneau dinspre munții înalți în căutare de pradă mai ușoară la poalele dealurilor. Era timpul să plece.

Genevieve îl întrebă pe Thomas de Graal, auzind cum tatăl lui, preotul pe jumătate nebun și genial, se poate să îl fi furat de la propriul lui tată, care era contele de Astarac exilat, dar cum părintele Ralph nu a recunoscut nici măcar o dată furtul sau posesia, ci a lăsat doar un manuscris ciudat care nu face altceva decât să adâncească misterul.

– Dar tatăl tău, spuse Genevieve în dimineața în care se pregăteau să plece, nu l-ar fi dus înapoi la Astarac, nu?

– Nu.

– Deci nu este acolo?

– Nu știu nici măcar dacă există, spuse Thomas. Stăteau lângă un pârâu. Caii erau înșeuați și mănunchiurile de săgeți erau legate de șa. Cred că Sfântul Graal este un vis pe care îl au oamenii, un vis că lumea ar putea fi perfectă. Și, dacă ar exista, continuă el, atunci am ști cu toții că visul nu ar putea deveni realitate.

Ridică din umeri, apoi începu să răzuiască o bucată de rugină de pe armura lui.

– Nu crezi că există, și totuși îl cauți? întrebă Genevieve.

Thomas dădu din cap.

– Îl caut pe vărul meu. Vreau să aflu ce știe.

– Pentru că și tu chiar crezi în el, nu este așa?

Se opri din munca lui.

– Vreau să cred. Dar dacă l-a avut tatăl meu, atunci ar trebui să fie în Anglia, și am căutat peste tot pe unde ar putea să îl ascundă. Dar mi-ar plăcea să cred. Se gândi pentru un moment. Și, dacă l-aș găsi, continuă el, atunci Biserica va trebui să ne primească înapoi.

Genevieve râse.

– Ești precum un lup, Thomas, care nu visează nimic altceva decât să se alăture turmei de oi.

Thomas ignoră remarca. Se uita spre răsărit, la cerul înalt.

– Doar asta a mai rămas. Graalul. Am eșuat ca soldat.

Genevieve se îmbufnă.

– O să îți recuperezi oamenii. O să câștigi, Thomas, pentru că ești un lup. Dar cred și că vei găsi Graalul.

El îi zâmbi.

– Ai văzut asta sub fulger?

– Am văzut întuneric, spuse ea hotărâtă, un întuneric adevărat. Precum o umbră ce urmează să acopere lumea. Dar tu trăiai în ea, Thomas, și tu străluceai. Privea la pârâu, cu o expresie de adâncă solemnitate pe fața ei lungă. De ce nu ar fi un Graal? Probabil că asta așteaptă lumea și va îndepărta tot ce este putred. Toți preoții. Scuipă. Nu cred că Graalul tău va fi la Astarac, dar se poate să găsim răspunsuri la întrebări.

– Sau poate mai multe întrebări.

– Atunci, hai să vedem!

Merseră din nou către est, printre copacii de pe înălțimile golașe și înaintând precauți, evitând așezările, dar târziu dimineață, pentru a traversa valea din Gers, trecură prin satul unde se luptaseră cu Joscelyn și cu oamenii lui. Sătenii o recunoscură pe Genevieve, dar nu reacționară în nici un fel pentru că nimeni nu avea curaj să deranjeze călăreți înarmați, doar dacă erau ei înșiși soldați. Thomas văzu o bucată de pământ proaspăt săpată lângă una din livezile de portocali și se gândi că acolo erau înmormântați morții disputei. Nici unul

dintre ei nu spuse nimic când trecură pe lângă locul unde murise părintele Roubert, deși Thomas se închină. Dacă Genevieve îi văzu gestul, atunci îl ignoră.

Traversară râul și se cățărară printre copacii până la culmea plată și lată ce veghea peste Astarac. Erau păduri la dreapta lor și o creastă cu o învălmășeală de roci de pe terenul înalt din stânga și Thomas se duse, instinctiv, către pădure, căutând să se adăpostească, dar Genevieve îl opri.

– Cineva a aprins un foc, spuse ea, și arătă către un firicel de fum ce se ridica dintre copaci.

– Cărbunarii? sugeră Thomas.

– Sau *coredor*-i, răspunse ea, întorcându-și calul.

Thomas o urmă, aruncând o privire de regret către pădure. Exact în acel moment zări o mișcare furișă, genul de mișcare pe care învățase să urmărească în Bretania și își scoase instinctiv arcul din suportul agățat de șaua lui.

Apoi urmă săgeata.

Era o săgeată de arbaletă. Scurtă, groasă și neagră, iar corpul din piele zdrențuită scoase un șuierat în timp ce zbura. Thomas mână calul și strigă să o avertizeze pe Genevieve chiar în momentul în care săgeata de arbaletă trecu fulgerător prin fața calului său pentru a se înfige în pulpa iepei ei. Iapa tresări, cu sânge roșu pe pielea ei albă și cu ciotul săgeții ieșindu-i din rană.

Genevieve reuși să rămână în șa în timp ce calul ei porni către nord, împroșcând sânge pe măsură ce înaintea. Alte două săgeți zburară pe lângă Thomas, apoi acesta se răsuci în șa pentru a vedea patru călăreți și cel puțin doisprezece pedeștri venind dinspre pădure.

– Du-te către pietre! strigă la Genevieve. Pietrele!

Nu credea că vor reuși să-i lase în urmă pe *coredor*-i, nu cu iapa lui Genevieve care stropea sânge la fiecare pas făcut.

Putea auzi caii ce îi urmăreau. Putea să le audă potcoavele tropăind pe iarba deasă, dar atunci Genevieve era printre pietre și sări jos din șa și adună bolovani. Thomas descălecă și el lângă iapa ei, dar în loc să o urmeze, el își luă arcul și apucă o săgeată din tolba lui. Trase o dată, trase de două ori, săgețile zburând jos, și un călăreț căzu pe spate de pe cal și cel de-al doilea era mort cu o săgeată în ochi, iar ceilalți doi își struniră atât de violent armăsarii să o ia într-o parte, încât un cal își pierdu echilibrul și își dărâmă călărețul. Thomas trimise o săgeată către călărețul supraviețuitor, rată și o trimise pe cea de-a patra către bărbatul dat jos din șa, înfigând acul de năvădit sus în spatele bărbatului.

Oamenii pedeștri veneau cât de repede puteau, dar erau totuși destul de departe și asta îi oferi lui Thomas un răgaz pentru a-și lua toate săgețile de rezervă și săculețul cu bani de la șaua calului său. Luă și desaga lui Genevieve de pe iapa ei, legă hamurile celor doi cai împreună și dădu nodul peste un bolovan în speranța că îi va bloca, apoi urcă peste grămada de pietre. Două săgeți de arbalete se loviră de piatră aproape de ei, dar urca repede și știa foarte bine cât de greu era să nimerești o persoană în mișcare. O găsi pe Genevieve într-o gaură aproape de vârf.

– Ai omorât trei! zise ea uimită.

– Doi, spuse el. Ceilalți sunt doar răniți.

Îl putea vedea pe bărbatul pe care îl lovise în spate târându-se către pădurea îndepărtată. Se uită în jur și consideră că Genevieve găsise cel mai bun refugiu posibil. Doi bolovani mari formau pereții adăpostului, masivele flancuri atingându-se în spate, în timp ce în față era un al treilea bolovan ce servea drept parapet. Era timpul, se gândea Thomas, să le dea o lecție acestor nenorociți despre puterea arcului de tisă și se așeză în spatele parapetului improvizat și trase în spate coarda.

Își trimitea săgețile cu o furie rece și cu o îndemânare teribilă. Oamenii veneau laolaltă, așa că primele șase săgeți ale lui Thomas nu puteau rata, ci loviră în *coredor*-i una după alta, dar apoi aceștia se împrăștiară, majoritatea întorcându-se și fugind din bătaia săgeților lui Thomas. Lăsară trei oameni la pământ și alți doi care șchiopătau. Thomas mai trimise o ultimă săgeată, ratând bărbatul cu câțiva centimetri.

Atunci arbaletele începură și Thomas se lăsă în jos lângă Genevieve în timp ce săgețile din fier zăngăneau și trosneau de bolovanii adăpostului. Se gândi că trebuie să fie cam patru sau cinci arbalete și trăgeau de la o distanță un pic mai mare decât ar fi putut trage el cu arcul; nu putea face nimic decât să se uite în jurul bolovanului și să privească printr-o crăpătură care era un pic mai mare decât o lungime de braț. După câteva clipe, văzu trei oameni fugind către pietre și eliberă o săgeată prin crăpătură, apoi se ridică și mai trase două săgeți înainte de a se feri rapid de săgețile ce loviră sus bolovanii și se rostogoli pentru a cădea lângă Genevieve. Săgețile lui îi speriaseră pe cei trei bărbați, deși nici unul nu fusese lovit.

– O să plece cu toții în curând, spuse Thomas. Nu văzuse decât douăzeci de urmăritori dintre care el omorâse sau rănise aproape jumătate din ei, și, deși acest lucru îi va înfuria cu siguranță, îi va determina în același timp să fie și mai precauți. Sunt doar bandiți, spuse Thomas, și vor recompensa pentru capturarea unui arcaș.

Joscelyn îi confirmase că a fost oferită o asemenea recompensă de către conte și Thomas era sigur că acea recompensă era în mintea tuturor *coredor*-ilor, dar tocmai aflau cât de greu le era să câștige acea recompensă.

– O să trimită după ajutoare, spuse amar Genevieve.

– Poate că nu sunt mai mulți, sugeră optimist Thomas, apoi auzi unul dintre cai nechezând și se gândi că un *coredor*,

unul pe care nu l-a văzut, a ajuns la cele două animale, așa că le dezlegă hățurile. Ai naibii nenorociți, spuse el și sări peste bolovan și începu să sară de pe o piatră pe alta în jos pe deal.

O săgeată de arbaletă se înfipse exact în spatele lui în timp ce alta scoase o scânteie lovindu-se de bolovanul din față, apoi zări un bărbat conducând ambii cai departe de pietre și se opri ca să tragă. Bărbatul era pe jumătate ascuns după iapa lui Genevieve, dar Thomas trase totuși și săgeata zbură pe sub gâtul iepei pentru a lovi coapsa bărbatului. *Coredor*-ul căzu, încă ținând hățurile, iar Thomas se întoarse pentru a vedea că unul dintre cei patru arbaletrieri ținteа către Genevieve. Bărbatul trase și Thomas slobozi, la rândul lui, o săgeată în chip de răspuns. Era la limita ariei marelui arc, dar săgeata trecu periculos de aproape de dușman, încât toți arbaletrierii fură convinși să se retragă. Thomas, cu tolba lui cu săgeți atârnându-i ciudat și lovindu-i coapsa, știa că erau înspăimântați de puterea teribilă a arcului său, așa că, în loc să se întoarcă spre fortăreața din rocile mari, fugi către ei. Mai trase încă două săgeți, simțind tensiunea mușchilor spatelui când trase coarda mult în spate, iar stinghiile cu penele albe zburau pe cer pentru a plonja printre arbaletrieri. Nici o săgeată nu lovi, dar oamenii se retrăgeau în continuare și Thomas, când crezu că se aflau destul de departe, se întoarse pentru a salva caii.

Nu rănise un bărbat, ci un copil. Un copil cu nasul cârn, de poate zece sau unsprezece ani, care zăcea în iarbă cu lacrimi în ochi și încruntat. Apucă hățurile lui Thomas ca și cum viața lui ar fi depins de ele, iar în mâna stângă avea un cuțit pe care îl agita în semn de amenințare. Săgeata era înfiptă în coapsa dreaptă a băiatului, sus, iar după fața victimei Thomas bănui că acul de năvădit îi rupsese osul.

Thomas lovi cuțitul de îi sări din mână copilului.

– Vorbești franceză? îl întrebă pe flăcău și primi ca răspuns un scuipat.

Thomas rânji, apucă hățurile, apoi îl aruncă pe băiat la picioarele lui. Copilul zbieră de durere din cauza săgeții ce îi agravă rana și Thomas privi către *coredor*-ii care supraviețuiseră și văzu că nu mai aveau chef de bătaie. Se uitau la băiat.

Thomas se gândi că băiatul venise cu cei trei bărbați care fugiseră către pietre, în timp ce el se ghemuise în spatele bolovanului. Cu siguranță, speraseră să fure cel puțin cei doi cai ca aceia măcar să le aducă un profit mic din ceea ce ajunsese să fie o prădăciune dezastruoasă. Săgețile lui Thomas îi alungaseră pe bărbați, dar băiatul, mai mic, mai sprinten și mai rapid ajunsese la pietre și încercase să devină un erou. Acum, se părea, era ostatic, pentru că unul dintre *coredor*-i, un bărbat înalt într-o haină de piele și cu o cască crăpată îndesată peste părul lui rebel încurcat, își întinse mâinile pentru a arăta că nu avea nici o armă și se apropie încet.

Thomas îl lovi cu piciorul pe băiat de căzu la pământ când bărbatul era la vreo treizeci de metri distanță, apoi scoase pe jumătate arcul.

– Ești destul de departe, îi spuse bărbatului.

– Numele meu este Philin, spuse bărbatul. Avea pieptul lat, cu picioarele lungi, față lungă și tristă cu o cicatrice de cuțit sau de sabie de-a lungul frunții. Avea un cuțit în teacă la curea, dar nici o altă armă. Semăna cu un bandit, se gândea Thomas, dar era ceva în ochii lui Philin ce aducea a ceva bun, a respect. Este fiul meu, adăugă Philin, făcând semn către băiat.

Thomas ridică din umeri ca și cum nu l-ar fi interesat.

Philin își dădu jos casca crăpată și se uită câteva clipe la morții de pe iarba îngălbenită. Erau patru, toți uciși de săgețile lungi, în timp ce alți doi erau răniți și se văitau. Se uită din nou la Thomas.

– Eşti englez?

– Ce crezi că este acesta? întrebă Thomas, ridicând arcul; doar englezii purtau arcul lung de război.

– Am auzit de arcuri, recunoscu Philip. Vorbea o franceză cu un accent prost şi câteodată ezita căutând câte un cuvânt. Am auzit de ele, continuă el, dar nu văzusem nici unul până astăzi.

– Ai văzut unul acum, spuse răzbunător Thomas.

– Cred că femeia ta este rănită, spuse Philin, făcând semn către locul unde se ascundea Genevieve.

– Şi tu crezi că eu sunt prost, zise Thomas.

Philin voia să îşi întoarcă spatele pentru ca arbaletele să se apropie din nou.

– Nu, spuse Philin. Ceea ce cred eu este că vreau ca băiatul meu să trăiască.

– Ce dai pe el? întrebă Thomas.

– Viaţa ta, spuse Philin. Dacă o să îmi păstrezi fiul atunci o să mai aducem oameni, mulţi oameni, şi o să te înconjurăm şi o să te aşteptăm. O să muriţi amândoi. Dacă fiul meu moare, atunci o să mori într-o agonie nemaiîntâlnită, englezule, încât toate chinurile iadului o să îţi pară un nimic după aceea. Dar lasă-l pe Galdric să trăiască şi veţi trăi amândoi. Şi tu, şi eretica.

– Ştii cine este ea? se miră Thomas.

– Ştim tot ce se petrece între Berat şi munţi, spuse Philin.

Thomas se uită înapoi către grămada de pietre, dar Genevieve era ascunsă. Aranjase cu ea să îi facă un semn din cap, dar în schimb se îndepărtă de copil.

– Vrei să îi scot săgeata? îl întrebă pe Philin.

– Călugării de la Sfântul Sever o să facă asta, spuse Philin.

– Poţi să te duci acolo?

– Priorul Planchard mereu va avea grijă de un om rănit.

– Chiar şi de un *coredor?*

Philin se strâmbă.

– Suntem doar oameni fără pământ. Evacuați. Acuzați de crime pe care nu le-am înfăptuit. Cel puțin, zâmbi brusc și Thomas aproape că zâmbi înapoi, câțiva dintre noi nu am făcut. Ce crezi că ar fi trebuit să facem? Să ne ducem la spânzurătoare? Să ne lăsăm spânzurați?

Thomas îngenunche lângă băiat, își lăsă arcul jos și își scoase cuțitul. Băiatul se uită la el, Philin strigă speriat, dar apoi tăcu când văzu că Thomas nu voia să îi facă nici un rău copilului. În schimb, Thomas îi tăie capătul săgeții și puse prețiosul metal în rană. Apoi se ridică.

– Jură pe viața copilului, îi ordonă lui Philin, că o să îți ții cuvântul.

– Jur, spuse Philin.

Thomas făcu semn către rocile înalte unde se adăpostea Genevieve.

– Ea este o *draga*, spuse el. Încalcă-ți jurământul, Philin, și o să îți facă sufletul să urle.

– Nu o să îți fac nimic, spuse grav Philin, și nici ei – se uită la ceilalți *coredors* – nu o să îți facă nimic.

Thomas se gândi că nu are altă variantă. Fie avea încredere în Philin, fie se resemna să reziste unui asediu într-un loc înalt unde nu era apă, așa că se îndepărtă de băiat.

– Este al tău.

– Mulțumesc, spuse serios Philin. Dar spune-mi... Aceste ultime trei cuvinte îl opri pe Thomas care se întorsese să conducă caii înapoi la pietre. Spune-mi, englezule, de ce ești aici? Singur?

– Am crezut că știi tot ce s-a întâmplat între Berat și munți?

– Știu punând întrebări, spuse Philin, aplecându-se la fiul său.

– Sunt un om fără pământ, Philin, un fugar. Acuzat de o crimă pe care nu am comis-o.

– Ce crimă?

– Că am adăpostit o eretică.

Philin ridică din umeri ca și cum ar fi sugerat că această crimă era una minoră pe ierarhia răului ce le-a adus *coredor*-ilor expulzarea.

– Dacă ești cu adevărat un fugar, spuse el, ar trebui să te gândești să ni te alături. Dar ai grijă de femeia ta. Nu am mințit. Chiar este rănită.

Avea dreptate. Thomas duse caii înapoi la pietre și strigă numele lui Genevieve și atunci când aceasta nu răspunse se căță până la adăpost și o găsi cu o săgeată de arbaletă înfiptă în umărul stâng. Îi perforase armura argintie și îi zdrobise o coastă chiar deasupra sânului stâng, aproape de subsuoară. Fata zăcea acolo, înconjurată de pereții urâți negri, abia respirând, palidă la față ca niciodată și începu să strige atunci când o ridică Thomas.

– Mor, spuse ea, dar nu avea sânge în gură și Thomas văzuse mulți oameni care supraviețuiseră în urma unei asemenea răni, tot așa cum îi văzuse și pe alții care muriseră.

Îi pricinuia foarte multă durere când o căra în jos pe pietre, dar odată ajunși la baza lor aceasta găsi un pic de putere să se ajute în timp ce Thomas o urca în șa. Îi curgea sânge pe armură, picurând printre zale. Atârna, cu ochii închiși, iar *coredor*-ii se apropiară pentru a se uita la ea uimiți. Se uitau și la Thomas și se închinau când vedeau arcul uriaș. Erau toți niște oameni slabi, victimele recoltelor sărace din regiune și a dificultății de a găsi hrană, dar acum că Philin le ordonase să lase armele nu mai erau atât de periculoși, ba îți era mai mare mila de ei. Philin le vorbea în limba locală, iar apoi, cu fiul lui urcat pe unul dintre caii sfrijiți cu care *coredor*-ii îi urmăriseră pe Thomas și Genevieve, o porniră în jos pe deal către Astarac.

Thomas se duse cu el, conducând calul lui Genevieve. Sângele se coagulase pe pulpa iepei și, deși mergea rigid, nu

părea rănită rău, iar Thomas lăsase săgeata în carne. Avea să se ocupe de ea mai târziu.

– Tu ești conducătorul lor? îl întrebă pe Philin.

– Doar al oamenilor pe care i-ai văzut, spuse masivul bărbat, și poate că nu pentru mult timp.

– Nu pentru mult timp?

– *Coredor*-ilor le place să aibă succes, spuse Philin, și nu le place să își îngroape morții. Cu siguranță că sunt alții care cred că s-ar descurca mai bine decât mine.

– Și cum rămâne cu ceilalți oameni răniți? întrebă Thomas, făcând semn cu capul înapoi către deal. Ei de ce nu se duc către mănăstire?

– Unul nu a vrut să meargă, preferă să se ducă înapoi la femeia lui, iar ceilalți? Probabil că o să moară. Philin se uită la arcul lui Thomas. Iar unii refuză să se ducă jos la mănăstire; cred că o să fie trădați și capturați. Dar Planchard nu o să mă trădeze pe mine.

Genevieve se balansa în șaua ei, așa că Thomas trebuia să călărească aproape lângă ea pentru a o sprijini. Ea nu spunea nimic. Ochii ei erau încă încețoșați, fața palidă și aproape nici nu îți dădeai seama că respira, dar se ținea de șa cu tărie și Thomas știa că încă mai era urmă de viață în ea.

– Călugării s-ar putea să nu vrea să o trateze, îi spuse lui Philin.

– Planchard îi acceptă pe toți, zise Philin, chiar și pe eretici.

– Planchard este priorul de aici, nu?

– Da, confirmă Philin, și în același timp este un om bun. Am fost unul dintre călugării de acolo odată.

– Tu?

Thomas nu putu să nu pară surprins.

– Eram novice, dar am cunoscut o fată. Puneam o nouă viță-de-vie și ea a adus fâșii de salcie pentru a lega vița și...

Philin ridică din umeri ca și cum restul poveștii era mult prea familiar pentru a mai fi repetat. Eram tânăr, termină el brusc, și ea la fel.

– Mama lui Galdric? ghici Thomas.

Philin încuviință din cap.

– Acum este moartă. Priorul a fost destul de bun. Mi-a spus că nu am vocație și m-a lăsat să plec. Am devenit arendașii mănăstirii, doar o fermă mică, dar ceilalți săteni nu mă plăceau. Familia ei voia ca ea să se mărite cu altcineva, spuneau că nu sunt bun de nimic și după ce ea a murit au venit după mine să mă ardă. Am omorât pe unul dintre ei cu o sapă și au spus că eu am început bătaia și m-au numit drept criminal, așa că uite-mă. Fie asta, fie mă spânzurau în Berat. Conducea calul fiului său peste un pârâu mic ce curgea dinspre deal. Este roata norocului, nu-i așa? Se rotește iar și iar, în sus și în jos, dar se pare că sunt mai mult pe jos decât pe sus. Și Destral va da vina pe mine.

– Destral?

– Conducătorul nostru. Numele lui înseamnă „topor" și cu asta și omoară.

– Nu e aici?

– M-a trimis pe mine să văd ce se petrece în Astarac, spuse Philin. Erau niște oameni în castelul vechi care săpau. Destral crede că este o comoară acolo.

„Graalul, se gândi Thomas, Graalul", și se întrebă dacă nu fusese cumva deja descoperit, dar apoi alungă acest gând pentru că o astfel de știre ar fi circulat peste tot precum fulgerul.

– Dar nu am mai ajuns la Astarac, continuă Philin. Ne-am stabilit tabăra în pădure și eram pe cale să plecăm când v-am văzut pe voi.

– Și te-ai gândit că o să te îmbogățești?

– Am fi luat patruzeci de monede pe tine, spuse Philin, toate de aur.

– Cu zece mai mult decât a luat Iuda, zise încet Thomas, și ale lui erau doar de argint.

Philin zâmbi.

Ajunseră la mănăstire chiar după prânz. Vântul era rece, venind dinspre nord și suflând fumul de la bucătărie pe deasupra porții unde îi întâmpinară doi călugări. Îi făcură semn din cap lui Philin, dându-i voie să își ducă fiul la infirmerie, dar apoi îi blocară trecerea lui Thomas.

– Ea are nevoie de ajutor, insistă Thomas nervos.

– Este femeie, spuse unul dintre călugări, nu are voie să intre.

– Este un loc în spate, zise celălalt călugăr, trăgându-și gluga albă pe cap, și îl conduse pe Thomas pe lângă clădiri și printre niște măslini către un loc unde o grămadă de cocioabe din lemn erau înconjurate de un gard înalt de țăpuși. Fratele Clement o să te primească, spuse călugărul, apoi se grăbi să se îndepărteze.

Thomas legă cei doi cai de un măslin, apoi o duse pe Genevieve până la poarta gardului. Lovi poarta cu piciorul, așteptă și apoi o lovi din nou, iar după cea de-a doua lovitură poarta se întredeschise scârțâind și un călugăr mic, îmbrăcat în robă albă și cu fața ridată și o barbă mare, îi zâmbi.

– Fratele Clement?

Călugărul încuviință din cap.

– Are nevoie de ajutor, spuse Thomas.

Clement îi făcu semn să o aducă înăuntru și Thomas o duse pe Genevieve în ceea ce crezu, prima oară, că este curtea unei ferme. Mirosea ca una, deși nu zărea nici o baligă, dar clădirile cu acoperișuri din paie semănau cu niște șure și grajduri, apoi văzu oameni în robe gri care stăteau la uși. Se uitau la ei înfometați și alții mai veniră la ferestrele mici la

auzul sosirii lui. La început, Thomas crezu că erau niște călugări, apoi băgă de seamă că erau și femei printre persoanele în robe și privi înapoi către poartă unde pe o masă mică erau îngrămădite zornăitoare din lemn. Erau bucăți de lemn atașate unui mâner printr-o piele și, dacă mânerul era mișcat brusc, aripile din lemn făceau un zgomot puternic. Le văzuse atunci când fratele Clement i-a făcut semn să intre, dar acum ciudatele lucruri căpătau sens. Limbile de clopot erau cărate de leproși pentru a-i avertiza pe oameni de apropierea lor și masa era pusă pentru ca oricine ieșea din acel loc pentru a se duce în lume să ia unul. Thomas întrebă speriat.

– Acesta este un ospiciu pentru leproși? îl întrebă pe fratele Clement.

Călugărul răspunse încuviințând din cap, apoi îl trase de cot pe Thomas. Thomas se opuse, temându-se să nu fie contaminat de leproșii în robe gri, dar fratele Clement insistă și îl trase într-o colibă mică dintr-o parte a curții. Coliba era goală cu excepția unei saltele din paie dintr-un colț și o masă pe care erau așezate borcane, un pisălog și o balanță de fier. Fratele Clement făcu semn către saltea.

Thomas o așeză jos pe Genevieve. Doisprezece leproși se strânseră în ușă și se uitau la nou-veniți până ce fratele Clement îi goni. Genevieve, inconștientă de tămbălăul pe care sosirea ei îl cauzase, oftă, apoi se uită la Thomas.

– Doare, șopti ea.

– Știu, spuse el, dar trebuie să fii curajoasă.

Fratele Clement își suflecase mânecile, iar acum făcu semn că platoșa lui Genevieve trebuie dată jos. Asta ar fi fost greu pentru că săgeata arbaletei era încă înfiptă în carne și ieșea din armura lustruită.

Fratele Clement îngenunche lângă ea. Îi puse un tampon umed pe frunte, îi umezi obrajii, mai scoase niște mormăituri ce păreau să o calmeze pe Genevieve, iar apoi, încă zâmbind,

își puse genunchiul stâng pe sânul ei, ambele mâini pe săgeată și trase. Ea țipă, dar săgeata ieșise, plină de sânge ce picura și fratele Clement avea un cuțit cu care tăie pânza pentru a-i dezveli rana peste care așeză cârpa umedă. Îi făcu semn lui Thomas să o țină în acel loc.

Thomas făcu ce i se spuse în timp ce călugărul avea treabă la masă. Se întoarse cu un cocoloș de pâine mucegăită pe care o înmuiase în apă. O puse pe rană, apoi apăsă tare. Îi dădu lui Thomas o fâșie de sac și îi făcu semn lui Thomas că ar trebui înfășurat peste pieptul lui Genevieve ca un bandaj. O durea, pentru că Thomas trebui să o ridice pentru a face asta, și, odată ridicată, fratele Clement tăie și restul bluzei din pânză, apoi Thomas înfășură sacul peste sânii ei și peste umăr și numai după ce cataplasma mucegăită și plină de sânge fu prinsă bine fata putu să se odihnească. Fratele Clement zâmbi ca și cum ar fi zis că totul decursese bine, apoi își împreună mâinile în semn de rugăciune și le apropie de față pentru a sugera că Genevieve ar trebui să doarmă.

– Mulțumesc, spuse Thomas.

Fratele Clement își deschise gura pentru a dezvălui un zâmbet mare și Thomas văzu că nu avea limbă călugărul. Un șoarece foșni prin acoperișul din paie și călugărul scund apucă o suliță de țipari cu trei dinți și începu să împungă violent paiele, dar nu reuși decât să facă găuri imense în acoperiș.

Genevieve adormi.

Fratele Clement plecă să se ocupe de leproși, apoi se întoarse cu un alamar și o oală din lut, în care avea tăciuni aprinși. Aprinse niște surcele în alamar, băgă lemne în foc și, când acestea se aprinseră fumegând, băgă săgeata care o rănise pe Genevieve în flacăra arzătoare a focului. Stinghia din piele trosni și începu să miroasă. Fratele Clement dădu din cap fericit și Thomas înțelese că micul călugăr îi vindeca rana pedepsind lucrul care îi făcuse rău. Apoi, după ce săgeata bu-

clucașă a fost pedepsită de foc, fratele Clement se apropie încet de Genevieve, se uită la ea și zâmbi fericit. Trase două pături murdare de sub masă și Thomas o înveli cu ele.

O lăsă să doarmă. Trebuia să adape caii, să îi lase să pască și apoi să îi adăpostească în presa pentru vin a mănăstirii. Spera să îl vadă pe priorul Planchard, dar călugării erau la rugăciune și încă se aflau în biserica abației după ce Thomas, imitându-l pe fratele Clement, făcuse iapa să necheze scoțându-i săgeata din pulpă. Trebuia să se îndepărteze cu grijă pentru a-i evita copitele din spate. Când se potoli, spălă rana cu apă, o mângâie pe gât, apoi duse șeile, frâurile, săgețile, arcurile și desagii în șopronul unde se afla Genevieve, acum trează. Stătea rezemată de un sac și fratele Clement, mormăind, îi dădea să mănânce o supă de ciuperci și măcriș. Îi zâmbi fericită lui Thomas, apoi făcu semn cu capul către curtea de unde se auzea un cântec. Erau leproșii și fratele Clement îngâna și el pe același ritm.

Mai era supă și pâine și pentru Thomas. După ce mâncă și după ce fratele Clement se duse în chilia în care își petrecea nopțile, Thomas se întinse lângă Genevieve.

– Încă mai doare, spuse ea, dar nu ca înainte.

– Asta e bine.

– Nu m-a durut atunci când m-a lovit săgeata. E ca și cum aș fi primit un pumn.

– O să te faci bine, spuse el sigur pe el.

– Știi ce cântau? întrebă ea.

– Nu.

– Cântecul lui Herric și a lui Alloise. Au fost iubiți. Cu mult timp în urmă. Se întinse și trasă cu degetul linia maxilarului lui nebărbierit. Mulțumesc, spuse ea.

După o vreme adormi din nou. Mici raze de lumină de la lună intrau prin acoperișul peticit și Thomas văzu picuri de

sudoare pe fruntea ei. Dar cel puțin avea respirația mai puternică și, după un timp, Thomas adormi și el.

Nu dormi bine. Visă potcoavele cailor și oameni zbierând și se trezi pentru a-și da seama că nu era un vis, ci totul era real și se ridică atunci când clopotul mănăstirii bătea în semn de alarmă. Se dezveli de pături, gândindu-se că ar trebui să se ducă să vadă ce cauzase acest deranj, dar atunci clopotul nu se mai auzi și noaptea se scufundă din nou în tăcere.

Și Thomas adormi din nou.

Thomas se trezi speriat, băgând de seamă că era un bărbat lângă el. Era un bărbat înalt, a cărui statură se profila în lumina palidă a zorilor. Thomas tresări din instinct și se întinse după sabia lui, dar bărbatul se retrase și îi făcu semn să rămână liniștit.

– Nu am vrut să te trezesc, spuse el încet cu o voce profundă și neamenințătoare.

Thomas se ridică pentru a vedea că era un călugăr cel care vorbise. Nu putea vedea fața călugărului pentru că era întuneric în colibă, dar apoi bărbatul înalt, îmbrăcat în robă albă, se apropie din nou pentru a se uita la Genevieve.

– Cum se mai simte prietena ta? întrebă el.

Genevieve dormea. O șuviță de păr auriu tremura în dreptul gurii ei când respira.

– Se simțea mai bine aseară, spuse încet Thomas.

– Asta este bine, zise arzător călugărul, apoi se îndepărtă din nou către ușă. Îi ridicase arcul lui Thomas când se aplecase să se uite la Genevieve și acum examina arcul în lumina slabă și întunecată. Thomas, ca întotdeauna, nu se simțea în largul lui când un străin îi mânuia arma, dar nu spuse nimic și, după o vreme, călugărul rezemă arcul de masa cu medicamente a fratelui Clement. Aș vrea să vorbesc cu tine, spuse călugărul. Să ne întâlnim în mănăstire în câteva momente?

Era o dimineață friguroasă. Roua se așeză pe iarba dintre măslini și pe pajiștea dintre zidurile mănăstirii. Era o porțiune rotundă într-un colț al mănăstirii unde călugării, cu o rugăciune deja în urmă, se stropiră pe față și pe mâini și Thomas se uită prima oară după călugărul înalt printre bărbații care se spălau, dar apoi îl zări stând pe un zid scund între doi stâlpi ai arcadei dinspre sud. Călugărul îi făcu semn și Thomas văzu că era foarte bătrân, cu o față extrem de ridată și plină de bunătate.

– Prietena ta, spuse bătrânul călugăr când Thomas i se alătură, este pe mâini foarte bune. Fratele Clement este un vindecător foarte iscusit, dar el și fratele Ramón nu sunt de acord asupra multor chestii, așa că trebuie să îi țin despărțiți. Ramón are grijă de infirmerie și Clement are în grijă leproșii. Ramón este un doctor adevărat, instruit la Montpellier, așa că normal că trebuie să îl favorizăm, dar se pare că nu are alte remedii decât rugăciunea și sângerarea puternică. Le folosește pentru fiecare tratament, în timp ce fratele Clement, cred eu, se folosește de propria magie. Probabil că nu ar trebui să fiu de acord cu asta, dar sunt obligat să spun că, dacă eu aș fi bolnav, aș prefera ca fratele Clement să mă trateze. Îi zâmbi lui Thomas. Numele meu este Planchard.

– Priorul?

– Exact. Și ești bine-venit în casa noastră. Îmi pare rău că nu am putut să te întâmpin ieri. Și fratele Clement mi-a spus că te-ai speriat că ați stat într-un spital de leproși? Nu este nevoie. Din experiență pot să îți spun că această boală nu este transmisă prin contact cu ceilalți. Vizitez leproși de patruzeci de ani și nu mi-am pierdut decât un deget, iar fratele Clement trăiește și se roagă alături de ei și nu a fost niciodată atins de boală. Priorul făcu o pauză și se închină și Thomas crezu prima oară că bătrânul alunga gândul rău de a face lepră, dar apoi înțelese că Planchard se uita la ceva din celălalt

capăt al mănăstirii. Urmă privirea priorului și văzu un corp care era cărat pe o targă. Era un cadavru, evident, pentru că fața era acoperită cu o pânză albă și avea un crucifix pe piept, care căzu după câțiva pași, așa că toți călugării trebuiră să se oprească și să îl recupereze. Am avut parte de agitație aseară aici, spuse blând Planchard.

– Agitație?

– Probabil că ai auzit clopotul? A fost sunat prea târziu, mă tem. Doi bărbați au venit la mănăstire după ce s-a lăsat întunericul. Poarta noastră nu este niciodată închisă, așa că nu le-a fost greu să intre. L-au legat pe portar de mâini și de picioare, apoi s-au dus la infirmerie. Contele de Berat era acolo. Era apărat de pajul lui și trei dintre oamenii lui care au supraviețuit unei lupte oribile din valea următoare, spuse priorul, arătând cu mâna către vest. Chiar dacă știa sau bănuia că Thomas a fost implicat în acea bătălie, nu a comentat nimic. Unul dintre ostași dormea în camera contelui. S-a trezit când au venit ucigașii și așa că a murit, iar apoi gâtul contelui a fost tăiat și cei doi ucigași au fugit mâncând pământul. Bătrânul prior istorisi aceste întâmplări cu o voce indiferentă, ca și cum asemenea crime nenorocite erau ceva obișnuit la Mănăstirea Sfântul Sever.

– Contele de Berat? întrebă Thomas.

– Un om trist, spuse Planchard, mi-a plăcut de fapt de el, dar îmi e teamă că a fost unul dintre fraierii Domnului. Era uimitor de învățat, dar nu avea sens. Era un stăpân dur cu oamenii lui, dar bun cu Biserica. Obișnuiam să cred că încerca să își cumpere drumul către ceruri, dar de fapt voia un fiu și Dumnezeu nu i-a îndeplinit niciodată dorința. Săracul om, săracul om! Planchard se uită cum contele era dus către casa porții, apoi zâmbi blând către Thomas. Câțiva călugări insistau că tu ai fi criminalul.

– Eu! exclamă Thomas.

– Știu că nu ai fost tu, zise Planchard. Adevărații ucigași au fost văzuți plecând. Călare în noapte. Clătină din cap. Dar frații pot să se agite foarte mult și, în cele din urmă, casa noastră a fost foarte mult deranjată în ultima vreme. Iartă-mă, nu te-am întrebat care este numele tău.

– Thomas.

– Un nume frumos. Doar Thomas?

– Thomas de Hookton.

– Sună foarte englezesc, spuse Planchard. Și ce ești? Soldat?

– Arcaș.

– Nu călugăr? întrebă Planchard amuzat.

Thomas zâmbi pe jumătate.

– Știi despre asta?

– Știu că un arcaș englez pe nume Thomas s-a dus la Castillon d'Arbizon îmbrăcat în călugăr. Știu că vorbea foarte bine latina. Știu că a ocupat castelul și că a împrăștiat suferință prin împrejurimi. Știu că a provocat multe lacrimi, Thomas, multe lacrimi. Oameni care s-au chinuit toată viața să construiască ceva pentru copii lor au văzut cum a ars totul în câteva minute.

Thomas nu știa ce să spună. Privea iarba.

– Probabil că știi mult mai mult decât atât, spuse el după o vreme.

– Știu că tu și însoțitoarea ta sunteți excomunicați, spuse Planchard.

– Atunci nu ar trebui să stau aici, zise Thomas, făcând semn către mănăstire. Am fost exclus din comunitatea lui Hristos, adăugă el amar.

– Sunteți aici la invitația mea, spuse blând Planchard, și, dacă Dumnezeu nu este de acord cu această invitație, atunci nu va mai dura mult până va avea șansa să primească o explicație de la mine.

Thomas se uită la priorul care îi îndură răbdător examinarea detaliată. Avea ceva Planchard, se gândea Thomas, care îi aducea aminte de propriul tată, dar fără nebunie. Dar era o sfințenie și o înțelepciune, și o autoritate pe fața ridată și Thomas știa că îi place acest bărbat. Își îndepărtă privirea.

– O protejam pe Genevieve, mormăi el, explicând excomunicarea lui.

– Begarda?

– Nu este begardă, spuse Thomas.

– Aș fi surprins dacă ar fi, zise Planchard, pentru că mă îndoiesc că există vreun begard în aceste părți. Acei eretici se adună în nord. Cum se numesc? Frăția Spiritului Liber. Și în ce cred? Că totul vine de la Dumnezeu, așa că totul este bun! Este o idee înșelătoare, nu-i așa? Doar atunci când zic totul cred exact asta, totul. Fiecare păcat, fiecare faptă, fiecare hoție.

– Genevieve nu este o begardă, repetă Thomas negația, deși fermitatea tonului său nu reflecta nici o convingere.

– Sunt sigur că este o eretică, spuse blând Planchard, dar care dintre noi nu este? Și totuși – tonul lui blând dispăru, iar vocea lui deveni mai severă – este și o ucigașă.

– Care dintre noi nu este? repetă Thomas.

Planchard rânji.

– L-a omorât pe părintele Roubert.

– Cel care o torturase, spuse Thomas. Își ridică mâneca și îi arătă priorului cicatricele arsurilor de pe mâna lui. Și eu mi-am ucis călăul și el era un dominican.

Priorul se uită spre cerul acoperit de nori. Confesiunea crimei lui Thomas nu păru să îl deranjeze, iar următoarele lui cuvinte chiar sugerau că o ignorase cu desăvârșire.

– Mi s-a adus aminte ieri, spuse el, de un psalm al lui David. *„Dominus reget me et nihil mihi deerit."*

– *„In loco pascuae ibi conlocavit"*, termină Thomas citatul.

– Acum văd de ce au crezut că ești călugăr, spuse Planchard amuzat. Dar sensul acestui psalm, nu-i așa, este că noi suntem niște oi și Dumnezeu este Păstorul nostru? De ce altceva ne-ar pune El pe o pășune și ne-ar proteja cu un băț? Dar ce nu am înțeles niciodată în totalitate este de ce păstorul învinuiește oile că s-au îmbolnăvit.

– Dumnezeu ne învinuiește?

– Nu pot să vorbesc în numele Domnului, spuse Planchard, ci doar în numele Bisericii. Ce a spus Hristos? *„Ego sum pastor bonus, bonus pastor animam suam dat pro ovibus."* Îl complimentă pe Thomas prin a nu traduce cuvintele care însemnau: Eu sunt păstorul bun și bunul păstor își dă viața pentru oile lui. Și Biserica, zise Planchard, continuă munca lui Hristos, sau cel puțin asta ar trebui să facă, deși unii oameni ai Bisericii sunt extrem de entuziasmați să își împuțineze turma.

– Și tu nu ești?

– Eu nu sunt, spuse ferm Planchard, dar nu lăsa ca această slăbiciune să te convingă că sunt de acord cu tine. Nu sunt de acord cu tine, Thomas, și nu sunt de acord cu femeia ta, dar nu pot nici să fiu de acord cu Biserica ce folosește durerea pentru a sădi dragostea pentru Dumnezeu într-o lume de păcătoși. Răul naște răul, se înmulțește precum buruienile, dar lucrurile bune sunt ca niște lăstari fragili ce au nevoie de îngrijire. Se gândi pentru o vreme, apoi îi zâmbi lui Thomas. Dar datoria mea este destul de clară, nu? Ar trebui să vă dau pe amândoi episcopului de Berat și să las focul Domnului să își facă treaba.

– Și tu, spuse amar Thomas, ești o persoană care își face datoria.

– Sunt un om care încearcă, Dumnezeu să mă ajute, să fie bun. Să fiu ceea ce Hristos a vrut să fim. Datoria este, câteodată, impusă de alții și trebuie să o analizăm mereu ca să vedem dacă ne ajută să fim buni. Nu sunt de acord cu tine, cu

nici unul din voi, dar nu consider că aș face un bine dacă v-aș arde. Așa că o să dau ascultare conștiinței mele care nu îmi spune să vă trimit în focul episcopului. Oricum, zâmbi el din nou, arderea voastră ar însemna o risipă totală a străduaniei fratelui Clement. Mi-a spus că a chemat o femeie care se pricepe să pună oasele la loc și ea va încerca să îi vindece coasta lui Genevieve a ta, deși fratele Clement m-a avertizat că coastele sunt foarte greu de vindecat.

– Fratele Clement a vorbit cu tine? întrebă Thomas uimit.

– Doamne, nu! Săracul frate Clement nu poate vorbi deloc! A fost un sclav pe o galeră. Mohamedanii l-au capturat într-un raid în Leghorn, cred, sau era Sicilia? I-au sfâșiat limba, cred că pentru că i-a jignit, iar apoi i-au mai tăiat și altceva și cred că de aceea s-a făcut călugăr după ce a fost salvat de o galeră venețiană. Acum are grijă de stupi și de leproși. Și cum vorbim cu el? Păi arată și gesticulează și face desene în praf și, cumva, reușim să ne înțelegem.

– Deci ce o să faci cu noi? întrebă Thomas.

– Să fac? Eu? Eu nu o să fac nimic! Doar să mă rog pentru voi și să vă spun la revedere atunci când veți pleca. Dar aș vrea să știu de ce sunteți aici.

– Pentru că am fost excomunicați, spuse amar Thomas, și camarazii mei nu au mai vrut să mai aibă de a face cu mine.

– Voiam să spun de ce ați venit în Gasconia de prima oară, zise răbdător Planchard.

– Contele de Northampton m-a trimis, spuse Thomas.

– Înțeleg, spuse Planchard, tonul lui sugerând că știa că Thomas evita întrebarea. Și contele avea motivele lui, nu-i așa?

Thomas nu spuse nimic. Îl văzu pe Philin în partea cealalaltă a mănăstirii și ridică o mână în semn de salut și *coredor*-ul îi zâmbi înapoi; zâmbetul sugera că fiul lui, ca și Genevieve, se recupera în urma rănii cauzate de săgeată.

Planchard insistă:

– Contele avea motivele lui, Thomas?

– Castillon d'Arbizon a fost, odată, proprietatea lui. O voia înapoi.

– A fost proprietatea lui, spuse Planchard sarcastic, pentru scurtă vreme, și nu cred că este contele atât de lipsit de terenuri încât să trebuiască să trimită oameni să apere un oraș insignifiant din Gasconia, mai ales după ce s-a semnat pace la Calais. Probabil că te-a trimis să încalci această pace dintr-un motiv deosebit, nu crezi? Făcu o pauză, apoi îi zâmbi ca răspuns încăpățânării lui Thomas. Mai știi vreun psalm care începe cu *„Dominus reget me"*?

– Câteva, spuse vag Thomas.

– Atunci poate știi cuvintele *„Calix Meus Inebrians"*?

– „Cupa mea mă îmbată", spuse Thomas.

– Pentru că m-am uitat la arcul tău de dimineață, Thomas, spuse Planchard, doar din pură curiozitate. Am auzit atâtea despre arcul de război englez, dar nu am mai văzut unul de ani de zile. Dar al tău, am observat, are ceva ce cred că majoritatea nu au. O plăcuță de argint. Și pe plăcuță, tinere, era emblema familiei Vexille.

– Tatăl meu a fost un Vexille, spuse Thomas.

– Deci ești născut nobil?

– Sunt nelegitim, spuse Thomas. El era preot.

– Tatăl tău era preot?

Planchard păru surprins.

– Preot, confirmă Thomas, în Anglia.

– Am auzit că unii din familia Vexille au fugit acolo, spuse Planchard, dar asta a fost acum mulți ani. Înainte să mă nasc eu. Și de ce se întoarce un Vexille în Astarac?

Thomas nu spuse nimic. Călugării plecau la muncă, ducând cu ei săpăligi și țăruși afară pe poartă.

– Unde îl duc pe contele mort? întrebă el, încercând să evite întrebarea priorului.

– Trebuie dus la Berat, bineînțeles, pentru a fi înmormântat cu strămoșii lui, spuse Planchard, și trupul lui se va împuți până va ajunge la catedrală. Îmi aduc aminte când a fost înmormântat tatăl lui: mirosea atât de tare, încât bocitoarele au trebuit să iasă la aer. Și acum ce întrebasem? Ah, da, de ce se întoarce un Vexille în Astarac?

– De ce nu? întrebă Thomas.

Planchard se ridică și îi făcu semn din cap.

– Hai să îți arăt ceva, Thomas.

Îl conduse pe Thomas către biserica mănăstirii unde, când intră, priorul își înmuie degetul în cupa cu apa sfințită și se închină în timp ce îngenunche pe un picior în fața altarului înalt. Thomas, probabil pentru prima oară în viața lui, nu făcu aceeași plecăciune. Era excomunicat. Vechile obiceiuri nu aveau nici o valoare pentru el acum pentru că era exclus din comunitatea Bisericii. Îl urmă pe prior prin nava largă și goală către o nișă din spatele unui altar lateral și acolo Planchard descuie o ușă mică cu o cheie mare.

– O să fie întuneric jos, îl avertiză bătrânul, și nu am nici o lampă, așa că pășește cu grijă.

O lumină slabă se strecură în jos pe scări și, când Thomas ajunse la baza scărilor, Planchard ridică o mână.

– Așteaptă aici, spuse el, și o să îți aduc ceva. Este prea întuneric pentru a vedea în trezorerie.

Thomas așteptă. Ochii lui se acomodară cu semiîntunericul și văzu că erau opt deschizături arcuite în acea pivniță și apoi își dădu seama că nu era doar o pivniță, ci un osuar și această constatare îl făcu să facă un pas înapoi îngrozit. Arcadele erau pline de oase. Craniile se holbau la el. În capătul de est era o arcadă doar pe jumătate umplută, cealaltă jumătate așteptându-i pe frații care se rugau în fiecare zi în biserica de deasupra. Aceasta era pivnița morților; anticamera cerurilor.

Auzi un lacăt deschizându-se, apoi pașii priorului care revenea cu o cutie de lemn pe care i-o întinse.

– Du-o la lumină, spuse el, și uită-te la ea. Contele a încercat să o fure de la mine, dar când s-a întors aici cu febră am luat-o înapoi de la el. Poți să vezi bine?

Thomas ridică cutia către lumina slabă ce pătrundea în jos pe scări. Putea vedea că era o cutie veche, că lemnul se uscase și că a fost odată pictată pe dinăuntru și pe dinafară, dar atunci, în față, văzu rămășițele cuvintelor pe care le știa prea bine, cuvintele care îl obsedau de când a murit tatăl lui: *Calix Meus Inebrians.*

– Se spune – priorul luă cutia înapoi de la Thomas –, că a fost găsită într-o raclă prețioasă pe altarul capelei din castelul Vexille. Dar era goală atunci când a fost găsită, Thomas. Înțelegi?

– Era goală, repetă Thomas.

– Cred că știu, spuse Planchard, ce aduce un Vexille la Astarac, dar nu este nimic aici pentru tine, Thomas, absolut nimic. Cutia era goală. Puse cutia înapoi, încuie cufărul mare și îl conduse pe Thomas înapoi sus în biserică. Ferecă ușa trezoreriei, apoi îi făcu semn lui Thomas să stea cu el pe o cornișă ce se întindea în jurul navei pustii. Cutia era goală, insistă priorul, deși cu siguranță că te gândești că a fost odată plină. Și eu cred că ai venit aici pentru a găsi ceea ce o umplea.

Thomas încuviință din cap. Se uita la doi novici cum măturau în biserică, țepii de mesteacăn zgâriind dalele late.

– Și am mai venit, spuse el, să îl găsesc pe bărbatul care l-a ucis, care l-a omorât pe tatăl meu.

– Știi cine a făcut asta?

– Vărul meu. Guy Vexille. Mi s-a spus că își zice contele de Astarac.

– Și crezi că este aici? Planchard păru surprins. Nu am auzit de un asemenea om.

– Cred că, dacă știe că eu sunt aici, spuse Thomas, va veni după mine.

– Și o să îl omori?

– O să îl interoghez, zise Thomas. Vreau să știu de ce a crezut că tatăl meu avea Graalul.

– Și a avut tatăl tău Graalul?

– Nu știu, spuse Thomas sincer. Cred că poate a crezut că îl are. Dar câteodată se purta ca un nebun.

– Nebun?

Întrebarea fu adresată blând.

– Nu Îl venera pe Dumnezeu, spuse Thomas, ci se lupta cu El. Îl ruga, țipa, urla și plângea în fața lui Dumnezeu. Vedea majoritatea lucrurilor clar, dar Dumnezeu îl nedumerea.

– Și tu? întrebă Planchard.

– Eu sunt un arcaș, spuse Thomas, eu trebuie să văd lucrurile clar.

– Tatăl tău, zise Planchard, a deschis ușa către Dumnezeu și a fost nedumerit, în timp ce tu lași ușa închisă?

– Poate, spuse, în apărarea lui, Thomas.

– Și ce speri, Thomas, să obții dacă ai găsi Graalul?

– Pacea, spuse Thomas. Și dreptate.

Nu era un răspuns la care s-a gândit, ci doar o modalitate de a scăpa de întrebarea lui Planchard.

– Un soldat care caută pacea, spuse Planchard amuzat. Ești plin de contradicții. Ai ars și ai omorât și ai furat pentru a face pace. Ridică o mână pentru a calma protestul lui Thomas. Trebuie să îți spun, Thomas, că eu consider că ar fi mai bine dacă nu s-ar găsi Graalul. Dacă ar fi ca eu să îl descopăr l-aș azvârli în cea mai adâncă mare, printre monștri, și nu aș spune nimănui. Dar dacă l-ar găsi altă persoană, atunci nu ar fi decât un alt trofeu de război al oamenilor

ambițioși. Regii se vor bate pentru el, oameni ca tine vor muri pentru el, bisericile se vor îmbogăți în urma lui și nu va fi nici o pace. Dar nu știu asta. Poate că ai dreptate? Poate că Graalul va aduce o eră a bogăției și a păcii și mă rog pentru asta. Dar descoperirea cununei cu țepi nu a adus asemenea minunății și de ce ar fi Graalul mai puternic decât țepii dragului nostru Domn? Avem flacoane cu sângele lui în Flandria și în Anglia, și totuși nu aduc pacea. Este Graalul mai prețios decât sângele Lui?

– Unii oameni consideră că da, spuse deranjat Thomas.

– Și acei oameni vor omorî precum animalele pentru a intra în posesia lui, zise Planchard. Vor omorî cu mila unui lup ce devorează un miel și tu îmi spui că va aduce pacea? Oftă. Și totuși, poate ai dreptate. Poate că acum este timpul ca Graalul să fie găsit. Avem nevoie de un miracol.

– Să aducă pacea?

Planchard neagă din cap. Nu spuse nimic pentru o vreme, ci doar se uita la cei doi măturători și părea foarte serios și extrem de trist. Nu am mai spus asta nimănui, Thomas, rupse el lunga lui tăcere, și ar fi înțelept din partea ta să nu spui nici tu nimănui. Cu timpul, vom ști toți și până atunci va fi prea târziu. Dar nu cu mult timp în urmă am primit o scrisoare de la o abație din Lombardia și lumea noastră este pe cale să se schimbe radical.

– Din cauza Graalului?

– Aș dori să fie d-aia. Nu, pentru că este o molimă în est. O molimă cumplită, o epidemie care se răspândește precum fumul, ce-i omoară pe toți cei pe care-i atinge și nu cruță pe nimeni. Este o ciumă, Thomas, care a fost trimisă pentru a ne chinui. Planchard se uită înainte, privind praful dansând într-o rază de lumină ce cădea pe una dintre ferestrele înalte și curate. O asemenea molimă trebuie să fie mâna diavolului, continuă priorul, închinându-se, și este o treabă îngrozitoare.

Fratele meu abate îmi scrie că în unele orașe din Umbria jumătate din populație a murit și mă sfătuiește să ferec porțile și să nu las nici un călător să intre, dar cum pot să fac asta? Suntem aici să ajutăm oameni, nu să îi îndepărtăm de Dumnezeu. Se uită în sus, ca și cum ar fi căutat ajutor divin printre grinzile acoperișului. Întunericul vine, Thomas, spuse el, și este un întuneric mare cum nu a mai văzut omenirea. Poate, dacă tu găsești Graalul, va aduce lumină în întuneric.

Thomas se gândi la viziunea lui Genevieve de sub fulger, a unui mare întuneric în care era un punct luminos.

– Mereu am crezut, continuă Planchard, că această căutare a Graalului era o nebunie, o vânătoare a unei himere care nu ar aduce nimic bun, ci doar rău, dar acum aflu că totul se va schimba. Totul. Poate că avem nevoie de un simbol extraordinar al dragostei lui Dumnezeu. Oftă. Am fost tentat să mă întreb dacă această molimă a fost trimisă de Dumnezeu. Poate că ne arde pe toți, ne purifică, pentru că cei care vor fi cruțați vor face voința Lui. Nu știu. Dădu din cap trist. Ce vei face când Genevieve a ta se va întrema?

– Am venit aici, spuse Thomas, pentru a afla tot ce se poate despre Astarac.

– Despre începutul și despre sfârșitul muncii omului, spuse Planchard zâmbind, nu poți ști niciodată totul. Ai accepta un sfat?

– Bineînțeles.

– Pleacă, Thomas, spuse ferm priorul, du-te departe. Nu știu cine l-a omorât pe contele de Berat, dar nu este greu de ghicit. Avea un nepot, un om prost, dar puternic, pe care l-ai luat prizonier. Mă îndoiesc că contele l-ar fi răscumpărat, dar acum nepotul este el însuși conte și poate aranja singur recompensa sa. Și dacă și el caută ce căuta și unchiul lui, atunci își va ucide toți rivalii, asta înseamnă că și pe tine, Thomas! Așa că ai grijă. Și trebuie să pleci curând.

– Nu sunt bine-venit aici?

– Ești bine-venit aici, insistă Planchard, amândoi sunteți. Dar în această dimineață pajul contelui s-a dus să raporteze moartea stăpânului său și băiatul va ști că ești aici. Și tu, și fata. Poate că nu vă știe numele, dar voi sunteți... cum să spun eu? Ușor de luat la ochi? Deci dacă cineva vrea să te omoare, Thomas, atunci vor ști unde să te caute. De aceea îți spun să pleci departe. Această casă a văzut destule crime și nu mai vreau. Se ridică și îi puse încet o mână pe capul lui Thomas. Să fii binecuvântat, fiul meu, spuse el, apoi ieși din biserică.

Și Thomas simți cum întunericul se apropie.

Joscelyn era contele de Berat.

Se tot gândea la asta și fiecare gând îi transmitea un fior de bucurie. Contele de Berat! Nobilul banilor.

Villesisle și însoțitorii lui se întoarseră de la Astarac cu vestea că bătrânul a murit în somn.

– Chiar înainte ca noi să ajungem la mănăstire, îi spuse Villesisle lui Joscelyn de față cu Robbie și Sir Guillaume, deși mai târziu, în particular, a recunoscut că lucrurile nu au mers așa de bine și că s-a vărsat sânge.

– Ești un prost, mârâi Joscelyn. Ce ți-am spus?

– Să îl sufoc.

– Și în schimb murdărești toată camera nenorocită cu sângele lui?

– Nu am avut altă variantă, susținu Villesisle îmbufnat. Unul dintre ostașii lui era acolo și a încercat să se bată cu noi. Dar ce contează? Bătrânul este mort, nu-i așa?

Era mort. Mort și în putrefacție și asta conta cu adevărat. Cel de-al paisprezecelea conte de Berat era în drum spre cer sau spre iad, așa că toată regiunea Beratului cu castelele, feudele, orașele, șerbii, gospodăriile și grămezile de monede îi aparțineau acum lui Joscelyn.

Joscelyn avea altă autoritate atunci când s-a întâlnit cu Robbie și cu Sir Guillaume. Înainte, când se întrebase dacă unchiul lui avea să îl răscumpere sau nu, avusese grijă să fie cât mai curtenitor pentru că viitorul lui depindea de bunăvoința celor care îl țineau prizonier, dar acum, deși nu era nepoliticos cu ei, stătea deoparte, așa cum se cuvenea, pentru că ei erau doar niște aventurieri pe când el era unul dintre cei mai bogați nobili din sudul Franței.

– Răscumpărarea mea, spuse el simplu, este de douăzeci de mii de florinți.

– Patruzeci, insistă imediat Sir Guillaume.

– Este prizonierul meu! sări Robbie către Sir Guillaume.

– Și? încercă Sir Guillaume să își păstreze calmul. O să te mulțumești cu douăzeci când el valorează patruzeci?

– Eu o să mă mulțumesc cu douăzeci, spuse Robbie și era, într-adevăr, o avere, o recompensă demnă de un duce regal. În bani englezești ar fi aproape de trei mii de lire, suficienți pentru un om să aibă o viață luxoasă.

– Și încă trei mii de florinți, oferi Joscelyn, pentru caii și ostașii mei capturați.

– De acord, spuse Robbie înainte ca Sir Guillaume să poată protesta.

Sir Guillaume era dezgustat de faptul că Robbie acceptase imediat. Normandul știa că suma de douăzeci de mii de florinți era o recompensă bună, mai mult decât ar fi sperat el vreodată atunci când a văzut călăreții apropiindu-se de vad și ambuscada, dar chiar și așa credea că Robbie cedase mult prea repede. Dura de obicei luni să negocieze o recompensă, luni de tocmeală, de mesageri ducând oferte și contra-oferte și refuzuri și amenințări, dar Joscelyn și Robbie aranjaseră lucrurile în câteva momente.

– Deci acum, spuse Sir Guillaume, privindu-l pe Joscelyn, stai aici până ajung banii.

– Atunci voi sta aici pe veci, spuse calm Joscelyn. Trebuie să îmi iau moştenirea în primire, explică el, înainte ca banii să fie trimişi.

– Deci îţi dau pur şi simplu drumul? întrebă Sir Guillaume dispreţuitor.

– O să merg eu cu el, spuse Robbie.

Sir Guillaume se uită la scoţian, apoi din nou la Joscelyn şi văzu aliaţi. „Probabil că Robbie, se gândea Sir Guillaume, a dat jos scutul întors al lui Joscelyn", un gest pe care normandul îl observase, dar hotărâse să îl ignore.

– O să te duci tu cu el, spuse el simplu, şi el este prizonierul tău, nu?

– Este prizonierul meu, spuse Robbie.

– Dar eu comand aici, insistă Sir Guillaume, şi o parte din recompensă este a mea. A noastră.

Arătă cu mâna către restul garnizoanei.

– O să fie plătită, spuse Robbie.

Sir Guillaume se uită în ochii lui Robbie şi văzu un tânăr care nu îi întâlnea privirea, un tânăr al cărui supunere nu era sigură şi care a propus el însuşi să meargă la Berat cu Joscelyn. Sir Guillaume credea că Robbie nu avea să se întoarcă aşa că normandul se duse către nişa unde era agăţat crucifixul, acelaşi crucifix pe care Thomas îl ţinuse în faţa ochilor lui Genevieve. Îl luă de pe perete şi îl aşeză pe masă în faţa lui Robbie.

– Jură pe asta, ceru el, că partea noastră va fi plătită.

– Jur, spuse Robbie solemn şi puse mâna pe cruce. Pe Dumnezeu şi chiar pe viaţa mamei mele, jur.

Joscelyn, privind, păru amuzat.

Sir Guillaume cedă. Ştia că l-ar fi putut reţine pe Joscelyn şi pe ceilalţi prizonieri şi asta însemna că, în cele din urmă, s-ar fi găsit o modalitate de a intra în posesia recompensei dacă i-ar fi reţinut, dar în acelaşi timp ştia că ar fi avut

săptămâni de neliniște. Cei care erau de partea lui Robbie, și erau mulți, mai ales printre scandalagiii care s-au alăturat garnizoanei, ar susține că, așteptând, ar risca să piardă toți banii sau ar sugera că plănuiește să ia banii și să îi păcălească și Robbie ar încuraja această revoltă și în cele din urmă garnizoana s-ar destrăma. Oricum, era foarte probabil ca garnizoana să se destrame pentru că, fără Thomas, nu era nici nu motiv întemeiat să rămână. Oamenii nu știuseră niciodată că Graalul a fost țelul lor, dar au simțit că îl motiva ceva pe Thomas, au simțit că avea un țel și că ceea ce făceau avea un sens; acum, Sir Guillaume știa că nu erau decât o altă bandă de scandalagii care aveau șansa să dețină un castel. Nici unul nu avea să stătea prea mult, se gândea Sir Guillaume. Chiar dacă Robbie nu i-ar plăti partea, Sir Guillaume tot ar fi putut să plece mai bogat decât a venit, dar dacă Robbie s-ar fi ținut de cuvânt, atunci Sir Guillaume ar fi avut suficienți bani pentru a strânge oamenii de care avea nevoie ca să se răzbune pe cei care i-au furat pământurile din Normandia.

– Aștept ca banii să fie aici într-o săptămână, spuse Sir Guillaume.

– Două, zise Joscelyn.

– O săptămână!

– O să încerc, spuse Joscelyn resemnat.

Sir Guillaume împinse crucifixul peste masă.

– O săptămână!

Joscelyn se uită lung la Sir Guillaume, apoi puse un deget pe trupul rupt al lui Hristos.

– Dacă insiști, zise el. O săptămână.

Joscelyn plecă în dimineața următoare. Călărea îmbrăcat complet în armură, cu steagul, caii și oamenii înapoiați lui și cu el călărea Robbie Douglas și șaisprezece alți ostași, toți gasconi care l-au urmat pe Thomas, dar care acum preferau să ia aurul contelui de Berat. Sir Guillaume a fost lăsat cu

oamenii care au venit la Castillon d'Arbizon, dar cel puțin asta însemna că avea arcași. Stătea pe cele mai înalte metereze ale castelului și îl privi pe Joscelyn cum se îndepărta. John Faircloth, ostașul englez, i se alătură pe metereze.

– Ne părăsește? întrebă el, referindu-se la Robbie.

Sir Guillaume încuviință din cap.

– Ne părăsește. Nu o să îl mai vedem.

– Și ce facem? întrebă Faircloth, în franceză de data aceasta.

– Așteptăm banii, apoi plecăm.

– Doar plecăm?

– În numele lui Dumnezeu, ce altceva putem face? Ducele de Northampton nu vrea acest oraș, John. Nu va trimite niciodată pe cineva să ne ajute. Dacă stăm aici, vom muri.

– Și plecăm sau murim fără Graal, spuse Faircloth. De aceea ne-a trimis contele aici? Știa de Graal?

Sir Guillaume încuviință din cap.

– Cavalerii mesei rotunde, spuse el amuzat, asta suntem.

– Și abandonăm căutarea?

– Este o nebunie, spuse cu tărie Sir Guillaume, o nebunie curată. Nu există, dar Thomas credea că ar putea exista și contele a zis că merită efortul. Dar este cea mai mare tâmpenie. Și Robbie este prins și el de această vrajă, dar nu o să îl găsească pentru că nu are ce. Suntem doar noi și prea mulți inamici, așa că o să ne luăm banii și o să plecăm.

– Și dacă nu trimit banii? întrebă Faircloth.

– Avem onoare, nu? spuse Sir Guillaume. Adică prădăm, jefuim, siluim și omorâm, dar nu ne păcălim niciodată între noi când vine vorba de recompense. Sfinte Isuse! Nimeni altcineva nu ar fi avut încredere dacă ar fi fost în situația asta. Făcu o pauză, uitându-se la Joscelyn și la alaiul lui care se opriseră la marginea văii. Uită-te la nenorociți, spuse el, se uită la noi întrebându-se cum să ne scoată de aici.

Călăreții aruncau, într-adevăr, o ultimă privire către turnul de la Castillon d'Arbizon. Joscelyn văzu steagul contelui de Northampton fâlfâind cu nerușinare în bătaia adierii slabe, apoi scuipă pe drum.

– Chiar o să le trimiți banii? îl întrebă pe Robbie.

Robbie păru surprins de întrebare.

– Normal, spuse el.

Odată ce avea să i se plătească recompensa stabilită, onoarea îi impunea să trimită partea lui Sir Guillaume. Nu-i trecuse prin cap nici măcar o secundă să facă altfel.

– Dar flutură steagul inamicului meu, sublinie Joscelyn. Și dacă tu le trimiți banii, ce mă oprește din a nu-i recupera?

Se uită la Robbie, așteptând un răspuns.

Robbie încercă să descifreze toate laturile acestei sugestii, gândindu-se la onoarea lui, dar atâta timp cât banii erau trimiși, se gândea el, onoarea lui era neatinsă.

– Nu au cerut pace, spuse el, ezitând, și era răspunsul pe care îl voia Joscelyn pentru că sugera că acesta putea să îi atace din momentul în care banii erau dați.

Joscelyn zâmbi și merse în continuare.

Ajunseră în Berat în acea seară. Un ostaș mersese înainte, avertizându-i pe locuitori de apropierea noului lor stăpân și o delegație de consuli și preoți îl întâmpinară pe Joscelyn la un kilometru de poarta din est. Îngenunchează pentru a-l saluta și preoții îi prezentară contelui câteva relicve prețioase ale catedralei. Era o treaptă din scara lui Iacob, oasele unui pește dintre cei cinci mii, sandalele Sfântului Gudul și un cui folosit la răstignirea unuia dintre cei doi hoți care au murit cu Hristos. Toate au fost cadouri de la vechiul conte către oraș, iar acum se aștepta ca noul conte să descalece și să arate prețioaselor racle, toate în casete de aur sau de cristal, respectul cuvenit. Joscelyn știa ce se aștepta ca el să facă, dar în schimb se aplecă în șa și se încruntă la preoți.

– Unde este episcopul? ceru el să știe.

– Este bolnav, domnul meu.

– Prea bolnav pentru a mă întâmpina?

– Este bolnav, domnul meu, bolnav grav, spuse unul dintre preoți și Joscelyn se uită la bărbat pentru o secundă, apoi acceptă brusc explicația.

Descălecă, îngenunche scurt, se închină în fața raclelor, apoi încuviință scurt din cap către consulii ce țineau cheile ceremoniale ale orașului pe o pernă din catifea verde. Joscelyn trebuia să ia cheile și apoi să le returneze împreună cu o vorbă bună, dar era prea înfometat și însetat, așa că se sui înapoi în șa și călări pe lângă consulii îngenuncheați.

Alaiul călare intră în oraș pe poarta dinspre vest unde gardienii îngenunchează în fața noului lor stăpân, iar apoi călăreții urcară până la curbura dintre două dealuri pe care era construit Berat. La stânga lor, pe dealul mai mic, era catedrala, o biserică lungă și scundă căreia îi lipseau turnul și turla, în timp ce la dreapta lor o stradă pavată se întindea până la castelul de pe dealul mai înalt. Strada era plină de semne pictate ce îi obligau pe călăreți să meargă pe un singur rând, în timp ce pe partea cealaltă cetățenii îngenuncheau și strigau binecuvântări. O femeie împrăștia frunze de viță pe pavaj, în timp ce un cârciumar oferea o tavă cu urcioare cu vin care se vărsară când calul lui Joscelyn se lovi de bărbat.

Strada ducea într-o piață murdară cu legume storcite și urât mirositoare de la baliga de vaci, oi și capre. Castelul era acum în față și porțile lui se deschiseră când gardienii recunoscură steagul Beratului purtat de pajul lui Joscelyn.

Din acel moment, Robbie nu mai înțelese nimic. Calul îi fu luat de un servitor și i se dădu în cele din urmă o cameră în turnul de est unde se aflau un pat și un foc, iar mai târziu în acea seara avu loc o festivitate mare la care fu invitată și contesa văduvă. Era o fată micuță, plinuță și frumușică, iar la

sfârșitul festinului Joscelyn o luă de mână și o conduse în noua lui cameră, camera fostului conte, în timp ce Robbie rămase în sala unde ostașii dezbrăcau trei servitoare și făceau ce voiau cu ele. Alții, la instrucțiunile lui Joscelyn dinainte să dispară, aruncau grămezi de pergamente vechi de pe rafturi în focul mare care lumina puternic. Sir Henri Courtois privea și nu spunea nimic, dar se îmbătă la fel de mult precum și Robbie.

În următoarea dimineață, soldații goliră restul rafturilor. Cărțile au fost aruncate pe geam în curtea castelului unde ardea alt foc. Rafturile fură rupte și urmară cărțile și pergamentele pe geam. Joscelyn, foarte fericit, supraveghea curățenia camerei, iar în același timp primea și vizitatori. Unii au fost servitori ai unchiului său: vânători, armurieri, pivnițari și vânzători care voiau să se asigure că slujbele lor erau în siguranță. Unii erau stăpâni mai mici de pe noul lui domeniu care veneau să jure credință punându-și mâinile între cele ale contelui, rostind jurământul alianței, iar apoi primind sărutul în urma cărora deveneau oamenii lui Joscelyn. Erau reclamanți care doreau dreptate și chiar oameni și mai disperați cărora vechiul conte le datora bani și care acum îndrăzneau să creadă că nepotul acestuia avea să onoreze acele datorii. Erau doisprezece preoți din oraș care doreau ca noul conte să le dea bani pentru a spune liturghii pentru sufletul unchiului său, iar consulii Beratului urcau scările în robele lor roșii și albastre cu argumente de ce taxa orașului ar trebui să fie mai mică; printre toate acestea, Joscelyn urla la oamenii lui să ardă mai multe cărți, să arunce în foc mai multe pergamente, iar atunci când un călugăr tânăr și nervos apăru și protestă zicând că el nu a terminat de analizat toate documentele, Joscelyn îl alergă afară din sală, găsind astfel ascunzătoarea călugărului care era plină de și mai multe documente. Toate fură arse, lăsându-l pe călugăr plângând.

Când noua grămadă de pergamente se înălța către cer în flăcări pentru a împrăștia rămășițe prin toată curtea amenințând acoperișurile din paie ale caselor castelului, apăru și episcopul, aparent sănătos tun. Veni cu alți doisprezece preoți și cu ei era Michel, pajul vechiului conte.

Episcopul lovi cu bastonul lui pe pavaj pentru a atrage atenția lui Joscelyn și, când noul conte se întoarse spre el, episcopul arătă către Joscelyn cu bastonul lui. O tăcere totală învălui toată curtea când oamenii înțeleseră că urma o mare problemă. Joscelyn, cu focul luminându-i fața rotundă, arăta nervos.

– Ce vrei? îi ceru să știe el episcopului, care, credea el, nu arătase destul respect.

– Vreau să știu, ceru episcopul să afle, cum a murit unchiul tău.

Joscelyn făcu câțiva pași către delegație, sunetul scos de bocancii lui răsunând de pereții castelului. Erau cel puțin o sută de oameni în curte și unii dintre ei, suspectând că vechiul conte a fost omorât, se închinară, dar Joscelyn nu îi luă în seamă.

– A murit, spuse el tare, în somn, de boală.

– Este o boală ciudată, zise episcopul, de îl lasă pe om cu gâtul tăiat.

Un murmur se porni în toată curtea și se transformă în indignare. Sir Henri Courtois și unii dintre ostașii vechiului conte puseră mâinile pe teaca săbiilor, dar Joscelyn răspunse și el la fel.

– De ce mă acuzi? mârâi la episcop.

– Nu te acuz de nimic, spuse episcopul. Nu voia să se certe cu noul conte, nu acum, dar în schimb îi atacă prin mercenarii lui Joscelyn. Dar îi acuz pe oamenii tăi. Acest om, îl trase pe Michel în față, i-a văzut cum i-au tăiat gâtul unchiului tău.

Un murmur de dezgust se auzi în toată curtea și câțiva ostași se apropiară de Sir Henri Courtois ca și cum l-ar fi asigurat de ajutorul lor. Joscelyn ignoră protestul și se uită în schimb către Villesisle.

– Te-am trimis, spuse el tare, să aranjezi o întâlnire cu dragul meu unchi. Și acum aud că l-ai omorât?

Villesisle fu atât de uimit de acuzație încât nu spuse nimic. Doar clătină din cap, dar atât de nesigur, încât toți erau convinși de vinovăția acestuia.

– Vrei dreptate, episcope? strigă Joscelyn peste umăr.

– Sângele unchiului tău cere asta, spuse episcopul, și legitimitatea moștenirii tale depinde de asta.

Joscelyn își scoase sabia. Nu purta armură, doar nădragi, bocanci și o vestă din lână cu o curea, în timp ce Villesisle avea o haină din piele care rezista împotriva majorității loviturilor de sabie, dar Joscelyn își vântură sabia semn că și Villesisle ar trebui să își scoată arma.

– O judecată prin luptă, episcope, spuse el.

Villesisle se retrase.

– Eu nu am făcut decât ceea ce tu... începu el, apoi trebui să se îndepărteze rapid pentru că Joscelyn îl atacă cu două lovituri rapide. Villesisle se sperie pentru că aceasta nu era o luptă de fațadă pentru a-l mulțumi pe episcop, ci o bătălie adevărată. Își scoase sabia. Domnul meu, îl rugă pe Joscelyn.

– Fă să pară cât mai real, spuse încet Joscelyn, și o să rezolvăm tot după aceea.

Villesisle se simți ușurat, apoi rânji și atacă și el, atac pe care Joscelyn îl pară. Oamenii de față se îndepărtau pentru a forma un semicerc în jurul focului în fața căruia cei doi bărbați puteau să se bată. Villesisle nu era începător, s-a luptat în turnire și încăierări, dar era precaut cu Joscelyn care era mai înalt și mai puternic, iar Joscelyn ataca acum, folosindu-se de aceste avantaje, fluturându-și sabia în lovituri puternice pe

care Villesisle le para disperat. Fiecare încleștare a săbiilor răsuna de încă două ori, o dată de peretele castelului și o dată de marea fortăreață, un triplu sunet auzindu-se până ce altul începea, iar Villesisle se retrăgea, se retrăgea, iar apoi sări într-o parte pentru a lăsa una dintre loviturile periculoase ale lui Joscelyn să se irosească în aerul fumuriu și apăsă imediat înainte, lovind cu vârful, dar Joscelyn asta aștepta și întoarse lovitura, se aruncă înainte dându-l jos pe Villesisle, încât acesta se lungi pe pavaj și Joscelyn se aruncă peste el.

– Poate va trebui să te încarcerez după asta, spuse el, aproape șoptind, dar nu pentru mult timp. După aceea vorbi tare: Ți-am ordonat să te duci și să vorbești cu unchiul meu, negi asta?

Villesisle era fericit să își joace rolul în această piesă de teatru.

– Nu neg, domnul meu, spuse el.

– Spune din nou! îi ordonă Joscelyn. Mai tare!

– Nu neg, domnul meu!

– Și totuși, i-ai tăiat gâtul, spuse Joscelyn, făcându-i semn lui Villesisle să se ridice și, odată ce adversarul lui era în picioare, se repezi în față, înfigându-și sabia și din nou cele trei sunete se auziră prin curte. Săbiile erau grele, loviturile neîndemânatice, dar totuși oamenii care priveau credeau că Joscelyn era mai îndemânatic, deși Sir Henri Courtois se întreba dacă Villesisle își folosea toate aptitudinile lui. Acum lovea, dar nu încerca să se apropie de adversarul lui și nu îi era greu lui Joscelyn să se retragă. Cărțile și pergamentele ce ardeau mocneau lângă el, încât picuri de sudoare îi apărură pe frunte, iar el se șterse cu mâneca. Dacă îl fac pe acest om să sângereze, episcope, strigă Joscelyn, va fi acesta un semn al vinovăției?

– Va fi, spuse episcopul, dar nu va fi o pedeapsă pe măsură.

– Pedeapsa poate aştepta să fie dată de Dumnezeu, spuse Joscelyn şi rânji la Villesisle care îi rânji la rândul lui.

Atunci Joscelyn se apropie fără nici o grijă de adversarul lui, deschizând partea dreaptă pentru o lovitură; Villesisle înţelese că era invitat să arate că această luptă era adevărată şi lovi, fluturându-şi sabia mare şi ciudată în aşteptarea că Joscelyn va para, dar în schimb Joscelyn se dădu înapoi şi îşi folosi sabia să propulseze lovitura înainte încât Villesisle se roti, dus de forţa sabiei grele şi Joscelyn, cu sânge rece şi iute ca fulgerul, îşi trase imediat sabia înapoi şi cu o scurtă întorsătură de încheietură vârful sabiei pătrunse în gâtul lui Villesisle. Rămase acolo, prinsă în gâtlejul lui Villesisle, iar Joscelyn îl împinse înainte, învârti metalul, împinse din nou zâmbind în timp ce făcea asta, sângele şiroind pe sabie, iar Joscelyn tot zâmbea când Villesisle, cu o privire de uimire pe faţă, căzu în genunchi. Sabia căzu scoţând un zăngănit. Respiraţia lui scotea numai clăbuci roşii prin crăpătura gâtului său, iar acum Joscelyn înfipse sabia mai bine încât îi distruse pieptul lui Villesisle. Muribundul era prins acolo, suspendat de sabia care îi fusese înfiptă pe trahee, iar atunci Joscelyn o mai învârti o dată, apucă mânerul cu ambele mâini şi smulse metalul eliberându-l cu o smucitură monstruoasă ce făcu trupul lui Villesisle să tremure şi sângele să ţâşnească pe mâinile lui Joscelyn.

Spectatorii răsuflară atunci când Villesisle căzu într-o parte şi muri. Sângele lui picura printre dalele curţii şi fâsâia acolo unde întâlnea focul.

Joscelyn se întoarse şi se uită după cel de-al doilea bărbat, complicele lui Villesisle, iar bărbatul încercă să fugă, dar fu prins de către ceilalţi ostaşi şi aruncat în spaţiul deschis unde căzu în genunchi şi îl rugă pe Joscelyn să îl cruţe.

– Vrea milă, strigă Joscelyn către episcop. I-ai oferi?

– Trebuie să se facă dreptate, spuse episcopul.

Joscelyn își șterse sabia de sânge pe vesta sa, apoi o băgă în teacă și se uită curtenitor către Sir Henri Courtois.

– Spânzură-l, îi ordonă el scurt.

– Domnul meu... începu să se roage bărbatul, dar Joscelyn se întoarse și îl lovi cu piciorul în gură atât de tare încât îi dislocă maxilarul și, după ce bărbatul își recăpătă echilibrul, Joscelyn își înclină piciorul în spate, rupându-i pe jumătate o ureche cu pintenii lui.

Apoi, într-un presupus acces de furie, Joscelyn se aplecă să îl ridice pe bărbatul ce sângera. Îl ținu la o lungime de braț pentru o secundă și atunci, cu toată puterea unui bărbat antrenat în turnire, îl aruncă pe spate. Bărbatul țipă în timp ce se împiedică și căzu în foc. Hainele lui erau în flăcări. Spectatorii se uitau cu gurile deschise, unii chiar nu suportau să se uite direct la bărbatul care încerca să se îndepărteze de flăcările ce îl cuprinseseră, dar Joscelyn, riscând să ia și el foc, îl aruncă înapoi. Bărbatul țipă din nou. Părul lui luă foc și ardea puternic, trupul i se smucea în spasme teribile, iar apoi căzu în cea mai aprinsă parte a focului.

Joscelyn se întoarse către episcop.

– Mulțumit? întrebă el, apoi se îndepărtă, ștergându-se de tăciunii aprinși de pe mânecile sale.

Episcopul nu terminase. Îl ajunse pe Joscelyn în sala mare care fusese curățată de cărțile și rafturile ei și unde acum noul conte, însetat după efortul depus, își turna vin roșu dintr-o carafă. Joscelyn îi aruncă o privire amară episcopului.

– Ereticii, spuse episcopul. Sunt în Astarac.

– Probabil că sunt eretici peste tot, zise nepăsător Joscelyn.

– Fata care l-a ucis pe părintele Roubert este acolo, insistă episcopul, și bărbatul care ne-a refuzat ordinele de a o arde.

Joscelyn își aduse aminte de fata cu părul de aur cu armura argintie.

– Fata aceea, spuse el, citindu-i-se interes în voce, apoi scurse cupa și își mai turnă una. De unde știi că sunt acolo? întrebă el.

– Michel a fost acolo. Călugării i-au spus.

– Ah, da, spuse Joscelyn, Michel. Se uită la pajul unchiului citindu-i-se crimă în ochi. Michel, zise Joscelyn, cel care spune povești. Michel, cel care fuge la episcop în loc să vină la noul lui stăpân.

Michel păși înapoi repede, dar episcopul îl salvă punându-se în fața lui Joscelyn.

– Michel este în slujba mea acum, spuse el, și dacă îi faci ceva este ca și cum ai ataca Biserica.

– Deci dacă îl omor, așa cum merită, mârâi Joscelyn, o să mă arzi, nu? Scuipă către Michel, apoi se întoarse. Ce vrei deci? îl întrebă el pe episcop.

– Vreau ca ereticii să fie prinși, spuse episcopul. Era nervos din cauza acestui nou și violent conte, dar se sili să pară curajos. Cer, în numele lui Dumnezeu și în serviciul Sfintei Lui Biserici, ca tu să trimiți oameni să găsească begarda care răspunde la numele de Genevieve și pe englezul care își zice Thomas. Vreau să îi aduci aici. Vreau să fie arși.

– Dar nu înainte ca eu să vorbesc cu ei.

O nouă voce vorbi, o voce la fel de rece precum gheața, iar episcopul și Joscelyn, chiar toți oamenii din sală, se întoarseră către ușă unde apăruse un străin.

Joscelyn sesizase, chiar de când plecase din curte, sunetul potcoavelor, dar nu îi dăduse atenție. În castel se tot intra și se ieșea încă din zori, dar acum înțelese că niște străini veniseră în Berat și șase dintre ei erau acum în ușa sălii. Conducătorul lor, bărbatul care vorbise, era mai înalt chiar și decât Joscelyn și slab, cu o față dură, lungă și palidă, încadrată de un păr negru. Era îmbrăcat tot în negru. Bocanci negri, nădragi negri, vestă neagră, mantie neagră, pălărie cu marginea lată

neagră și o sabie pusă într-o teacă acoperită în pânză neagră. Chiar și pintenii erau făcuți din metal negru și Joscelyn, care avea tot atâta pietate câtă milă avea un inchizitor, simți nevoia să se închine. Când bărbatul își scoase pălăria, îl recunoscu. Era Harlequin, cavalerul misterios care a făcut foarte mulți bani din turnirele din Europa, singurul bărbat pe care Joscelyn nu l-a bătut vreodată.

– Tu ești Harlequin, zise Joscelyn acuzator.

– Sunt, câteodată, cunoscut sub acest nume, spuse bărbatul și episcopul și toți preoții se închinară pentru că numele însemna că acest bărbat era iubit de diavol. Apoi înaltul bărbat mai făcu un pas înainte și adăugă: Dar numele meu adevărat, domnul meu, este Guy Vexille.

Numele nu îi spuse nimic lui Joscelyn, dar episcopul și preoții își făcură pentru a doua oară semnul crucii și episcopul își ridică bastonul ca și cum ar fi vrut să se apere.

– Și ce naiba cauți aici? ceru Joscelyn să știe.

– Am venit, spuse Vexille, ca să aduc lumină lumii.

Și Joscelyn, cel de-al cincisprezecelea conte de Berat, tremură. Nu știa de ce. Știa doar că îi era frică de bărbatul numit Harlequin care venise să facă lumină în întuneric.

Femeia care punea oasele la loc spuse că nu putea face multe și tot ceea ce făcu îi provocă lui Genevieve dureri cumplite, dar după ce termină, când umărul și sânul ei stâng erau pline de sânge, fratele Clement o spălă cu grijă, iar apoi îi picură miere pe rana pe care o bandajă din nou. Partea bună era că Genevieve se simți brusc înfometată și mâncă tot ce îi aduse Thomas, deși Dumnezeu știa că mai era puțină mâncare pentru că propriul raid asupra Astaracului lăsase satul fără mâncare, iar proviziile mănăstirii au fost întrebuințate pentru a hrăni sătenii. Și totuși, mai era brânză, pere, pâine și miere, iar fratele Clement mai făcu supă de ciuperci.

Leproșii, zăngănind, se duseră în pădure pentru a găsi ciuperci care fură servite tuturor călugărilor. De două ori pe zi unii dintre ei zăngăneau pe drumul lor prin spatele mănăstirii și în sus pe scări până într-o cameră din piatră goală unde o fereastră mică veghea peste altarul din biserica mănăstirii. Aici li se permitea lor să se roage și Thomas, în cea de-a doua și a treia zi de după discuția lui cu priorul Planchard, se duse cu ei. Nu se ducea că așa dorea, ci pentru că excomunicarea lui însemna că nu mai era bine-venit în nici o biserică, dar fratele Clement îl lua de mână insistent, apoi zâmbea cu multă plăcere când Thomas îi făcea pe plac.

Genevieve veni cu Thomas în ziua după ce femeia care punea oasele la loc o făcuse să țipe. Putea merge destul de bine, deși încă mai era slăbită și abia putea să își miște mâna stângă. Și totuși, săgeata îi ratase plămânul ceea ce, socotea Thomas, era motivul pentru care supraviețuise. Asta și grija fratelui Clement.

– Am crezut că o să mor, i se confesă ea lui Thomas.

Își aduse aminte de ciuma ce se apropia. Nu mai auzise nimic despre asta și, pentru moment, nu îi spuse nimic lui Genevieve.

– Nu o să mori, îi zise el, dar trebuie să-ți miști mâna.

– Nu pot. Doare.

– Trebuie, spuse el. Când propriile lui mâini și brațe au fost rănite de bărbatul care l-a torturat, a crezut că nu va mai putea să le mai folosească niciodată, dar prietenii lui, Robbie în fruntea tuturor, l-au forțat să exerseze cu arcul. Părea că nu avea nici o șansă la început, dar încet-încet și-a revenit. Se întreba unde era Robbie acum, dacă a rămas la Castillon d'Arbizon, iar gândul acesta îl speria. Avea Robbie să îl caute la Astarac? Chiar se transformase prietenia lor în ură? Și dacă nu Robbie, atunci cine avea să vină? Știrea prezenței lui la mănăstire avea să se răspândească imediat așa cum se

răspândeau mereu, poveşti spuse în taverne, negustorii ambulanţi ducând bârfele dintr-un sat în altul şi destul de curând cineva din Berat va băga de seamă. Va trebui să plecăm în curând, îi spuse el lui Genevieve.

– Unde?

– Foarte departe. Anglia, poate?

Ştia că eşuase. Nu avea să găsească Graalul aici şi, chiar dacă ar fi venit vărul lui, cum ar fi putut Thomas să îl înfrângă? Era doar un bărbat cu o femeie rănită, pe când Guy Vexille călătorea cu un întreg *conroi* de ostaşi. Visul se sfârşise şi era momentul să plece.

– Mi s-a spus că este frig în Anglia, zise Genevieve.

– Soarele străluceşte întotdeauna, spuse rece Thomas, recolta este bună mereu şi peştii sar direct din râuri în tigăi.

Genevieve zâmbi.

– Atunci va trebui să mă înveţi engleză.

– Ştii ceva deja.

– Ştiu „la naiba", spuse ea, şi mai ştiu „nenorociţii naibii", „ai naibii nenorociţi" şi „Hristos să ne ajute la naiba de nenorociţi".

Thomas râse.

– Ai învăţat engleza arcaşilor, spuse el, dar o să te învăţ şi restul.

Se hotărâră să plece în ziua următoare. Îşi făcu un mănunchi de săgeţi, apoi curăţă sângele închegat de pe platoşa lui Genevieve. Împrumută un cleşte de tăiat sârma de la tâmplarul mănăstirii şi se chinui să îndrepte armura unde săgeata de arbaletă i-o găurise, îndoind şi închizând legăturile distruse până ce fură împreunate cât de cât, deşi tăietura era destul de vizibilă. Legă caii în crângul cu măslini pentru a-i lăsa să pască şi atunci, pentru că era încă după-amiaza devreme, merse către sud spre castel. Era hotărât să se mai

uite o ultimă dată la fortăreață unde strămoșii lui au fost stăpâni.

Se întâlni cu Philin când părăsi mănăstirea. *Coredor*-ul își aduse băiatul de la infirmerie și, cu piciorul copilului prins strâns cu șase țăruși de castani folosiți să susțină vițele mănăstirii, îl pusese pe un cal și îl conducea către sud.

– Nu vreau să stau aici prea mult, îi spuse lui Thomas. Încă sunt căutat pentru crimă.

– Planchard ți-ar oferi adăpost, insistă Thomas.

– Mi-ar oferi, fu de acord Philin, dar asta nu ar opri familia soției mele să mai trimită oameni ca să mă omoare. Suntem mai în siguranță pe dealuri. Piciorul lui se va vindeca acolo la fel cum ar face-o în oricare altă parte. Și dacă ai nevoie de adăpost...?

– Eu?

Thomas fu surprins de ofertă.

– Ne-ar fi mereu de folos un arcaș bun.

– Cred că o să mă duc acasă. Acasă în Anglia.

– Dumnezeu are grijă de tine oricum, prietenul meu, spuse Philin, apoi porni către vest și Thomas se îndreptă către sud prin sat unde unii localnici se închinară, ceea ce sugera că știau cine e, dar nici unul nu încercă să se răzbune pe el pentru răul pe care oamenii lui l-au făcut. Poate că și-ar fi dorit o asemenea răzbunare, dar era înalt, puternic și purta o sabie lungă la brâu. Urcă poteca spre ruine și observă că trei oameni îl urmară. Se opri pentru a-i întâmpina, dar ei nu făcură nici o mișcare ostilă, ci doar se uitau la el de la o distanță la care se simțeau în siguranță.

Era un loc bun pentru un castel, se gândea Thomas. Cu siguranță mult mai bun decât al lui Castillon d'Arbizon. Fortăreața de la Astarac era construită pe un pisc și nu ajungeai la ea decât pe poteca îngustă pe care urcase el până la poarta spartă. Odată ce trecu de poartă, văzu că piscul era

nivelat şi înconjurat de un zid ce împrejmuia curtea, deşi acesta nu era acum decât grămezi de piatră plină cu muşchi ce nu-i ajungeau decât până la brâu. Un şir de ziduri sparte cu o prelungire semicirculară la capătul de est arăta unde a fost capela şi Thomas, mergând pe pavelele late sub care erau înmormântaţi strămoşii lui, văzu că acele pietre au fost mutate de curând. Semne noi trădau unde au fost aşezate iniţial. Se gândi să încerce să ridice singur una dintre pavele, dar ştia că nu avea nici timp, nici ustensilele necesare, aşa că merse în continuare către partea de vest a piscului unde se aflase înainte fortăreaţa veche, acum doar un turn spart, în bătaia vântului şi ploii. Se întoarse când ajunse la vechiul turn şi văzu că cei trei urmăritori ai săi îşi pierduseră interesul după ce plecase de la capelă. Erau oare acolo ca să păzească ceva? Graalul? Acest gând i se înfipse precum o săgeată de foc în venele sale, dar apoi îl alungă. Nu era nici un Graal, se gândea el. Era nebunia tatălui său care îl atingea şi pe el cu visul lui fără speranţă.

O scară şubredă era construită pe o parte a turnului şi Thomas se urcă pe ea cât putu, adică doar până unde primul etaj deschidea gaura adâncă. Erau o gaură imensă în peretele turnului, zid ce avea mai mult de un metru şi jumătate grosime, iar Thomas putea intra prin gaură. Să uită în jos către vale, urmând linia râului cu ochii, şi încercă din nou să simtă legătura cu acest loc. Încercă să simtă ecourile strămoşilor săi, dar nimic. A fost emoţionat atunci când s-a întors în Hookton, sau ce a mai rămas din el, dar aici, nimic. Şi gândul că Hookton, precum acest castel, era în ruine îl făcu să se întrebe dacă atârna un blestem asupra familiei Vexille. Localnicii susţineau că *dragas*, femeile diavolului, lăsau flori pe unde călcau, dar cei din familia Vexille lăsau ruine? Poate că Biserica avea dreptate în cele din urmă. Poate că merita să fie

excomunicat. Se întoarse pentru a se uita către vest în direcția în care trebuia să se îndrepte dacă avea să se întoarcă acasă.

Și văzu călăreții.

Erau pe culmea dinspre vest, la nord de el, și se apropiau, se gândea el, dinspre Berat. Erau mulți și erau toți soldați pentru că văzu o rază de lumină cum strălucea dintr-o cască sau platoșă.

Se uită, nevrând să creadă ce vedea, iar atunci, revenindu-și, fugi. Coborî pe scări, peste curtea plină de buruieni, pe poarta dărâmată pe unde fugi pe lângă cei trei bărbați, iar apoi în jos pe potecă. Alergă prin sat și apoi către nord și nu mai avea aer până ajunse să bată la poarta ospiciului pentru leproși. Fratele Clement deschise și Thomas îl împinse la o parte.

– Soldați, îi lămuri el scurt, apoi se duse în colibă și își ridică arcul, mănunchiul de săgeți, mantiile și desagii. Vino repede, îi spuse lui Genevieve, care se juca fără nici o problemă cu mierea proaspăt adunată în borcanele mici de fratele Clement. Nu întreba, îi spuse el, vino doar. Adu șeile!

Se duseră înapoi în livada de măslini, dar Thomas, uitându-se în jur, văzu soldați pe drumul dinspre valea din nord a Sfântului Sever. Aceștia erau încă destul de departe, dar dacă ar fi văzut doi oameni călărind dinspre mănăstire cu siguranță i-ar fi urmărit, ceea ce însemna că nu aveau cum să scape pentru moment, ci puteau doar să se ascundă.

– Ce este? întrebă Genevieve.

– Soldați. Probabil de la Berat.

– Și acolo.

Se uita spre sud, către castel, iar Thomas văzu localnicii care se grăbeau către mănăstire pentru a se refugia, ceea ce însemna că oamenii care se apropiau de casele lor erau înarmați.

Înjură.

– Lasă șeile, îi spuse el și, după ce le lăsă jos, o trase prin spatele mănăstirii, urmând poteca leproșilor către biserică.

Cineva începuse să bată clopotele pentru a-i avertiza pe frați că străini înarmați au venit în valea lor.

Și Thomas știa de ce. Știa că, dacă erau găsiți, vor arde amândoi în focul sfânt, așa că alergară către partea bisericii a leproșilor și se urcară pe scară până la fereastra care veghea peste altarul bisericii. Își împinse arcul înăuntru, urmară și săgețile, apoi restul bagajelor, iar apoi se cățără și el. Era strâmt, dar se strecură și căzu lovindu-se de pavele.

– Vino! o îndemnă Genevieve.

Oamenii veneau în biserică, înghesuindu-se pe ușa îndepărtată a navei.

Genevieve se cutremură de durere când se strecură pe fereastra mică. Se uită înspăimântată pentru că era o distanță destul de mare, dar Thomas era jos și o prinse.

– Pe aici. Își ridică arcul și desagii și o conduse în jos pe lângă cor, iar apoi pe lângă altarul lateral unde statuia Sfântului Benedict se uita trist la localnicii înspăimântați.

Ușa iatacului era încuiată, așa cum se și aștepta Thomas, dar erau ascunși aici și nu credea că îi văzuse cineva strecurându-se prin corul întunecat. Își ridică piciorul drept și lovi cu călcâiul lacătul. Scoase un zgomot tare, precum un sunet de tobă ce răsuna în biserică, iar ușa se zgudui violent, dar nu se deschise. O lovi din nou, mai tare, apoi a treia oară și eforturile lui fură răsplătite printr-un sunet de cioplire când limba lacătului rupse lemnul vechi a construcției.

– Pășește cu grijă, o avertiză el, și o conduse în jos pe scări prin întunericul din osuar. Merse pe bâjbâite până la capătul din est, unde nișa arcuită era doar pe jumătate umplută cu oase și își aruncă bunurile în spatele grămezii, apoi o ridică pe Genevieve. Du-te în spate, îi spuse el, și începe să sapi.

Știa că nu putea să urce fără să dea pe jos câteva zeci de coaste și oase ale bazinului și mâinilor, așa că se duse prin pivniță și dădu jos grămezi de oase. Cranii săreau și se rostogoleau, oase de mâini și picioare trosnind, iar când pivnița era o harababură de cranii aruncate, se duse înapoi la Genevieve, se cățără și o ajută să sape printre oasele vechi, care erau cele mai apropiate de zid. Își croiră drum, rupând cutii toracice, bazine și omoplați, bâjbâind și mai adânc până ce făcură în sfârșit un loc adânc, întunecat printre morți.

Și acolo, în întuneric, adăpostiți de oase, așteptară.

Și auziră cum se spărgea ușa, scârțâindu-i balamalele. Văzură lumina licăritoare a unei lămpi aruncând umbre îngrozitoare pe tavanul pivniței.

Și auziră pașii armurii oamenilor care veniseră să îi găsească, să îi ia și să îi omoare.

Lui Sir Henri Courtois i se ordonă să ia treizeci şi trei de arcaşi cu arbalete şi patruzeci şi doi ostaşi la Castillon d'Arbizon unde avea să asedieze castelul. Sir Henri acceptă ordinele cu inima îndoită.

– Pot să trec la asediu, îi spuse lui Joscelyn, dar nu pot să capturez castelul. Nu cu această armată atât de mică.

– Englezii au reuşit, zise rece Joscelyn.

– Garnizoana unchiului tău dormea, spuse Sir Henri, dar Sir Guillaume d'Evecque nu va fi la fel de uşor de supus. Are o reputaţie, una bună.

Sir Henri ştia de la Robbie cine era la comanda Castillon d'Arbizon şi câţi oameni avea sub comandă Sir Guillaume.

Joscelyn îl înghionti cu un deget pe bătrân în piept.

– Nu mai vreau nici un arcaş să îmi invadeze teritoriul. Opreşte-i! Şi dă-le nenorociţilor asta! Îi înmânã lui Sir Henri un pergament. Le oferă două zile să părăsească, aşadar, castelul, explică nepăsător Joscelyn, şi, dacă sunt de acord cu aceşti termeni, atunci poţi să îi laşi să plece.

Sir Henri luă pergamentul, dar făcu o pauză înainte să îl bage în săculeţul lui.

– Şi recompensa? întrebă el.

Joscelyn se uită la el, dar onoarea cerea ca Sir Guillaume să primească o treime din banii obținuți în urma primirii recompensei noului conte, iar întrebarea lui Sir Henri era, deci, una întemeiată, așa că Joscelyn îi răspunse scurt.

– Recompensa este acolo, spuse el, făcând semn din cap către pergament. Este toată acolo.

– Este aici? întrebă Sir Henri, uimit, pentru că mesajul se vedea că nu cuprinde nici o monedă.

– Pleacă odată! răcni Joscelyn.

Sir Henri plecă în aceeași zi în care Guy Vexille își duse oamenii la Astarac. Joscelyn era bucuros să îl vadă pe Harlequin plecând, pentru că Vexille era o prezență deranjantă chiar dacă ostașii lui reprezentau întăriri pentru armata contelui. Vexille adusese patruzeci și opt soldați, toți cu cai buni, cu armuri și bine înarmați și îl surprinsese pe Joscelyn necerându-i nici măcar un scud.

– Am propriile resurse, preciză el rece.

– Patruzeci și opt de ostași? se minună Joscelyn cu voce tare. Asta cere mulți bani.

– Au fost o familie de eretici, domnul meu, susținu vechiul capelan al unchiului său, ca și cum asta ar fi explicat averea lui Harlequin, dar Vexille avea la mână o scrisoare de la Louis Bessières, cardinalul arhiepiscop de Livorno, ceea ce dovedea că nu era eretic.

Nu că pe Joscelyn l-ar fi interesat dacă Vexille adula idoli din lemn în fiecare seară și sacrifica fecioare înlăcrimate la fiecare răsărit. Era mult mai îngrijorat de faptul că cei din familia Vexille au fost odată stăpânitorii Astaracului, așa că i se adresă lui Vexille pe această temă, neputând să își ascundă temerile că acel cavaler îmbrăcat în negru venise să își revendice terenurile strămoșești.

Harlequin îi răspunse în răspăr.

– Astarac a fost în feuda voastră timp de o sută de ani, spuse el, cum să îmi respect onoarea?

– Atunci, de ce ești aici? ceru să știe Joscelyn.

– Acum lupt pentru Biserică, spuse Vexille, și sarcina mea este să vânez un fugar care trebuie adus în fața justiției. Și atunci când va fi găsit, domnul meu, o să părăsim domeniul tău.

Se întoarse pentru că o sabie fusese scoasă din teacă, zăngănitul ei răsunând în sala mare.

Robbie Douglas intră în cameră. Ținea acum arma scoasă către Vexille.

– Erai în Scoția, spuse el amenințător.

Vexille îl cercetă pe tânăr din cap până în picioare și nu păru deranjat de sabie.

– Am vizitat multe țări, spuse el rece, inclusiv Scoția.

– Mi-ai omorât fratele.

– Nu! Joscelyn se puse între cei doi bărbați. Ai jurat să mă slujești, Robbie!

– Am jurat să îl omor pe nenorocit! spuse Robbie.

– Nu, zise din nou Joscelyn și luă sabia lui Robbie în mâinile sale și o împinse în jos. De fapt, lui Joscelyn nu i-ar fi părut rău dacă Robbie ar fi murit, dar dacă Guy Vexille ar fi murit, ostașii în mantii negre s-ar fi răzbunat pe Joscelyn și oamenii lui. Poți să îl omori după ce termină aici. Asta este o promisiune.

Vexille zâmbi când auzi promisiunea. El și oamenii lui plecară dimineața următoare, iar Joscelyn fu fericit să scape de ei. Nu îl speria doar Guy Vexille, ci și camarazii lui, mai ales cel care nu purta lance și nici scut. Răspundea la numele de Charles și era un om de o urâțenie nemaiîntâlnită, care arăta ca și cum ar fi fost scos dintr-o văgăună întunecată, ar fi fost periat, i s-ar fi dat un cuțit și ar fi fost trimis în lume ca să împrăștie frică. Charles își conduse o trupă a lui mai mică din doisprezece ostași care mergeau toți cu Vexille când plecă în sud către Astarac.

Cum Sir Henri plecase să curețe teritoriul de garnizoana nesuferită a englezilor de la Castillon d'Arbizon, iar Vexille îl

vâna pe ereticul din Astarac, Joscelyn se putea bucura în liniște de moștenire în Berat. Robbie Douglas era unul dintre numeroșii lui camarazi, iar pentru următoarele câteva zile nu făcură altceva decât să se simtă bine. Aveau bani de cheltuit pe haine, arme, cai, vin, femei, tot ce îi atrăgea atenția lui Joscelyn, dar unele lucruri nu puteau fi cumpărate chiar în Berat, așa că un tâmplar fu chemat la castel. Munca obișnuită a bărbatului era să facă sfinți din ipsos care erau vânduți bisericilor, mănăstirilor de maici și celor de călugări, dar la castel i se ceru să facă modele după trupul lui Joscelyn. Îi înfășură mâinile contelui în muselină unsuroasă, le îmbrăcă în ipsos, apoi făcu același lucru cu picioarele lui Joscelyn și cu trupul. Un croitor a fost de asemenea chemat și luă măsurile contelui pe care un ajutor le notă cu grijă. Atâția centimetri de la umeri la bazin, de la bazin la genunchi, de la umăr până la cot. Măsurile au fost copiate pe un pergament cu sigiliu, care a fost depus într-o cutie mare alături de modelele din ipsos împachetate în rumeguș. În sfârșit, cutia a fost trimisă sub protecția a patru ostași la Milano, unde lui Antonio Givani, cel mai bun armurier din tot regatul creștin, i s-a cerut să facă o armură completă.

– Să fie o capodoperă, dictă Joscelyn o scrisoare funcționarului, să mă invidieze toți cavalerii, și trimise o recompensă generoasă în genovezi cu promisiunea că va mai trimite dacă armura ajunge până în primăvară.

I-a plătit lui Robbie recompensa lui în aceleași monede, dar în noaptea în care ostașii plecară spre Turin, Robbie fu destul de prost să admire un set de zaruri din fildeș pe care Joscelyn le cumpărase din oraș.

– Îți plac? întrebă Joscelyn. O să dăm cu ele. Cel mai mare număr păstrează zarurile.

Robbie clătină din cap.

– Am jurat să nu mai joc, explică el.

Lui Joscelyn i se păru cel mai amuzant lucru pe care îl auzise în ultimele luni.

– Femeile fac jurăminte, spuse el, şi călugării trebuie să depună jurământ, dar războinicii fac doar jurăminte de frăţie pentru bătălie.

Robbie se înroşi.

– Am promis unui preot, spuse el.

– Oh, Isuse Hristoase! Joscelyn se lăsă pe spate în scaunul lui. Nu poţi să rişti, nu-i aşa? De aceea scoţienii pierd mereu împotriva englezilor? Robbie se aprinse, dar reuşi să se stăpânească, aşa că nu spuse nimic. Riscul, spuse Joscelyn nepăsător, este soarta soldatului. Dacă un om ezită în faţa riscului, atunci acesta nu poate să fie soldat.

– Eu sunt soldat, spuse dur Robbie.

– Atunci dovedeşte-o, prietenul meu, spuse Joscelyn, aruncând zarurile pe masă.

Aşa că Robbie jucă şi pierdu. Iar noaptea următoare pierdu din nou. Şi următoarea. Iar în cea de-a patra seară jucă banii ce trebuiau trimişi în Anglia pentru a-şi plăti recompensa şi îi pierdu şi pe aceia. În ziua următoare, Joscelyn îi întâmpină pe artileriştii italieni pe care unchiul său îi chemase din Toulouse. Veniseră la castel cu maşinăriile lor, iar Joscelyn le plăti datoria din banii pe care îi câştigase de la Robbie.

– Cât de repede vă puteţi duce la Castillon d'Arbizon? îi întrebă pe italieni.

– Mâine, Domnia Voastră?

– Chestia asta e gata? întrebă Joscelyn, plimbându-se în jurul căruţei pe care arma, în formă de retortă cu gâtul îngust şi cu corpul bulbos, era legată.

– Este pregătită, confirmă italianul al cărui nume era Gioberti.

– Aveţi praf?

Gioberti făcu semn către cea de-a doua căruţă, încărcată ochi cu butoaie.

– Și proiectile? Ghiulele?

– Săgeți, domnul meu, îl corectă Gioberti, arătând către o altă căruță. Mai mult decât suficiente.

– Atunci o să mergem! spuse Joscelyn entuziasmat.

Era fascinat de tun, un lucru pe cât de urât, pe atât de impresionant. Avea aproape trei metri lungime, partea din spate, bulboasă, măsura peste un metru și părea turtit și rău. Arăta drăcesc, un lucru nenatural și Joscelyn fu tentat să ceară o demonstrație chiar acolo, în curtea castelului, dar înțelese că o asemenea demonstrație ar dura foarte mult. Mai bine să privească dispozitivul în acțiune împotriva nenorociților încăpățânați din Castillon d'Arbizon.

Sir Henri Courtois începuse deja asediul. Când ajunse la oraș, își lăsă arbaletrierii și ostașii la poarta de vest și se apropie de castel doar în compania unui preot tânăr. Strigă santinelele de pe zid și, când Sir Guillaume văzu că nu era decât un singur ostaș și cu un preot care voiau să intre, permise să se deschidă porțile.

Sir Guillaume îi întâmpină pe cei doi bărbați în curte, unde Sir Henri descălecă și se prezentă. Sir Guillaume întoarse politețea, apoi cei doi bărbați se măsurară din cap până în picioare. Fiecare din ei recunoscu în celălalt un soldat ca și el însuși.

– Vin din partea contelui de Berat, spuse formal Sir Henri.

– Ai adus banii, nu? ceru să știe Sir Guillaume.

– Am adus ceea ce mi s-a zis să aduc și mă îndoiesc că te va face fericit, spuse Sir Henri, apoi aruncă o privire profesionistă arcașilor și ostașilor care veniseră să vadă vizitatorii. „Nenorociți duri", se gândi el, înainte să se uite înapoi la Sir Guillaume. Sunt obosit, spuse el. Am călărit toată ziua. Aveți niște vin pe aici?

– La Berat nu prea mai e vin, nu? întrebă Sir Guillaume.

– Îi lipsesc mințile, spuse Sir Henri, dar nu vinul.

Sir Guillaume zâmbi.

– Înăuntru, spuse el, apoi își conduse oaspeții în sus pe scări către sala de deasupra și, pentru că acea conversație privea întreaga garnizoană, permise tuturor oamenilor care nu erau de gardă să îl urmeze și să asculte.

Sir Guillaume și Sir Henri stăteau de o parte și de alta a mesei. Preotul, a cărui prezență arăta că Sir Henri nu venise cu gând rău, ședea și el la masă, în timp ce ostașii și arcașii stăteau în picioare lângă perete. Slujitorii aprinseră focul și aduseră vin și mâncare și între timp Sir Henri își dădu jos scutul din jurul gâtului său, își desfăcu platoșa și le așeză pe toate pe jos. Se întinse, apoi mulțumi din cap pentru vinul pe care îl sorbi imediat. În cele din urmă, luă pergamentul sigilat din săculețul lui și îl împinse peste masă.

Sir Guillaume îndepărtă sigiliul cu ajutorul cuțitului său, despături documentul și îl citi. Îl citea atât de încet, iar după ce îl citi de două ori, se uită nervos la Sir Henri.

– Ce naiba înseamnă asta?

– Nu l-am văzut, recunoscu Sir Henri. Îmi dai voie?

Se întinse să ia pergamentul când toți oamenii garnizoanei care priveau scoaseră un sunet amenințător, simțind furia lui Sir Guillaume.

Sir Henri nu știa să citească, așa că înmână pergamentul preotului care îl înclină către una dintre ferestrele înalte înguste. Preotul era un bărbat foarte tânăr și foarte nervos. Îl citi, se uită la Sir Guillaume și deveni și mai nervos.

– Spune-ne ce scrie, zise Sir Henri. Nu o să te omoare nimeni.

– Spune două lucruri, zise preotul. Că Sir Guillaume și oamenii lui au două zile la dispoziție să părăsească Castillon d'Arbizon neatinși.

– Celălalt lucru, mârâi Sir Guillaume.

Preotul se încruntă.

– Este un desen a unor bani din partea unui bărbat pe nume Robert Douglas, îi explică lui Sir Henri, și dacă Sir

Guillaume i-l duce lui Jacques Fournier, atunci i se vor da șase mii, șase sute, șaizeci florinți.

Lăsă documentul pe masă, ca și cum ar fi fost mânjit cu otravă.

– Cine, în numele lui Dumnezeu, întrebă Sir Guillaume, este Jacques Fournier?

– Un aurar din Berat, explică Sir Henri, și mă îndoiesc că Jacques are atâția bani în pivnițele lui.

– Robbie a pus la cale asta? întrebă nervos Sir Guillaume.

– Robbie Douglas a jurat credință nobilului de Berat acum, spuse Sir Henri. A privit scurta ceremonie când Robbie a jurat credință, a văzut schimbul de săruturi și a zărit privirea triumfătoare de pe fața lui Joscelyn. Aici este mâna stăpânului meu.

– Crede că suntem proști?

– Crede că nu o să îndrăzniți să vă arătați în Berat, spuse Sir Henri.

– Trași pe sfoară! Isuse Hristoase! Am fost trași pe sfoară! Sir Guillaume se uită la vizitatorii săi. Asta înseamnă onoare în Berat? ceru el să știe, iar când Sir Henri nu răspunse nimic, Sir Guillaume lovi în masă. Aș putea să vă reții pe amândoi ca prizonieri!

Bărbații din jurul mesei mârâiră aprobator.

– Ai putea, admise Sir Henri, și nu te-aș învinui. Dar contele nu o să mă răscumpere și cu siguranță nu îl va răscumpăra pe el. Făcu semn către preotul timid. O să fim doar încă două guri de hrănit.

– Sau alte două cadavre de îngropat, tresări Sir Guillaume.

Sir Henri ridică din umeri. Știa că oferta de bani din pivnițele aurarului nu era una onorabilă, dar nu era vina lui.

– Așa că poți să îi spui stăpânului tău, zise Sir Guillaume, că o să părăsim castelul atunci când vom avea șase mii, șase sute, șaizeci de florinți. Și cu fiecare săptămână în care ne lăsați să așteptăm prețul crește cu încă o sută.

Oamenii lui mormăiră aprobator. Sir Henri nu păru surprins de decizie.

– Eu sunt aici, îi spuse lui Sir Guillaume, să mă asigur că nu plecați. Decât dacă vreți să plecați azi sau mâine?

– Rămânem, zise Sir Guillaume. Nu era o decizie la care să se fi gândit, și poate că ar fi luat altă decizie dacă ar fi avut mai mult timp de gândire, dar faptul că a fost păcălit cu banii îl enervase extrem de mult. Rămânem, la naiba!

Sir Henri încuviință din cap.

– Atunci stau și eu. Împinse pergamentul peste masă. O să trimit un mesaj astăzi domnului meu că ar fi mai bine dacă tânărul Douglas ar plăti suma, că o să îl scutească bani și vieți dacă face asta.

Sir Guillaume luă pergamentul și și-l vârî în vestă.

– Rămâi? întrebă el. Unde?

Sir Henri se uită la oamenii de lângă perete. Nu erau oameni pe care putea să-i surprindă escaladând meterezele. Oricum, oamenii lui Sir Henri erau majoritatea forțele vechiului conte și deveniseră leneși, nemăsurându-se cu această garnizoană.

– Poți să ții castelul, îi spuse lui Sir Guillaume, dar nu ai destui oameni pentru a întări cele două porți ale orașului. O să lași asta în slujba gărzilor. Așa că eu o să le pot cuceri. Tu poți să îți faci loc prin luptă, normal, dar eu o să am arbaletrieri pe turnurile porții și ostași sub arcade.

– Ai făcut față arcașilor englezi? întrebă amenințător Sir Guillaume.

Sir Henri încuviință din cap.

– În Flandra, spuse el, și nu mi-a plăcut. Dar câți arcași îți permiți să pierzi într-o ceartă de stradă?

Sir Guillaume își dădu seama că avea dreptate. Dacă își trimitea arcașii lângă porțile orașului aceștia aveau să lupte de aproape, trăgând sus din grădini, curți și ferestre, iar arbaletrierii lui Sir Henri aveau să stea ghemuiți în spatele marilor

scuturi ogivale sau după ferestre în case, iar unele săgeți ale lor cu siguranță aveau să lovească. În câteva minute, Sir Guillaume putea să piardă patru sau cinci arcași ceea ce l-ar slăbi serios. Poți să iei porțile orașului, îi permise acesta.

Sir Henri își mai turnă niște vin.

– Am patruzeci și doi de oameni, dezvălui el, și treizeci și trei de arbaletrieri, și obișnuiții servitori și femei și clerici. Toți au nevoie de adăpost. Vine iarna.

– Și înghețați, sugeră Sir Guillaume.

– Am putea face asta, fu de acord Sir Henri, dar eu propun să ne lăsați să ne folosim de casele dintre poarta de vest și Biserica Sfântul Callic, iar eu îți garantez că nu o să ne folosim de nici o clădire la est de aleea Wheelwright sau la sud de strada Steep.

– Știi orașul? întrebă Sir Guillaume.

– Am fost castelan aici odată. Acum mult timp.

– Atunci știi despre poarta morii?

Sir Guillaume se referea la ușa mică din zidul orașului ce ducea la moara de apă, poarta folosită de Thomas și Genevieve pentru a evada.

– Știu despre ea, spuse Sir Henri, dar este prea aproape de castel și, dacă pun oameni să o păzească, atunci arcașii tăi pot să îi nimerească din vârful turnului. Făcu o pauză să bea niște vin. Dacă vrei să te asediez, pot. O să îmi aduc oamenii aproape de castel și o să îmi las arbaletrierii să exerseze pe sentinelele tale, dar și tu, și eu știm că nu o să facem decât să omorâm oameni și tu tot o să fii înăuntru. Presupun că ai mâncare?

– Mai mult decât de ajuns.

Sir Henri încuviință din cap.

– Deci o să îți opresc călăreții să nu fugă pe cele două porți mari. Tot mai poți să strecori oameni afară pe poarta dinspre moară, dar atâta timp cât nu mă încurcă, nu o să îi observ. Ai plase în iazul morii?

– Da.

– O să le las acolo, se oferi Sir Henri. O să le spun oamenilor mei să nu se apropie de moară.

Sir Guillaume se gândi la asta, bătând cu degetele în marginea mesei. Se auzea un murmur continuu dinspre oamenii de la perete în timp ce conversația în franceză era tradusă în engleză.

– Puteți să luați casele dintre poarta de vest și Biserica Sfântul Callic, își dădu asentimentul Sir Guillaume după câteva momente, dar cum rămâne cu tavernele?

– Lucruri esențiale, recunoscu Sir Henri.

– Oamenilor mei le place *La Trei Cocori.*

– Este o casă bună, spuse Sir Henri.

– Deci oamenii tăi stau departe de ea, ceru Sir Guillaume.

– De acord, dar putem să folosim Ursul și Măcelarul?

– De acord, spuse Sir Guillaume, dar mai bine insistăm de acum ca nimeni să nu poarte săbii sau arcuri.

– Doar cuțite, zise Sir Henri, e de bun-simț. Nici unul din ei nu voia ca soldați beți să facă incursiuni nebunești noaptea. Și, dacă apare vreo problemă, adăugă Sir Henri, o să vin eu să vorbesc cu tine. Făcu o pauză, încruntându-se ca și cum ar fi încercat să își amintească ceva. Ai fost în Flandra, nu-i așa? Cu contele de Coutances?

– Am fost în Flandra, confirmă Sir Guillaume, cu nenorocitul acela șchiop.

Contele, suzeranul lui, se întorsese împotriva lui într-un mod mârșav și îi luase pământul.

– Toți sunt niște nenorociți, spuse Sir Henri. Dar bătrânul conte de Berat nu era atât de rău. Era dur, normal, și și-a petrecut viața cu nasul în cărți. Cărți! La ce folosesc? Știa fiecare carte din regatul creștin, pe cuvânt că le știa, și le citise pe majoritatea de două ori, dar nu era întreg la cap! Știi ce făcea în Astarac?

– Căuta Sfântul Graal? întrebă Sir Guillaume.

– Exact, spuse Sir Henri și ambii oameni începură să râdă. Prietenul tău este acum acolo, adăugă Sir Henri.

– Robbie Douglas? întrebă rece Sir Guillaume: nu mai ținea la Robbie acum.

– Nu el, el este în Berat. Nu, arcașul și femeia lui eretică.

– Thomas? Sir Guillaume nu își putu ascunde mirarea. La Astarac? I-am spus să se ducă acasă.

– Ei bine, nu s-a dus, zise Sir Henri. Este în Astarac. De ce nu ars-o pur și simplu pe fată?

– Este îndrăgostit.

– De eretică? Deci gândește cu capul din pantaloni? Nu o să mai aibă nici unul în curând.

– Nu o să mai aibă?

– Niște nenorociți au venit din Paris. Cu o mică armată. Au plecat să îl prindă, ceea ce înseamnă că vor fi focuri în piața din Berat mult timp. Știi ce mi-a spus un preot odată? Că femeile ard mai tare decât bărbații. Ciudat! Sir Henri își împinse în spate scaunul și se ridică. Deci avem o înțelegere?

– Da, spuse Sir Guillaume și se aplecă peste masă pentru a da mâna cu celălalt bărbat. Atunci Sir Henri își ridică armura și scutul și îi făcu semn preotului să îl urmeze în curte unde se uită către cer. Se pare că o să plouă.

– Puneți armura la adăpost, îl sfătui Sir Guillaume, știind că sfatul nu era necesar.

– Și să aprind și focul, da? Cea mai friguroasă toamnă din câte îmi aduc eu aminte.

Sir Henri plecă. Porțile se închiseră și Sir Guillaume urcă cu mult efort până în vârful turnului castelului. Dar nu se uita după inamicul așteptat, ci spre est către nevăzutul Astarac și se întreba ce putea să facă să îl ajute pe Thomas.

„Nimic, se gândea el, nimic." Și nu se îndoia că nenorocitul din Paris era Guy Vexille, bărbatul numit Harlequin, cel care i-a pricinuit trei răni. Trei răni care trebuiau răzbunate, dar Sir Guillaume nu putea să facă nimic acum. Pentru că era asediat și Thomas, considera el, era condamnat.

Charles Bessières și șase dintre oamenii lui se duseră în osuarul de sub biserica stăreției în căutarea prăzii. Unul ducea o lumânare aprinsă și, după lumina ei nesigură, începură să dea jos grămezile de oase, evident așteptând să descopere comori, deși tot ce găsiră fură alte oase, dar atunci unul dintre ei descoperi o adâncitură la capătul de vest al cavoului și strigă triumfător pentru că aceasta conținea cufărul mare din fier. Unul dintre bărbați forță lacătul cu sabia lui și Bessières luă discul de argint și sfeșnicul.

– Asta este tot? întrebă el dezamăgit. Un alt bărbat găsi cutia Graalului, dar nici unul dintre ei nu știa să citească și, chiar dacă ar fi știut, nu ar fi înțeles inscripția din latină și, când văzură cutia goală, o aruncară pe jos în cavou, printre oasele împrăștiate. Charles Bessières ridică atunci desaga de piele ce se presupunea că ar conține brâul Sfântului Agnes. Înjură când văzu că nu conținea decât o împletitură de in, dar desaga era destul de mare pentru tot argintul furat. Și-au ascuns averile, spuse Bessières.

– Sau sunt săraci, sugeră unul dintre bărbați.

– Sunt niște călugări nenorociți! Normal că sunt bogați. Bessières agăță desaga cu argint de mijlocul său. Duceți-vă și găsiți-l pe nenorocitul de prior, le spuse la doi bărbați, și o să îl batem până nenorocitul acela va spune adevărul.

– Nu o să faci așa ceva. O voce nouă vorbi și oamenii din camera trezoreriei se întoarseră pentru a vedea că Guy Vexille coborâse în osuar. Ținea o lampă și lumina ei scânteia cu reflexii întunecate de pe armura sa lăcuită neagră. Ținea lampa sus și se uită la oasele împrăștiate. Nu aveți pic de respect pentru morți?

– Aduceți-l pe prior, ignoră Charles Bessières întrebarea lui Vexille și le vorbi bărbaților de afară. Aduceți-l aici.

– Am trimis deja după prior, spuse Vexille, și nu o să îl bați până va spune adevărul.

– Nu îmi comanzi tu mie, ripostă Bessières.

– Dar eu comand sabiei mele, spuse calm Vexille, și, dacă nu mă asculți, atunci o să îți spintec burta și o să îți dau mațele viermilor. Ești aici doar în calitate de paznic al fratelui tău, nimic altceva, dar dacă vrei să faci ceva util, atunci du-te în ospiciul pentru leproși și caută-l acolo pe englez. Dar nu-l omorî! Adu-mi-l mie! Și pune argintul la loc unde l-ai găsit.

Făcu semn către gâtul sfeșnicului ce ieșea din desaga de piele de la mijlocul lui Bessières.

Vexille era singur și era împotriva a șapte oameni, dar era atât de sigur pe el, încât nimeni nu se gândea să îl înfrunte. Până și Charles Bessières, care se temea de puțini oameni, puse argintul jos fără tragere de inimă.

– Dar nu părăsesc această vale cu mâna goală, mârâi el sfidător la plecare.

– Am încredere, Bessières, spuse Vexille, că o să părăsim valea aceasta cu cea mai mare comoară a creștinătății în posesia noastră. Acum du-te!

Vexille rânji când oamenii plecară. Puse lampa jos și începu să pună oasele la loc în iatac, dar se opri când se auziră niște pași. Se întoarse și se uită cum Planchard, înalt și îmbrăcat într-o robă albă, coborî în osuar.

– Îmi cer scuze pentru asta, spuse Vexille, arătând către oase. Li s-a ordonat să nu se atingă de mănăstire.

Planchard nu spuse nimic legat de profanare; el se închină doar, iar apoi se aplecă pentru a ridica geanta cu argint.

– Asta este comoara noastră, spuse el, dar nu am fost niciodată o casă bogată. Și totuși, ești bine-venit să furi aceste lucruri sărace.

– Nu am venit aici să fur, spuse Vexille.

– Atunci, de ce sunteți aici? ceru să știe Planchard.

Vexille ignoră întrebarea.

– Numele meu, spuse el în schimb, este Guy Vexille, conte de Astarac.

– Așa mi-au spus oamenii tăi, zise Planchard, când m-au adus în fața ta. Spuse ultimele cuvinte calm pentru a sugera că nu era ofensat de o astfel de jignire. Dar cred că te-aș fi recunoscut oricum.

– M-ai fi recunoscut?

Vexille păru surprins.

– Vărul tău a fost aici. Un englez tânăr. Priorul duse argintul înapoi în cufăr, apoi salvă bucata de in pe care o sărută cu smerenie. Voi doi, continuă el, semănați extrem de mult.

– Doar că el este bastard, spuse nervos Vexille, și un eretic.

– Și tu nu ești nici una, nici alta? întrebă el calm.

– Eu îl servesc pe cardinalul arhiepiscop Bessières, zise Vexille, și Eminența Sa m-a trimis aici să îmi găsesc vărul. Știi unde este?

– Nu, spuse Planchard.

Se așeză pe bancă și luă un șirag mic de mătănii dintr-un buzunar al mantiei lui albe.

– Dar a fost aici, nu?

– Cu siguranță a fost aici azi-noapte, spuse Planchard, dar unde este acum? Priorul ridică din umeri. Știam că o să vină oameni să îl caute, chiar dacă pentru plăcerea de a îl vedea arzând, așa că i-am spus să se ascundă. Eu cred că a plecat în pădure și căutarea ta va fi dificilă.

– Era datoria ta, spuse aspru Vexille, să îl predai Bisericii.

– Mereu am încercat să îmi fac datoria față de Biserică, spuse Planchard, și câteodată nu am reușit, dar cu siguranță Dumnezeu mă va pedepsi pentru aceste eșecuri.

– De ce a fost aici? întrebă Vexille.

– Cred că știi asta, domnul meu, spuse Planchard, și poate că era o urmă de ironie în ultimele două cuvinte ale sale.

– Graalul, zise Vexille. Planchard nu spuse nimic. Își numără doar mătăniile, trecându-le peste degetul lui mare și arătător în timp ce se uita la tânărul înalt în armură neagră. Graalul a fost aici, spuse Vexille.

– A fost?

– A fost adus aici, insistă Vexille.

– Nu știu nimic de asta, spuse Planchard.

– Eu cred că știi, răspunse nervos Vexille. A fost adus aici înainte de căderea castelului Montségur, adus aici pentru a fi în siguranță. Dar atunci cruciații francezi au venit în Astarac și Graalul a fost luat de aici din nou.

Planchard zâmbi.

– Toate acestea s-au întâmplat înainte să mă nasc. Cum să știu de asta?

– Șapte oameni au dus de aici Graalul, spuse Vexille.

– Cei șapte lorzi întunecați, zise Planchard, zâmbind. Am auzi această poveste.

– Doi dintre ei au fost din familia Vexille, spuse Guy Vexille, și patru dintre ei erau cavaleri care au luptat pentru idealurile catare.

– Șapte oameni fugind de forțele Franței și de cruciații Bisericii, Planchard spuse gânditor, printr-un regat creștin care îi ura. Mă îndoiesc că au supraviețuit.

– Și cel de-al șaptelea bărbat, ignoră Vexille cuvintele priorului, era lordul de Mouthoumet.

– Care a fost mereu o feudă insignifiantă, spuse Planchard nervos, care abia era în stare să întrețină doi cavaleri de pe pășunile munților.

– Lordul de Mouthoumet, continuă Vexille, era un eretic.

Se întoarse brusc pentru că un sunet se auzi din capătul osuarului. Sunetul semănase cu un strănut înăbușit și fu urmat de un zornăit de oase. Ridică lampa și merse înapoi până în locul unde arcadele au fost profanate.

– Sunt șobolani aici, spuse Planchard. Canalele de scurgere ale mănăstirii traversează capătul cavoului și credem că o parte din zidărie a căzut. Deseori se aud zgomote ciudate aici jos. Unii dintre frații noștri cred că sunt scoase de fantome.

Vexille stătea printre oase, cu lampa ridicată sus, ascultând. Nu mai auzi nimic, așa că se întoarse către prior.

– Lordul de Mouthoumet, spuse el, era unul dintre cei șapte. Și numele lui a fost Planchard. Vexille făcu o pauză. Domnul meu, adăugă el ironic.

Planchard zâmbi.

– A fost bunicul meu. Nu a mers cu ceilalți, ci s-a dus la Toulouse și s-a lăsat la mila Bisericii. A fost norocos, cred, că nu a fost ars, dar s-a întors la vechea credință chiar dacă asta l-a costat feuda lui, titlul său și ceea ce însemna averea lui. A murit într-o mănăstire. Povestea s-a transmis mai departe în familia noastră, normal că a fost, dar nu am văzut niciodată Graalul și pot să te asigur că nu știu nimic despre el.

– Și totuși, ești aici, îi acuză sever Guy Vexille pe prior.

– Într-adevăr, recunoscu Planchard. Și sunt aici cu un scop. Am intrat pentru prima oară aici când eram tânăr și am venit aici pentru că poveștile lorzilor întunecați mă intrigau. Se presupune că unul dintre ei a luat Graalul, iar ceilalți ar fi jurat să îl protejeze, dar bunicul meu a jurat că nu a văzut niciodată cupa. Într-adevăr, chiar nu credea că exista, ci că a fost născocită doar pentru a chinui Biserica. Cruciații i-au distrus pe catari, iar răzbunarea lorzilor întunecați a fost să îi facă să creadă că au distrus Graalul cu tot cu erezie. Asta, cred eu, este mâna diavolului.

– Așa că ai venit aici, întrebă aspru Vexille, pentru că nu credeai că Graalul există?

– Nu, am venit aici pentru că, dacă descendenții lorzilor întunecați ar căuta vreodată Graalul, atunci ar veni aici, știam asta, și voiam să văd ce s-ar întâmpla. Dar această curiozitate a murit de mult. Dumnezeu mi-a dat mulți ani, a vrut să mă facă prior și m-a acoperit cu mila Sa. Iar Graalul? Recunosc că am căutat dovezi despre el prima oară atunci când am venit aici, iar priorul meu mă certa pentru asta, dar Dumnezeu m-a făcut să văd realitatea. Acum cred că bunicul meu avea

dreptate și că este o poveste inventată pentru a face în ciudă Bisericii și un mister pentru a înnebuni oamenii.

– Există, spuse Vexille.

– Atunci mă rog la Dumnezeu să îl găsesc, zise Planchard, și atunci când îl voi găsi îl voi ascunde în cel mai adânc ocean pentru ca oamenii să nu mai moară în căutarea acestuia. Dar tu ce ai face cu Graalul, Guy Vexille?

– L-aș folosi, spuse rece Vexille.

– La ce?

– Să curăț lumea de păcat.

– Asta ar fi o treabă minunată, spuse Planchard, dar nici măcar Hristos nu ar putea face asta.

– Nu mai plivești printre vițe doar pentru că buruienile cresc mereu la loc? întrebă Vexille.

– Nu, normal că nu.

– Atunci munca lui Hristos trebuie să continue, spuse Vexille.

Priorul îl privi o vreme pe cavaler.

– Tu ești instrumentul lui Hristos? Sau instrumentul cardinalului Bessières?

Vexille se strâmbă.

– Cardinalul este precum Biserica, Planchard. Dur, corupt și rău.

Planchard nu îl contrazise:

– Și?

– Și o nouă Biserică este necesară. O Biserică curată, o Biserică fără păcat, o Biserică plină cu oameni sinceri care trăiesc cu frică de Dumnezeu. Graalul va face asta.

Planchard zâmbi.

– Cardinalul, sunt sigur, nu ar aproba asta.

– Cardinalul și-a trimis aici fratele, spuse Vexille, și cu siguranță că i-a ordonat să mă omoare după ce nu mai sunt de folos.

– Și care este datoria ta?

– Să găsesc Graalul. Și pentru a face asta trebuie să îl găsesc mai întâi pe vărul meu.

– Crezi că el știe unde este?

– Cred că tatăl lui l-a avut, spuse Guy Vexille, și cred că fiul știe de el.

– Același lucru spune și el, zise Planchard. Și cred că voi doi sunteți precum doi orbi care cred unul despre celălalt că vede.

Vexille râse la auzul acestora.

– Thomas, spuse el, este un prost. A adus oameni în Gasconia pentru ce? Pentru a găsi Graalul? Sau să mă găsească pe mine? Dar a eșuat și acum este un fugar. Majoritatea din oamenii lui au jurat credință contelui de Berat, iar restul sunt blocați la Castillon d'Arbizon, și cât vor rezista? Două luni? A eșuat, Planchard, a eșuat. Poate că el este orb, dar eu văd și o să îl capturez și o să aflu tot ce știe. Dar ce știi tu?

– Ți-am spus deja. Nimic.

Vexille se apropie din nou de cufăr și se uită la prior.

– Pot să te supun torturii, bătrâne.

– Ai putea, fu de acord blând Planchard, și cu siguranță că o să țip ca să fiu cruțat, dar nu o să găsești mai mult adevăr decât ce ți-am spus de bunăvoie aici. Își băgă mătăniile și stătu drept. Și te-aș implora în numele lui Hristos să cruți această comunitate. Nu știe nimic despre Graal, nu poate să îți spună nimic și nu îți poate da nimic.

– Și nu o să cruț nimic, spuse Vexille, în numele Domnului. Nimic. Își scoase sabia. Planchard privi fără să schițeze nici o expresie și nici măcar nu se clinti când sabia fu îndreptată către el. Jură pe asta, spuse Vexille, că nu știi nimic despre Graal.

– Ți-am spus tot ce știam, zise Planchard și, în loc să atingă sabia, ridică crucifixul de lemn ce îi atârna la gât și îl sărută. Nu o să jur pe sabia ta, dar jur pe crucea Domnului meu că nu știu nimic despre Graal.

– Dar familia ta tot ne-a trădat, spuse Vexille.

– V-a trădat?

– Bunicul tău era unul dintre cei șapte. S-a dezis.

– Așa că v-a trădat? Alegând adevărata credință? se încruntă Planchard. Îmi spui că tu păstrezi încă erezia catară, Guy Vexille?

– Venim să aducem lumină asupra lumii, spuse Vexille, și să o purificăm de prostia Bisericii. Mi-am păstrat credința, Planchard.

– Atunci înseamnă că ești singurul care a păstrat-o, spuse Planchard, și este o credință eretică.

– L-au răstignit pe Hristos pentru erezie, spuse Vexille, așa că a fi numit eretic înseamnă a fi una cu El.

Apoi împinse sabia înainte, la baza gâtului lui Planchard, iar bătrânul, uimitor, nu păru să se zbată, ci doar își încleștă crucifixul în timp ce sângele îi șiroia din gât pentru a transforma roba sa albă într-una roșie. Îi luă mult timp să moară, dar în cele din urmă se prăbuși și Vexille își retrase sabia și își șterse lama pe tivul robei călugărului. Își puse sabia în teacă și ridică lampa.

Se uită prin osuar, dar nu văzu nimic care să îl îngrijoreze, așa că urcă scările. Ușa se închise, lăsând în urmă întuneric beznă. Și Thomas, și Genevieve, ascunși în întuneric, așteptară.

Așteptară toată noaptea. Lui Thomas i se părea că nu a dormit deloc, dar poate că a ațipit pentru că s-a trezit o dată când Genevieve a strănutat. O durea rana, dar nu spuse nimic, doar așteptă și mai trase un pui de somn.

Nu știură când a venit dimineața pentru că era întuneric beznă în osuar. Nu auziră nimic toată seara. Nici pași, nici țipete, nici rugăciuni cântate, doar liniștea mormântului. Și totuși, așteptară până ce Thomas nu mai putu să aștepte și se strecură din gaura lor, peste oase și până jos pe podea. Genevieve rămase unde era în timp ce Thomas bâjbâia croindu-și drum printre oasele împrăștiate și până la scări. Se

furișă, ascultă în capătul scărilor o vreme, nu auzi nimic, așa că deschise încet ușa spartă.

Biserica mănăstirii era goală. Știa că era dimineață pentru că lumina pătrundea dinspre est, dar era greu de spus cât de mult se înălțase soarele pentru că lumina era palidă, difuză, iar Thomas se gândi că era ceața de dimineață.

Se duse înapoi jos în osuar. Lovi ceva din lemn de pe podea când traversă camera și se aplecă pentru a găsi cutia Graalului goală. Pentru un moment fu tentat să o ducă înapoi în cufărul ei, apoi hotărî să o păstreze. Intra la fix în desaga lui, credea el.

– Genevieve! strigă el încet. Vino!

Ea împinse desagii lor, arcul lui și cu săgețile, armura și mantiile lor peste oase, apoi urmă și ea, crispându-se din cauza durerii de la umăr. Thomas trebui să o ajute să își îmbrace armura și o lovi când îi ridică mâna. Își puse și el armura, își legară mantiile peste umeri, apoi își întinse arcul pentru a și-l putea pune în spate. Își fixă sabia în cingătoarea de la brâu, puse cutia în desaga lui pe care și-o agăță de centură și dup-aia, ducând tolba cu săgeți, se întoarse către scări și văzu, pentru că intra destulă lumină pe ușa deschisă, roba albă din camera trezoreriei. Îi făcu semn lui Genevieve să stea pe loc și se furișă până în cavou. Șobolanii se împrăștiară când acesta se apropie de arcada joasă unde se aplecă și privi. Planchard era mort.

– Ce este? întrebă Genevieve.

– Nenorocitul l-a omorât, spuse uimit Thomas.

– Pe cine?

– Pe prior! Vorbea în șoaptă și, deși era excomunicat, se închină. L-a omorât! Ascultase sfârșitul conversației dintre Vexille și Planchard și se mirase că priorul tăcuse deodată, și se mai mirase și la faptul că nu auzise decât o pereche de picioare urcând scările, dar nu își imaginase niciodată asta. Niciodată. A fost un om bun, spuse el.

– Și dacă este mort, spuse Genevieve, o să dea vina pe noi. Așa că hai să mergem! Vino!

Thomas nu voia să lase cadavrul însângerat în pivniță, dar știa că nu are de ales. Și Genevieve avea dreptate, ar fi dat vina pe ei. Planchard a murit pentru că bunicul lui s-a dezis de o erezie, dar nimeni nu avea să creadă asta, nu atunci când doi eretici condamnați erau acolo pentru a fi acuzați.

O conduse în sus pe scări. Biserica era tot goală, dar acum Thomas crezu că auzea voci de după ușa vestică deschisă. Era ceață afară și intra chiar și în navă și se răspândea încet peste dale. Se gândi să se întoarcă în osuar și să se ascundă din nou, apoi se întrebă dacă vărul lui avea să facă o cercetare mai amănunțită a întregii mănăstiri și asta îl făcu să meargă mai departe.

– Pe aici.

Luă mâna lui Genevieve și o conduse către partea sudică a bisericii, unde o ușă ducea spre un coridor interior. Era ușa folosită de călugări când veneau la rugăciuni, dar pesemne că nu li se permisese să țină slujba în acea dimineață.

Thomas împinse ușa, tresărind când balamalele ei scârțâiră, și privi. Prima oară se gândi că acel coridor, ca și biserica, era gol; apoi văzu un grup de oameni în mantii negre la celălalt capăt. Stăteau la o ușă, evident ascultând pe cineva de după acea ușă, și nici unul nu se uita în jur când Thomas și Genevieve o zbughiră sub arcada întunecată și aleseră o ușă la nimereală. Acea ușă îi duse într-un coridor, iar la capătul acestuia se treziră în bucătăria mănăstirii unde doi călugări mestecau într-un cazan mare deasupra unui foc. Unul din ei o văzu o Genevieve și păru că avea să protesteze la vederea femeii, dar Thomas îi făcu semn să tacă.

– Unde sunt ceilalți călugări? întrebă Thomas.

– În chiliile lor, răspunse bucătarul înfricoșat, apoi privi cum cei doi fugiră prin bucătărie, pe lângă masa cu satâre și linguri și oale, și cele două capre atârnate în cârlige și

dispărură pe ușa mare ce ducea în crângul de măslini unde Thomas își abandonase caii. Caii aceia nu mai erau.

Poarta către ospiciul pentru leproși era deschisă. Thomas se uită spre ea, apoi se întoarse către vest, dar Genevieve îl trase de mantie și îi arătă cu degetul prin ceață și Thomas văzu un călăreț cu mantie neagră pe după copaci. Făcea bărbatul parte dintr-o coloană? Pusese Vexille oameni peste tot prin mănăstire? Părea probabil și părea și mai probabil că acel călăreț s-ar întoarce și i-ar vedea sau că cei doi călugări bucătari ar da alarma, dar atunci Genevieve îl trase din nou de mantie și îl conduse prin crângul de măslini și până în ospiciul pentru leproși.

Era gol. Tuturor oamenilor le era frică de leproși și Thomas bănuia că Vexille îi gonise pentru ca oamenii lui să poate să caute prin hambare.

– Nu ne putem ascunde aici, îi șopti lui Genevieve. O să caute din nou.

– Nu ne ascundem, spuse ea și se duse în cel mai mare hambar și ieși cu două robe gri.

Thomas înțelese atunci. O ajută pe Genevieve să îmbrace o robă, trăgând gluga peste părul ei auriu, o îmbrăcă pe cealaltă, iar apoi luă două zornăitoare din grămăda rămasă pe masă. Între timp Genevieve puse mănunchiurile de săgeți și arcul lui Thomas pe o sanie pe care leproșii o foloseau pentru a aduna lemne de foc și Thomas puse o parte din lemnele de foc peste arme și-și trase frânghia peste umăr. Acum mergem, zise Genevieve.

Thomas trase sania ce aluneca ușor pe pământul umed. Genevieve merse în față și, odată ieșită pe poartă, se îndreptă către nord și vest, sperând să evite călăreții. Ceața era aliatul lor, o mantie gri în care mantiile lor se amestecau. O limbă de pădure se întindea dinspre culmea vestică și Genevieve se îndreptă către ea, nefăcând zgomot cu limbile de clopot, ci doar privind. Șuieră o dată și Thomas tăcu. Se auzeau potcoa-

vele unui cal; tropăitul se îndepărtă. Thomas continuă să tragă sania cu lemne. Se întoarse după o vreme și observă că mănăstirea dispăruse. Copacii din față erau siluete negre mici, ce se profilau în ceață. Urmau o potecă folosită de leproși atunci când se duceau să culeagă ciuperci din pădure. Copacii se apropiară, apoi tropăitul potcoavelor se auzi din nou și Genevieve își roti zornăitoarea pentru a-l avertiza.

Dar călărețul nu se abătu. Venea din spatele lor și Thomas zornăi la rândul lui când se întoarse. Își ținea capul în jos pentru a nu i se vedea fața sub gluga mantiei. Văzu picioarele cailor, dar nu și călărețul.

– Milă, bunule domn, spuse el, milă.

Genevieve își întinse mâinile ca și cum ar fi așteptat pomană, iar cicatricele lăsate de rănile pricinuite de părintele Roubert arătau îngrozitor. Thomas făcu la fel, dezvăluindu-și și el cicatricele, cu pielea albă și ridată.

– Pomană, spuse el, din mila voastră, domnule, pomană.

Călărețul nevăzut se uită la ei și ei căzură în genunchi. Răsuflarea calului semăna cu vălătucii de ceață deasă.

– Aveți milă de noi. Genevieve vorbea în limba locală, folosind o voce aspră. În numele lui Dumnezeu, aveți milă.

Călărețul stătea doar acolo și Thomas nu îndrăzni să se uite în sus. Simți frica respingătoare a unui bărbat fără apărare la mila unui călăreț înarmat, dar mai știa și că cel din fața lui era extrem de indecis. Cu siguranță, i se ordonase să caute doi oameni ce încercau să scape din mănăstire, iar el a găsit un asemenea cuplu, dar păreau să fie leproși, iar frica lui de leproși se bătea cap în cap cu datoria sa. Apoi, brusc, se auziră și mai multe zornăituri și Thomas se uită pe furiș în spate pentru a vedea un grup de siluete în îmbrăcăminte gri ce se apropiau dinspre copaci, zornăind amenințători și cerând pomană. Vederea mai multor leproși care veneau să se alăture primilor doi era prea mult pentru călăreț. Îi scuipă, apoi smuci frâiele pentru a se întoarce. Thomas și Genevieve așteptară, încă în

genunchi, până ce bărbatul era pe jumătate învăluit în ceaţă, iar apoi se grăbiră spre pădure unde în sfârşit îşi lepădară zornăitoarele şi robele gri şi îşi recuperară arcul şi mănunchiurile de săgeţi. Ceilalţi leproşi, scoşi din adăpostul lor de la mănăstire, se uitau la ei. Thomas luă o mână de monede dintre cele primite de la Sir Guillaume şi le lăsă în iarbă.

– Nu ne-aţi văzut, le spuse el, iar Genevieve repetă aceste cuvinte în limba locală.

O luară spre vest, ieşind din ceaţă, şi merseră pe lângă copaci până ce aceştia se terminară apoi pe o pantă stâncoasă, ce urca până pe creastă. Se furişară sus, pe după bolovani şi prin râpe, în timp ce în spatele lor ceaţa începea să se risipească. Zăriră acoperişul bisericii mănăstirii, apoi celelalte acoperişuri, iar până la mijlocul dimineţii întreaga mănăstire era vizibilă, dar Thomas şi Genevieve erau deja pe creastă, îndreptându-se către sud. Dacă ar fi continuat să meargă către vest, ar fi coborât în valea râului Gers, unde erau multe sate, în timp ce sudul era mult mai pustiu şi sălbatic şi ei într-acolo se îndreptau.

La miezul zilei se opriră.

– Nu avem mâncare, spuse Thomas.

– Atunci flămânzim, zise Genevieve. Ea îi zâmbi. Şi unde mergem?

– Castillon d'Arbizon, spuse Thomas, în cele din urmă.

– Mergem înapoi acolo! Ea îl privi surprinsă. Dar ne-au alungat: De ce ne-ar primi înapoi?

– Pentru că au nevoie de noi, spuse Thomas. Nu ştia asta, nu cu siguranţă, dar îl ascultase pe Vexille vorbind cu Planchard şi a aflat că o parte din garnizoană trecuse de partea contelui de Berat şi credea că Robbie era la conducerea acelui grup. Nu şi-l putea imagina pe Sir Guillaume rupând jurământul făcut contelui de Northampton, dar Robbie nu avea stăpân în afara Scoţiei. Thomas se gândea că oamenii care au rămas la Castillon d'Arbizon erau propriii oameni, oamenii pe care îi recrutase din afara cetăţii Calais, englezii. Aşa că intenţiona să

se ducă acolo și, dacă avea să descopere castelul dărâmat și garnizoana moartă, atunci va continua să meargă către vest, până ce va ajunge la ținuturile stăpânite de englezi.

Dar mai întâi aveau să meargă către sud pentru că într-acolo se întindeau pădurile ce se revărsau în valuri peste culmile munților. Își ridică bagajul și, în timp ce făcea asta, cutia Graalului, care fusese îndesată în desaga lui de arcaș peste vârfurile de săgeată de rezervă, piatra de ascuțit și corzi, căzu. Se așeză din nou și ridică cutia.

– Ce este? întrebă Genevieve.

– Planchard credea că era cutia care a adăpostit Graalul, îi spuse el, sau poate cutia menită să-i facă pe oameni să creadă că a conținut Graalul.

Se uită la inscripția ștearsă. Acum că putea să vadă cutia mai bine, la lumina zilei, observă că literele erau în roșu și că acolo unde pictura a fost ștearsă era încă o urmă ștearsă pe lemn. Mai era o urmă mică în interiorul cutiei, un cerc de praf adâncit în lemn ca și cum ceva a stat acolo mult timp. Cele două balamale erau ruginite și fragile, iar lemnul atât de uscat încât nu mai cântărea decât foarte puțin.

– Este adevărată? întrebă Genevieve.

– Este adevărată, spuse Thomas, dar dacă a conținut vreodată Graalul nu știu.

Se gândi cât de des a spus aceste ultime două cuvinte de fiecare dată când a vorbit despre Graal.

Dar acum știa mai multe. Știa că șapte oameni au fugit din Astarac cu un secol înainte, atunci când armatele Franței, purtând crucea cruciaților, au venit să ardă ereticii din ținuturile sudice. Oamenii au fugit, susținând că au luat o comoară și au jurat să o apere, iar acum, după atâția ani, doar Guy Vexille a păstrat credința catară. Și să fi deținut cu adevărat tatăl lui Thomas Graalul? De aceea a venit Guy Vexille la Hookton și a omorât pe toată lumea în cale, la fel cum l-a omorât acum și pe Planchard? Urmașii lorzilor întu-

necați erau purificați pentru că au trădat crezul, iar Thomas știa exact ce avea să i se întâmple dacă vărul lui l-ar fi prins.

– Este o formă ciudată pentru un Graal, spuse Genevieve.

Cutia nu era așa adâncă și era pătrată, nu destul de înaltă ca să adăpostească o cupă cu picior.

– Cine știe cum arată Graalul? întrebă Thomas, iar apoi puse cutia în sacul cu merinde și merseră către sud.

Thomas se uita mereu în urma lui, iar pe la amiază văzu călăreți în mantii negre urcând panta spre mănăstire. Erau doisprezece și se gândi că aveau să folosească culmea ca punct de supraveghere. Guy Vexille probabil că mai căutase o dată prin mănăstire, dar nu găsise nimic, așa că acum își extindea aria de cercetare.

Se grăbiră. Pe măsură ce se înserа se apropiară de conglomeratul de roci unde fusese rănită Genevieve; pădurile nu erau departe acum, dar Thomas continua să se uite înapoi, așteptându-se ca cei doisprezece călăreți să apară în orice moment. În schimb, apărură mai mulți oameni către est, încă o duzină urcând pe drumeagul ce ducea peste pod, iar Thomas și Genevieve fugiră prin iarbă și dispărură printre copaci chiar cu câteva momente înainte ca noii călăreți să se ivească pe culme.

Cei doi stăteau sub tufe, trăgându-și răsuflarea. Cei doisprezece călăreți stăteau în câmp deschis, așteptând, iar după o vreme primii călăreți li se alăturară. Cercetaseră partea deschisă a culmii, sperând să îi scoată pe Thomas și pe Genevieve afară din ascunziș și Thomas înțelese că vărul lui prevăzuse exact ce avea să facă, prevăzuse că avea să încerce să ajungă la Castillon d'Arbizon sau măcar să meargă către vest, spre celelalte garnizoane englezești, iar acum oamenii lui acopereau toate terenurile la vest de Astarac. Thomas privea spre călăreți când vărul lui apăru, conducând alți doisprezece oameni care se alăturară celorlalți pe culmea acoperită cu iarbă. Erau acum peste patruzeci de ostași pe teren înalt, toți în armuri și platoșe, toți cu mantii negre, toți cu săbii lungi.

– Ce facem? șopti Genevieve.

– Ne ascundem, spuse Thomas.

Se strecurară înapoi, încercând să nu facă nici un zgomot, iar când ajunseră în pădure, Thomas o conduse spre est. Se întorcea la Astarac pentru că se îndoia că Guy s-ar fi așteptat la asta, iar când ajunseră pe marginea terenului înalt de unde putea vedea valea întinzându-se în fața lor, Thomas se furișă din nou către nord pentru a vedea ce făceau urmăritorii lor.

Jumătate din ei plecaseră spre vest pentru a bloca potecile ce traversau văile învecinate, dar restul, conduși de Vexille, se îndreptau către pădure. Ei erau hăitașii, sperând să îi scoată pe Thomas și pe Genevieve afară către ceilalți ostași și cum călăreții erau acum mai aproape, Thomas putu să își dea seama că unii purtau arbalete.

– Suntem în siguranță pentru moment, îi spuse Thomas lui Genevieve când i se alătură în râpa stâncoasă unde se adăpostise ea.

Credea că a pătruns în cordonul de soldați al vărului său care se mărea și cu cât mergea mai departe, cu atât se mărea cordonul și cu atât le era mai ușor să treacă prin găurile lui. Dar asta trebuia să aștepte până dimineață pentru că soarele apunea deja către norii vestici, dându-le o nuanță roză. Thomas ascultă sunetul pădurii, dar nu auzi nimic îngrijorător, doar zgârieturile ghearelor pe lemn, bătăile aripilor unui guguștiuc și suflul vântului. Călăreții cu mantii negre au plecat către vest, dar către est, jos în vale, urmele trecerii lor erau vizibile. Încă mai erau soldați acolo, iar acei oameni au dat foc ospiciului pentru leproși încât fumul umplea tot cerul de deasupra mănăstirii și au ars și tot ce a mai rămas din sat, crezând că flăcările aveau să scoată afară pe oricine s-ar fi ascuns în colibe. Și mai mulți oameni erau în ruinele castelului și Thomas se întrebă ce făceau acolo, dar erau mult prea departe ca să vadă.

– Trebuie să mâncăm, îi spuse el lui Genevieve.

– Nu avem nimic, răspunse ea.

– Atunci căutăm ciuperci, spuse Thomas, și nuci. Și avem nevoie de apă.

Găsiră un pârâu spre sud unde își potoliră amândoi setea lipindu-și fețele de o piatră pe care picura apa, apoi Thomas făcu un pat din ferigi lângă pârâu și, când crezu că erau destul de bine ascunși, o lăsă pe Genevieve și se duse să caute mâncare. Avea arcul și șase săgeți la curea, nu doar pentru apărare, ci și în speranța că va găsi o căprioară sau un porc. Găsi câteva ciuperci prin covorul de frunze, dar erau mici și negre și nu era sigur dacă erau sau nu otrăvitoare. Merse mai departe, căutând castane sau vânat, mereu furișându-se, mereu ascultând și mereu cu ochii pe marginea culmii. Auzi un zgomot și se întoarse repede și crezu că zări o căprioară, dar umbrele se lungeau și nu putea să fie sigur. Puse o săgeată pe coardă oricum și se furișă către locul unde văzuse mișcare. Era sezonul de împerechere și cerbii trebuiau să fie în pădure, căutând să se înfrunte. Știa că nu îndrăznea să aprindă un foc pentru a găti carnea, dar mai mâncase ficat crud până acum și ar fi fost un festin adevărat pentru acea seară. Atunci văzu coarnele și se dădu la o parte, ghemuindu-se și încercând să zărească corpul cerbului și chiar atunci arbaleta trase și săgeata șuieră pe lângă el pentru a se opri într-un copac, iar cerbul fugi printre copaci când Thomas se întoarse, trăgând coarda arcului, și văzu oameni scoțându-și săbiile.

Căzuse direct într-o capcană.

Și era prins.

PARTEA A TREIA

Întunericul

Cercetarea mănăstirii nu scosese la iveală decât corpul priorului Planchard şi Guy Vexille, la primirea veştii privind moartea bătrânului, îl acuză în gura mare pe vărul său dispărut. Atunci a ordonat o căutare a tuturor clădirilor, a comandat ca satul şi ospiciul pentru leproşi să fie incendiate pentru a se asigura ca nici un fugar nu se ascunde în nici una, iar atunci, convins că prada sa fugise, îşi trimise călăreţii să cerceteze toate pădurile apropiate. Descoperirea a două robe de leproşi şi a două zornăitoare de lemn în pădurea dinspre vest sugera ce s-a întâmplat şi Vexille îi întrebă pe călăreţii care au păzit acea parte a mănăstirii. Ambii bărbaţi jurară că nu au văzut nimic. Nu îi crezu, dar nu prea avea ce să câştige punându-le la îndoială răspunsurile, aşa că, în schimb, îşi trimise călăreţii să cerceteze fiecare potecă ce ducea către ţinuturile stăpânite de englezi din Gasconia. Când îi ordonă lui Charles Bessières să participe cu oamenii lui la căutare, Bessières refuză totuşi. Susţinu că oamenii lui erau obosiţi şi caii nu erau aşa rezistenţi.

– Nu primesc ordine de la tine, mârâi Bessières. Sunt aici pentru fratele meu.

– Şi fratele tău vrea să îl găsim pe englez, insistă Vexille.

– Atunci găsește-l tu, domnul meu, spuse Bessières, ultimele două cuvinte semănând a insultă.

Vexille merse către vest cu toți oamenii săi, știind că Bessières probabil că voia să rămână în urmă pentru a jefui satul și mănăstirea și exact asta și făcu Bessières, deși nu găsi prea mult. Trimise șase oameni pentru a cotrobăi printre puținele bunuri ale sătenilor pe care aceștia le salvaseră de flăcări. Descoperiră niște oale și tigăi pe care le puteau vinde pentru câțiva bănuți, dar ce voiau cu adevărat erau monedele pe care sătenii le-ar fi ascuns la vederea oamenilor înarmați apropiindu-se. Toată lumea știa că țăranii adunau mici grămezi de bani pe care le îngropau atunci când călăreți înarmați apăreau, așa că oamenii lui Bessières torturau șerbii pentru a-i face să le dezvăluie ascunzișurile și, făcând asta, descoperiră ceva mult mai interesant. Unul dintre oamenii lui Charles vorbea limba Franței de Sud și el tăia cu fierăstrăul degetele prizonierului când bărbatul recunoscu că vechiul conte a săpat în ruinele castelului și a descoperit un zid antic sub capelă, dar a murit înainte să apuce să povestească mai departe. Asta îl interesă pe Bessières pentru că bărbatul sugerase că era ceva după acel zid, ceva ce îl bucurase pe bătrânul conte și ceva ce priorul, Dumnezeu să îl odihnească, l-a vrut ascuns, așa că, odată ce Vexille dispăru către vest, Bessières își conduse oamenii în sus către vechea fortăreață.

Îi luă mai puțin de o oră să ridice dalele și să descopere cavoul, iar încă într-o oră Bessières scoase coșciugele vechi și văzu că au fost deja jefuite. Bărbatul din sat fu adus și arătă unde a săpat contele și Bessières ordonă oamenilor săi să descopere zidul. Îi puse să lucreze rapid, vrând să termine treaba înainte ca Guy Vexille să se întoarcă și să îl acuze că a profanat mormintele familiei sale, dar zidul era foarte rezistent și bine zidit și doar atunci când unul dintre oamenii

lui aduse cel mai mare baros de fierar luat în cursul jafului din satul ars, făcu progrese reale. Barosul lovea pietrele, ciobindu-le și dislocându-le, până ce în sfârșit reușiră să pună un pilon de metal printre blocurile de jos și zidul se dărâmă.

Și înăuntru, pe un pilon de piatră, era o cutie.

Era o cutie de lemn, poate că destul de mare pentru a cuprinde un cap de om și chiar și Charles Bessières simți un fior de entuziasm când o văzu. „Graalul", credea el, „Graalul", și se imagină mergând spre nord cu premiul ce i-ar da fratelui său scaunul papal.

– Dă-te la o parte! mârâi el la un bărbat ce se îndrepta către comoară, apoi se aplecă prin spațiul îngust și luă cutia de lemn de pe piedestalul ei.

Cutia era foarte inteligent făcută, pentru că nu părea să aibă capac. Pe o parte – Bessières presupuse că era capul –, era aplicată o cruce de argint care se înnegrise din cauza trecerii anilor, dar nu era nici o inscripție pe cutie și nici un indiciu despre ce ar fi înăuntru. Bessières o zgâlțâi și auzi ceva zăngănind. Se opri atunci. Se gândea că poate adevăratul Graal era în mâinile sale, dar dacă acea cutie conținea altceva, atunci acesta ar fi cel mai bun moment să ia Graalul fals din tolba de la curea și să pretindă că l-a găsit sub altarul în ruine de la Astarac.

– Deschide-l! spuse unul dintre oamenii lui.

– Tacă-ți gura, zise Bessières, vrând să se gândească mai bine.

Englezul avea mai multe posibilități, dar probabil că avea să fie prins, și ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi avut Graalul și cel de la brâul lui ar fi fost descoperit ca un fals? Bessières se confrunta cu aceeași dilemă care l-a nedumerit în osuar când ar fi avut o ocazie să îl omoare pe Vexille. Dacă scotea Graalul la momentul greșit, irosea șansa de a duce o viață ușoară la palatul papal de la Avignon. Așa că se gândi că era mai bine

să aştepte prinderea englezului şi astfel să se asigure că nu se ducea la Paris decât cu un singur Graal. Şi dacă totuşi cutia aceasta conţinea comoara?

O duse sus la lumina zilei şi acolo îşi scoase cuţitul şi încercă încheieturile bine unite ale cutiei. Unul dintre oamenii lui se oferi să folosească barosul fierarului să zdrobească lemnul, dar Bessières îl înjură şi îl făcu prost.

– Vrei să spargi ce este înăuntru? întrebă el.

Îl îndepărtă pe bărbat şi continuă să lucreze cu cuţitul său până ce reuşi, în cele din urmă, să o deschidă pe o parte.

Conţinutul era împăturit într-o bucată de lână albă. Bessières îl scoase încet, îndrăznind să spere că acesta era marele premiu. Oamenii lui se îngrămădiră în jurul lui aşteptând, în timp ce Bessières dădea la o parte materialul vechi, uzat.

Pentru a găsi oase.

Un craniu, nişte oase de la picior, un umăr şi trei coaste. Oamenii lui începură să râdă şi Bessières, nervos, lovi cu piciorul craniul încât acesta ateriză în cavou, se rostogoli câţiva metri, iar apoi se opri.

Îşi tocise cuţitul lui bun pentru a găsi moaştele faimosului vindecător de îngeri, Sfântul Sever.

Şi Graalul era încă ascuns.

Coredor-ii erau intrigaţi de toată agitaţia de lângă Astarac. De fiecare dată când oameni înarmaţi jefuiau un oraş sau un sat, localnicii fugeau, devenind ţinte uşoare pentru proscrişi disperaţi şi înfometaţi, iar Destral, care conducea aproape o sută de *coredor*-i, a văzut nenorocirea ce se abătuse asupra Astaracului şi oamenii fugind de soldaţi şi a privit încotro mergeau.

Majoritatea *coredor*-ilor erau şi ei fugari, dar nu toţi. Unii erau doar bărbaţi fără noroc, alţii au fost lăsaţi la vatră după

războaie şi o mână dintre ei au refuzat să se supună unui stăpân. Vara vânau turme duse pe păşunile înalte şi atacau călători imprudenţi în trecătorile muntelui, dar iarna erau nevoiţi să coboare pentru a găsi victime sau adăpost. Oamenii veneau şi plecau din trupă, aducând şi luându-şi femeile cu ei. Unii bărbaţi mureau de boli, restul le luau prada şi plecau să îşi câştige mai cinstit existenţa, în timp ce alţii erau ucişi în încăierări pentru femei sau pariuri, deşi puţini mureau în bătăi cu străinii. Bătrânul conte de Berat tolerase banda lui Destral atâta timp cât nu făceau prea multă pagubă, considerând că era o risipă de bani să angajeze ostaşi pentru a patrula prin deschizăturile munţilor cu râpe şi peşteri. În schimb, punea garnizoane unde erau averi atractive pentru *coredor*-i şi se asigura că acele căruţe ce duceau tributul taxelor lui din oraşe erau bine păzite. Negustorii care călătoreau departe de drumurile principale aveau grijă să meargă în convoi cu propriii soldaţi angajaţi şi ce rămânea nepăzit cădea pradă *coredor*-ilor pentru care trebuiau să se bată câteodată *routier*-ii ce le încălcau teritoriile.

Un *routier* semăna în multe privinţe cu un *coredor,* doar că *routier*-ii erau mai bine organizaţi. Erau soldaţi neangajaţi, înarmaţi şi experimentaţi, care câteodată luau un oraş şi îl jefuiau, îşi făceau garnizoană, îl ţineau până îl secau şi atunci plecau din nou. Puţini nobili erau dispuşi să se lupte cu ei pentru că *routier*-ii erau soldaţi antrenaţi şi formau oşti mici, primejdioase, ce luptau cu fanatismul unor oameni care nu aveau nimic de pierdut. Jafurile lor se opreau când începea un război şi nobilii le ofereau bani soldaţilor. Atunci *routier*-ii făceau alt jurământ, se duceau la război şi luptau până se făcea pace, iar atunci, neştiind să facă altceva decât să omoare, se întorceau în ţinuturile de unde au plecat şi căutau un oraş pe care să-l jefuiască.

Destral ura *routier*-ii. Ura toți soldații pentru că erau inamicii naturali ai *coredor*-ilor și, deși, ca o regulă, îi evita, își lăsa oamenii să îi atace dacă aveau un avantaj numeric mare. Soldații erau o sursă bună de arme, armuri și cai, așa că, în seara în care fumul de la satul și ospiciul de leproși ce ardeau umplea cerul de deasupra ținutului Astarac, permise unuia dintre adjuncții lui să conducă un atac asupra a șase ostași îmbrăcați în mantii negre care se abătuseră un pic printre copaci. Atacul se dovedi a fi o greșeală. Călăreții nu erau singuri, mai erau alții chiar după copaci și brusc semiobscuritatea de sub copaci se umplu de potcoavele cailor și de zăngănitul săbiilor ieșind din teacă.

Destral nu știa ce se petrecea la marginea pădurii. Era mai adânc printre copaci într-un loc unde calcarul falezei ieșea la iveală printre stejari și un pârâiaș mic cădea de la înălțime. Două peșteri ofereau adăpost și aici Destral plănuia să își petreacă iarna, destul de sus în dealuri pentru a-i oferi protecție, dar destul de aproape de văi pentru ca oamenii lui să poate ataca satele și gospodăriile. În aceste locuri au fost aduși cei doi fugari din Astarac. Perechea a fost capturată la marginea culmii și escortată înapoi în luminișul din fața peșterilor unde Destral pregătise focuri, deși nu aprindea lemnele până ce nu se asigura că se ocupau de soldați. Acum, în amurg, văzu că oamenii lui îi aduseră un premiu mult mai mare decât ar fi visat vreodată pentru că unul din cei doi prizonieri era arcaș englez, iar celălalt era femeie și femeile erau întotdeauna puține printre *coredor*-i. Avea să îi găsească o trebuință, dar englezul valora mult mai mult. El putea să fie vândut. De asemenea, mai avea și un săculeț cu bani, o sabie și o armură, ceea ce însemna că prinderea lui, pentru Destral, era o victorie mult mai dulce pentru că acesta era bărbatul care a omorât șase dintre oamenii lui cu săgețile sale. *Coredor*-ii căutară în sacul cu merinde al lui Thomas și îi furară amnarul

și scăpărătoarea, corzile de rezervă de la arc și puținele monede pe care le avea, dar aruncară capetele de săgeată de rezervă și cutia goală pe care o socotiră un lucru fără valoare. Îi luară săgețile și îi dădură arcul lui Destral care încercă să îl încordeze și se înfurie când, în ciuda forței sale, nu putu să tragă de coardă mai mult de câțiva centimetri.

– Tăiați-i doar degetele, mârâi el, aruncând la pământ arcul, și dezbrăcați-o pe ea.

Atunci interveni Philin. Un bărbat și o femeie o prinseseră pe Genevieve și îi trăgeau platoșa pe cap, ignorând țipetele ei de durere, iar Thomas încerca să se elibereze din prinsoarea a doi bărbați care îl țineau de mâini, când Philin le strigă tuturor să se oprească.

– Să se oprească? Destral se întoarse neîncrezător către Philin. Te-ai înmuiat? îl acuză pe Philin. Vrei să îl cruțăm?

– L-am rugat să ni se alăture, spuse nervos Philin, pentru că mi-a lăsat fiul în viață.

Thomas nu înțelegea nici un pic din conversația purtată în limba locală, dar era clar că Philin pleda pentru viața lui și era la fel de clar că Destral, a cărui poreclă venea de la un topor mare care îi atârna pe umăr, nu avea chef să îi facă pe plac.

– Vrei ca el să ni se alăture? răcni Destral. De ce? Pentru că ți-a cruțat fiul? Isuse Hristoase, dar ești un nenorocit slab. Ești un laș mucos. Își apucă toporul, desfăcu sfoara legată de mâner și de talia sa și se apropie de înaltul Philin. Te las să conduci oameni și jumătate din ei mor! Acest bărbat și cu femeia lui au făcut asta, și vrei să ni se alăture? Dacă nu ar fi fost recompensa l-aș fi omorât chiar acum. I-aș fi spintecat burta și l-aș fi spânzurat cu propriile mațe, dar în schimb o să îi tai câte un deget pentru fiecare om pe care mi l-a omorât. Îl scuipă pe Thomas, după care arătă cu toporul către Genevieve. Apoi poate să privească cum ea îmi încălzește patul.

– I-am cerut să ni se alăture, repetă Philin încăpățânat.

Fiul lui, cu piciorul în atele și cu cârje improvizate din crengi de stejar sub umeri, se legănă pentru a sta lângă tatăl său.

– O să lupți pentru el? întrebă Destral. Nu era la fel de înalt precum Philin, dar era lat în umeri și avea puterea unei brute. Fața lui era plată cu un nas spart și niște ochi de buldog; ochi ce aproape că sclipeau la gândul de a pricinui rău. Barba lui era încâlcită, plină de scuipat uscat și resturi de mâncare. Își agită toporul, încât capătul lui străluci în lumina palidă. Luptă-te cu mine, îi spuse lui Philin, în vocea lui simțindu-i-se setea de luptă.

– Nu vreau decât să trăiască, spuse Philin, nevrând să scoată sabia pentru a-și înfrunta conducătorul orb de furie, dar ceilalți *coredor*-i mirosiseră sânge, mult, și formau un cerc în jurul lui Destral.

Rânjeau și strigau, vrând să se bată, și Philin se dădu înapoi până nu mai avu unde să se ducă.

– Bătaie! strigau oamenii. Bătaie!

Femeile lor strigau și ele, strigau la Philin să fie bărbat și să înfrunte toporul. Cei mai aproape de Philin îl împingeau înainte, încât trebui să sară într-o parte pentru a nu se ciocni de Destral, care, nervos, îl plesni peste față și apoi își trase de barbă în semn de insultă.

– Luptă-te cu mine, spuse Destral, sau altfel îi tai tu singur degetele englezului.

Thomas tot nu știa ce se spunea, dar expresia nemulțumită de pe fața lui Philin îi spunea că nu era bine.

– Haide! spuse Destral. Taie-i degetele! Ori asta, Philin, ori îți tai ție degetele.

Galdric, fiul lui Philin, își scoase propriul cuțit și i-l împinse tatălui său.

– Fă-o, spuse băiatul, și atunci când tatăl lui nu luă cuțitul se uită la Destral. O fac eu! se oferi băiatul.

– Tatăl tău o să o facă, spuse Destral amuzat, și o să i facă cu asta.

Desfăcu apoi cureaua de la mijloc și îi oferi toporul lui Philin.

Și Philin, prea speriat să nu se supună, luă arma și se îndreptă către Thomas.

– Îmi pare rău, îi spuse el în franceză.

– Pentru ce?

– Pentru că nu am de ales. Philin părea distrus, un om umilit, și știa că toți ceilalți *coredor*-i se distrau pe baza rușinii lui. Pune mâinile pe copac, spuse el, apoi repetă comanda și în limba lui maternă și bărbații care îl țineau pe Thomas îl forțară să își ridice brațele lipindu-i mâinile chircite de tulpina copacului. Îl țineau pe Thomas de antebrațe când Philin se apropia. Îmi pare rău, spuse Philin din nou. Trebuie să îți pierzi degetele.

Thomas se uită la el. Văzu cât de nervos era. Înțelese că lovitura de topor, atunci când venea, era mai probabil să îl taie de la încheietură decât de la degete.

– Fă-o repede! zise el.

– Nu! strigă Genevieve și cuplul care o ținea începu să râdă.

– Repede! spuse Thomas, și Philin duse toporul în spate.

Se opri, își linse buzele, se mai uită o dată chinuit în ochii lui Thomas, apoi lovi.

Thomas îi lăsase pe oameni să îl imobilizeze; nu încercă să se îndepărteze până în ultimul moment. Doar atunci își folosi nemărginita lui putere să se desprindă din prinsoarea lor. Cei doi bărbați, uimiți de puterea unui arcaș antrenat să își folosească arcul lung din tisă, tresăriră când Thomas înșfăcă toporul din aer și cu o lovitură plină de furie se întoarse către bărbatul ce o ținea pe Genevieve. Prima lovitură sparse craniul bărbatului, femeia îi dădu drumul instinctiv celeilalte

mâini a lui Genevieve și Thomas se întoarse pentru a-i lovi pe bărbații care îi țineau mâinile lipite de copac. Striga urletul lui de război, țipătul de luptă al Angliei:

– Sfântul Gheorghe! Sfântul Gheorghe! și lovi cu lama grea cel mai apropiat bărbat, chiar când călăreții ieșeau dintre copaci.

Preț de o clipă, *coredor*-ii ezitară între nevoia de a-l copleși pe Thomas și pericolul călăreților, apoi înțeleseră că acei călăreți reprezentau, pe departe, inamicul mai periculos și făcură ceea ce ar fi făcut instinctiv oricine aflat în fața unor ostași galopând. Fugiră către copaci și călărețiii în robe negre ai lui Guy Vexille îi urmăriră, agitându-și săbiile și ucigând cu sânge rece. Destral, inconștient de pericol, fugise direct către Thomas și acesta înfipsese vârful toporului în fața omului îndesat, zdrobindu-i piramida nazală și azvârlindu-l în spate, apoi Thomas dădu drumul armei grele, își luă arcul și tolba cu săgeți și o apucă pe Genevieve de încheietură.

Fugiră.

Erau în siguranță printre copaci. Trunchiurile copacilor și crengile joase îi împiedicau pe călăreți să alerge în voie prin pădure, iar întunericul se lăsa repede îngreunându-le vizibilitatea, dar în luminiș călărețiii se învârteau, se agitau, se învârteau din nou și *coredor*-ii care nu reușiseră să fugă către copaci mureau precum oile măcelărite de lupi.

Philin era alături de Thomas acum, dar fiul lui, în cârjele lui ciudate, era încă în luminiș și un călăreț zări băiatul, se întoarse și își îndreptă sabia către el.

– Galdric! strigă Philin, și începu să fugă să îl salveze pe băiat, dar Thomas îl opri, apoi puse o săgeată pe coardă.

Călărețul ținea sabia jos, intenționând să înfigă vârful în micul spate al lui Galdric. Își atinse calul cu pintenii, iar acesta acceleră chiar când săgeata fulgeră din umbră pentru a se înfige în gâtul acestuia. Calul se dădu pe spate, călărețul său

căzând din șa într-o baltă de sânge. Thomas trase o a doua săgeată care zbură pe lângă băiat pentru a se înfige în ochiul lui Destral, apoi îl căută pe vărul lui printre călăreți, dar era prea întunecat acum pentru a deosebi fețe.

– Vino! îl îndemnă Genevieve. Vino!

Dar Thomas, în loc să fugă cu ea, o zbughi înapoi în luminiș. Apucă cutia goală al Graalului, își căută punga cu bani, luă câteva săgeți, apoi auzi țipătul de avertisment al lui Genevieve când niște potcoave se îndreptau către el, așa că sări în lături, se dădu înapoi, iar apoi fugi către copaci. Călărețul urmăritor, zăpăcit de evadarea rapidă a lui Thomas, se îndreptă din nou înainte, apoi vira, când Thomas se aplecă pe sub o creangă joasă. Alți *coredor*-i fugeau către peșteri, dar Thomas ignoră acel refugiu și se îndreptă spre sud lângă faleză. O conducea pe Genevieve de mână, în timp ce Philin îl ducea pe Galdric pe umeri. Unii dintre călărețiii mai îndrăzneți făcură un efort mic să-i urmărească, dar unii dintre *coredor*-ii care supraviețuiseră aveau arbaletele cu ei și săgețile lor ce loveau din întuneric îi convinseră pe călărești să se mulțumească doar cu mica lor victorie. Au omorât douăzeci de bandiți, au capturat și mai mulți și, ce era mai bine, luaseră doisprezece femei. Și, făcând asta, nu au pierdut decât un om. Îi scoaseră săgeata din gât, puseră corpul pe calul său și, cu prizonierii legați cu bucăți de pânză, se îndreptară din nou către nord.

În acest timp Thomas fugi. Încă avea armura, arcul, tolba cu săgeți și o cutie goală, dar în schimb restul era pierdut. Și fugea pe întuneric.

Fără țintă.

Eșecul era greu de suportat, iar Guy Vexille știa că eșuase. Trimisese călărești în păduri pentru a goni toți fugarii din pădure în terenul deschis și, în schimb, aceștia se băgaseră

într-o încăierare cu *coredor*-ii în urma căreia îi murise un om. Corpul fu dus în Astarac unde, dimineața devreme, Guy Vexille îl îngropă. Ploua. Începuse să plouă la miezul nopții, o ploaie constantă ce inundă cimitirul dintre măslini. Leșurile *coredor*-ilor capturați, toți decapitați cu o seară înainte, zăceau abandonate la marginea crângului de măslini, dar Vexille era hotărât ca omul lui să aibă un mormânt. Corpul lui a fost dezbrăcat de tot în afară de cămașă și acum bărbatul era rostogolit în groapa puțin adâncă, unde capul îi căzu pe spate în apa ploii lăsând să se vadă rana de la gâtul său.

– De ce nu purta armura de gât? îl întrebă Vexille pe unul dintre oamenii care îi atacaseră pe *coredor*-i.

Armura de gât era o bucată de metal ce acoperea gâtul și Vexille își aduse aminte că bărbatul mort a fost foarte mândru de bucata de armură pe care o găsise pe un câmp de bătălie uitat.

– O purta.

– Atunci o lovitură norocoasă de sabie? întrebă Vexille. Era curios. Toate informațiile erau utile și puținele informații erau la fel de folositoare ca acelea care ajutau un om să trăiască în haosul luptei.

– Nu a fost o sabie, spuse el, a primit o săgeată.

– Arbaletă?

– O săgeată lungă, spuse bărbatul, a trecut direct prin armura de gât. Probabil că a lovit direct. Bărbatul se închină, rugându-se să nu aibă aceeași soartă. Arcașul a fugit, continuă el. A fugit în pădure.

Și atunci Vexille înțelese că Thomas trebuia să fi fost printre *coredor*-i. Era posibil ca unul dintre bandiți să fi folosit un arc de vânătoare, dar nu era prea probabil. Ceru să știe unde se afla săgeata, dar fusese aruncată, nimeni nu știa unde, așa că în ceața dimineții Vexille își conduse oamenii sus pe culme și apoi spre sud până în luminișul unde încă mai zăceau

leşurile oamenilor ucişi. Ploaia răpăia, picurând de pe valtrapurile cailor şi intrând pe sub armurile oamenilor încât metalul şi pielea armurii se freca de trupurile lor înfrigurate. Oamenii lui Vexille bombăneau, dar conducătorul lor nu lua aminte la vreme. Odată ajuns în luminiş, se uită la leşurile împrăştiate, apoi zări ceea ce căuta. Un bărbat îndesat cu barbă avea o săgeată în ochi şi Vexille descălecă pentru a examina stinghia, care se dovedi a fi o săgeată lungă din frasin cu pene de gâscă. Vexille o scoase, smulgând-o din creierii omului mort. Avea un vârf lung, asemănător unui ac, ceea ce sugera că era englezească, apoi se uită la pene.

– Ştiaţi, spuse el oamenilor săi, că englezii folosesc doar pene de la o singură aripă a unei gâşte? Mângâie penele umede ce erau ţinute cu o împletitură şi cu lipici de o nuanţă verzuie. Ori stânga, spuse el, ori dreapta, nu contează, dar nu combini penele de la ambele aripi la o săgeată. Rupse brusc săgeata într-un act de frustrare. La naiba!

Era o săgeată englezească ceea ce însemna că Thomas a fusese aici, atât de aproape, şi acum fugise. Dar unde?

Unul dintre oamenii lui propuse să meargă spre vest pentru a cerceta valea râului Gers, dar Vexille respinse sugestia.

– Nu este prost. Este la kilometri distanţă acum. Kilometri!

Sau poate că era doar la câţiva metri de el, privind printre copaci sau de pe înălţimile stâncoase ale falezei. Vexille se uită către pădure şi încercă să se pună în locul lui Thomas. Ar fi fugit înapoi spre Anglia? Dar de ce ar fi venit aici de la început? Thomas a fost excomunicat, alungat din mijlocul camarazilor săi, trimis în sălbăticie, dar în loc să fugă acasă în Anglia, a venit spre est la Astarac. Dar nu mai era nimic în Astarac acum. A fost distrus, aşa că unde s-ar duce Thomas? Guy Vexille se uită în peşteri, dar erau goale. Thomas fugise.

Vexille se întoarse la mănăstire. Era timpul să plece, așa că se duse să își strângă restul de oameni. Charles Bessières își adunase și el puținii oameni călare pe cai plini cu pradă.

– Și unde te duci? îl întrebă Vexille.

– Oriunde te duci tu, domnul meu, spuse Bessières cu o politețe cinică, să te ajut să îl găsești pe englez. Așa că unde căutăm?

Puse întrebarea sarcastic, știind că Guy Vexille nu avea nici un răspuns pregătit.

Vexille nu spuse nimic. Ploaia încă mai cădea constant, transformând drumurile în mlaștini. Pe drumul nordic, care ducea în cele din urmă la Toulouse, se ivi un grup de călători. Toți erau pedeștri, treizeci sau patruzeci de oameni, și era clar că veneau să caute adăpost și ajutor la mănăstire. Păreau niște fugari pentru că împingeau patru telegi pline cu cufere și boccele. Trei bărbați în vârstă, prea slăbiți să-și croiască drum prin nămol, stăteau pe telegi. Unii dintre oamenii lui Bessières, sperând la mai multă pradă, se îndreptară către ei și Guy Vexille se duse în fruntea lor. Oamenii, văzând armura lăcuită a lui Vexille și creatura mistică de pe scutul său, îngenunchează în nămol.

– Unde mergeți? întrebă Vexille poruncitor.

– La mănăstire, domnul nostru, spuse unul dintre oameni, scoțându-și pălăria și plecându-și capul.

– Și de unde sunteți?

Bărbatul spuse că erau din valea Garonne, la două zile de mers spre est și în continuare răspunse și la alte întrebări din care rezultă că erau patru meșteșugari cu familiile lor: un tâmplar, un șelar, un rotar și un zidar, toți din același oraș.

– Sunt probleme acolo? vru Vexille să știe.

Se îndoia că informația l-ar fi ajutat, pentru că Thomas cu siguranță nu ar fi mers către est, dar orice era ciudat îl interesa.

– Este ciumă, domnul meu, spuse bărbatul. Oamenii mor.

– Mereu este ciumă, zise Vexille neinteresat.

– Nu ca asta, domnul meu, spuse umil bărbatul.

Susținea că sute, poate mii mureau și aceste familii, de la prima moarte provocată de boală, s-au decis să fugă. Și alții făcuseră la fel, povesti bărbatul, dar majoritatea au plecat spre nord către Toulouse, în timp ce aceste patru familii, toți prieteni, au decis să caute ajutor printre dealurile sudice.

– Ar fi trebuit să rămâneți, spuse Vexille, și să vă refugiați în biserică.

– Biserica era plină cu morți, spuse bărbatul și Vexille se îndepărtă nervos.

O boală din Garonne nu era treaba lui și dacă oamenii de rând se panicau nu era nimic ciudat. Mârâi la oamenii lui Charles Bessières să îi lase pe fugari în pace, iar Bessières tresări, spunând că pierdeau vremea.

– Englezul tău a plecat, zise el batjocoritor.

Vexille auzise batjocura, dar îl ignoră. În schimb, făcu o pauză, apoi îi făcu lui Charles Bessières favoarea de a-l lua în serios.

– Ai dreptate, spuse el, dar unde s-a dus?

Bessières fu uimit de tonul blând. Se aplecă peste oblâncul șeii și se uită la mănăstire în timp ce se gândea la întrebare.

– A fost aici, spuse el în cele din urmă, a plecat, deci înseamnă că a găsit ce a căutat?

Vexille clătină din cap.

– A fugit de noi, de aceea a plecat.

– Și atunci noi de ce nu l-am văzut? întrebă Bessières nervos. Ploaia picura de pe marginea lată de metal a coifului său, o bucată de armură pe care a adoptat-o pentru a nu se uda pe cap. Dar a plecat și a luat orice a găsit cu el. Și unde te-ai duce dacă ai fi în locul lui?

– Acasă.

– Prea departe, spuse Bessières. Și femeia lui este rănită. Dacă aș fi în locul lui, mi-aș găsi niște prieteni și repede.

Vexille se uita la Charles Bessières și se întreba de ce era atât de neobișnuit de serviabil.

– Prieteni, repetă Vexille.

– Castillon d'Arbizon, rosti Charles Bessières.

– L-au alungat! protestă Vexille.

– Asta a fost atunci, spuse Bessières, dar ce variante are acum? De fapt, Charles Bessières nu avea nici o idee dacă Thomas s-a dus la Castillon d'Arbizon, dar era cea mai evidentă soluție, iar Charles se hotărâse că trebuia să îl găsească pe englez rapid. Doar atunci, când era sigur că nu se descoperise nici un Graal adevărat, putea el să dezvăluie pocalul fals. Dar dacă nu s-a dus la prietenii lui, adăugă el, cu siguranță că s-a dus către vest, spre celelalte garnizoane englezești.

– Atunci o să îi tăiem fața, spuse Vexille.

Nu era convins că Thomas s-a dus la Castillon d'Arbizon, dar vărul lui cu siguranță că s-ar îndrepta către vest, iar acum Vexille avea altă grijă, așa cum spusese Bessières, că Thomas a găsit ceea ce căuta.

Graalul putea fi pierdut și urma lui era rece, dar vânătoarea continua.

Cu toții se îndreptară către vest.

Ploaia cădea răzbunător din ceruri în întunericul nopții. Rafalele răpăiau de copaci, picurau printre crengi și-i udau pe fugari, demoralizându-i și mai mult. Într-o perioadă scurtă de violență neașteptată *coredor*-ii fuseseră destrămați, conducătorul lor omorât și tabăra lor de iarnă distrusă. Acum, pe un întuneric beznă al nopții de toamnă, erau pierduți, neprotejați și speriați.

Thomas și Genevieve erau printre ei. Genevieve își petrecu aproape toată noaptea chircită, încercând să își suprime

durerea de la umărul stâng provocată când *coredor*-ii încercaseră fără succes să o dezbrace de armura sa, dar atunci când prima rază de lumină slabă și umedă se ivi printre copaci, se ridică și îl urmă pe Thomas spre vest. Cel puțin douăzeci de *coredor*-i îi urmară, inclusiv Philin, care încă își căra fiul pe umeri.

– Unde te duci? îl întrebă Philin pe Thomas.

– Castillon d'Arbizon, spuse Thomas. Tu unde te duci?

Philin ignoră întrebarea, mergând în continuare câțiva pași în liniște, apoi se încruntă.

– Îmi pare rău, spuse el.

– Pentru ce?

– Voiam să îți tai degetele.

– Nu prea aveai de ales, nu-i așa?

– Aș fi putut să mă bat cu Destral.

Thomas negă din cap.

– Nu poți să te bați cu asemenea oameni. Iubesc să se bată, se hrănesc din asta. Te-ar fi măcelărit și eu tot mi-aș fi pierdut degetele.

– Totuși, îmi pare rău.

Își croiseră drum până peste cea mai înaltă parte a culmii și acum puteau vedea ploaia argintie răpăind peste toată valea din față și peste următoarea culme și următoarea vale. Thomas voia să se uite la peisajul din față înainte să coboare panta, așa că le ordonă tuturor să se odihnească și Philin își puse fiul jos. Thomas se întoarse către bărbatul înalt.

– Ce ți-a spus băiatul tău când ți-a oferit cuțitul?

Philin se încruntă ca și cum nu ar fi vrut să răspundă, apoi ridică din umeri.

– Mi-a spus să îți tai degetele.

Thomas îl lovi pe Galdric atât de tare peste cap încât acesta urlă de durere. Thomas îl mai pălmui o dată, atât de tare încât îl duru și pe el mâna.

– Spune-i, zise Thomas, să se ia de oameni pe măsura lui.

Galdric începu să plângă, Philin nu spuse nimic și Thomas se uită înapoi către valea din față. Nu zărea nici un drumeț, nici un călăreț pe drumuri sau ostași în armură patrulând pășunile umede, așa că își continuară drumul.

– Am auzit – Philin vorbea agitat, cu fiului lui iar pe umeri – că oamenii contelui de Berat asediază Castillon d'Arbizon?

– Și eu am auzit la fel, spuse scurt Thomas.

– Crezi că suntem în siguranță dacă ne ducem acolo?

– Probabil că nu, zise Thomas, dar este mâncare în castel și căldură, și prieteni.

– Ai putea să mergi mai departe spre vest? sugeră Philin.

– Am venit aici pentru ceva, spuse Thomas, ce nu am rezolvat. Venise aici pentru vărul său, iar Guy Vexille era aproape; Thomas știa că nu putea să se ducă înapoi în Astarac și să îi facă față pentru că ostașii călare ai lui Vexille aveau avantaj în teren deschis, dar avea o mică șansă în Castillon d'Arbizon. O șansă dacă Sir Guillaume era la conducere și dacă prietenii lui Thomas erau cei care formau acea mică garnizoana. Și, în cele din urmă, avea să fie iar printre arcași și, atâta timp cât îi avea pe ei de partea lui, credea că putea să îi ofere o luptă de neuitat.

Ploaia continua să cadă cât ei traversară valea Gers și se intensifică și mai mult când urcară următoarea culme printre castanii denși. Câțiva *coredor*-i rămaseră în urmă, dar majoritatea făceau față ritmului impus de Thomas.

– De ce mă urmează? îl întrebă Thomas pe Philin. Tu de ce mă urmezi?

– Și noi avem nevoie de mâncare și căldură, spuse Philin.

Precum un câine care și-a pierdut stăpânul se atașase de Thomas și de Genevieve, iar ceilalți *coredor*-i îl urmau pe el, așa că Thomas se opri în vârful culmii și se uită la ei. Erau o ceată de bărbați slabi, zdrențăroși, înfometați și bătuți cu o mână de femei murdare și copii nefericiți.

– Puteți veni cu mine, spuse el și așteptă ca Philin să traducă, dar dacă ajungem la Castillon d'Arbizon deveniți soldați. Soldați adevărați! Va trebui să vă luptați. Să luptați cu adevărat. Nu ascunși printre copaci și să fugiți când este mai greu. Dacă pătrundem în castel va trebui să îl apărați și, dacă nu puteți face față la astea, atunci plecați acum.

Se uita la ei în timp ce Philin traduse: majoritatea păreau fricoși, dar nici unul nu se întoarse. Erau fie curajoși, se gândea Thomas, sau atât de neajutorați încât nu se puteau gândi la o alternativă în afară de cea de a-l urma pe el.

Merse în continuare către următoarea vale. Genevieve, cu părul ud lipit de cap, ținea pasul cu el.

– Cum o să pătrundem în castel? întrebă ea.

– În același mod în care am făcut-o și înainte. Peste dig și sus pe zid.

– Nu o să îl păzească?

Thomas negă din cap.

– Este prea aproape de metereze. Dacă ar pune oameni pe pantă ar fi ochiți de arcași. Unul câte unul, nenorociții!

Asta nu însemna că asediatorii nu ar fi putut să ocupe moara, dar avea să facă față acestei probleme când ajungea la Castillon d'Arbizon.

– Și odată ajunși înăuntru? întrebă ea. Ce facem atunci?

– Nu știu, răspunse sincer Thomas.

Ea îi atinse mâna pentru a îi arăta că nu îl critica, ci doar era curioasă.

– Mi se pare, spuse ea, că ești precum un lup vânat și că acum te duci înapoi în vizuina ta.

– Într-adevăr, spuse Thomas.

– Și vânătorii vor ști că ești acolo. O să te prindă în capcană.

– Și asta este adevărat, spuse Thomas.

– Atunci, de ce? întrebă ea.

Nu răspunse o vreme, apoi ridică din umeri și încercă să îi spună adevărul.

– Pentru că am fost înfrânt, zise el, pentru că, l-au omorât pe Planchard, pentru că nu mai am nimic de pierdut, la naiba, pentru că dacă mă aflu pe acele metereze cu un arc, atunci voi putea să omor câțiva dintre ei. Și asta o să și fac, la naiba! O să îl omor pe Joscelyn; o să îl omor pe vărul meu. Lovi stinghia din tisă care nu avea coarda pusă pentru a o feri de ploaie. O să îi omor pe amândoi. Sunt un arcaș, și unul al naibii de bun, și prefer să fiu asta decât un fugar.

– Și Robbie? O să îl omori și pe el?

– Poate, spuse Thomas, nevrând să se gândească la această întrebare.

– Așa că lupul, spuse ea, va omorî câinii de vânătoare? Și apoi va muri?

– Probabil, răspunse Thomas. Dar măcar voi fi printre prieteni. Asta este important. Oamenii pe care îi adusese în Gasconia erau asediați acum și, dacă îl primeau înapoi, avea să stea alături de ei până la sfârșit. Și tu nu trebuie să vii cu mine, adăugă el.

– Prost nenorocit, spuse ea; mânia ei la fel de puternică precum a lui. Când era să mor, tu ai venit. Crezi că o să te las acum? Oricum, adu-ți aminte ce am văzut sub fulger.

Întuneric și o rază de lumină. Thomas zâmbi amuzat.

– Crezi că o să câștigăm? întrebă el. Poate. Știu că sunt de partea lui Dumnezeu acum, orice ar crede Biserica. Inamicii mei l-au ucis pe Planchard și asta înseamnă că ei îndeplinesc voința diavolului.

Mergeau în jos pe deal, ajungând la marginea pădurii și a primei podgorii și Thomas se opri pentru a cerceta terenul din față. *Coredor*-ii erau împrăștiați în spatele lui, căzând extenuați pe pământul umed al pădurii. Șapte aveau arbalete, restul aveau o varietate de arme sau nu aveau deloc. O femeie

roșcată și cu nasul cârn ducea un iatagan, o sabie cu lamă lată și curbată, și părea că știe să o folosească.

– De ce ne oprim? întrebă Philin, deși era fericit de acel moment de respiro pentru că fiul său reprezenta o povară grea.

– Să ne uităm de vânători, spuse Thomas și cercetă îndelung podgoriile, pășunile și micile păduri.

Un râu scânteia printre două pășuni. Nu zărea pe nimeni. Nu erau șerbi cu sape sau turme de porci la castani, ceea ce îl îngrijora. De ce ar sta șerbii acasă? Doar dacă erau oameni înarmați în apropiere și Thomas îi căută.

– Acolo, spuse Genevieve, arătând și către nord și, la o cotitură a râului, Thomas văzu un călăreț la umbra unei sălcii.

Deci vânătorii îl așteptau și, odată ieșit dintre copaci, aveau să îl înconjoare, să îi măcelărească însoțitorii și să îl ducă la vărul lui.

Era timpul să se ascundă din nou.

Lui Joscelyn îi plăcea foarte mult arma. Era un obiect de o frumusețe urâtă; o mașinărie de ucis solidă, bulboasă și zgomotoasă. Voia mai multe. Cu doăsprezece asemenea mașinării, se gândea el, ar putea deveni cel mai mare nobil din Gasconia.

Durase cinci zile să târască armele până la Castillon d'Arbizon, unde Joscelyn descoperi că asediul, dacă putea fi numit astfel, nu înainta deloc. Sir Henri susținea că blocase garnizoana nepermițându-i să părăsească incinta castelului, dar nu făcuse nici un efort de a ataca. Nu construise nici o scară, nici nu își poziționase arbaletrierii destul de aproape pentru a-i lovi pe arcașii de pe metereze.

– Ați cam moțăit, nu? mârâi Joscelyn.

– Nu, domnul meu.

– V-au plătit, nu? ceru să știe Joscelyn. Poate că v-au mituit? Sir Henri încercă să se stăpânească la auzul unei asemenea

ofense la onoarea lui, dar Joscelyn îl ignoră. În schimb, ordonă arbaletrierilor să înainteze până la jumătatea străzii principale și să găsească ferestre sau ziduri de unde ar putea să tragă spre oamenii de pe meterezele castelului. Până la sfârșitul zilei săgețile lungi englezești uciseră cinci arbaletrieri și răniră alți șase, dar Joscelyn era mulțumit. Acum sunt îngrijorați, susținu el, și mâine o să începem să îi măcelărim.

Signor Gioberti, maestrul artilerist italian, decise să își așeze tunul chiar pe poarta vestică a orașului. Era o porțiune de piatră de pavaj nivelată care îi convenea, și acolo așeză cele două grămezi de lemne ce susțineau suportul din lemn ce ținea bombarda. Locul era cu mai mult de optsprezece metri afară din aria arcașilor englezi, așa că oamenii lui erau în siguranță și, și mai bine, arcada porții, nouă metri în spatele armei, oferea adăpost împotriva rafalelor intermitente pentru ca oamenii lui să poată să amestece praful de pușcă în siguranță.

Dură toată dimineața să așeze arma și suportul ei, care trebuiau ridicate din căruță cu ajutorul unei macarale pe care oamenii lui Gioberti o construiră din bucăți zdravene de stejar. Roțile de acționare de sub suport au fost unse cu untură de porc, iar Gioberti puse un tub cu untură albă în spatele armei, pentru ca roțile să poată fi unse de fiecare dată când suportul avea recul după întrebuințarea bombardei.

Proiectilele tunului erau duse într-o căruță separată și fiecare avea nevoie de doi oameni pentru a-l ridica de pe suporturi. Proiectilele erau piese alungite de metal, de un metru jumătate lungime; unele aveau forma unor săgeți cu stinghiile mici din metal, în timp ce restul erau simple bare fiecare de grosimea brațului unui bărbat. Pulberea era în butoaie, dar trebuia să fie amestecată pentru că azotatul de potasiu greu, care reprezenta două treimi din amestecătură, se lăsase la fundul tuburilor, în timp ce sulful mult mai ușor și

cărbunele se ridicaseră la suprafață. Pulberea era amestecată cu o lingură lungă din lemn, iar când signor Gioberti fu mulțumit, ceru ca opt cești să fie puse în nișa întunecată a armei.

Explozia se producea în piesa bulboasă. Pe ea erau înfățișați Sfântul Eloi, patronul sfânt al metalului, și Sfântul Maurice, patronul soldaților, iar sub sfinți era trecut numele bombardei, Scuipătoarea Iadului.

– Are trei ani, domnul meu, îi spuse Gioberti lui Joscelyn, și se poartă la fel de frumos precum o femeie bine bătută.

– Se poartă frumos?

– Le-am văzut dând greș, domnul meu. Gioberti arătă către piesa bulboasă și spuse că unele bombarde se dezintegrau atunci când trăgeau, împrăștiind bucăți de metal încins decimându-i pe artileriști. Dar Scuipătoarea Iadului? Este la fel de gălăgioasă precum un clopot. Și au făcut-o chiar clopotarii din Milano, domnul meu. Este greu să tragi drept, foarte greu.

– Tu poți să faci asta? întrebă Joscelyn, imaginându-și o turnătorie de tunuri în Berat.

– Eu nu, domnul meu. Dar poți să angajezi oameni buni. Sau să găsești clopotari. Știu cum se face, și există o modalitate prin care te poți asigura că fac o treabă bună.

– Cum? întrebă entuziasmat Joscelyn.

– Îi pui pe meșteri să stea lângă capăt când se trage prima oară cu bombarda, domnul meu. Asta îi face să se concentreze asupra muncii lor! Gioberti chicoti. I-am pus pe meșterii care au făurit Scuipătoarea Iadului să stea lângă ea și aceștia nici măcar nu au clipit. Asta dovedește că a fost bine construită, domnul meu, bine construită.

Un fitil, făcut din pânză îmbibată cu un amestec de ulei și praf de pușcă și protejat de un înveliș din in țesut, avea un capăt în praf, iar celălalt mergea prin gâtul lung și îngust al bombardei ajungând la proiectil. Unii artileriști, spuse

Gioberti, preferau o gaură făcută prin piesa bulboasă, dar el era de părere că o asemenea gaură disipa o parte din puterea bombardei, așa că prefera să dea foc la fitil prin gura armei. Tubul cu inul alb era ținut în loc de o mână de argilă umedă, pusă în gâtul îngust. După fixarea argilei, Gioberti le permise celor doi oameni ai săi să aducă un proiectil în formă de săgeată, care fu ridicat până la gura deschisă și împins înăuntru până ce întregul corp negru și lung intră în gâtul îngust al tunului. Artileriștii aduseră mai multă argilă, proaspăt amestecată din apa râului, nisip și lut și o așezară în jurul proiectilului pentru a-l sigila bine.

– Ține în frâu explozia, domnul meu, spuse Gioberti. Fără argila care sigilează butoiul, mult din puterea explozivă a pulberii ar fi irosită ca și cum ar trece pe lângă proiectil. Fără argilă, spuse el, doar scuipă săgeata afară. Fără nici un pic de forță.

– Mă lași să dau eu foc la fitil? întrebă Joscelyn, la fel de nerăbdător precum un copil mic cu o jucărie nouă.

– Cum să nu, domnul meu, spuse Gioberti, dar nu încă. Argila trebuie să se întărească.

Asta dură aproape trei ore, dar la vremea când soarele apunea în spatele orașului și lumina partea estică a castelului, Gioberti spuse că totul era pregătit. Butoaiele cu praf erau adăpostite în siguranță într-o casă din apropiere, unde nici o urmă de foc nu putea să ajungă, artileriștii se adăpostiseră în cazul în care bombarda exploda și acoperișurile din paie de pe ambele părți din fața mașinăriei erau bine îmbibate cu apă. Tunul a fost îndreptat în sus încât ținteа spre vârful arcadei de deasupra intrării în castel, dar proiectilul, spunea italianul, avea să coboare încet în zbor și așa va lovi exact centrul porții. Ordonă unuia dintre oamenii săi să aducă un tăciune aprins din căminul tavernei Ursul și Măcelarul și, când i se aduse focul și se asigură că tot ce trebuia făcut s-a făcut, se aplecă în

fața lui Joscelyn și îi întinse lemnul aprins. Un preot spuse o rugăciune de binecuvântare, apoi se adăposti pe aleea de lângă tavernă.

– Doar atinge cu focul fitilul, domnul meu, spuse Gioberti, apoi tu și cu mine putem să mergem la meterezele de la poartă și să privim.

Joscelyn privi capătul negru și gros al săgeții ce ieșea din butoi pentru a umple gura aprinsă a armei, apoi la fitilul de dedesubt și atinse focul de mâneca din pânză și praful dinăuntru începu să sâsâie.

– Înapoi, domnul meu, dacă binevoiți, spuse Gioberti.

O mică urmă de fum ieșea de la bucata de pânză care se zbârcea și se înnegrea în timp ce se scurta și se apropia de gât. Joscelyn voia să privească focul dispărând în gâtul tunului, dar signor Gioberti îndrăzni să îl tragă pe domnul său de mânecă grăbindu-l și Joscelyn îl urmă cu sfială pe italian până la meterezele porții de unde se uită la castel. Sus în turn steagul contelui de Northampton flutura în vântul slab, dar nu pentru mult timp, se gândea Joscelyn.

Apoi lumea se zgudui. Zgomotul fu atât de puternic, încât Joscelyn crezu că se află în mijlocul unui tunet, un tunet ce îi lovi timpanele atât de brusc și de tare încât tresări involuntar și toată strada din fața lui se zgudui, tot spațiul dintre ziduri și acoperișurile umede, pline cu fum în care fărâme strălucitoare de cărbune și bucăți sfărâmate de argilă scânteiau ca niște comete. Poarta orașului se cutremură și ecoul exploziei răsună în castel acoperind scrâșnetul suportului Scuipătorii Iadului, care alunecă pe roțile de acționare unse. Câinii începură să urle din casele zdruncinate și o mie de păsări speriate umplură cerul.

– Sfinte Isuse! Fumul gri-albicios se ridica de pe străzi și odată cu el veni un miros atât de îngrozitor, atât de putred, încât Joscelyn aproape că se înecă. Apoi, printre rămășițele

fumului urât mirositor, văzu că o parte din poarta castelului atârna aiurea. Fă-o din nou, îi ordonă el, vocea lui părându-i-se înfundată pentru că urechile lui îi erau pline de ecouri.

– Mâine, domnul meu, spuse Gioberti. Necesită timp să punem argila. O să încărcăm în seara asta și o să tragem în zorii zilei.

În următoarea dimineață tunul trase trei focuri, proiectând bucăți solide de metal ruginit care reușiră să distrugă porțile castelului din balamale. Începu să plouă și picuri sâsâiau și scoteau aburi când loveau metalul Scuipătorii Iadului. Orășenii se adăpostiră în casele lor, tresărind de fiecare dată când zgomotul puternic al armei zguduia ferestrele din balamale și făcea să zdrăngăne oalele din bucătărie. Apărătorii castelului dispăruseră de pe metereze, ceea ce le permise arbaletrierilor să se apropie și mai mult.

Poarta nu mai era, deși Joscelyn încă nu putea să vadă în curtea castelului pentru că aceasta era pe o porțiune mai înaltă decât arma, dar presupunea că acum garnizoana știa că un asalt trebuia să vină pe poartă și cu siguranță că își pregătea apărarea.

– Trucul este, declară la miezul zilei, să nu le dăm mult timp la dispoziție.

– Au avut timp, sublinie Sir Henri Courtois. Au avut toată dimineața.

Joscelyn îl ignoră pe Sir Henri despre care credea că nu este decât un bătrân timid care își pierduse pofta de luptă.

– Atacăm în această seară, decretă Joscelyn. Signor Gioberti va trage cu bombarda în curte și noi o să îl urmăm în timp ce zgomotul încă îi buimăcește.

Alese patruzeci de ostași, cei mai buni pe care îi avea, și le ordonă să fie pregătiți la apusul soarelui și, ca să se asigure că apărătorii castelului nu au fost avertizați în legătură cu atacul lui, puse oameni să dea găuri în zidurile caselor astfel încât

atacatorii puteau să se apropie de castel prin clădirile orașului. Trecând prin ziduri, strecurându-se din casă în casă, atacatorii puteau să ajungă până la douăzeci și opt de metri de poartă fără să fie văzuți și, imediat ce bombarda trăgea, aveau să o zbughească din ascunziș și să atace arcada castelului. Sir Henri Courtois se oferi să conducă atacul, dar Joscelyn refuză.

– Este nevoie de bărbați tineri, spuse el, oameni fără frică. Se uită la Robbie. Te vei duce tu?

– Normal, domnul meu.

– O să trimitem doisprezece arbaletrieri, decretă Joscelyn. Vor trage o salvă de săgeți în curte, iar apoi se vor da la o parte din calea noastră.

Joscelyn spera că ei aveau și să atragă asupra lor toate săgețile arcașilor englezi care supravegheau curtea.

Sir Henri făcu o schiță pe o masă de bucătărie cu o bucată de cărbune pentru a-i arăta lui Joscelyn ce era în curte.

– Grajdurile lor, spuse el, se află în dreapta și ar trebui evitate pentru că nu duc nicăieri. În față, domnule, spuse el, sunt două uși. Cea din stânga duce în jos către închisoare și, odată ajuns acolo jos, nu mai este altă cale de ieșire. Cea de pe dreapta dă spre o scară cu douăsprezece trepte, care duce către săli și metereze.

– Deci pe aia o vrem?

– Într-adevăr, ezită Sir Henri.

Vru să îl avertizeze că Sir Guillaume era un soldat cu multă experiență și că avea să fie pregătit. Asediul propriu-zis abia acum începea, bombarda mergea de mai puțin de o zi și garnizoana era alertată. Sir Guillaume avea să îl aștepte, dar Sir Henri știa că orice precauție nu avea decât să se lovească de refuzurile lui Joscelyn, așa că nu spuse nimic.

Joscelyn îi ordonă pajului său să îi pregătească armura, apoi îi aruncă lui Sir Henri o privire nepăsătoare.

– Când castelul va fi luat, zise el, vei fi castelan din nou.

– Cum porunceşte Domnia Voastră, spuse Sir Henri, primind insulta retrogradării cu mult calm.

Atacatorii se adunară în Biserica Sfântul Callic unde se ţinea o liturghie şi oamenii în armuri primeau binecuvântări, iar după aceea se năpustiră prin găurile făcute în zidurile caselor, urcând dealul şi furişându-se în dugheana unui rotar care dădea chiar în piaţa din faţa castelului. Se ghemuiră acolo, cu armele pregătite. Oamenii îşi puseră coifurile, rugându-se în gând. Majoritatea aveau scuturi, dar unii preferau să meargă la luptă fără ele, susţinând că se mişcau mai repede. Doi aveau topoare imense, arme cu care să semene teroare într-un loc strâmt. Îşi atinseră talismanele, mai spuseră câteva rugăciuni şi aşteptară nerăbdători urletul giganticei arme. Nimeni nu se uita în jur pentru că Joscelyn îi supraveghea şi dăduse comenzi stricte că trebuie să stea ascunşi până ce aud tunetul bombardei.

– Încă mai este o recompensă pentru fiecare arcaş prins în viaţă, le aminti el, dar o să dau recompensă şi pentru arcaşii morţi.

– Ţineţi-vă scuturile sus, interveni Robbie, gândindu-se la săgeţile engleze lungi.

– O să fie luaţi prin surprindere, spuse Joscelyn, şi speriaţi de zgomot. Doar intrăm şi îi omorâm.

„Să ne rugăm la Dumnezeu că aşa va fi", se gândi Robbie şi simţi un fior de vinovăţie că lupta împotriva lui Sir Guillaume, pe care îl plăcea, dar jurase altcuiva supunere şi era convins că lupta pentru Dumnezeu, pentru Scoţia şi pentru adevărata credinţă.

– Cinci monede de aur de bucată, spuse Joscelyn, pentru primii cinci oameni care urcă scările şi intră în turn.

De ce naiba nu mai trăgea odată bombarda?

Transpira. Era o zi rece, dar el era încins pentru că haina lui din piele de sub platoşă era groasă. Acea armură era cea

mai bună dintre cele deținute de atacatori, dar în același timp era și cea mai grea și Joscelyn știa că avea să îi fie greu să țină pasul cu oamenii în armuri mai ușoare. Nu conta. Avea să se alăture luptei acolo unde înfruntarea era mai aprinsă și savură gândul că va măcelări arcași disperați de moarte.

– Și fără prizonieri, spuse el, vrând ca ziua lui să fie încununată cu moarte.

– Sir Guillaume? sugeră Robbie. Putem să îl luăm pe el prizonier?

– Are proprietăți? întrebă Joscelyn.

– Nu, recunoscu Robbie.

– Atunci, ce recompensă poate el să promită?

– Nici una.

– Deci fără prizonieri! strigă Joscelyn către atacatorii lui. Omorâți-i pe toți!

– Dar nu și femeile lor, sugeră un bărbat.

– Nu și femeile lor, fu de acord Joscelyn și regretă că begarda cu părul de aur nu era în castel.

Oricum, aveau să fie destule femei. Mereu se găseau alte femei.

Umbrele se alungeau. Plouase toată dimineața, dar cerul se înseninase de atunci și soarele era jos, foarte jos, iar Joscelyn știa că signor Gioberti aștepta ca ultima rază să strălucească pe poartă pentru a-i orbi pe asediați. Atunci avea să urmeze zgomotul, fumul cu miros îngrozitor, teribila lovitură a metalului de zidul curții și, în timp ce apărătorii castelului erau încă uimiți de agitație, ostașii în armuri vor pătrunde cu o furie nemărginită pe poartă.

– Dumnezeu este cu noi, spuse Joscelyn, nu pentru că asta credea, ci pentru că știa că așa o vorbă așteptau oștenii din partea lui. În seara aceasta ne înfruptăm din mâncarea și femeile lor.

Vorbea prea mult pentru că era agitat, dar nu își dădea seama de asta. Nu era ca un turnir unde cel înfrânt putea să plece, oricât de învinețit și de tăiat era. Era terenul de joacă al morții și, deși era extrem de încrezător, era în același timp și speriat. „Fie ca apărătorii să doarmă sau să mănânce, se gândea el, doar să nu fie pregătiți."

Și chiar atunci totul fu copleșit de tunet, metal aprins zbura pe poartă, fumul umplea strada și așteptarea, slavă Domnului, se termină.

Atacară.

Sir Guillaume, din clipa când bombarda apăru la Castillon d'Arbizon, își pregăti garnizoana pentru un atac. Dădu ordin ca zece arcași să fie în curte în orice moment, cinci pe fiecare parte a curții încât săgețile lor să lovească în spațiul mic unde proiectilele tunului dărâmaseră poarta principală. Zidul castelului, neatins, îi adăpostea de arbaletrierii din oraș. Apoi, în timpul dimineții când bombarda dărâmă poarta, Sir Guillaume culcă la pământ majoritatea grajdurilor, dar lăsă grinzile ce susțineau acoperișul pentru ca arcașii să aibă un loc unde să își adăpostească corzile arcurilor atunci când ploua. Caii fură duși sus pe scări până în sala de la parter care se transformă în noul lor grajd.

Folosi lemnul de la grajduri, staulele și porțile principale distruse pentru a ridica o baricadă de-a curmezișul curții. Nu era atât de înaltă pe cât voise Sir Guillaume și nu era nici atât de groasă pentru a rezista unui atac serios, dar orice fel de obstacol avea să încetinească un bărbat în armură, oferindu-le arcașilor timp să mai pună o săgeată pe coardă. Ceru să se adauge la baricadă primele proiectile trase cu bombarda și să se aducă un butoi cu ulei de măsline rânced din beci. Cu asta, Sir Guillaume era pregătit.

Credea că Joscelyn avea să atace mai degrabă mai devreme decât mai târziu. Sir Guillaume petrecuse destul timp în compania noului conte de Berat pentru a înțelege că Joscelyn era un bărbat nerăbdător, prea dornic de victorie. Sir Guillaume mai credea că atacul va veni ori la răsărit, ori la apus, așa că, după ce loviturile bombardei dărâmară porțile și crăpară bastionul pe o parte a arcadei, se asigură ca întreaga garnizoană să fie înarmată și pregătită bine înainte de amurg.

În amiaza mare fusese sigur că atacul avea să vină în curând pentru că, în pauza lungă dintre loviturile tunului, se ghemuise pe partea porții neatinse și auzise sunetul ciudat al ciocanelor și cioplirii și bănui că inamicii își croiau o potecă prin zidurile caselor pentru a se putea apropia nevăzuți de terenul deschis din fața castelului. Și când veni seara și bombarda nu se descărcă, Sir Guillaume înțelese că artileriștii așteptau ca atacatorii să fie gata. Se ghemui lângă poartă și auzi zăngănitul armurilor din casele de peste piață și, când se uită în jurul arcadei, văzu că mai mulți oameni decât de obicei se adunaseră pe meterezele de deasupra porții vestice pentru a supraveghea castelul. Era ca și cum ar fi cântat o trompetă, se gândi el batjocoritor, pentru a-și anunța intențiile. Se feri să nu fie văzut cu o fracțiune de secundă înainte ca o săgeată de arbaletă să lovească arcada unde se furișa el.

Se întoarse la ostașii lui.

– Vin, le spuse el și-și trecu brațul stâng prin bucla scutului său ce înfățișa emblema ștearsă cu cei trei șoimi.

Perspectiva îi dădu un sentiment de ușurare. Sir Guillaume ura să fie asediat și urâse calmul amenințător al primelor zile când Sir Henri își ținuse cuvântul pentru că, deși era o perioadă sigură, tot îl nemulțumea faptul că erau blocați în castel. Acum putea să omoare câțiva asediatori, iar pentru un soldat precum Sir Guillaume asta era foarte satisfăcător. Când bombarda a fost adusă pentru prima oară în oraș, Sir

Guillaume se întrebase dacă Joscelyn avea să negocieze, dar când bombarda a tras primul foc strâmbând porțile mari, a înțeles că Joscelyn, imprudent și meschin, nu voia decât moarte.

Și acum putea să îi ofere asta.

– Când se declanșează bombarda, îșI instrui Sir Guillaume oamenii, atunci o să vină și ei.

Sir Guillaume se ghemui în spatele porții, pe partea baricadei expusă inamicului și speră să aibă dreptate. Așteptă, văzând lumina soarelui cum se furișa pe dalele de piatră din curte. Avea optsprezece arcași în putere și toți erau în spatele baricadei, în timp ce șaisprezece ostași așteptau cu Sir Guillaume. Restul dezertaseră, toți în afară de șase oameni care erau bolnavi. Orașul era liniștit în afara unui câine ce lătra și care brusc începu să schelălăie ca și cum ar fi fost lovit să tacă. „Îi bat aici, se gândea Sir Guillaume, și după aceea?" Nu se îndoia de victoria sa, dar era copleșit numeric și garnizoana lui nu îi era prea de mult ajutor. Poate, dacă asediatorii erau bătuți bine aici, atunci Joscelyn avea să negocieze. „Sir Henri Courtois cu siguranță ar fi acceptat o capitulare onorabilă, se gândea Sir Guillaume, dar avea Sir Henri vreo influență asupra temperamentalului Joscelyn?"

Atunci bombarda se descărcă, bubuitul ei părând să cutremure tot castelul, iar o bară de metal trecu prin poartă pentru a arunca o bucată mare de piatră și fum alb din zidul turnului de lângă scările de duceau înăuntru. Sir Guillaume era încordat, urechile îi țiuiau de la ecoul teribilului sunet, iar apoi auzi strigătele și sunetul bocancilor grei pe pavajul din fața porții și luă capacul scos al butoiului cu ulei și apoi lovi cu piciorul tubul astfel încât tot lichidul verzui se vărsă peste dalele de lângă poartă. Chiar atunci auzi o voce urlând.

– Fără prizonieri! Vocea bărbatului era distorsionată din cauza unei căști cu viziera trasă: Fără prizonieri!

– Arcaşi! strigă Sir Guillaume, deşi se îndoia că aveau nevoie să fie avertizaţi.

În absenţa lui Thomas, arcaşii erau conduşi de Jake căruia nu prea îi plăcea responsabilitatea, dar îi plăcea de Sir Guillaume şi voia să lupte bine pentru el. Jake nu spuse nimic arcaşilor săi; nu aveau nevoie de ordine. În schimb, aşteptară cu arcurile pe jumătate încordate, cu săgeţi cu ace de năvădit pe corzi. Foarte curând pe poartă se îngrămădi un grup de arbaletrieri, iar în spatele lor erau ostaşii care deja îşi răcneau cuvintele de război şi Jake, aşa cum i se ordonase, aşteptă o secundă până ce primul bărbat alunecă pe uleiul de măsline şi doar atunci ţipă:

– Trageţi!

Optsprezece săgeţi loviră în învălmăşeală. Primii atacatori care năvăliseră pe poartă căzeau pe pietre, oamenii din spatele lor se împiedicară de ei, iar apoi săgeţile loviră dezordonat. Atacul se desfăşura la zece metri de baricadă, dar era deja oprit pentru că poarta îngustă a castelului era blocată de morţi şi muribunzi. Sir Guillaume stătea într-o parte, cu sabia scoasă, nefăcând nimic deocamdată, ci doar lăsându-i pe arcaşi să îşi termine treaba. Fu surprins de cât de repede reuşeau să pună o altă săgeată pe coardă, apoi privi cum cea de-a doua şi a treia salvă străpungeau armurile şi se înfigeau în carne. Un arbaletrier se târî din învălmăşeală şi încercă, curajos, să îşi ridice arma, dar Sir Guillaume făcu doi paşi şi îşi vârî puternic sabia în ceafa neprotejată a bărbatului. Ceilalţi arbaletrieri, trimişi în faţă pentru a arunca o ploaie de săgeţi asupra arcaşilor lui, erau morţi sau muribunzi. Ostaşii lui Joscelyn erau amestecaţi printre ei, săgeţi ieşind din armuri şi din scuturi, iar în poartă oamenii se îmbulzeau aiurea. Jake îşi îndrepta acum săgeţile către aceştia, salvă după salvă, iar apoi Sir Guillaume le făcu semn ostaşilor săi să înainteze.

– Nu vor prizonieri, le strigă el, m-aţi auzit? Fără prizonieri!

Sir Guillaume și oamenii lui atacau din partea stângă a curții, așa că Jake își duse arcașii pe partea dreaptă și trase numai pe poartă către puținele ținte rămase sub arcadă. Și după câteva secunde toate săgețile se opriră, pentru că mulți dintre atacatori erau morți, iar cei care încă mai erau în viață erau blocați de atacul neprevăzut al lui Sir Guillaume din colțul curții.

Era un măcel. Atacatorii, deja bătuți pe jumătate de săgeți, crezuseră că toți apărătorii erau după baricadă și în schimb ostașii ieșiră din flancuri și oamenii lui Sir Guillaume, auzind că inamicul îi voia pe toți morți, nu erau dispuși să fie miloși.

– Nenorociții! John Faircloth îl înjunghie pe un ostaș căzut, înfigându-și sabia prin crăpătura armurii omului. Nenorociții, spuse el din nou, tăind gâtul unui arbaletrier. Un burgund folosea un topor, sfărâmând coifuri și cranii cu o singură lovitură eficientă și stropind pietrele unse cu creier și sânge.

Un inamic se ridică din grămadă mârâind, un bărbat masiv, puternic și folositor, care călca pe cadavre pentru a duce lupta către garnizoană, dar Sir Guillaume pară lovitura de sabie a bărbatului cu scutul și își înfipse sabia în gâtul bărbatului. Bărbatul se uită la Sir Guillaume, cu ochii larg deschiși, buzele lui încercând să vocifereze o obscenitate, dar nu era nimic în gura lui în afară de o grămadă de sânge, la fel de groasă precum untura; apoi se clătină și căzu. În acest timp Sir Guillaume trecuse deja pe lângă el pentru a omorî alt ostaș. Iar acum arcașii, renunțând la arcuri, veniseră să se alăture măcelului, folosind topoare, săbii și cuțite pentru a scăpa de răniți. Strigăte cerând milă și țipete disperate răsunau în toată curtea, iar puținii atacatori încă teferi din spatele atacului îi auziră la fel cum auziră și strigătele triumfătoare ale englezilor.

– Sfântul Gheorghe! Sfântul Gheorghe!

Inamicii fugeau. Un bărbat, luat prin surprindere de o lovitură în cască, fugi în direcția opusă și John Faircloth îl întâmpină cu o lovitură de sabie care trecu prin inelele de metal ale armurii sale pentru a-i spinteca burta.

– Nenorociții, spuse Faircloth, trăgându-și sabia.

– Eliberați poarta! ordonă Sir Guillaume. Scoateți-i de acolo!

Nu voia ca oamenii lui să fie omorâți de arbaletrierii din afara castelului în timp ce jefuiau inamicii căzuți de armuri și arme, așa că târâră leșurile într-o parte a curții. Toți atacatorii erau morți din câte putea vedea Sir Guillaume. Inamicul strigase să nu se ia prizonieri și garnizoana se supusese. Iar acum atacul se sfârșise.

Dar pericolul nu trecuse. Încă mai erau două leșuri în arcadă. Sir Guillaume știa că arbaletrierii de mai jos din oraș puteau vedea pe poartă așa că, folosindu-se de scut să își protejeze corpul, se aplecă și merse înclinat până la arcadă și târî primul corp înapoi în curte. Din păcate, nu era nici urmă de Joscelyn. Sir Guillaume visa să îl ia pe conte prizonier pentru a doua oară, iar atunci i-ar fi dublat recompensa și ar mai fi dublat-o o dată și încă o dată. „Nenorociții", se gândea Sir Guillaume, și o săgeată de arbaletă se înfipse sus în scutul său, pocnindu-i marginea de sus a căștii. Se ghemui mai mult, îl apucă pe ultimul bărbat de gleznă și trase, iar bărbatul se agită și încercă să riposteze, așa că Sir Guillaume înfipse capătul de jos ascuțit al scutului în vintrea bărbatului și acesta tresări, apoi nu mai opuse rezistență.

Era Robbie. Odată ce Sir Guillaume îl aduse în curte și era la adăpost de arbaletrierii din oraș, văzu că Robbie nu fusese rănit. Doar îl ameți se o săgeată care lovise marginea de jos a căștii lui, teșind-o. Impactul loviturii îl aruncase pe Robbie pe spate. Un centimetru mai jos, și ar fi fost un scoțian

mort. Dar așa era un scoțian confuz, care se agita să își caute sabia când își dădu seama unde era.

– Unde sunt banii mei, mârâi Sir Guillaume, amenințându-l pe scoțian cu propria lui sabie.

– Oh Isuse, gemu Robbie.

– Nu te ajută cu nimic. Dacă vrei milă, fiule, cere-mi. Cere-le lor!

Sir Guillaume arătă către arcașii și ostașii care dezbrăcau morții și răniții de arme, armuri și haine. Jake cel sașiu rânjea pentru că unul dintre inamicii morți purta un inel cu rubin. Jake tăiase degetul și acum ținea bijuteria sus în semn de triumf. Sam, mândrul posesor al unei armuri fine din Germania, veni să se uite la Robbie. Scuipă pentru a-și arăta părerea despre scoțian.

Robbie, cu lacrimi în ochi din cauza umilinței, se uită la morți și la tunicile lor înmuiate cu sânge. Patruzeci de atacatori traversaseră piața din afara castelului și mai mult de jumătate din ei muriseră. Se uită în sus la Sir Guillaume.

– Sunt prizonierul tău, spuse el, întrebându-se cum avea să plătească o recompensă lordului Outhwaite în Anglia și o alta lui Sir Guillaume.

– La naiba, nu ești prizonierul meu, spuse Sir Guillaume într-o engleză rustică, apoi schimbă înapoi pe franceză. Am auzit strigătele de afară. Fără prizonieri. Și poate îți aduci aminte că atunci când luăm prizonieri, nu primim recompense. Primim doar bucăți de pergamente. Asta înseamnă onoare în Scoția?

Robbie se uită la fața sălbatică și cu un singur ochi și ridică din umeri.

– Omoară-mă odată, spuse el plictisit. Omoară-mă și du-te naibii!

– Prietenului tău nu i-ar plăcea asta, spuse Sir Guillaume și văzu surprinderea de pe fața lui Robbie. Prietenul tău

Thomas, explică el. Te place. Nu ar vrea să mori. Are o slăbiciune pentru tine, da, pentru că este un prost nenorocit. Așa că o să te las în viață. Ridică-te! Sir Guillaume îl îmboldi pe Robbie ca să se ridice. Acum du-te la Joscelyn și spune-i acestui nenorocit bolnav că poate să ne plătească ceea ce ne datorează și noi vom pleca. Ai înțeles? Plătește suma, apoi te uiți la noi cum plecăm.

Robbie vru să ceara sabia ce îi aparținuse unchiului său și care ascundea o relicvă prețioasă a Sfântului Andrei în mâner, dar știa că va fi refuzat așa că, încă buimac, se întoarse la arcadă, în uralele arcașilor. Sir Guillaume zbieră la arbaletrierii din oraș că bărbatul care ieșea era de-al lor.

– Poate că o să tragă în tine oricum, îi spuse lui Robbie, apoi îl împinse afară la ceas de amurg.

Nici un arbaletrier nu trase asupra lui Robbie care, cu o durere de cap și o vintre dureroasă, se împletici în josul străzii. Supraviețuitorii atacului erau strânși pe lângă bombarda încă fumegândă; unii dintre ei aveau săgeți în mâini sau în picioare. Joscelyn era acolo, cu capul dezvelit; părul îi era lins din cauza căptușelii coifului, iar fața lui rotundă era plină de sudoare și roșie de furie. Fusese printre ultimii care se înghesuiseră la poartă, văzuse haosul din față și atunci fusese doborât de o lovitură de săgeată în armura de piept. A fost uimit de puterea loviturii, ca și cum a fost lovit de un cal, iar armura lui avea o scobitură adâncă. Se chinuise să se ridice doar pentru a fi lovit cu o a doua săgeată care, precum prima, eșuase să îi perforeze armura groasă, dar a fost aruncat pe spate din nou și apoi panica stârnită printre supraviețuitori îl învăluise și se împiedicase de ei.

– Ți-au dat drumul? îl întâmpină pe Robbie pe care îl văzu că avea o vânătaie mare pe frunte.

– M-au trimis cu un mesaj, domnul meu, spuse Robbie. Dacă își primesc banii, continuă el, o să plece fără să mai lupte.

– Sunt banii tăi! mârâi Joscelyn. Deci îi plătești. Îi ai?

– Nu, domnul meu.

– Atunci la naiba, mai bine îi omorâm! Joscelyn se întoarse către signor Gioberti. Cât va dura până să dărâmi întreaga arcadă?

Gioberti se gândi preț de o secundă. Era un bărbat scund, la aproape cincizeci de ani, cu o față bine conturată.

– O săptămână, domnul meu, estimă el.

Una dintre proiectile lovise în lateral arcada și dărâmase o roabă întreagă de pietre, ceea ce sugera că nu era reparat castelul.

– Poate zece zile, își rectifică răspunsul, și în alte zece zile o să pot să dau jos jumătate din zidul de protecție.

– O să îi zdrobim în ruine, mârâi Joscelyn, apoi o să îi măcelărim întreaga adunătură nenorocită. Se întoarse către pajul său. Cina mea este gata?

– Da, domnul meu.

Joscelyn mânca singur. Se gândise că avea să mănânce în sala castelului în acea noapte și să asculte țipetele arcașilor când li se tăiau degetele, dar soarta hotărâse altfel. Așa că acum nu avea să se mai grăbească, nu-i rămânea decât să reducă tot castelul la o grămadă de moloz și apoi să se răzbune.

Iar în dimineața următoare, Guy Vexille și Charles Bessières veniră la Castillon d'Arbizon cu peste cincizeci de oameni. Se părea că Vexille nu reușise să își găsească ereticul, dar din motive pe care Joscelyn nu le înțelegea și nici nu-l interesau, credea că bărbatul și cu femeia sa begardă aveau să vină la castelul asediat.

– Dacă îi prindeți, spuse Joscelyn, bărbatul este al vostru. Dar femeia este a mea.

– Ea aparține Bisericii, spuse Vexille.

– Prima oară mie, insistă Joscelyn, Biserica poate să se joace cu ea după aceea și diavolul poate să o ia după aceea.

Bombarda se descărcă și poarta castelului se cutremură.

Thomas și însoțitorii lui își petrecură o noapte umedă sub copaci. Dimineața, trei dintre *coredor*-i dispăruseră cu femeile lor, dar paisprezece bărbați rămaseră cu opt femei, șase copii și, cel mai folositor, șapte arbalete. Erau arcuri vechi cu picior de capră drept mâner pentru a trage coarda, ceea ce însemna că nu erau atât de puternice precum arcurile cu stinghiile de metal care se foloseau de mânere îndoite pentru a trage coarda, dar într-o luptă cele vechi erau rapid de reîncărcat și foarte periculoase de la distanțe mici.

Călăreții plecaseră din vale. Lui Thomas îi luă aproape toată dimineața să se convingă de asta, dar în cele din urmă văzu un porcar aducându-și animalele către pădure și, curând după asta, drumul ce ducea către sud pe lângă râu se aglomeră brusc de oameni care păreau fugari pentru că duceau încărcături imense și împingeau telegi pline cu merinde. Credea că toți călăreții se plictisiseră să îl aștepte și au atacat un oraș din apropiere sau un sat în schimb. Prezența călătorilor îl asigură că nu erau soldați în apropiere, așa că își continuară drumul către vest.

Următoarea zi, pe când urmau o rută ce îi ținea departe de văi și drumuri, auzi bombarda în depărtare. La început, se gândi că era un tunet mai ciudat, un bubuit brusc, dar nu era nici un nor negru spre vest, iar atunci se auzi din nou, și la miezul zilei a treia oară și își dădu seama că era o bombardă. Mai văzuse bombarde, dar erau ceva neobișnuit și se temea de ce putea face ciudata mașinărie prietenilor săi din castel. Asta dacă încă mai erau prietenii lui.

Se grăbea, îndreptându-se către nord acum către Castillon d'Arbizon, dar era forțat să aibă grijă de fiecare dată când ajungea într-o vale deschisă sau într-un loc unde călăreții ar putea aștepta să organizeze o ambuscadă. Omorî o ciută în

seara aceea și fiecare dintre ei mâncară câte o bucată de ficat crud pentru că nu îndrăzneau să aprindă un foc. Pe înserate, când ducea înapoi ciuta în tabără, văzu fumul dinspre nord-vest și știu imediat că era de la bombardă, ceea ce însemna că erau foarte aproape, atât de aproape că stătu de pază până la miezul nopții, apoi îl trezi pe Philin și îl puse pe el drept strajă.

Ploua dimineață. *Coredor*-ii erau nefericiți și înfometați, așa că Thomas încercă să îi înveselească promițându-le că mâncarea și căldura nu erau departe. Dar inamicul era și el aproape, așa că înainta cu grijă. Nu îndrăzni să își țină arcul încordat, pentru că ploaia avea să slăbească corzile. Se simțea gol fără o săgeată pe coardă. Sunetul bombardei ce trăgea la fiecare trei, patru ore se auzea din ce în ce mai tare, iar până devreme la miezul zilei Thomas putu să audă foarte clar proiectilul lovind piatra. Dar atunci, când înainta și ploaia încetă în cele din urmă, văzu că steagul contelui de Northampton încă atârna murdar și ud pe turn și asta îi dădu curaj. Nu era semn că erau în siguranță, dar însemna o garnizoana englezească ce putea lupta alături de el.

Erau aproape acum, îngrijorător de aproape. Poate că ploaia se oprise, dar terenul era alunecos și Thomas căzu de două ori când cobora panta abruptă și împădurită ce ducea la râul care cotea pe după castel. Plănuia să se apropie de castel la fel cum evadase, traversând barajul de lângă moară, dar când ajunse la baza pantei, unde copacii creșteau aproape de iazul morii, văzu că temerile lui fuseseră întemeiate și că inamicul îi anticipase venirea pentru că un arbaletrier stătea în poarta morii. Bărbatul purta o platoșă și se afla sub o verandă cu acoperiș din paie, ce îl ferea de vreun arcaș de pe metereze, deși, când Thomas se uită în sus pe deal, nu văzu acolo nici un arcaș. Asediatorii cu siguranță aveau arbalete în oraș și aveau să tragă în orice bărbat care se expunea.

– Omoară-l!

Genevieve se ghemui lângă Thomas și văzuse și ea arbaletrierul singuratic de peste râu.

– Și să îi avertizez pe ceilalți?

– Care ceilalți?

– Nu este singur acolo, spuse Thomas.

Credea că morarul și familia lui au plecat pentru că jgheabul deversor fusese coborât și roata mare de apă nu se mișca, dar asediatorii nu ar fi postat un singur bărbat să păzească ruta dificilă de peste dig. Probabil că erau doisprezece oameni acolo. Ar fi putut să tragă primul, nu asta era problema, dar după aceea ceilalți aveau să tragă în el din ușă și de la cele două ferestre dinspre râu și nu ar fi avut nici o șansă să traverseze digul. Se uită mult timp gânditor, apoi se întoarse la Philin și la *coredor*-ii care se ascundeau mai sus pe pantă.

– Am nevoie de cremene și amnar, îi spuse lui Philin.

Coredor-ii călătoreau mult și aveau nevoie să facă focul în fiecare noapte, așa că unele femei aveau cremene și amnar, dar una mai avea și un săculeț de piele cu pulbere obținută din ciuperci. Thomas îi mulțumi, îi promise o recompensă pentru pulberea prețioasă, apoi se duse în josul râului ascunzându-se de straja ce stătea pe veranda morii. El și Genevieve căutară vreascuri și frunze de castani căzute. Avea nevoie de sfoară, așa că rupse o fâșie din cămașa pe care Genevieve o purta pe sub armură, apoi îngrămădi niște vreascuri pe o piatră plată, pulberea deasupra ei și îi dădu cremenea și amnarul lui Genevieve.

– Nu îl aprinde încă, îi spuse el.

Nu voia ca fumul să se înalțe printre copacii golași pentru a-i avertiza pe bărbații de peste râu.

Luă vreascurile mai groase și le legă în vârful unei săgeți cu vârful lat. Îi luă ceva timp, dar după o vreme avu o grămadă mare de vreascuri pe care avea să le protejeze cu frunzele de castan. O săgeată de foc trebuia să ardă bine, dar

viteza zborului ei ar fi putut stinge flăcările și frunzele ajutau ca asta să nu se întâmple. Înmuie frunzele într-o băltoacă, le puse peste crenguțele uscate, legă sfoara, apoi scuturǎ săgeata pentru a se asigura grămada că era bine prinsă.

– Aprinde-l acum, îi spuse lui Genevieve.

Ciocni cremenea și amnarul și praful de ciupercă se aprinse instantaneu, apoi vreascurile, formând o flacără scurtă și luminoasă. Thomas lăsă focul să crească, ținu săgeata în foc, o lăsă să se aprindă și apoi o lăsă o secundă pentru ca toate vreascurile să se aprindă. Stinghia de frasin se înnegri în timp ce el coborî dealul până când putu să vadă acoperișul de paie al morii.

Trase de coarda arcului. Focul îi pârli mâna stângă așa că nu putu să încordeze la maximum arcul, dar distanța era mică. Se ruga ca nimeni să nu se uite pe ferestrele morii și mai spuse o rugăciune Sfântului Sebastian ca săgeata să zboare bine și trase.

Săgeata cu vârful lat zbură. Formă un arc printre copaci, lăsând în urmă fum, și se înfipse în acoperiș la jumătatea acestuia. Sunetul probabil că îi alertă pe bărbații dinăuntrul morii, dar în acel moment bombarda trase în castel și acel sunet mult mai puternic probabil că le distrase atenția.

Stinse focul mic al lui Genevieve, apoi o conduse înapoi în susul râului și îi făcu semn lui Philin și arbaletrierilor să se furișeze până la marginea pădurii. Acum așteptа.

Acoperișul morii era umed. Plouase mult și paiele amestecate cu mușchi erau negre de umezeală. Thomas văzu un firicel de fum ieșind din locul unde săgeata se înfipsese în acoperișul murdar și răvășit, dar nu se zăreau flăcări. Arbaletrierul încă mai stătea în ușă, căscând. Râul se umflase de la ploi și se revărsa peste dig inundându-l cu apă care le venea până la glezne când încercară să îl traverseze. Thomas se uită înapoi către acoperișul morii și crezu că fumul se stingea.

Trebuia să repete acțiunea și să o țină tot așa până ce avea să fie descoperit sau până se aprindea focul, și, tocmai când se hotărâse să o ducă pe Genevieve înapoi în josul râului să mai caute vreascuri, acoperișul fu cuprins brusc de fum. Fumul se înteți repede, ridicându-se precum un mic nor de ploaie, apoi apăru o flacără pe acoperiș și Thomas trebui să le facă semn *coredor*-ilor să tacă pentru că începuseră să aclame de bucurie. Focul se răspândi foarte rapid. Probabil că săgeata dusese vreascurile într-o porțiune mai uscată de sub paiele întunecate și umede, așa că flăcările ardeau acum în stratul negru, acoperit de mușchi. În doar câteva de secunde jumătate de acoperiș era în flăcări și Thomas știa că un astfel de foc nu avea cum să fie stins. Vâlvătaia avea să cuprindă grinzile, acoperișul avea să se prăbușească, iar apoi componentele mari din lemn ale morii aveau să ardă până ce nu mai avea să rămână nimic în afară de o grămadă de pietre înnegrite de fum.

Atunci oamenii o zbughiră pe ușă.

– Acum! spuse Thomas, iar prima lui săgeată cu capătul lat zbură peste pârâu și aruncă pe spate în ușă un bărbat.

Coredor-ii trăgeau cu arbaletele, care zăngăneau când dădeau drumul la corzi. Săgețile se loveau de pietre, nimeriră un bărbat în picior, iar cea de-a doua și cea de-a treia săgeată ale lui Thomas erau pe drum până ce arbaletele traseră din nou. Unul dintre oamenii din moară reuși să se târască până în spatele clădirii în flăcări, cu siguranță mergând să îi avertizeze pe ceilalți asediatori, iar Thomas știa că avea puțin timp la dispoziție, dar și mai mulți oameni ieșeau din moară și trase din nou, văzu că înfipsese o săgeată în gâtul unei femei, dar nu avea timp de regrete, încordă coarda și trase din nou. Apoi pragul ușii se goli și el trase unul dintre arbaletrieri departe de mal și le spuse celorlalți să continue să tragă în oricine s-ar fi ivit în ușă.

– Traversează acum! strigă la Philin.

Thomas și arbaletrierul traversară prima oară digul. Drumul de piatră era la fel de lat cât piciorul unui bărbat și era și alunecos, dar reușiră să treacă, apa vâjâindu-le pe la picioare. Philin, cu fiul lui pe umeri, îi conduse pe *coredor*-i peste dig, în timp ce Thomas, în sfârșit ajungând pe malul orașului, trimise o săgeată în moara iluminată de foc. Erau leșuri și răniți în ușă. Unii dintre ei încă mai mișcau. Femeia pe care o nimerise se uita acum la el cu ochii larg deschiși și morți. O săgeată de arbaletă zbură din pădurea ce se afla între moară și zidul orașului și săgeata îl rată cu foarte puțin pe Thomas aterizând în iazul morii, dar atunci zbură o săgeată cu pene albe de pe meterezele turnului și ateriză în pâlcul de copaci unde era ascuns arbaletrierul. Nu mai veniră săgeți de acolo.

O femeie alunecă pe dig și țipă în timp ce cădea în apa albia învolburată.

– Lăsați-o! strigă Philin.

– În sus pe potecă! țipă Thomas. Duceți-vă, duceți-vă!

Trimise unul dintre *coredor*-i înainte pentru că bărbatul era înarmat cu un topor; Thomas îi ceru să distrugă poarta de la zid din vârful dealului. Se întoarse către arbaletrierii de peste râu ale căror ținte erau acum neclare din cauza oamenilor care se îngrămădeau pe malul dinspre oraș. Veniți! le strigă și, deși nici unul nu vorbea engleză, îl înțeleseră destul de bine, și apoi se auzi o bubuitură mare dinspre moară când o porțiune de acoperiș se prăbuși și scântei și flăcări ieșiră din grinzile căzute.

În acel moment, ultimul apărător al morii ieși fugind pe ușă. Era un bărbat înalt, îmbrăcat mai mult în piele decât în armură, iar părul lui fumega din cauza focului și fața lui, urâtă cum nu mai văzuse Thomas, exprima numai ură. Bărbatul sări peste baricada de morți și de muribunzi și pentru o

secundă Thomas crezu că bărbatul îl ataca, dar apoi acesta se întoarse încercând să evadeze. Thomas trase coarda arcului şi slobozi o săgeată care se înfipse între omoplaţii bărbatului şi îl aruncă în faţă. Bărbatul rănit cărase o centură de care erau ataşate o sabie, un cuţit şi o tolbă cu săgeţi de arbaletă, iar centura îi căzu pe frunzele umede. Thomas se gândi că orice săgeată de rezervă i-ar folosi, aşa că fugi să îi ia centura, dar bărbatul, care ar fi trebuit să fie mort, îl apucă pe Thomas de gleznă.

– Nenorocitule! spuse bărbatul în franceză. Nenorocitule!

Thomas îl lovi cu piciorul în faţă de bărbat, spărgându-i dinţii, apoi îi aplică un călcâi. Bărbatul muribund îi dădu drumul şi Thomas îl lovi din nou, doar să îl liniştească. Văzu că Genevieve traversase digul cu bine şi îi aruncă ei centura cu armele şi tolba, apoi o urmă în sus pe potecă spre poarta mică din spatele Bisericii Sfântul Sardos. Avea inamicul să o păzească? Dar dacă o păzeau, acel inamic avea să fie în pericol, pentru că erau mai mulţi arcaşi în turnul castelului şi trăgeau jos în oraş. Stăteau în picioare, trăgeau şi se lăsau în jos şi Thomas putea auzi sunetul săgeţilor de arbaletă lovindu-se de piatra castelului.

Poteca era abruptă şi umedă. Thomas continua să se uite spre stânga, căutând inamicul, dar nu se arătă nimeni pe povârniş. Se grăbi, îşi pierdu încălţările, văzu zidul atât de aproape în faţă şi continuă să urce. Genevieve era la poartă acum, uitându-se înapoi după el, iar Thomas se împletici la ultimii paşi şi fugi prin poarta crăpată, urmând-o pe Genevieve pe aleea întunecată şi până în piaţă. O săgeată de arbaletă lovi dalele, sări înapoi şi cineva ţipă şi atunci el zări ostaşi pe strada principală. O săgeată şuieră pe lângă el când văzu că jumătate din arcada porţii era distrusă, că o grămadă de moloz masca parţial intrarea castelului, că o grămadă de leşuri dezbrăcate zăceau în piaţă sub zidul castelului şi că

săgeți de arbaletă patinau pe pietre. Sări peste moloz, de pe rămășițele arcadei, și fu în siguranță în curte unde picioarele lui îi fugiră de sub el pentru că pietrele erau alunecoase. Alunecă un pic, apoi se lovi de baricada de lemn ce se întindea prin curte.

Și Sir Guillaume, cu un singur ochi și o privire drăcească, rânjea la el.

– Ți-a luat destul să ajungi aici, nu-i așa? întrebă francezul.

– La naiba, spuse Thomas.

Coredor-ii erau toți acolo în afară de femeia care căzuse de pe dig. Genevieve era în siguranță.

– M-am gândit că poate ai nevoie de ajutor, zise Thomas.

– Crezi că ne poți ajuta? întrebă Sir Guillaume. Îl ridică pe Thomas în picioare și îl îmbrățișă pe prietenul său. Am crezut că ai murit, spuse el, iar apoi, rușinat de afecțiunea arătată, făcu semn către *coredor*-i și copiii lor. Ei cine sunt?

– Bandiți, spuse Thomas, bandiți flămânzi.

– Este mâncare în sala de sus, zise Sir Guillaume, iar apoi Jake și Sam veniră și ei, rânjind, și îi însoțiră pe Thomas și pe Genevieve în sus pe scări unde *coredor*-ii se holbau la brânză și la carnea sărată. Mâncați, spuse Sir Guillaume.

Thomas își aduse aminte de cadavrele dezbrăcate din piața orașului.

– Erau oamenii tăi?

Sir Guillaume neagă din cap.

– Nenorociții ne-au atacat, spuse el, așa că nenorociții au murit. I-am dezbrăcat și i-am aruncat peste zid. Șobolanii îi mănâncă acum. Mari nenorociți!

– Șobolanii?

– Mari cât pisicile. Deci, ce ți s-a întâmplat?

Thomas îi povesti în timp ce mânca. Îi povesti că au mers la mănăstire, de moartea lui Planchard, de bătălia din pădure și despre drumul lent până la Castillon d'Arbizon.

– Știam că Robbie nu era acolo, îi explică el, așa că am presupus că au rămas doar prietenii mei.

– Este frumos să mori printre prieteni, spuse Sir Guillaume. Se uită în sus către ferestrele înalte ale sălii, analizând trecerea zilei în funcție de unghiul luminii. Bombarda nu o să mai tragă pentru câteva ore.

– Vor să dărâme arcada porții?

– Asta se pare că fac, spuse Sir Guillaume, și poate că vor să dea jos tot zidul perdea? Așa le-ar fi mai ușor să se instaleze în curte. Dar le va lua o lună, să știi. Se uită către *coredor*-i. Și tu îmi aduci guri în plus de hrănit.

Thomas încuviință din cap.

– O să lupte toți, chiar și femeile. Iar copiii pot să adune săgețile de arbaletă. Erau multe asemenea săgeți împrăștiate prin castel și, după ce stinghiile erau îndreptate, aveau să fie destul de bune pentru arbaletele *coredor*-ilor. Primul lucru pe care trebuie să îl facem, totuși, continuă Thomas, este să scăpăm de bombarda aceea nenorocită.

Sir Guillaume rânji.

– Crezi că eu nu m-am gândit să fac asta? Crezi că am stat cu burta la soare jucând cărți? Dar cum facem? Un atac surpriză? Dacă scot doisprezece oameni în stradă, jumătate din ei o să fie uciși de săgeți până ajungem la tavernă. Nu se poate, Thomas!

– Vreascuri, spuse Thomas.

– Vreascuri, repetă simplu Sir Guillaume.

– Vreascuri și sfoară, spuse Thomas. Facem săgeți de foc. Nu își depozitează nenorocitul de praf de pușcă în aer liber, nu? Este într-o casă. Și casele ard. Așa că dăm foc la nenorocitul de oraș. La tot. Mă îndoiesc că săgețile noastre o să ajungă la casele de lângă bombardă, dar dacă prindem un vânt de est focul se va răspândi destul de repede. Oricum o să îi încetinească.

Sir Guillaume se uită la el.

– Nu ești atât de prostănac precum pari, nu-i așa?

Apoi o exclamație de emoție îi făcu pe amândoi să se întoarcă. Genevieve, care era prin apropiere, își făcu de lucru cu tolba pe care Thomas o furase de la moară. Capacul, care se potrivea de minune peste caseta de piele rotundă, era sigilat cu ceară și asta o intrigase așa că depărtase ceara, desfăcuse capacul și găsise ceva înăuntru, ceva ce fusese cu atenție împăturit în pânză și căptușit cu rumeguș. Îndepărtase rumegușul, apoi dezvelise pânza.

Și acum toată lumea din cameră se uita la ea cu uimire.

Pentru că ea descoperise Graalul.

Joscelyn ajunsese să îl urască pe Guy Vexille. Ura aerul de competență al bărbatului și nelipsitul lui rânjet subtil care, fără alte cuvinte, părea să condamne tot ceea ce făcea Joscelyn. Ura și pietatea bărbatului și siguranța de sine a acestuia. Lui Joscelyn nu i-ar fi plăcut nimic mai mult decât să îi ordone lui Vexille să plece, dar oamenii acestuia erau foarte importanți pentru forța asediatoare. Când aveau să atace, când avea să atace peste grămada de morți din fața porții castelului, ostașii cu mantii negre ai lui Vexille puteau face diferența între înfrângere și victorie. Așa că Joscelyn suporta prezența lui Vexille.

Și Robbie făcea același lucru. Vexille i-a omorât fratele și Robbie a jurat să se răzbune pentru asta, dar acum scoțianul era atât de confuz încât nici nu mai știa ce însemnau jurămintele sale. Jurase să se ducă în pelerinaj, și totuși era aici, încă în Castillon d'Arbizon; a jurat să îl omoare pe Guy Vexille, și totuși bărbatul trăia; a jurat credință lui Joscelyn, iar acum recunoștea că Joscelyn era un prost fără minte, curajos ca un porc, dar fără urmă de religie sau onoare. Singurul om căruia nu îi jurase niciodată nimic era Thomas, și totuși el era

singurul căruia îi dorea să iasă cu bine din această tragedie în desfășurare.

Și cel puțin Thomas trăia. Reușise să traverseze digul, în ciuda gărzilor puse de Guy Vexille la moară. Vexille venise la Castillon d'Arbizon, descoperise că drumul peste râu era nepăzit, așa că îl pusese pe acrul, încăpățânatul Charles Bessières la comandă la moară. Bessières acceptase ordinul pentru că îl ținea departe atât de Vexille, cât și de Joscelyn, dar apoi el eșuă și Robbie fu uimit de încântarea pe care o simți când băgă de seamă că Thomas fusese din nou mai deștept decât ei și că acesta încă trăia și era înapoi în castel. Îl văzuse pe Thomas fugind prin piață, cu săgețile de arbaletă șuierând pe lângă el și aproape că începuse să ovaționeze când își văzu prietenul ajungând în siguranță la castel.

Robbie o văzuse și pe Genevieve și nu știa ce părere avea despre asta. În Genevieve vedea ceva ce dorea atât de mult încât îl durea. Și totuși, nu îndrăznea să recunoască, pentru că Joscelyn ar râde de el. Dacă Robbie ar avea de ales, iar jurămintele lui însemnau că nu prea avea, s-ar fi dus la castel și l-ar fi implorat pe Thomas să îl ierte și, cu siguranță, ar fi murit acolo.

Pentru că Thomas, deși trăia, era prins în capcană. Guy Vexille, înjurând că Charles Bessières eșuase într-o sarcină atât de ușoară, își puse oamenii în pădurile de peste râu pentru a nu avea nici o cale de scăpare peste dig. Singura ieșire a castelului era pe strada principală și pe poarta de vest sau de nord către poarta mai mică de lângă Biserica Sfântul Callic, ce ducea spre pășunile ude unde orășenii își duceau vitele la păscut, iar Joscelyn și Vexille, aflați între ele, aveau mai mult de o sută de oameni care așteptau o asemenea încercare. Arbaletrieri au fost așezați în unghiuri avantajoase în oraș, în timp ce bombarda lovea și dărâma bastioanele castelului până când, în timp, avea să se formeze o trecere improvizată peste

ruine şi până în inima castelului. Atunci putea începe măcelul, şi Robbie avea să îşi privească prietenul murind.

Jumătate din poarta castelului era deja dărâmată şi signor Gioberti reaşezase acum arma sa bulboasă pentru ca proiectilele sale să lovească partea dreaptă a arcadei. Italianul credea că avea să dureze o săptămână pentru a dărâma întreaga poartă şi îl sfătuise pe Joscelyn că ar fi mai bine să petreacă şi mai mult timp lărgind gaura şi dărâmând acele porţiuni ale zidului ce străjuiau arcada dărâmată pentru ca atacatorii să nu fie concentraţi într-un spaţiu îngust pe care arcaşii să-l poată acoperi foarte bine cu săgeţile lor ucigătoare.

– Scuturile ogivale, spuse Joscelyn, şi ordonase celor doi tâmplari ai oraşului să facă şi mai multe asemenea scuturi mari din salcie, menite să îi protejeze pe arbaletrieri când aveau să pătrundă prin spărtură.

Arbaletrierii vor putea atunci să tragă în sus către arcaşi în timp ce ostaşii treceau pe lângă ei. „O săptămână, îi spuse Joscelyn italianului, ai o săptămână să dai jos poarta, atunci atacăm." Voia să se termine repede pentru că asediul se dovedea a fi mai costisitor şi mai complicat decât şi-ar fi imaginat vreodată. Nu doar luptele erau dificile, dar trebuia să plătească şi căruţaşi pentru a aduce fân şi ovăz pentru toţi caii oamenilor şi trebuia să trimită oameni să caute mâncare într-un district care fusese deja prădat de inamic, iar fiecare zi aducea alte probleme neprevăzute ce îi clătinau încrederea lui Joscelyn. Voia doar să atace şi să termine odată cu această treabă nenorocită.

Dar apărătorii atacară primii. Seara, în ziua de după ce Thomas ajunse la Castillon d'Arbizon, pe când un vânt rece de nord-est bătea sub un cer plumburiu, săgeţi de foc zburau de pe metereze pentru a plonja în acoperişurile de paie ale oraşului. Săgeată după săgeată ele lăsau o dâră de fum, iar asediatorii se treziră speriaţi în timp ce orăşenii ţipau după

cârlige și apă. Bărbații foloseau cârligele cu mânere lungi să tragă paiele de pe acoperișuri, dar veneau și mai multe săgeți și în trei minute trei case erau în flăcări, iar vântul purta flăcările către poartă, unde bombarda era deja încărcată și argila era pusă.

– Praful! Praful, strigă signor Gioberti, iar oamenii lui începură să care prețioasele butoaie afară din casa de lângă bombardă, însă fumul îi împresura și oamenii speriați îi încurcau, încât un bărbat alunecă și împrăștie în drum un butoi întreg de praf neamestecat. Joscelyn veni din casa care era centrul lui de comandă și strigă la oamenii lui să aducă apă. Guy Vexille ordona să fie dărâmate clădirile pentru a opri focul, dar orășenii îi împiedicau pe ostași, așa că flăcările se extinseră, alte douăsprezece case erau în flăcări, iar vâlvătăile lor se răspândeau de la acoperiș la acoperiș. Păsări panicate se avântau în fum, iar șobolanii, ieșeau din acoperișuri și din pivnițe. Mulți arbaletrieri asediatori se cuibăriseră în poduri de unde puteau să tragă prin găurile din acoperișuri, iar acum se îngrămădeau să coboare și să iasă din case. Porcii grohăiau fiind prăjiți de vii, iar atunci când se părea că întreg orașul avea să ardă și când primele scântei se așezau pe acoperișurile de lângă bombardă, cerurile se deschiseră.

Un tunet puternic spintecă cerul, iar apoi ploaia începu să cadă. Prin perdeaua de apă castelul se vedea șters. Umplu strada de apă, udă butoaiele cu pulbere și stinse incendiile. Fumul încă se ridica la cer, dar ploaia sfârâia pe tăciunii aprinși. Șanțurile erau pline cu apă neagră, iar focul se stingea.

Galat Lorret, consulul senior, veni la Joscelyn și vru să știe unde ar trebui să se adăpostească orășenii. Peste o treime din case își pierduse acoperișurile, iar în celelalte erau încartiruiți soldații.

– Domnia Voastră trebuie să ne găsească mâncare, îi spuse lui Joscelyn, și avem nevoie de corturi.

Lorret tremura, poate de frică sau poate că făcuse febră, dar Joscelyn nu avea pic de milă pentru bărbat. Într-adevăr, era foarte furios că primea sfaturi de la un om de rând, așa că îl lovi pe Lorret, apoi îl mai izbi o dată, aruncându-l înapoi în stradă cu mai multe lovituri și picioare.

– Poți să mori de foame! țipă Joscelyn la consul. Să mori de foame și de febră. Nenorocitule!

Îl lovi atât de tare pe bătrân încât îi rupse falca. Consulul zăcea în șanțurile pline de apă, roba lui oficială fiind udă toată de apa înnegrită de cenușă. O femeie tânără veni din casa neatinsă din spatele lui; avea ochii strălucitori și era îmbujorată. Vomită brusc, vărsând conținutul stomacului în șanț, lângă Lorret.

– Pleacă de aici! strigă Joscelyn la ea. Pune-ți murdăria în altă parte!

Atunci Joscelyn văzu că Guy Vexille, Robbie Douglas și doisprezece ostași se uitau cu gura căscată la castel. Doar se holbau. Ploaia nu mai era așa grea, iar fumul se ridica și partea din față a castelului putea fi din nou zărită, așa că Joscelyn se întoarse pentru a vedea la ce se zgâiau. Putea vedea armura agățată de meterezele turnului, platoșele oamenilor lui morți atârnând acolo în semn de insultă și putea vedea scuturile capturate, incluzând inima roșie a lui Robbie Douglas, atârnând cu susul în jos printre platoșe, dar Guy Vexille nu se uita la acele trofee. În schimb, se uita la meterezele de mai jos, la parapetul pe jumătate distrus de deasupra porții castelului, iar acolo, în ploaie, era aur.

Robbie Douglas riscă și trimise arcașii în castel, mergând pe stradă pentru a vedea obiectul de aur mai bine. Nici o săgeată nu se îndreptă către el. Castelul părea părăsit, tăcut. Merse aproape până în piață până putu să vadă obiectul clar

și se uită neîncrezător, iar apoi, cu lacrimi în ochi, căzu în genunchi.

– Graalul, spuse el, iar brusc restul oamenilor îl urmară și erau toți îngenuncheați pe dale.

– Ce? întrebă Joscelyn.

Guy Vexille își scoase pălăria și îngenunche. Se uita în sus și i se părea că acea cupă prețioasă strălucea.

Pentru că prin fum și distrugere, strălucind precum adevărul, era Graalul.

Bombarda nu mai trase în acea zi. Joscelyn nu era încântat de acest lucru. Noului conte de Berat nu îi păsa că apărătorii aveau o cupă, puteau avea întreaga cruce adevărată, coada balenei lui Iona, scutecele Pruncului Isus, cununa cu țepi și chiar porțile perlate și el ar fi îngropat fericit oamenii și relicvele sub zidăria distrusă a castelului, dar preoții ce-i însoțeau pe asediatori îngenuncheară în fața lui și Guy Vexille făcu și el la fel, iar o asemenea supunere din partea unui bărbat de care se temea îl făcu pe Joscelyn să se gândească mai bine.

– Trebuie să vorbim cu ei, spuse Vexille.

– Sunt eretici, ziseră preoții, iar Graalul trebuie salvat de la ei.

– Ce ar trebui să fac? ceru să știe Joscelyn. Îl cer doar?

– Trebuie să negociezi, spuse Guy Vexille.

– Să negociez!

Joscelyn sări în sus la acest gând, apoi îi veni o idee. Graalul? Dacă acesta chiar exista și toți cei din jurul lui credeau că exista, și, dacă era într-adevăr aici, pe teritoriul lui, atunci trebuia să scoată bani din asta. Cupa va trebui să meargă la Berat, normal, unde proști cum fusese și unchiul lui aveau să plătească foarte bine să o vadă. Vase mari la poarta castelului, se gândea el, și șiruri lungi de pelerini aruncând

bani pentru a vedea Graalul. Era, se gândea el, profit în acel aur și în mod clar garnizoana era dispusă să negocieze, pentru că, după ce au arătat cupa, nu au tras nici o săgeată.

– O să mă duc să vorbesc cu ei, spuse Vexille.

– De ce tu? ceru să știe Joscelyn.

– Atunci du-te dumneata, domnul meu, spuse indiferent Vexille.

Dar Joscelyn nu voia să dea ochii cu bărbații care îl ținuseră prizonier. Următoarea dată când avea să îi mai vadă voia ca ei să fie morți, așa că îi făcu semn lui Vexille să plece la drum.

– Dar să nu le oferi nimic! îl avertiză el. Decât dacă sunt eu de acord.

– Nu o să fac nici o înțelegere, spuse Vexille, fără permisiunea ta.

Se dădură ordine ca arbaletrierii să nu tragă și atunci Guy Vexille, cu capul gol și fără nici o armă, merse în sus pe strada principală pe lângă dărâmăturile caselor arse. Un bărbat stătea pe o alee și Vexille observă că acesta avea fața acoperită de sudoare și murdară de noroi, iar hainele lui erau pline de vomă. Guy ura asemenea imagini. Era un bărbat exigent, scrupulos de curat, iar mirosul puternic și bolile omenirii i se păreau dezgustătoare: erau dovezi ale unei lumi păcătoase, care L-a uitat pe Dumnezeu. Atunci își zări vărul venind pe meterezele sparte și luând Graalul.

Câteva clipe mai târziu, Thomas trecu peste molozul ce astupa poarta. Precum Guy, nu purta sabie, dar nici nu adusese Graalul. Era îmbrăcat în armură ruginită, cu marginile uzate și pline de nămol. Avea o barbă scurtă pentru că își pierduse de mult lama de ras și arăta, credea Guy, sumbru și disperat.

– Thomas, îl întâmpină Guy, apoi îl lovi încet, vărule!

Thomas se uita pe lângă Vexille pentru a vedea trei preoți care îi urmăreau de la jumătatea străzii.

– Ultimii preoți care au venit aici m-au excomunicat, spuse el.

– Orice face Biserica, zise Guy, poate fi desfăcut. Unde l-ai găsit?

Pentru un moment păru că Thomas nu avea să îi răspundă, apoi ridică din umeri.

– Sub tunet, spuse el, în inima fulgerului.

Guy Vexille zâmbi apreciind răspunsul evaziv.

– Nici măcar nu știu, spuse el, dacă ai Graalul. Dacă este un truc? Puneți o cupă de aur pe zid și noi doar presupunem. Și dacă greșim? Dovedește-mi, Thomas!

– Nu pot.

– Atunci arată-mi-l, îl rugă Guy; era foarte umil în vorbe.

– De ce aș face asta?

– Pentru că Împărăția Cerurilor depinde de asta.

Thomas păru că strâmbă din nas la acest răspuns, apoi se uită curios către vărul său.

– Spune-mi ceva mai întâi, spuse el.

– Dacă pot.

– Cine era bărbatul acela înalt, cu cicatrice, pe care l-am omorât lângă moară?

Guy Vexille se încruntă pentru că i se păru o întrebare ciudată, dar nu putea vedea nici o capcană și vru să îi facă pe plac lui Thomas, așa că răspunse.

– Numele lui era Charles Bessières, spuse el precaut, și a fost fratele cardinalului Bessières. De ce întrebi?

– Pentru că a luptat bine, minți Thomas.

– Doar atât?

– A luptat bine și aproape că a luat Graalul de la mine, înfrumuseță el minciuna. Doar mă întrebam cine a fost.

Ridică din umeri și încercă să își dea seama de ce un frate al cardinalului Bessières ar avea Graalul.

– Nu era un om vrednic să dețină Graalul, spuse Guy Vexille.

– Iar eu sunt? întrebă Thomas.

Guy ignoră întrebarea ostilă.

– Arată-mi-l, ceru el. Pentru numele lui Dumnezeu, Thomas, arată-mi-l!

Thomas ezită, apoi se întoarse și ridică o mână și Sir Guillaume, îmbrăcat din cap până în picioare într-o armură furată și cu sabia scoasă, veni din castel împreună cu Genevieve. Aceasta ducea Graalul și mai avea și un burduf cu vin la curea.

– Nu prea aproape de el, o avertiză Thomas, apoi se uită înapoi la Guy. Îți aduci aminte de Sir Guillaume d'Evecque? Alt bărbat care a jurat să te omoare?

– Ne întâlnim acum sub semn de pace, îi aduse aminte Guy, apoi făcu semn către Sir Guillaume al cărui singur răspuns fu un scuipat pe pavaj.

Guy îi ignoră gestul, uitându-se fix la cupa din mâinile fetei.

Era un lucru diafan, de o frumusețe magică. Un lucru de o finețe ca de dantelă. Un lucru atât de diferit de orașul plin de fum cu cadavre mâncate de șobolani și Guy nu avea nici o îndoială că acesta era Graalul. Era cel mai căutat obiect din toată lumea creștină, cheia cerului chiar, iar Guy aproape că era să cadă în genunchi în semn de venerație.

Genevieve dădu jos capacul cu perle și așeză cupa de aur în mâinile lui Thomas. O cupă de sticlă verde groasă se ivi din filigranul de aur și Thomas o ținu cu multă reverență.

– Acesta este Graalul, Guy, spuse el. Acea lucrătură de aur a fost făcută doar să-l susțină, dar atâta tot.

Guy se uita la el înfometat, dar nu îndrăzni să facă nici un pas în față. Sir Guillaume avea nevoie de cea mai mică scuză

să își ridice sabia și să o folosească și Guy nu avea nici o îndoială că arcașii îl priveau prin ochiurile turnului înalt. Nu spuse nimic în timp ce Thomas luă burduful de la cureaua lui Genevieve și turnă un pic de vin în cupă.

– Vezi? spuse Thomas, iar Guy văzu că verdele se întunecase odată cu vinul, dar acesta mai deținea acum și o strălucire aurie pe care nu o avusese înainte. Thomas lăsă burduful cu vin să cadă jos și atunci, cu ochii la vărul său, ridică cupa și o goli. *„Hic est enim sanguis Meus"*, spuse Thomas emoționat. Erau cuvintele lui Hristos. „Acesta este sângele Meu." Apoi îi dădu cupa lui Genevieve și ea plecă cu ea, urmată de Sir Guillaume. Un eretic bea din Graal, spuse Thomas, și lucruri mai rele o să se întâmple.

– Mai rele? întrebă Guy blând.

– O să îl punem sub arcada porții, spuse Thomas. Iar atunci când tunul vostru o să dărâme și restul bastionului, Graalul o să fie strivit. Și nu o să obțineți decât o bucată de aur distorsionată și niște sticlă spartă.

Guy Vexille zâmbi.

– Graalul nu poate fi spart, Thomas.

– Atunci n-ai decât să pui la încercare această credință, spuse Thomas nervos și se întoarse.

– Thomas! Thomas, te implor! strigă Guy. Ascultă-mă!

Thomas voia să continue să meargă, dar se întoarse cu silă pentru că în tonul vărului său se simțea exasperare. Era vocea unui bărbat înfrânt, și cu ce l-ar fi deranjat pe Thomas dacă ar mai fi ascultat? Îl amenințase. Dacă atacul continua, atunci Graalul avea să fie distrus. Acum, credea el, trebuia să îl lase pe vărul său să facă orice ofertă voia, deși nu intenționa să îi ușureze munca.

– De ce ar trebui să te ascult, întrebă el, pe tine, bărbatul care mi-a omorât tatăl? Cel care mi-a omorât femeia?

– Ascultă un copil al lui Dumnezeu, spuse Guy.

Thomas aproape că râse, dar rămase.

Guy inspiră adânc, vrând să spună ceva. Se uită în sus către cer unde nori grei amenințau cu și mai multă ploaie.

– Lumea este plină de răutate, spuse el, iar Biserica este coruptă și diavolul își face treaba nestingherit. Dacă avem Graalul, putem să schimbăm asta. Biserica poate fi purificată, o nouă cruciadă poate curăța lumea de păcate. Va aduce Împărăția Cerurilor pe pământ. Se uita către cer în timp ce vorbea, dar acum își întoarse privirea spre Thomas. Asta este tot ce vreau, Thomas.

– Și tatăl meu a trebuit să moară pentru asta?

Guy încuviință din cap.

– Aș fi vrut să nu fi fost necesar, dar ascundea Graalul. Era un inamic al lui Dumnezeu.

Thomas îl ura pe Guy atunci, îl ura mai mult decât oricând, îl ura, deși vărul lui vorbea pe un ton calm și rezonabil și cu emoție în voce.

– Spune-mi, zise Thomas, ce vrei acum.

– Prietenia ta, răspunse Guy.

– Prietenie!

– Contele de Berat este rău, spuse Guy. Este un nătărău, un prost, un bărbat care nu ține seama de Dumnezeu. Dacă îți conduci oamenii afară din castel, o să mă întorc împotriva lui. Până la căderea nopții, Thomas, tu și cu mine vom fi stăpânii acestui loc, iar mâine vom merge la Berat și o să arătăm Graalul și o să îi invităm pe toți oamenii lui Dumnezeu să vină la noi. Guy făcu o pauză, căutând pe fața aspră a lui Thomas o reacție la spusele sale. Mergem împreună spre nord, continuă el, va urma Parisul. O să scăpăm de acel prost rege Valois. O să cucerim lumea, Thomas, și o să o umplem cu dragostea de Dumnezeu. Gândește-te, Thomas! Toată grația și frumusețea dumnezeiască va învălui lumea. Fără pic

de tristețe, fără păcate, doar armonia lui Dumnezeu într-o lume a păcii.

Thomas se prefăcu că se gândește la asta, apoi se încruntă.

– O să îl atac pe Joscelyn cu tine, spuse el, dar aș vrea să vorbesc cu priorul Planchard înainte să o pornesc către nord.

– Cu priorul Planchard? Guy nu putu să își ascundă uimirea. De ce?

– Pentru că este un bărbat bun, răspunse Thomas, și am încredere în sfatul lui.

Guy încuviință din cap.

– Atunci o să trimit după el. Pot să îl aduc aici până mâine.

Thomas fu cuprins de o asemenea furie încât ar fi putut să îl atace pe Guy cu pumnii goi, dar își ținu în frâu furia.

– Poți să îl aduci aici până mâine? întrebă, în schimb.

– Dacă o să vină.

– Nu prea are de ales, nu-i așa? spuse Thomas, simțindu-i-se furia în glas acum. Este mort, vere, și tu l-ai ucis. Am fost acolo, în osuar, mă ascundeam. Te-am auzit.

Guy păru uimit, apoi se enervă, dar nu avea ce să zică.

– Minți precum un copil, spuse Thomas disprețuitor. Minți în legătură cu moartea unui om bun? Atunci minți despre tot.

Se întoarse și se îndepărtă.

– Thomas! îl strigă Guy.

Thomas se întoarse.

– Vrei Graalul, vere? Atunci luptă pentru el. Poate doar tu și cu mine? Tu cu sabia ta împotriva mea și a armei mele.

– Arma ta? întrebă Guy.

– Graalul, spuse scurt Thomas și, ignorând rugămințile vărului său, se întoarse în castel.

– Și ce a oferit? întrebă Sir Guillaume.

– Toate regatele pământului, spuse Thomas.

Sir Guillaume pufni suspicios.

– Simt ceva sfânt în acest răspuns.

Thomas zâmbi.

– Diavolul L-a dus pe Hristos în pustie și i-a oferit toate împărățiile pământului dacă avea să renunțe la misiunea Lui.

– Ar fi trebuit să accepte, spuse Sir Guillaume, că ne-ar fi scutit de o grămadă de probleme. Deci nu putem să plecăm?

– Decât dacă ne croim drum prin luptă.

– Și banii de pe recompensă? întrebă plin de speranță Sir Guillaume.

– Am uitat să întreb de asta.

– La naiba ești de ajutor, replică Sir Guillaume în engleză, apoi schimbă iar pe franceză și păru mai voios: Dar cel puțin avem Graalul, nu? Asta este ceva!

– Crezi? întrebă Genevieve.

Cei doi bărbați se întoarseră către ea. Se aflau în sala de sus, lipsită de mobilă acum, pentru că masa și scaunele fuseseră duse jos să întărească baricada din curte. Tot ce rămăsese era cufărul mare de metal care conținea banii garnizoanei, o sumă măricică după un întreg sezon de raiduri. Genevieve se așeză pe cufăr; avea frumosul Graal de aur, dar mai avea și cutia pe care o adusese Thomas de la Mănăstirea Sfântul Sever și acum luă cupa din cuibul ei de aur și o așeză în cutie. Capacul nu se închidea pentru că era prea mare cupa de sticlă. Cutia, din orice ar fi fost făcută, nu fusese făcută pentru Graal.

– Avem Graalul? întrebă ea, și Thomas și Sir Guillaume se uitară la ea în timp ce ea arăta cum cupa nu încăpea în cutie.

– Normal că este Graalul, spuse Sir Guillaume repede.

Thomas se duse la Genevieve și luă cupa. O întoarse în mâini.

– Dacă tatăl meu chiar a avut Graalul, întrebă el, cum de a ajuns la fratele cardinalului Bessières?

– Cine? întrebă Sir Guillaume.

Thomas se uită la sticla verde. Auzise că Graalul din Catedrala Genova era făcut din sticlă verde, dar nimeni nu credea că acela era adevărat. Era oare acesta același Graal? Ori un alt fals din sticlă verde?

– Bărbatul de la care l-am luat, spuse el, era fratele cardinalului Bessières și, dacă deja avea Graalul, atunci ce făcea la Castillon d'Arbizon? L-ar fi dus la Paris sau la Avignon.

– Sfinte Isuse Hristoase, spuse Sir Guillaume. Vrei să spui că nu este autentic?

– Nu există decât o singură cale să aflăm, spuse Thomas și ținu cupa sus. Văzu micile particule de aur de pe sticlă și se gândi ce obiect frumos era, un lucru nemaipomenit, dar era adevăratul Graal? Așa că ridică mâna mai sus, mai ținu cupa pentru câteva clipe, iar apoi o lăsă să cadă pe podea.

Unde sticla verde se sparse în mii de bucățele.

– Sfinte Isuse Hristoase, spuse Sir Guillaume, Sfinte Isuse al dracului Hristos.

Era dimineața de după ce focul a ars atât de mult din Castillon d'Arbizon încât primii oameni au murit. Unii au murit pe timp de noapte, alții în zori, iar preoții erau ocupați să ducă împărtășania la casele unde aveau să țină ultima ceremonie. Țipetele familiilor îndurerate erau atât de puternice, încât îl treziră pe Joscelyn care mârâi la pajul lui să se ducă să facă liniște, dar pajul, care dormea pe paie într-un colț al camerei lui Joscelyn, tremura și transpira, iar pe față îi crescuseră negi îngrozitori care îl făcură pe Joscelyn să tresară.

– Ieși afară! strigă el la paj și, când tânărul bărbat nu se mișcă, îl lovi cu piciorul spre ușă. Afară! Afară! Oh, Isuse! Te-ai căcat pe tine! Ieși afară!

Joscelyn se îmbrăcă, luându-și nădragii și o haină de piele peste o cămașă de in.

– Tu nu ești bolnavă, nu? îi spuse fetei cu care împărțise patul.

– Nu, domnul meu.

– Atunci adu-mi costiță și pâine și vin fiert.

– Vin fiert?

– Ești o servitoare, nu? Așa că servește-mă, la naiba, apoi strânge mizeria aia nenorocită!

Arătă către patul pajului, apoi își trase bocancii și se întrebă de ce nu a fost trezit de tunul ce trăgea de obicei când cânta cocoșul. Argila din gura tunului fusese așezată peste noapte și signor Gioberti era de părere că lovitura din zori făcea cea mai multă pagubă, și totuși în această dimineață nu trăsese. Joscelyn se duse în salonul casei, urlând după artilerist.

– Este bolnav. Guy Vexille fu cel care îi răspunse. Stătea într-un colț al camerei, ascuțind un cuțit și evident așteptându-l pe Joscelyn. Este o molimă.

Joscelyn își prinse cureaua sabiei.

– Gioberti este bolnav?

Guy Vexille își puse cuțitul în teacă.

– Vomită, domnul meu, și transpiră. Avea niște umflături la subsuoară și la vintre.

– Oamenii lui pot să tragă cu nenorocita aia de armă, nu?

– Majoritatea din ei sunt, de asemenea, bolnavi.

Joscelyn se uita la Vexille, încercând să înțeleagă ce auzea.

– Artileriștii sunt bolnavi?

– Jumătate din oraș pare să fie bolnav, spuse Vexille, ridicându-se în picioare. Se spălase, îmbrăcă haine negre curate și își unsese părul lung și negru încât îi stătea lins de-a lungul craniului său îngust. Am auzit că este o epidemie, spuse el, dar nu am crezut. Se pare că m-am înșelat. Dumnezeu să mă ierte.

– O epidemie?

Joscelyn era speriat acum.

– Dumnezeu ne pedepsește, spuse calm Vexille, dezlănțuind diavolul, și nu puteam spera pentru un semn mai clar din ceruri. Trebuie să atacăm castelul azi, domnul meu, luăm Graalul și așa putem capăt molimei.

– Molimă? întrebă Joscelyn, apoi auzi un ciocănit timid la ușă și speră să fie servitoarea aducându-i mâncare. Intră, la naiba, strigă el, dar în locul fetei era părintele Medous care părea speriat și agitat.

Preotul căzu în genunchi în fața lui Joscelyn.

– Oamenii mor, domnul meu, spuse el.

– În numele lui Dumnezeu, ce ar trebui să fac eu? întrebă Joscelyn.

– Să capturezi castelul, spuse Vexille.

Joscelyn îl ignoră, uitându-se către preot.

– Mor? întrebă el neputincios.

Părintele Medous aprobă din cap. Avea lacrimi pe față.

– Este o molimă, domnul meu, spuse el. Transpiră, vomită, își golesc mațele, le ies furuncule negre și mor.

– Mor? mai întrebă o dată Joscelyn.

– Galat Lorret este mort; soția lui este bolnavă. Și servitoarea mea are această boală. Mai multe lacrimi îi curseră pe obrazul lui Medous. Este în aer, domnul meu, o molimă. Se uită în sus către fața întunecată și rotundă a lui Joscelyn, sperând că domnul lui îl va ajuta. Este în aer, spuse el din nou, și avem nevoie de doctori, domnul meu, și numai tu poți să comanzi să vină din Berat.

Joscelyn îl împinse pe spate pe preotul îngenuncheat, ieși în stradă și văzu doi dintre ostașii lui stând în ușa tavernei cu fețele umflate și transpirate. Se uitară la ei plictisiți și el se întoarse, auzind vaietele și țipetele mamelor care își priveau copiii transpirând și murind. Fum de la focul din ziua precedentă încă se mai înălța prin dimineața umedă și totul părea acoperit de funingine. Joscelyn se cutremură, apoi îl văzu pe Sir Henri Courtois, încă sănătos, venind dinspre Biserica Sfântul Callic și aproape că fugi și îl îmbrățișă pe bătrân ușurat.

– Știi ce se petrece? întrebă Joscelyn.

– Este o molimă, domnul meu.

– Este în aer, nu? întrebă Joscelyn, însușindu-și ce îi spusese părintele Medous.

– Nu am de unde să știu, spuse obosit Sir Henri, dar știu că mai mult de douăzeci de oameni sunt bolnavi cu asta, iar trei sunt deja morți. Robbie Douglas este bolnav. Cerea să te vadă, domnul meu. Vă imploră să îi găsiți un medic.

Joscelyn ignoră această cerință și adulmecă aerul în schimb. Putea prinde fumul îmbâcsit al focurilor, izul îngrozitor de vomă, de baligă și de urină. Erau mirosurile oricărui oraș, mirosurile de zi cu zi, și totuși acum păreau mai sinistre.

– Ce facem? întrebă el neajutorat.

– Bolnavii au nevoie de ajutor, spuse Sir Henri. Au nevoie de medici.

„Și de gropari", se gândea el, dar nu spuse cu voce tare.

– Este în aer, spuse din nou Joscelyn. Mirosul era putred acum, îl copleșea, îl amenința și îl cuprinse un tremurat de panică. Putea să se lupte cu un bărbat, chiar cu o armată, dar nu cu această duhoare tăcută, înșelătoare. Plecăm, hotărî el. Oricine neatins de această boală va pleca acum. Acum!

– Plecăm?

Sir Henri fu uimit de această decizie.

– Plecăm! spuse sigur pe el Joscelyn. Lăsăm în urmă bolnavii. Ordonă oamenilor să se pregătească și să înșeueze caii.

– Dar Robbie Douglas vrea să vă vadă, spuse Sir Henri.

Joscelyn era stăpânul lui Robbie așa că era datoria lui să aibă grijă de el, dar Joscelyn nu avea chef să viziteze bolnavii. Bolnavii puteau la naiba să aibă grijă și singuri de ei și el avea să salveze câți mai mulți oameni putea de această oroare.

Plecară într-o oră. Un șir de călăreți se îndepărtau de oraș, fugind de epidemie și călărind către siguranța ce le-o oferea marele castel din Berat. Aproape toți arbaletrierii lui Joscelyn, abandonați de către cavalerii lor și ostași, îi urmară și mulți orășeni plecară, de asemenea, pentru a găsi adăpost de epidemie. Mulți dintre oamenii lui Vexille dispărură și ei, ca și puținii artileriști care nu au fost afectați de epidemie.

Abandonară Scuipătoarea Iadului, furară caii oamenilor bolnavi și plecară. Dintre toți oamenii sănătoși ai lui Joscelyn doar Sir Henri rămase. Era de vârstă mijlocie, nu îi mai era frică de moarte, iar oamenii care îl slujiseră o viață întreagă zăceau acum în agonie. Nu știa ce putea face pentru ei, dar voia să-i sprijine.

Guy Vexille se duse la Biserica Sfântul Callic și ordonă femeilor care se rugau la sfinți și la Fecioara Maria să iasă. Voia să fie singur cu Dumnezeu și, deși credea că biserica era un loc unde se practica o credință coruptă, era totuși o casă de rugăciune, așa că îngenunche lângă altar și se uită la trupul răstignit al lui Hristos, ce atârna deasupra altarului. Sângele vopsit curgea gros din rănile adânci și Guy se uita la acel sânge, ignorând păianjenul ce țesea o pânză printre tăietura de lance de pe o parte a Mântuitorului și mâna stângă întinsă.

– Ne pedepsești, spuse el tare, ai trimis năpasta, dar dacă facem voința Ta atunci ne vei cruța. Dar care era voința lui Dumnezeu? Aceasta era dilema sa și el se legăna înainte și în spate în genunchi, tânjind după un răspuns. Spune-mi, spuse el bărbatului atârnat pe cruce, spune-mi ce ar trebui să fac.

Și totuși, știa deja ce trebuia să facă: trebuie să pună mâna pe Graal și să elibereze puterea lui; dar spera ca în interiorul întunecat al bisericii, sub pictura cu Dumnezeu pe tron între nori, să primească un semn. Și chiar veni, deși nu chiar cum ar fi dorit. Spera să audă o voce în întuneric, un ordin divin care ar fi putut să îl asigure de succesul lui, dar în schimb auzi pași în navă și când se uită în jur văzu oamenii lui, cei care rămăseseră și care nu erau bolnavi, care veniseră să se roage alături de el. Veniseră unul câte unul când auziseră că el era în altar și îngenuncheară alături de el, iar Guy știu că asemenea oameni buni nu puteau fi învinși. Sosise momentul să ia Graalul.

Trimise șase oameni prin oraș cu ordinul de a găsi orice soldat, orice arbaletrier, orice cavaler sau ostaș care încă mai putea merge.

– Trebuie să se înarmeze, spuse el, și ne întâlnim lângă tun într-o oră.

Se duse în camera sa, neauzind strigătele bolnavilor și ale familiilor lor. Servitorul lui fusese lovit de boală, dar unul dintre fii casei unde își avea camera Guy era încă sănătos, așa că Guy îi ordonă să îl ajute să se pregătească.

Prima oară își puse nădragii de piele și o vestă de piele. Ambele articole de îmbrăcăminte fuseseră croite strâns încât Vexille trebui să stea nemișcat în timp ce băiatul neîndemânatic îi lega la spate șnururile vestei. Apoi flăcăul luă o mână de untură și mânji pielea încât fu bine unsă pentru a putea permite armurii să se miște ușor. Vexille purta o platoșă scurtă peste vesta ce îi oferea mai multă protecție pentru pieptul său, burtă și vintre, și asta trebui unsă. Apoi, bucată cu bucată, armura neagră fu prinsă. Prima oară fură fixate cele patru platoșe ce îi acopereau coapsele, iar pe sub ele băiatul prinse cataramele de la apărătorile de picior ce se întindeau de la genunchi până la gleznă. Genunchii lui Vexille erau protejați de apărătoare care semănau cu un scut rotund miniatural, iar picioarele de bucăți de metal atașate bocancilor și prinse de armură. O cămașă scurtă de piele pe care erau nituite bucăți mari pătrate de metal era prinsă în jurul taliei și, când acestea fură prinse, Vexille fixă armura de gât și așteptă până ce tânărul îi prinse cele două catarame de la spate. Băiatul mârâi când ridică armura de piept și de spate peste capul lui Vexille. Cele două bucăți grele erau prinse de curele scurte din piele care se fixau de umăr, iar armurile fură prinse mai bine de și mai multe curele pe părți. Apoi urmară apărătorile de brațe și platoșele ce îi adăposteau antebrațele, spaliere care îi acopereau umerii și încă două apărători rotunde

pentru încheieturile coatelor. Își îndoi mâinile în timp ce băiatul muncea, asigurându-se ca nu cumva curelele să fie prea strâmte încât să nu poate să scoată sabia. Mănușile erau din piele și erau întărite cu solzi metalici; apoi urmă cureaua sabiei cu teaca ei grea și neagră ce adăpostea prețioasa sabie făcută în Köln.

Sabia avea un metru lungime, mai lungă decât mâna unui bărbat, iar lama era înșelător de îngustă, sugerând că sabia ar putea fi fragilă, dar avea o nervură centrală puternică ce întărea metalul lung, transformând tăișul într-o armă letală de înfipt. Majoritatea aveau săbii pentru tăiat care se toceau în armură, dar Vexille era maestru în mânuirea sabiei de înfipt. Farmecul era să caute o deschizătură în armură și să înfigă metalul pe acolo. Mânerul era învelit în lemn de arțar, iar mânerul și apărătoarea pentru mână erau din metal. Nu era împodobit cu nici o decorațiune, nici o frunză de aur, nici o inscripție pe sabie, nici o incrustație de argint. Era doar unealta muncii unui om, o armă letală, un obiect potrivit pentru datoria sfântă a acestei zi.

– Sir? spuse băiatul agitat, oferindu-i lui Vexille casca de turnir mare cu deschizăturile pentru ochi înguste.

– Nu aceea, spuse Vexille. O să iau coiful care nu îmi acoperă fața și gluga din zale.

Arătă către ceea ce dorea. Casca mare de turnir îi restricționa foarte mult vederea și Vexille învățase să nu aibă încredere în ea în bătălie pentru că îl împiedica să vadă inamicii de pe părți. Era riscant să înfrunte arcași fără vizieră, dar cel puțin îi putea vedea, iar acum își trase gluga pe cap pentru a-și proteja ceafa și urechile, apoi luă coiful de la băiat. Era o cască simplă, fără margini și vizieră care ar fi putut să îi îngusteze vederea.

– Du-te și ai grijă de familia ta, îi spuse băiatului, iar apoi își ridică scutul cu scândurele de salcie acoperite cu piele fiartă

și tăbăcită pe care era pictată creatura mitică a lui Vexille ce ținea Graalul.

Nu avea nici un talisman, nici un obiect care să-i poarte noroc. Puțini oameni plecau la luptă fără o asemenea precauție, fie că era o eșarfă a unei femei sau o bijuterie sfințită de un preot, dar Guy Vexille nu avea decât un singur talisman, iar acesta era Graalul.

Iar acum pleca să pună mâna pe el.

Unul dintre *coredor*-i fu primul care căzu bolnav în castel, iar până la sfârșitul nopții mai mult de douăzeci de bărbați și femei vomitau, transpirau și tremurau. Jake era unul dintre ei. Arcașul șașiu se târî până într-un colț al curții, își propti arcul lângă el și își puse o mână de săgeți în poală, și acolo suferea. Thomas încercă să îl convingă să se ducă sus, dar Jake refuză.

– O să stau aici, insistă el. O să mor în aer liber.

– Nu o să mori, spuse Thomas. Cerul nu o să te ia, iar diavolul nu are nevoie de concurență.

Mica glumă nu reuși să fure un zâmbet de pe fața lui Jake, care era decolorată de umflături roșii care se înnegreau rapid ca niște vânătăi. Își dăduse jos pantalonii pentru că nu putea să își stăpânească mațele și tot ce îl lăsă pe Thomas să facă pentru el fu să îi aducă un pat de paie din ruinele grajdurilor.

Fiul lui Philin se îmbolnăvise și el. Pe fața lui erau pete roșii și tremura. Boala părea să fi apărut de nicăieri, dar Thomas credea că fusese adusă de vântul de est care vânturase flăcările în oraș înainte ca ploaia să stingă focurile. Priorul Planchard îl avertizase în legătură cu o molimă care se apropia din Lombardia, acum plaga sosise și la ei și Thomas era neajutorat.

– Trebuie să găsim un preot, zise Philin.

– Un medic, spuse Thomas, deși nu știa de nici unul și nici nu știa cum ar fi putut să intre în castel chiar dacă ar fi găsit unul.

– Un preot, insistă Philin. Dacă un copil este atins de împărtășanie îl vindecă. Vindecă totul. Lasă-mă să aduc un preot!

Atunci își dădu seama Thomas că bombarda nu trăsese și că nici un arbaletrier nu lovise cu nici o săgeată pietrele castelului, așa că îl lăsă pe Philin să iasă pe poarta distrusă în căutarea părintelui Medous sau a unuia dintre ceilalți preoți din oraș. Nu se aștepta să îl mai vadă pe înaltul bărbat, și totuși Philin se întoarse în jumătate de oră pentru a spune că și orașul era la fel de afectat ca și castelul și că părintele Medous miruia bolnavii și că nu avea timp să vină în garnizoana inamică.

– Era o femeie moartă în stradă, îi spuse Philin lui Thomas, doar zăcea acolo cu dinții încleștați.

– Ți-a dat părintele Medous împărtășanie?

Philin îi arătă o bucată de pâine mare, apoi o duse sus la fiul lui care se afla în sala de sus cu majoritatea bolnavilor. O femeie plângea pentru că soțul ei nu putea să primească o ultimă împărtășanie, așa că, pentru a o consola și pentru a le da speranțe bolnavilor, Genevieve ducea cupa de aur în jurul camerei și o atinse de mâinile bolnavilor spunându-le că avea să se producă o minune.

– Avem nevoie de un nenorocită de minune, îi spuse Sir Guillaume lui Thomas. Ce naiba este?

Cei doi se duseseră în turnul castelului de unde, neamenințați de nici o arbaletă, se uitară în jos către bombarda abandonată.

– A fost o molimă în Italia, spuse Thomas, și probabil că a venit de acolo.

– Isuse Hristoase, spuse sir Guillaume. Ce fel de molimă?

– Dumnezeu știe, spuse Thomas. Una grea.

Pentru un moment, fu copleșit de teama că molima era o pedeapsă pentru că spărsese Graalul din sticlă verde, apoi își aduse aminte că Planchard îl avertizase în legătură cu această

boală înainte de a găsi cupa. Văzu un bărbat înfășurat într-un cearșaf plin de sânge legănându-se pe strada principală și care căzu. Stătea nemișcat, părând ca și cum ar fi fost deja în lințoul de înmormântare.

– În numele lui Dumnezeu, ce se petrece? întrebă Sir Guillaume, închinându-se. Ai mai văzut așa ceva vreodată?

– Este mânia lui Dumnezeu, spuse Thomas, ne pedepsește.

– Pentru ce?

– Pentru că trăim, zise amar Thomas.

Putea auzi vaiete din oraș și vedea oamenii fugind de molimă. Aveau bunurile în telegi sau în cărucioare și trecură pe lângă bombardă, pe poartă, peste pod și spre vest.

– Roagă-te să ningă, spuse Sir Guillaume. Am observat de mai multe ori că ninsoarea oprește bolile. Nu știu de ce.

– Nu ninge pe aici, spuse Thomas.

Genevieve li se alătură, încă ținând cupa.

– Am pus lemne pe foc, spuse ea. Se pare că ajută.

– Ajută?

– Pe bolnavi, spuse ea. Le place căldura. Este un foc imens.

Arătă către fumul ce ieșea din burlanul coșului pe marginea clădirii. Thomas puse o mână pe după ea și îi cercetă fața de pete roșii și umflături, dar tenul ei palid era neted. Stătură și se uitară la oameni cum traversau podul și o apucă spre drumul de vest și, când priveau, îl văzură și pe Joscelyn care conducea un șir de ostași călare spre nord. Noul conte de Berat nu se uita în urmă, doar mergea ca și cum diavolul în persoană era pe urmele lui.

„Și poate că așa și era, se gândea Thomas, și el se uită după vărul său printre călăreții ce fugeau, dar nu îl zări. Poate că Guy era pe moarte?"

– S-a terminat asediul? se întrebă Sir Guillaume cu voce tare.

– Nu dacă vărul meu trăiește, spuse Thomas.

– Câți arcași ai?

– Doisprezece care sunt în stare să tragă de o coardă, zise Thomas. Ostași?

– Cincisprezece, se strâmbă Sir Guillaume.

Singura consolare era că nimeni din garnizoană nu era tentat să fugă pentru că erau prea departe de orice armată aliată. Unii dintre *coredor*-i plecaseră atunci când aflaseră de la Philin că nici un asediator nu păzea castelul, dar Thomas nu regreta pierderea lor.

– Deci ce facem? întrebă Sir Guillaume.

– Stăm aici până bolnavii noștri se însănătoșesc, răspunse Thomas. Sau până mor, adăugă el. Atunci plecăm.

Nu putea să îl lase pe Jake să sufere singur. Tot ce putea face era să stea și să le țină de urât pe drumul lor către rai sau către iad.

Apoi văzu că drumul către viața de apoi ar putea fi mai scurt decât se aștepta, pentru că se strângeau ostași la capătul străzii. Aveau săbii, topoare și scuturi, iar înfățișarea lor indica un singur lucru.

– Vor Graalul, spuse el.

– Isuse Hristoase, dă-le Graalul, spuse Sir Guillaume cu ardoare. Dă-le toate bucățile.

– Crezi că asta o să-i mulțumească?

– Nu, recunoscu Sir Guillaume.

Thomas se aplecă peste metereze.

– Arcași! strigă el, apoi fugi să-și ia platoșa, să-și prindă sabia și să-și adune arcul și tolba cu săgeți.

Pentru că asediul nu se terminase.

Treizeci și trei de cavaleri și ostași înaintau pe stradă. Primii doisprezece, printre care era și Guy Vexille, duceau scuturile ogivale care ar fi trebuit să adăpostească arbaletrieri, dar nu mai rămăseseră decât șase din ei, iar Guy le ordonase să îl

urmeze, păstrând o distanță de mai bine de nouă metri în spate, așa că marile scuturi pentru arbalete, fiecare mai înalt decât un bărbat, serveau la protejarea ostașilor lui.

Se mișcau încet, mergând cu pași mici pentru a sta aproape și în spatele scuturilor groase, grele, ogivale, care erau împinse pe pavaj pentru ca nici o săgeată să nu zboare pe jos și să nimerească glezna unui om. Guy Vexille aștepta loviturile săgeților pe lemn, apoi își dădu seama că Thomas fie își pierduse toți arcașii, fie, și mai probabil, aștepta momentul când scuturile ogivale aveau să fie lăsate jos.

Înaintau printr-un oraș al muribunzilor și al morților, un oraș ce putea a funingine și murdărie. Un om zăcea mort într-un cearșaf murdar; îi împinseră cu piciorul trupul la o parte și își continuară drumul. Oamenii din al doilea rând își țineau scuturile ridicate, protejând cele trei rânduri de săgețile ce ar fi putut veni din turnul înalt al castelului, dar totuși nici o săgeată nu veni. Guy se întrebă dacă nu cumva toată lumea din castel murise și se imagina mergând prin sălile goale precum un cavaler bătrân, un căutător al Graalului ce își împlinise destinul, și tremură de extaz la gândul că avea să pună mâna pe relicvă; apoi oamenii traversară spațiul deschis din fața castelului și Guy le aduse aminte să stea uniți și să țină scuturile ogivale suprapuse în timp ce se chinuiau să treacă peste muntele de moloz dărâmat de Scuipătoarea Iadului.

– Hristos este companionul nostru, le spuse el oamenilor săi, Dumnezeu este cu noi. Nu putem pierde.

Singurele sunete care se auzeau erau țipetele femeilor și copiilor din oraș, târșâitul scuturilor ogivale și zăngănitul pavezelor de picioare. Guy Vexille mișcă unul dintre scuturile grele într-o parte și zări o baricadă improvizată întinzându-se de-a lungul curții, dar mai văzu și arcași adunați în capătul scărilor ce duceau în turn și unul dintre acei oameni își trase coarda și Guy închise repede spațiul dintre scuturi. Săgeata lovi scutul ogival pe care îl dădu pe spate, iar Guy fu uimit de

puterea săgeții și mai mult uimit când se uită în sus și văzu că săgeata lată cât o mână, dar ascuțită străpunsese scutul ogival, care era de două ori mai gros decât un scut normal. Și mai multe săgeți loviră scoțând un sunet neregulat de tobă, iar scuturile ogivale grele se cutremurară la impact. Un om înjură, rănit în obraz de o săgeată ce străpunsese straturile de lemn, dar Guy își potoli oamenii.

– Stați uniți, spuse el, mergeți încet. După ce trecem de poartă, mergem spre baricadă. Putem să o dărâmăm. Atunci prima linie va ataca scările. Țineți bine scuturile ogivale până ajungem la arcași. Propriul lui scut ogival tremură pe o piatră, așa că ridică mânerul mare din lemn pentru a arunca scutul peste micul obstacol și o săgeată se înfipse imediat în moloz, ratându-i piciorul cu trei centimetri. Stați fermi pe poziții, le spuse oamenilor săi, stați fermi pe poziții. Dumnezeu este cu noi. Scutul ogival se legănă pe spate, lovit sus de două săgeți, dar Guy îl îndreptă, mai făcu un pas, urcând acum pentru că trecea peste molozul porții dărâmate. Mutau scuturile mari în smucituri mici, făcând față puterii loviturilor săgeților. Se părea că nu era nici un arcaș pe meterezele turnului, pentru că nici o săgeată nu veni din cer, ci doar din față, unde fură opriți de scuturile mari. Stați uniți, le spuse Guy oamenilor săi, stați uniți și aveți încredere în Dumnezeu, iar atunci, de unde fuseseră ascunși în spatele rămășițelor zidului din dreapta porții, ostașii lui Sir Guillaume urlară și atacară.

Sir Guillaume văzuse cum atacatorii se ascundeau după scuturile ogivale și se gândise că scuturile imense aveau să-i orbească, așa că dărâmase un capăt al baricadei și pusese zece oameni în colțul curții după zid, un loc unde zăcea o grămadă de baligă de la grajduri, iar acum, când oamenii lui Guy trecură prin arcadă, Sir Guillaume atacă. Era aceeași tactică pe care o folosise cu succes împotriva atacului lui Joscelyn, doar că de data asta planul era să atace, să omoare și să

rănească și să se retragă imediat. Le spusese oamenilor săi această idee de nenumărate ori.

– Spargeți zidul de scuturi ogivale, spusese el, apoi lăsați arcașii să-i măcelărească în continuare până ce se întorc la gaura din baricadă.

Pentru câteva momente, păru că totul funcționa. Atacul îi surprinse pe asediatori care se retraseră dezordonat. Un ostaș englez, un bărbat sălbatic, care nu iubea nimic mai mult decât o luptă, despică un craniu cu un topor în timp ce Sir Guillaume își înfipse sabia în vintrele altui bărbat, iar oamenii care țineau scuturile ogivale se întoarseră instinctiv către pericol și asta însemnă că și scuturile se întoarseră cu ei, lăsând descoperită partea stângă către arcașii din capătul scărilor.

– Acum! strigă Thomas, iar săgețile zburară.

Guy nu prevăzuse asta, dar era pregătit. În ultimul rând era un bărbat numit Fulk, un normand care era la fel de loial precum un câine și la fel de înspăimântător precum un șoim.

– Ține-i, Fulk! strigă Vexille. Prima linie cu mine!

O săgeată îi dăduse jos armura pentru brațe, rănind un bărbat în spate, iar doi din prima linie se legănau cu săgeți ieșindu-le din armură, dar restul îl urmară pe Guy Vexille în timp ce închidea zidul de scuturi ogivale și se îndrepta către gaura de la capătul baricadei. Oamenii lui Sir Guillaume ar fi trebuit să se retragă, dar erau prinși în luptă acum, pierduți în entuziasmul și teroarea unei lupte strânse; respingeau lovituri cu scuturile lor, încercând să găsească crăpături în armura inamicului. Guy îi ignoră și trecu de baricadă, iar atunci cu scuturile ogivale grele încă protejându-l, înaintă pe scări. Cinci oameni merseră cu el; restul atacau puținii oameni ai lui Sir Guillaume, care erau acum serios copleșiți numeric. Arcașii se întorseseră către cei șase oameni care urcau pe scări și își iroseau săgețile pe scuturile imense, iar atunci cei șase arbaletrieri, neobservați în toată agitația, apărură în poartă și aruncară un voleu de săgeți către arcașii englezi. Trei căzură

instantaneu, un altul se trezi că ținea un arc rupt ce fusese distrus de către o săgeată de arbaletă.

Și Guy, strigând că Dumnezeu este cu el, aruncă scutul ogival și atacă în sus pe scări.

– Înapoi! strigă Thomas. Înapoi! Mai erau alți trei ostași care așteptau să apere scările, dar mai întâi arcașii lui trebuiau să treacă de ușă, iar Guy blocase un om împleticindu-i picioarele cu sabia, încât acesta căzu, iar apoi făcându-l să țipe când lama lungă se înfipse în vintrele lui. Sângele țâșni pe scări. Thomas îl lovi cu stinghia arcului pe Guy în piept, împingându-l în spate, apoi Sam puse mâna pe Thomas și îl târî înapoi în pragul ușii. După aceasta fu agitație mare pe scări, mereu întorcându-se către dreapta, pe lângă cei trei ostași care așteptau în capăt. Țineți-i, le spuse Thomas celor trei. Sam! Sus! Repede!

Thomas rămase pe scări. Sam și ceilalți șapte arcași care rămăseseră aveau să știe ce trebuiau să facă odată ajunși pe meterezele turnului, în timp ce pentru Thomas cel mai important lucru era să-i împiedice pe oamenii lui Guy să urce scările până la prima sală. Atacatorii trebuiau să urce pe lângă axul central al scării care se afla pe dreapta și asta avea să le restrângă libertatea de mișcare, în timp ce oamenii lui Thomas, luptând în jos, aveau mai mult spațiu să-și mânuiască armele, doar că primul bărbat al lui Guy care urcă era stângaci și ducea un topor cu mâner scurt, dar cu lama lată pe care o înfipse în piciorul unui ostaș, doborându-l cu un zăngănit de scut, sabie și armură. Toporul căzu din nou, se auzi un țipăt scurt, apoi Thomas slobozi o săgeată de la nici trei metri distanță, iar omul cu toporul căzu pe spate cu săgeata în gât. O săgeată de arbaletă urmă, zgâriindu-se de zidul curbat și Thomas văzu că Genevieve adunase patru dintre arcurile *coredor*-ilor și că aștepta o altă țintă.

Sir Guillaume avea probleme mari. Erau copleșiți numeric și încolțiți. Strigă la oamenii lui să unească scuturile și să se

strângă în colțul curții unde grămada de baligă îl împiedica. Atunci oamenii lui Guy veniră repede, iar scuturile se înălțară pentru a întâmpina săbii și topoare. Oamenii lui Sir Guillaume împinseră scuturile înainte pentru a îndepărta inamicul și își înfipseră săbiile în burți sau piepturi, dar un inamic, un om masiv care purta simbolul unui taur pe vestă, avea o ghioagă, o bilă mare de metal pe un mâner masiv pe care o folosi să distrugă scutul unui englez până ce nu mai rămase nimic din acesta decât aşchii de salcie ținute laolaltă de învelișul de piele, iar purtătorul scutului avea un antebraț zdrobit. Și totuși, englezul încercă să înfigă scutul distrus în fața atacatorului, până ce un alt francez își înfipse sabia în mațele lui și acesta căzu în genunchi. Sir Guillaume apucă ghioaga, o trase spre el și inamicul veni repede, împiedicându-se de victima sa. Sir Guillaume îl lovi în față cu mânerul sabiei sale, crucea acesteia înfigându-i-se într-un ochi, dar bărbatul continuă să lupte, cu sânge și substanță gelatinoasă pe obrazul său, și alți doi inamici veneau din spatele lui, dezbinând mica linie de apărători. Un englez era în genunchi, fiind lovit în cască de două săbii, apoi se aplecă în față și vomită, iar unul dintre francezi înfipse lama sabiei pe după armura de spate a acestuia, în deschizătura dintre armură și cască, iar englezul țipă când șira spinării sale fu străpunsă. Bărbatul cu ghioaga, acum cu un singur ochi, încerca să se ridice, iar Sir Guillaume îl lovi cu piciorul în față, îl mai lovi o dată. Cum acesta tot nu cădea, Sir Guillaume își înfipse sabia în pieptul bărbatului, trecând prin armură, dar atunci un francez îl lovi cu sabia în piept, iar lovitura îl împinse în spate în grămada de baligă.

– Sunt morți! strigă Fulk. Sunt morți!

Și chiar atunci o ploaie de săgeți veni de pe meterezele turnului.

Săgețile îi loviră pe oamenii lui Fulk în spate. Unii dintre ei purtau armuri, iar săgețile, venind dintr-un unghi înclinat,

ricoșau din armură, dar acele de năvădit se înfigeau în armură și în piele și doborând patru atacatori și rănind alți trei, iar atunci arcașii își îndreptară arcurile către arbaletrierii din poartă. Sir Guillaume, nevătămat, reuși să se ridice. Scutul lui era spart, așa că îl aruncă, apoi bărbatul cu taurul pe vesta lui se ridică în genunchi și îl apucă, cu mâinile în jurul taliei, încercând să îl tragă în jos. Sir Guillaume își folosi ambele mâini să îl lovească cu mânerul sabiei sale pe bărbat în cască, și totuși încă mai era tras în jos, căzând cu zgomot și dădu drumul sabiei sale pe când bărbatul încercă să îl sugrume. Sir Guillaume pipăi cu mâna stângă pentru a găsi capătul armurii bărbatului, își scoase pumnalul cu mâna dreaptă și îl înjunghie pe bărbatul masiv în burtă. Simți cuțitul cum trece prin haina de piele, apoi străpungând pielea și mușchii și-i înfipse și mai mult, spintecând mațele bărbatului în timp ce fața aspră, roșie, plină de sânge și cu un singur ochi se crispă.

Și mai multe săgeți zburară, lovindu-i puternic pe oamenii care-i mai rămăseseră lui Fulk.

– Aici! Guy Vexille stătea în ușă în capătul scărilor. Fulk! Aici! Lasă-i! Aici!

Fulk repetă ordinul cu o voce gravă. Din câte putea vedea, doar trei apărători mai trăiau în colțul curții, dar dacă ar fi rămas să îi omoare pe toți, arcașii de pe turn i-ar fi omorât toți oamenii. Fulk avea o săgeată în coapsă, dar nu simțea nici o durere în timp ce urca scările și ajunse în pragul ușii mari unde, în sfârșit, era la adăpost de săgeți. Guy nu mai avea acum decât cincisprezece oameni. Ceilalți erau fie morți, fie încă se mai aflau în curte, răniți. Un bărbat, deja lovit de două săgeți, încercă să se târască până la scări, dar alte două săgeți i se înfipseră în spate, aruncându-l la pământ. Tresări, iar gura i se deschise și se închise convulsiv până ce o ultimă săgeată îi rupse șira spinării. Un arcaș pe care Guy nu îl observase înainte, un bărbat care stătuse întins pe un pat de paie, se chinui să traverseze curtea și folosi un cuțit să îi taie gâtul unui ostaș rănit, dar

atunci o săgeată de arbaletă zbură dinspre poartă lovindu-l pe arcaș și aruncându-l peste trupul victimei sale. Arcașul vomită, zvâcni câteva momente, iar după aceea se opri.

Sir Guillaume era neajutorat. Mai avea doar doi oameni, nici pe departe de ajuns să atace ușa, iar Sir Guillaume însuși era vânăt, sângera și se simțea ciudat și brusc slăbit. Stomacul i se umflă și îi forfotea, apoi se clătină și se duse înapoi lângă zid. John Faircloth zăcea în grămada de baligă pe moarte, cu burta sângerându-i. Sir Guillaume voia să spună ceva care să îl mângâie pe englezul muribund, dar îl apucă o senzație de vomă. Iar îi veni să vomite, iar armura i se părea extrem de grea. Tot ce voia era să se întindă și să se odihnească.

– Fața mea, îi spuse el unuia din cei doi supraviețuitori, un burgund, uită-te la fața mea, iar bărbatul se supuse și tresări când văzu petele roșii. Oh, Isuse Hristoase, exclamă Sir Guillaume, Sfinte Isuse nenorocit, și se prăbuși lângă zid și se întinse după sabie ca și cum arma familiară avea să îi ofere consolare.

– Scuturi, le spuse Guy oamenilor săi. Doi dintre voi cu scuturi, țineți-le sus, duceți-vă în sus pe scări, iar noi venim după voi și le tăiem picioarele.

Aceasta era cea mai bună modalitate de a cuceri o casă a scării, să ciopârțească gleznele apărătorilor, dar când încercară descoperiră că cei doi ostași care mai rămăseseră foloseau lănci scurtate pe care Sir Guillaume la pusese pe palier pentru a apăra scările, iar aceștia loveau cu lăncile scuturile, făcându-i pe oameni să se retragă. O săgeată de arc și una de arbaletă îl loviră pe un bărbat în cască încât sângele țâșni de sub marginile acesteia pentru a-i acoperi fața. Căzu pe spate și Guy îl trase în jos pe scări și îl așeză în spatele cadavrului bărbatului cu topor pe care îl târâse până la baza scărilor.

– Avem nevoie de arbalete, spuse Fulk. Fața lui aspră era vânătă și avea sânge pe barbă. Se duse în pragul ușii și le strigă arbaletrierilor să fugă până la scări. Veniți repede! răcni el, iar

apoi scuipă un dinte plin de sânge. Suntem în siguranță! Arcașii sunt morți, minți el, așa că veniți!

Arbaletrierii încercară, dar Sam și cu arcașii lui de pe metereze îi așteptau la pândă și patru din cei șase fură loviți de săgeți. O arbaletă încărcată zăngăni pe pavaj, lovi baricada și declanșă trăgaciul încât săgeata se înfipse într-un cadavru. Un arbaletrier încercă să fugă înapoi către arcadă, dar fu aruncat în moloz de o săgeată. Totuși, doi arcași reușiră să ajungă la scări neatinși.

– Sunt puțini, le spuse Guy oamenilor săi, și Dumnezeu este cu noi. Trebuie să facem un efort, doar unul, și Graalul va fi al nostru. Recompensa voastră va fi gloria sau cerul. Gloria sau cerul.

Avea cea mai bună armură, așa că se decise ca el să conducă următorul atac cu Fulk lângă el. Cei doi arbaletrieri aveau să fie imediat în spatele lor, pregătiți să tragă în arcașii care așteptau după curbura casei scării. Odată ce casa scării avea să fie liberă, Guy avea să dețină controlul parterului turnului. Cu un pic de noroc, se gândea el, Graalul putea fi în orice cameră aveau să ajungă, dar dacă era la un etaj mai sus, trebuiau să continue atacul, dar era sigur că aveau să ajungă la premiul lor și, odată ce intrau în posesia lui, avea să dea foc la castel. Podelele de lemn urmau să ardă destul de repede, iar flăcările și fumul aveau să-i omoare pe arcașii de pe metereze. Guy, victorios, va putea pleca, Graalul va fi al lui, iar lumea avea să se schimbe.

Încă un ultim efort.

Guy luă un scut mic de la unul dintre ostașii lui. Era cu un pic mai mare decât un platou de servit, folosit doar ca să pareze loviturile de săbii într-o încăierare și începu atacul împingându-l pe după colț, sperând să atragă săgețile și apoi să se grăbească pe scări, în timp ce arcașii de sus își goliseră deja corzile, dar arcașii nu ripostară, așa că Guy îi făcu semn cu capul către Fulk care rupsese capătul împănat al săgeții din

coapsa lui, lăsând stinghia scurtată în mușchi.

– Sunt pregătit, spuse Fulk.

– Atunci mergem, zise Guy și cei doi oameni se ghemuiră în spatele scuturilor lor și urcară scările în spirală, călcând pe sângele camarazilor lor, iar Guy se pregăti pentru o lovitură de săgeată. Nu veni nici o săgeată și se uită peste scut și nu văzu decât scări goale în față și știu că Dumnezeu îi oferise victoria. Pentru Graal, îi spuse lui Fulk, iar cei doi oameni se grăbiră, mai erau doar doisprezece trepte și arbaletrierii erau în spatele lor și Guy simți miros de foc. Scările se învârteau și putu să vadă holul deschizându-se în față și scoase țipătul de război, iar apoi focul veni.

Fusese ideea lui Genevieve. Îi dăduse lui Philin arbaleta ei și se dusese sus în sala unde zăceau bolnavii și luase una dintre armurile de piept capturate din asaltul lui Joscelyn și adunase în recipientul gol o găleată întreagă de tăciuni aprinși din foc. Una dintre femeile *coredor* o ajută, adunând zgură aprinsă și cenușă dintr-o oală de gătit mare, și duseră focul jos, armura de piept arzând mâinile lui Genevieve, iar atunci când primii doi oameni se iviră, azvârliră bucățile roșii aprinse în jos pe scări. Cenușa făcu cea mai multă pagubă. Pluti, praf aprins, iar o parte le intră în ochi arbaletrierilor din spatele lui Fulk și el se dădu într-o parte, arma îi căzu când încercă să îndepărteze bucățile aprinse de pe fața lui. Arbaleta, căzând pe treaptă, se declanșă singură, iar săgeata se înfipse în glezna lui Fulk. Acesta căzu în niște tăciuni aprinși și se rostogoli pe spate ca să nu îl mai doară, iar Guy era singur pe scări, cenușa pe jumătate orbindu-l și ridică scutul ca și cum acesta i-ar fi protejat ochii și fu lovit de o săgeată cu atâta forță încât căzu pe spate. Săgeata trecuse pe jumătate prin scut. O săgeată de arbaletă se lovi de zid. Guy se clătină, încercând să își recapete echilibrul și să vadă printre lacrimile provocate de cenușă și de fumul gros, iar atunci Thomas își conduse puținii oameni la atac. Thomas ducea unele dintre lăncile scurtate cu care îl

înghionti pe Guy, aruncându-l până la baza scărilor, în timp ce ostașul care îl însoțea pe Thomas înfipse o sabie de două mâini în gâtul lui Fulk.

Oamenii lui Vexille de la baza scărilor ar fi trebuit să oprească atacul, dar fură uimiți la vederea lui Guy împotmolindu-se în jos, de țipătul lui Fulk și de mirosul puternic de foc și de carne arsă, așa că se dădură la o parte din ușă când inamicul ieși urlând din fum. Thomas conducea doar cinci oameni, dar erau destui să panicheze puținii oameni ai lui Guy care își luară stăpânul și fugiră în aerul curat din curte. Thomas îi urmă, împungând cu lancea și îl lovi pe Guy în armura de piept, încât acesta fu aruncat pe spate înapoi pe scările de afară și căzu lat pe pavajul curții. Atunci urmară săgețile de pe metereze, perforând armura și platoșa. Atacatorii nu puteau să se întoarcă în sus pe scări, pentru că era Thomas acolo, iar pragul ușii era plin cu oameni înarmați și fum, așa că fugiră. Fugiră către oraș, dar săgețile îi urmară prin arcadă și azvârliră doi dintre ei în moloz. Atunci Thomas strigă la arcași să se oprească.

– Odihniți-vă corzile! țipă el. M-ai auzit, Sam? Odihniți-vă corzile! Odihniți-vă corzile!

Lăsă lancea scurtată să cadă și își întinse mâna. Genevieve îi dădu arcul său, iar Thomas luă o săgeată cu capul lat din tolba sa cu săgeți și se uită în jos către vărul lui care, părăsit de oamenii săi, se chinuia să se ridice în armura lui neagră și grea.

– Tu și cu mine, spuse Thomas, arma ta împotriva armei mele.

Guy se uită în stânga și în dreapta, dar nu văzu nici o sursă de ajutor. Curtea duhnea de vomă, baligă și sânge. Era plină de cadavre. Se dădu mai în spate, îndreptându-se către gaura de la marginea baricadei, iar Thomas îl urmă, coborând scările și rămânând la o duzină de pași de inamicul său.

– Ți-ai pierdut pofta de luptă? îl întrebă Thomas.

Guy se repezi la el, sperând să-l prindă în raza sabiei lui lungi, dar săgeata cu vârful lat îl lovi tare în armura de piept și el rămase locului, imobilizat de puterea inimaginabilă a arcului lung, iar Thomas avea deja o altă săgeată pe coardă.

– Încearcă din nou, spuse Thomas.

Guy se dădu înapoi. Înapoi prin baricadă, pe lângă Sir Guillaume și cei doi oameni ai lui care nu făcură nimic să i se opună. Arcașii lui Thomas coborâseră de pe metereze și se aflau acum pe scări, privind.

– Armura ta este bună? îl întrebă Thomas pe Guy. Trebuie să fie. Ține minte că trag cu săgeți cu capătul lat. Nu o să treacă prin armură. Trase din nou, iar săgeata se lovi de bucățile de armură de la vintrele lui Guy, făcându-l să se aplece și aruncându-l pe moloz. Thomas avea o altă săgeată pregătită. Și ce o să faci acum? întrebă Thomas. Nu sunt lipsit de ajutor precum Planchard. Precum Eleanor. Precum tatăl meu. Așa că vino și omoară-mă!

Guy se ridică și se duse în spatele molozului. Știa că avea oameni în oraș și dacă ar fi reușit doar să ajungă la ei, avea să fie în siguranță, dar nu îndrăzni să se întoarcă cu spatele. Știa că avea să primească o săgeată dacă se întorcea, iar mândria unui bărbat nu îi permitea o rană în spate. Trebuia să mori cu fața la inamic. Era acum în afara castelului, îndepărtându-se încet cu spatele prin spațiul deschis și se rugă ca unul dintre oamenii lui să aibă prezența de spirit să îi aducă o arbaletă ca să îl omoare pe Thomas, dar vărul lui tot venea spre el, zâmbind, iar zâmbetul era acela al unui bărbat care obținea, în sfârșit, dulcea lui răzbunare.

– Aceasta este un ac de năvădit, spuse Thomas, și o să te lovească în piept. Vrei să ridici scutul?

– Thomas, spuse Guy, apoi ridică micul scut înainte de a apuca să mai spună ceva pentru că îl văzu pe Thomas încordându-și arcul, iar coarda fu eliberată, iar săgeata, cu lemn dur de stejar în spatele acului de năvădit, trecu prin scut,

prin armura de piept, platoșă și vesta de piele pentru a se înfige lângă o coastă de-a lui Guy.

Impactul îl făcu să se îndepărteze trei pași, dar reuși totuși să rămână în picioare, deși scutul era acum țintuit în pieptul lui și Thomas avu o nouă săgeată pregătită.

– În stomac de data aceasta, spuse Thomas.

– Sunt vărul tău, spuse Guy, scoțând scutul, rupând capătul săgeții din pieptul său, dar fu prea încet pentru că următoarea săgeată îl lovi în stomac, trecând prin armura de fier și platoșa de metal și pielea unsuroasă, iar această săgeată se înfipse adânc.

– Prima a fost pentru tatăl meu, spuse Thomas, aceasta pentru femeia mea, iar aceasta este pentru Planchard.

Trase din nou, iar săgeata îi străpunse armura de gât a lui Guy, aruncându-l pe spate pe pavaj. Încă mai avea sabia și încercă să o ridice, în timp ce Thomas se apropie de el. Mai încercă și să vorbească, dar gâtul îi era plin de sânge. Dădu din cap, întrebându-se de ce vederea i se încețoșa și simți genunchiul lui Thomas pe mâna lui cu sabia și mai simți și armura de gât găurită cum era ridicată. Încercă să se opună, dar nu făcu altceva decât să scuipe sânge, iar Thomas își trecu pumnalul pe sub armura de gât și îl înfipse adânc în gâtlejul lui Guy.

– Iar aceasta este pentru mine, spuse Thomas.

Sam și șase arcași i se alăturară lângă cadavru.

– Jake a murit, spuse Sam.

– Știu.

– Jumătate din lumea asta a murit, spuse Sam.

Poate că era sfârșitul lumii, se gândi Thomas. Poate că teribilele profeții ale Apocalipsei se adevereau. Cei patru călăreți mergeau. Călărețul de pe calul alb era răzbunarea lui Dumnezeu pe o lume rea, calul roșu ducea războiul, calul negru era călărit de foamete, în timp ce calul galben, cel mai rău, aducea molimă și moarte. Și poate că singurul lucru care ar fi putut să îi întoarcă pe călăreți era Graalul, dar nu avea

Graalul. Așa că, acei călăreți aveau să meargă liberi. Thomas se ridică, își luă și arcul și o porni în jos pe stradă.

Oamenii care supraviețuiseră ai lui Guy nu stăteau să se lupte cu arcașii. Fugiră ca și oamenii lui Joscelyn, se duseseră să găsească un loc unde nici o molimă nu umplea străzile, iar Thomas cutreiera printr-un oraș al muribunzilor și al morților, un oraș al fumului și al mizeriei, un loc al jalei. Avea o săgeată pe coardă, dar nimeni nu îl provocă. O femeie strigă după ajutor, un copil urlă dintr-o ușă, iar atunci Thomas văzu un ostaș, încă în armură, și își trase pe jumătate coarda, apoi văzu că bărbatul nu avea nici o armă, doar un burduf cu apă. Era un bărbat mai în vârstă, cu părul gri.

– Tu trebuie să fi Thomas, spuse bărbatul.

– Da.

– Eu sunt Sir Henri Courtois. Arătă către o casă din apropiere. Prietenul tău este acolo. Este bolnav.

Robbie stătea într-un pat murdar. Tremura de febră, iar fața lui era înnegrită și umflată. Nu îl recunoscu pe Thomas.

– Sărac nenorocit, spuse Thomas. Îi dădu lui Sam arcul lui. Și ia și asta, Sam, spuse el, arătând către pergamentul ce zăcea pe un scaun mic lângă pat, iar apoi îl luă pe Robbie în brațe și îl duse înapoi în sus pe deal. Ar trebui să mori printre prieteni, îi spuse el bărbatului inconștient.

Asediul, în sfârșit, se terminase.

Sir Guillaume muri. Mulți muriră. Prea mulți de îngropat, așa că Thomas puse ca toate cadavrele să fie așezate într-un șanț de pe câmpurile de peste râu pe care le acoperi cu tufăriș și dădu foc la acea grămadă, deși nu era destul combustibil să ardă toate trupurile, care rămaseră pe jumătate arse. Lupii veniră și corbii întunecară cerul de deasupra șanțului care era festinul bogat al morții.

Oamenii veniră înapoi în oraș. Căutaseră adăpost în locuri lovite la fel de rău precum Castillon d'Arbizon. Molima

era peste tot, se spunea. Berat era un oraș al morților, deși, dacă Joscelyn trăia, nimeni nu știa, iar pe Thomas nici nu îl interesa. Iarna aduse înghețul, iar de Crăciun un călugăr aduse știrea că molima era acum în nord.

– Este peste tot, spuse călugărul, toată lumea moare.

Și totuși, nu toată lumea murea. Fiul lui Philin, Galdric, își revenise, dar chiar după Crăciun tatăl lui se îmbolnăvi de această molimă și muri în trei zile îngrozitoare.

Robbie supraviețui. Se păruse că trebuia să moară, pentru că existaseră nopți în care părea să nu mai respire și totuși supraviețui și își reveni treptat. Genevieve avea grijă de el, îl hrănea când era prea slab și îl spăla când era murdar, iar atunci când încerca să își ceară scuze, ea îi zicea să tacă.

– Vorbește cu Thomas, îi spunea ea.

Robbie, încă slăbit, se duse la Thomas și i se păru că arcașul părea mai bătrân și mai aspru. Robbie nu știa ce să spună, dar Thomas știa.

– Spune-mi, zise el. Când ai făcut ce ai făcut, ai crezut că făceai ce e bine?

– Da, spuse Robbie.

– Atunci nu ai făcut nimic greșit, răspunse simplu Thomas, și cu asta basta.

– Nu ar fi trebuit să iau asta, spuse Robbie, arătând către pergamentul din poala lui Thomas, însemnările legate de Graal lăsate de tatăl lui Thomas.

– Le-am recuperat, spuse Thomas, iar acum le folosesc să o învăț pe Genevieve să citească. Nu mai sunt de nici un alt folos.

Robbie se uită către foc.

– Îmi pare rău, zise el.

Thomas ignoră scuzele.

– Ceea ce o să facem acum este să așteptăm până ce toată lumea se face bine, iar apoi mergem acasă.

Erau pregătiți să plece până la ziua Sfântului Benedict. Unsprezece oameni aveau să meargă acasă în Anglia, iar

Galdric, care nu mai avea părinți acum, avea să călătorească în calitate de servitor al lui Thomas. Mergeau acasă bogați, pentru că o mare parte din banii obținuți pe urma jafurilor era încă neatinsă, dar ce aveau să găsească în Anglia Thomas nu știa.

Petrecu ultima seară în Castillon d'Arbizon ascultând cum Genevieve se bâlbâia prin cuvintele de pe pergamentul tatălui său. Se decise să îl ardă după această noapte, pentru că nu îl dusese nicăieri. O făcea pe Genevieve să citească în latină, pentru că nu prea era engleză sau franceză în acel document și, deși nu înțelegea cuvintele, o ajuta să exerseze să descifreze literele.

– *„Virga tua et baculus tuus ipsa consolobuntur me"*, citea ea încet, iar Thomas încuviință din cap și știa că aveau să urmeze cuvintele: *Calix Meus Inebrians,* și se gândi că era adevărat, cupa chiar îl îmbătase, îl îmbătase și îl înnebunise și chiar fără nici un motiv. Planchard a avut dreptate. Căutarea îi înnebunea pe oameni.

– *„Pono coram me mensam,* citi Genevieve, *ex adverso hostium meorum."*

– Nu este *„pono"*, spuse Thomas, ci *„pones"*. *„Pones coram me mensam ex adverso hostium meorum."* O știa pe de rost și îi traduse. „Voi pregătiți-mi o masă în prezența vrăjmașilor mei."

Ea se încruntă, ținând un deget lung și decolorat pe scris.

– Nu, insistă ea, scrie *„pono"*.

Îi arătă manuscrisul ca să îi dovedească.

Lumina focului licărea pe cuvintele ce într-adevăr spuneau: *„Pono coram me mensam ex adverso hostium meorum"*. Tatăl lui scrisese asta, iar Thomas probabil că se uitase la acea linie de vreo douăzeci de ori, dar totuși nu observase greșeala. Familiaritatea lui cu latina îl făcuse să sară peste cuvinte, văzându-le mai mult în mintea lui decât pe pergament. *Pono.*

– Eu pregătesc o masă. Nu voi, ci eu, iar Thomas se uită la cuvânt și știu că nu era nici o greșeală.

Și știu că găsise Graalul.

EPILOG

Graalul

Valurile înspumate se spărgeau de pietriș și se retrăgeau. Iar și iar, mereu și mereu, marea verde-cenușie lovind coasta engleză.

O ploaie scurtă căzu, udând iarba proaspătă unde mieii se jucau și iepurii săreau lângă gardurile vii unde creșteau anemone și rocoțele.

Molima ajunsese și în Anglia. Thomas și cei trei însoțitori ai săi trecuseră prin sate pustii și auziră vaci mugind de durere pentru că nu era nimeni care să le mulgă ugerele umflate. La unele sate arcași așteptau în dreptul străzilor blocate pentru a-i întoarce pe toți străinii din drum, iar Thomas avusese grijă să ocolească asemenea locuri. Văzuse gropi săpate pentru morți; gropi pe jumătate umplute cu cadavre care nu au primit ultima împărtășanie. Gropile erau mărginite de flori pentru că era primăvară.

În Dorchester, era un bărbat mort în stradă și nu era nimeni care să îl îngroape. Unele case fuseseră baricadate și vopsite cu o cruce roșie pentru a arăta că lumea dinăuntru erau bolnavă și că trebuie lăsați acolo să moară sau să se însănătoșească. În afara orașului câmpurile erau nearate, semințele zăceau în hambarele oamenilor morți, și totuși erau

ciocârlii deasupra ierbii, iar pescărușii verzi zburau de-a lungul râului și fluierari făceau tumbe sub nori.

Sir Giles Marriott, vechiul stăpân al moșiei, murise înainte ca molima să apară, iar mormântul lui era în biserica satului, dar dacă vreunul dintre sătenii supraviețuitori îl văzu pe Thomas trecând, nu îl salută. Se adăposteau de mânia lui Dumnezeu și Thomas, Genevieve, Robbie și Galdric călăriră în jos pe pajiște până ce ajunseră sub dealul Lipp, iar în față era marea, și pietrișul, și valea unde fusese odată Hookton. A fost ars de Sir Guillaume și de Guy Vexille atunci când au fost aliați, iar acum nu mai era nimic decât ghimpi peste rămășițele cocioabelor, și aluni, și ciulini, și urzici ce creșteau pe zidurile înnegrite și fără acoperiș ale bisericii.

Thomas era în Anglia de două săptămâni. A fost la contele de Northampton și a îngenuncheat în fața lordului său care și-a pus servitorii să îl examineze mai întâi pe Thomas pentru a se asigura că nu purta semnele negre ale molimei. Thomas i-a plătit lordului său o treime din banii pe care i-a adus de la Castillon d'Arbizon, iar apoi i-a dat cupa de aur.

– A fost făcută pentru Graal, domnul meu, spuse el, dar Graalul nu mai este.

Contele admiră cupa întorcând-o pe toate părțile și ridicând-o în lumină și fu uimit de frumusețea acesteia.

– Nu mai este? întrebă el.

– Călugării de la Sfântul Sever, minți Thomas, cred că a fost dus în ceruri de către un înger ale cărui aripi i-au fost tămăduite acolo. Nu mai este, domnul meu.

Și contele fu mulțumit, pentru că era posesorul unei mari comori chiar dacă nu era Graalul, iar Thomas, promițând că se întoarce, plecă cu însoțitorii lui. Acum se îndrepta către satul copilăriei sale, locul unde învățase să mânuiască arcul și unde era biserica unde tatăl lui, părintele nebun Ralph, ținuse

predici pescărușilor și unde acesta își ascunsese cel mai mare secret al său.

Încă mai era acolo. Ascuns în iarbă și în urzicile ce creșteau pe sub dalele vechii biserici, un lucru aruncat pentru că nu părea să aibă nici o valoare. Era un bol de argilă pe care părintele Ralph îl folosea la împărtășanie. Punea bolul pe altar, îl acoperea cu o pânză de in și îl ducea acasă după slujbă.

„Eu pregătesc o masă", a scris el, iar altarul era masa și bolul îl punea pe ea. Thomas îl mânuise de sute de ori și nu îi dăduse prea multă atenție, iar atunci când fusese ultima dată în Hookton îl luase dintre ruine și, disprețuindu-l, îl aruncase înapoi printre buruieni.

Acum îl găsi din nou printre urzici și o duse la Genevieve care îl puse în cutia de lemn și închise capacul, iar obiectul se potrivea atât de bine încât cutia nici măcar nu trosni când fu zguduită. Baza bolului se potrivea cu cercul decolorat în vechea vopsea din interiorul cutiei. Fuseseră făcute una pentru cealaltă.

– Ce facem? întrebă Genevieve.

Robbie și Galdric erau în afara bisericii, explorând culmile și grămezile ce arătau unde au fost vechile colibe. Nici unul din ei nu știa de ce Thomas se întorsese în Hookton. Pe Galdric nu îl interesa, iar Robbie, mai tăcut acum, era mulțumit să stea cu Thomas până ce aveau să meargă cu toții spre nord să îi plătească lordului Outhwaite recompensa care avea să îi permită lui Robbie să se întoarcă în Scoția. Dacă Outhwaite mai trăia.

– Ce facem? întrebă Genevieve din nou în șoaptă.

– Ceea ce m-a sfătuit Planchard, spuse Thomas, dar mai întâi luă un burduf cu vin din geanta lui, turnă un pic de vin în bol și o puse pe Genevieve să bea din el, apoi luă și el bolul și bău și el. Îi zâmbi. Asta îndepărtează excomunicarea, spuse

el, pentru că am băut din bolul în care s-a scurs sângele lui Hristos de pe cruce.

– Chiar este Graalul? întrebă Genevieve.

Thomas îl duse afară. O ținea pe Genevieve de mână în timp ce se îndrepta către mare și, când ajunseră la pietrișul de pe limba de pământ unde râul Lipp o cotea spre plajă și unde erau legate bărcile de pescuit când Hookton încă mai avea locuitori, îi zâmbi, apoi aruncă bolul cât de tare putu. Îl aruncă peste râu până la limba de pământ cu pietriș pe latura îndepărtată, iar bolul se lovi de stânci, sări, mai merse câțiva metri și se opri.

– Ce facem? întrebă din nou Genevieve.

Nu avea să aducă decât nebunie, se gândi Thomas. Oamenii aveau să se bată pentru el, să înșele pentru el, să trădeze pentru el și chiar să moară pentru el. Biserica avea să facă bani de pe urma lui. Nu avea să pricinuiască decât rău, se gândi, pentru că scotea ce era mai rău în inimile oamenilor, așa că avea să facă ceea ce Planchard zisese că ar face.

– Să o azvârl în cea mai adâncă mare, îl cită pe priorul bătrân, adânc printre monștri, și nu o să spun la nimeni.

Genevieve atinse pentru o ultimă dată bolul, apoi îl sărută și i-l dădu înapoi lui Thomas care îl ținu în brațe câteva momente. Era doar un bol simplu din argilă, de culoare roșie-maronie, gros și aspru la atingere, nu perfect rotund, cu o mică scobitură pe o parte unde olarul stricase argila neîntărită. Valora câțiva bănuți, poate că nimic, și era totuși cea mai mare comoară a întregului regat creștin. Thomas îl mai sărută o dată, iar apoi își duse în spate puternica lui mână dreaptă de arcaș, o azvârli în jos către marginea mării agitate și aruncă bolul cât de departe și cât de puternic putu. Bolul zbură câteva clipe pe deasupra valurilor cenușii, păru că rămâne în aer o clipă mai mult ca și cum nu ar fi vrut să se despartă de omenire, iar apoi dispăru.

Apa mării acoperi orice urmă, iar Thomas luă mâna lui Genevieve și plecară.

Era un arcaș, iar nebunia se sfârșise. Era liber.

Note istorice

Am permis ca un număr mare de șobolani să apară pe ici, pe colo în *Eretic,* deși sunt convins că nu au avut de a face cu răspândirea molimei. Există o controversă printre istoricii medicinii legat de întrebarea dacă Moartea Neagră (numită după culoarea bubelor sau a umflăturilor ce-i desfigurau pe bolnavi) era o epidemie bubonică, ce trecuse de la purici la șobolani, sau o formă de antrax, care ar fi venit de la vite. Din fericire pentru mine, Thomas și însoțitorii lui nu au trebuit să pună acest diagnostic. Explicația medievală pentru această molimă a fost păcatul omenirii, adăugat unei conjuncturi astrologice nefericite a planetei Saturn, care a avut mereu o influență dăunătoare. A cauzat panică și nedumerire pentru că era o boală necunoscută, care nu avea nici un leac. S-a răspândit către nord dinspre Italia, omorându-și victimele în trei sau patru zile și cruțându-i într-un mod misterios pe unii. Aceasta a fost prima apariție a molimei în Europa. Au mai fost și alte epidemii, normal, dar nimic de asemenea amploare, și avea să continue să facă ravagii, la intervale, timp de alte patru sute de ani. Victimele nu îi spuneau Moartea Neagră, acel

nume nu avea să fie folosit decât în anii 1800, ci ştiau doar că era o „ciumă".

A omorât cel puţin o treime din populaţia Europei. Unele comunităţi au suferit o rată a mortalităţii de mai mult de cincizeci la sută, dar imaginea în ansamblu de o treime pare precisă. A lovit zonele rurale la fel de rău precum şi oraşele, şi sate întregi au dispărut. Pe locul unora dintre ele mai pot fi reperate podurile şi şanţurile din pământ, în timp ce în alte locuri sunt biserici singuratice, în mijlocul câmpurilor, fără nici un scop aparent. Ele sunt bisericile molimei, tot ce a rămas din vechile sate.

Doar pasajele de la începutul şi din încheierea cărţii *Eretic* sunt bazate pe fapte istorice. Ciuma a fost adevărată, precum şi asediul şi capturarea cetăţii Calais, dar în rest totul este ficţiune. Nu există nici un oraş Berat, nici un oraş fortificat pe numele Castillon d'Arbizon. Există un Astarac, dar orice a fost construit acolo acum este sub apele unui mare rezervor. Lupta de la începutul cărţii, capturarea cetăţii Nieulay şi a turnului său chiar s-au întâmplat, dar victoria nu le-a oferit francezilor nici un avantaj deoarece nu puteau traversa râul Ham pentru a înfrunta armata engleză. Aşa că francezii s-au retras, Calais a căzut şi portul a rămas în mâinile englezilor timp de încă trei secole. Povestea celor şase cetăţeni ai cetăţii Calais care au fost condamnaţi la moarte, apoi graţiaţi, este bine cunoscută, iar statuia lui Rodin cu cei şase din faţa sălii de consiliu a oraşului aminteşte acest eveniment.

Dificultăţile de limbă ale lui Thomas în Gasconia îşi au o explicaţie întemeiată. Aristocraţia locală, ca şi în Anglia, folosea franceza, dar oamenii de rând aveau mai multe dialecte locale, mai ales occitana, din care se trage limba modernă languedoc. Languedoc înseamnă „limba lui oc", pentru că *oc* era cuvântul pentru da, şi se aseamănă foarte mult cu catalana, limba vorbită peste Pirinei în nordul Spaniei.

Francezii, cucerind teritoriul de la sud, au încercat să domine limba, dar încă se mai folosește, iar acum se bucură de un fel de renaștere.

Iar în ceea ce privește Graalul? A dispărut de mult, cred. Unii oameni susțin că a fost cupa pe care a folosit-o Hristos la Cina cea de Taină, iar alții spun că a fost bolul folosit să prindă sângele Lui din urma „loviturii dureroase", rana de lance dintr-o parte din timpul răstignirii. Orice ar fi fost, nu a fost găsit niciodată, deși încă mai există zvonuri, iar unii spun că ar fi ascuns în Scoția. A fost, totuși, cea mai căutată relicvă din tot regatul creștin medieval, poate pentru că era atât de misterios sau pentru că odată ce legendele din ciclul lui Arthur și-au găsit o formă definitivă, toate cupele magice din poveștile celtice au fost confundate cu Graalul. Nenumărate povești au circulat de-a lungul secolelor și vor continua să dăinuie, și de aceea poate că e cel mai bine ca Graalul să rămână nedescoperit.